T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

178 NUMARALI ANKARA ŞER'IYYE SİCİLİNİN (H.1202-1205/M.1787-1791) TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ebru ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Saim YÖRÜK

Çankırı – 2022

T.C.
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

178 NUMARALI ANKARA ŞER'IYYE SİCİLİNİN (H.1202-1205/M.1787-1791) TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ebru ÇELİK

ORCID: 0000-0001-6964-0477

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Saim YÖRÜK

Çankırı – 2022

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ ……	iv
TEZ KABUL VE ONAY ……	v
ÖNSÖZ ……	vi
ÖZET ……	vii
ABSTRACT.....	viii
KISALTMALAR ……	ix
TABLO LİSTESİ ..……..	x
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Şer'ıyye Sicilleri.....	3
1.1.1.Şer'ıyye Sicillerinin Önemi ve Tarihi Değeri.....	3
1.1.2.Şer'ıyye Sicillerindeki Belge Türleri.....	4
1.1.2.1. Kadılar Tarafından İnşa Olunan Belgeler.....	5
1.1.2.2. Başka Makamlardan Sadır Olan Belgeler.....	7
1.1.3. Konularına ve Türlerine Göre Belgeler.....	9
1.1.3.1.Konularına Göre Belgeler.....	9
1.1.3.2.Türlerine Göre Belgeler.....	12
1.1.4.Ankara Şer'ıyye Sicillerine Dayalı Yapılan Çalışmalar.....	13
1.1.5.178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicilinin (h.1202-1205/m.1787-1791) Tanıtımı ve Transkripsiyonda Takip Edilen Metot	16
1.2. Ankara'nın Tarihçesi……	17
2. 178 NUMARALI ANKARA ŞER'IYYE SİCİLİNİN (H.1202-1205 / M.1787-1791) BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU …….	20
2.1.Belge Özetleri.....	20
2.2.Metnin Transkripsiyonu.....	59

3.178 NUMARALI ANKARA ŞER'IYYE SİCİLİNE GÖRE ANKARA 217
3.1.İdari Yapı..... 217
3.1.1.Kazalar ve Nahiyeler 218
3.1.2.Köyler ve Mahalleler..... 221
3.2.Görevliler 225
3.2.1.Ehl-i Örf..... 226
3.2.2.Ehl-i Şer'..... 233
3.3.Sosyal Hayat..... 240
3.3.1.Aile Hayatı..... 240
3.3.2.Aile, Mekan ve Nesneler 250
3.3.3.İsim, Unvan ve Lakaplar..... 255
3.3.4. Güvenlik ve Asayiş Olayları 257
3.4.Ekonomik Yapı 259
3.4.1.Vergiler..... 259
3.4.2.Mukataalar..... 260
3.4.3.Mal ve Eşya Fiyatları..... 261
3.4.4.Esnaf ve Ticaret..... 262

4.SONUÇ 265
KAYNAKÇA..... 267
EKLER 274
ÖZGEÇMİŞ..... 292

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım *178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicilinin (H.1202-1205/M.1787-1791) Transkripsiyon Ve Değerlendirilmesi* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

10/02/2022

Ebru ÇELİK

TEZ KABUL VE ONAY

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ebru Çelik tarafından hazırlanan *178 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicilinin (H.1202-1205/M.1787-1791) Transkripsiyon Ve Değerlendirilmesi* başlıklı bu çalışma, *10/02/2022* tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda *oybirliği/oy çokluğuyla* başarılı bulunarak jürimiz tarafından *Tarih* Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman : İmza: …….

Üye : İmza: ……..

Üye : İmza: ……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../..../2022 tarih ve ..... Sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Coşkun POLAT

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Birçok toplumu bünyesinde barındıran Osmanlı Devleti bunu iyi bir idare ve hukuk sistemi ile yerine getirmiştir. Temeli İslam dinine dayanan Osmanlı hukuk sisteminin uygulamasında ulema sınıfı büyük rol oynamıştır. Ulema sınıfı, eğitim, fetva ve yargı olarak üç görevi yerine getirmiştir. Yargı görevini üstlenen kadılar sayesinde merkez ile imparatorluğun en ücra köşelerine kadar yazışmalar olmuştur. Bu yazışmaları kayıt altına alan kadılar sayesinde günümüzde Osmanlı Devleti hakkında merak edilen birçok konu açıklığa kavuşturulmaktadır.

Kadı kayıtları anlamına gelen Şer'ıyye sicilleri, Osmanlı tarihinin en önemli arşiv kaynakları arasında bulunmaktadır. Yapılan çalışmanın ana kaynağı bu belge grubudur. Şer'ıyye sicilleri bizlere kadının görev ve sorumlulukları, kaza bölgesi ve şehrin idari anlamda yaşadığı değişiklikler, yönetici ve halk kesimleri, sosyal ve ekonomik hayat, mahalle, köy, mezra gibi yerleşim birimleri, sakinlerinin adları, lakabları, kullandıkları unvanlar, alım-satım ve üretimi yapılan ürünler, halkın kullandığı eşyalar, tarım ve hayvancılık, sanat ve meslek dalları, ticaret ağı, mahkemeye intikal eden konular, savaş zamanında asker veya hayvan sevkinin nasıl ve nereden sağlandığı gibi birçok konuda bilgi vermektedir.

Tez konusu olarak Ankara şehrinin seçilmesindeki en önemli neden burada yaşıyor ve tarihi yerler hakkında genel bilgi sahibi olmamdır. Yapılan tez çalışması arşiv kataloğuna 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye sicili olarak kayıt edilmiştir. Bu çalışmanın XVIII. yüzyıl Ankara şehir tarihine katkı sağlayacağını umuyorum.

Bu çalışmam da en büyük yardımcım olan, bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan, bana nasıl bir yol izlememi sağlayan kıymetli hocam Dr. Öğretim Üyesi Saim Yörük'e sonsuz şükranlarımı sunar, sevgili aileme desteklerinden dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

10/02/2022

Ebru ÇELİK

ÖZET

Tezin Başlığı	**:**	178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicilinin (H.1202-1205/M.1787-1791) Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi
Tezin Yazarı	**:**	Ebru ÇELİK
Danışman	**:**	Saim YÖRÜK
Anabilim Dalı	**:**	Tarih
Tezin Türü	**:**	Yüksek Lisans
Kabul Tarihi	**:**	10.02.2022

Ankara, XVIII. yüzyılda Anadolu Eyaleti'nin bir sancağıdır. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyıl sonlarında Avusturya (1787-1791) ve Rusya (1787-1792) ile savaşmıştır. Bu savaşta Özi kalesi Ruslar tarafından işgal edilmiş (1788), devamında ise Kili, Akkerman, Anapa ve İsmail kalelerinin Rusya tarafından ele geçirilmiştir (1789). Aynı yıllarda Sultan I.Abdülhamid ölmüş (1789) ve yerine III. Selim tahta geçmiştir. Aynı yüzyılın sonlarında Ankara'da ayanlık olayları artmış, Ankara'da üretilen sof miktarı ülke dışından gelen baskılar sonucunda giderek azalmış, yabancı devletlere verilen kapitülasyonlar nedeniyle Osmanlı ekonomisi zayıflamaya başlamıştır. Bu ve benzeri olaylardan diğer Anadolu şehirleri gibi Ankara da olumsuz etkilenmiştir.

Kadı sicilleri Osmanlı Devleti'nin taşradaki en önemli görevlisi ve padişah adına hukukun uygulayıcısı olan kadılar tarafından tutulmuşlardır. Bu siciller, Osmanlı şehir tarihine, merkez ve taşra teşkilatına, halkın sosyal ve ekonomik hayatına ışık tutacak birinci elden kaynaklar arasında yer almaktadır.

178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicili 1787-1791 (H.1202-1205) yıllarını kapsamaktadır. Transkripsiyon metinden yararlanılarak Ankara'nın o yıllardaki idari, sosyo-ekonomik ve kültürel yaşamı incelenmiştir. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti'nde meydana gelen olayların ve merkezi yönetimin kaza idaresine yansımaları ele alınmaya çalışılmıştır. Bu şekilde özelde Ankara şehir tarihine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şer'ıyye Sicili, Ankara, XVIII. Yüzyıl, Kaza.

ABSTRACT

Title of the Thesis	**:**	Transcription and Evaluation of Ankara Sharia Registry of Number 178 (H.1202-1205/c.e.1787-1791).
Author	**:**	Ebru ÇELİK
Supervisor	**:**	Saim YÖRÜK
Department	**:**	History
Thesis Type	**:**	Master's Thesis
Date	**:**	10.02.2022

Ankara is a sanjak of Anatolian State in 18th century. Ottoman Empire fought against Austria (1787-1791) and Russia (1787-1792) at the end of 18th century. During the war, Özi the castle was occupied by the Russians (1788), and the castles named Kili, Akkerman, Anapa and Ismail were subsequently captured by Russia (1789). In the same years, Sultan Abdulhamid I died (1789) and III. Selim ascended the throne. At the end of the same century, incidents regarding ayanship advanced in Ankara, the amount of woolen cloth produced in Ankara gradually decreased as a result of pressures from abroad, while the Ottoman economy began to weaken due to the capitulations offered to foreign states. Similar to other Anatolian cities, Ankara was negatively affected due to such events.

Kadı registers were kept by *Kadıs*, who were the most important officers and law enforcers in the rural provinces of the Ottoman State on behalf of the Sultan. These registers are among the first-hand sources that would provide insight on the history of Ottoman cities, the central and provincial organization, and the social and economic lives of the people.

Ankara sharia registry of number 178 covers the years 1787-1791 (H.1202-1205). By utilizing the transcription text, the administrative, socio-economic and cultural life of Ankara belonging to these years was examined. In the second half of 18th century, the events that took place in the Ottoman Empire as well as the reflections of the central government on the district administration were evaluated. Hereby it is particularly aimed to contribute to the city history of Ankara.

Keywords: Sharia Registry, Ankara, 18th Century, District.

KISALTMALAR

AŞS.	:	Ankara Şer‘ıyye Sicili
C.	:	Cilt
İA.	:	İslam Ansiklopedisi
MEB.	:	Milli Eğitim Bakanlığı
s.	:	Sayfa
S.	:	Sayı
TDVİA.	:	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TTK	:	Türk Tarih Kurumu

TABLO LİSTESİ

Tablo No			Sayfa
Tablo 1.1	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinin belge konularına göre dağılımı.....	9
Tablo 1.2	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinin belge türlerine göre dağılımı	12
Tablo 3.1	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen kazalar-nahiyeler	218
Tablo 3.2	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen mahalle isimleri	222
Tablo 3.3	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen köy isimleri ...	223
Tablo 3.4	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen kazalara bağlı köy ve mahalle isimleri	225
Tablo 3.5	:	Eş sayısı……	242
Tablo 3.6	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre Ankara'da ailelerin çocuk sayıları …….....	243
Tablo 3.7	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen nafaka ve kisve baha takdiri	246
Tablo 3.8	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen vasi, nazır ve kayyım tayini	247
Tablo 3.9	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde aile hayatını kapsayan konular ve mahalleler	249
Tablo 3.10	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde tereke kayıtlarında geçen ölen kişilerin din ve cinsiyetleri	251
Tablo 3.11	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen müslüman şahis isimleri .	256
Tablo 3.12	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen gayrimüslim şahıs isimleri	256
Tablo 3.13	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen asayiş ve güvenlik ile ilgili olayların geçtiği mahalleler……..	258
Tablo 3.14	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre 1787-1791 yıllarında narh fiyatları	262
Tablo 3.15	:	178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre 1787-1791 yıllarında tespit edilen esnaf kolları	263

1.GİRİŞ

Yasama, yürütme ve yargı görevi Osmanlı Devleti'nde padişahların yetkisi altındaydı. Kendi adına seçtiği kişiler aracılığıyla bu görevi gerçekleştiren padişah'ın kazalardaki hukuk uygulayıcısı kadılardı. İlk padişah Osman Gazi tarafından kadıların tayin edildiğini ve Sultan I. Murad devrinde de kazaskerlik adı verilen kurumun kurulduğunu kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu kurum kadıların tayin edilmesine yardımcı olmuştur. Devletin sınırlarının giderek genişlemesi nedeniyle Fatih Sultan Mehmed tarafından bu kurum Anadolu ve Rumeli kazaskerliği olarak ikiye ayrılmıştır.[1]

Her şehir bir kadının idaresi altında bulunurdu. Bir kural olarak kadının yetki alanı, şehir, köy ve mahalleler, nahiyeler, nahiye civardaki yaylalar, köyler ve iktisadi açıdan üretim için hayati bir öneme sahip diğer toprak parçalarını kapsamaktaydı. Kadı padişah tarafından atandığı için kendi kazasındaki şehrin başkanı olarak, tüm temsili yetkilere sahipti. Padişahın huzuruna doğrudan doğruya çıkabilen kadının karar ve fiillerine hiç kimse karışamazdı. Kadının hükmüne itiraz edilmesi halinde Bab-ı Âli, kadıdan sadece olayı yeniden değerlendirmesini isteyebilir veya bir başka kadıya havale eder ya da mevcut olay kadıaskerin idaresindeki daha yüksek bir mahkeme tarafından incelenmesini sağlardı.[2]

Fatih Sultan Mehmed'den önce kazaskerin teklifi üzerine padişah tarafından tayin edilen kadılar, Fatih devrinden sonra kazaskerin teklifi üzerine veziriazam tarafından tayin edilmeye başlamıştır. İlmiye teşkilatının başı olan şeyhülislam bazı büyük kadılıkların tayinini teklif etmekte, daha sonra veziriazam tarafından bu kadılar tayin olunmaktaydı.[3]

Osmanlı Devleti'nde kadılar eşit statüde olup rütbe ve maaş olarak farklılık göstermekteydi.[4]

---

[1] Ekrem Buğra Ekinci, "Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devri)", *Belleten*, C.65, S.244, Ankara 2001, s.962.
[2] Halil İnalcık, *Osmanlı İmparatorluğu 2 - Sultan ve Siyaset*, 2. Cilt, Çev. Ahmet Yaşar ve diğerleri, Kronik Kitap, İstanbul 2018, s. 221-222.
[3] Ekinci, "Mahkeme Kararlarının Kontrolü", s.963.
[4] Ekinci, "Mahkeme Kararlarının Kontrolü", s.966.

Osmanlı Devleti kadılık makamını kendi ihtiyaçları doğrultusunda yetki ve görevlerle donatmış ve önemli bir makam haline getirmiştir. Zira adalet padişah adına kadılar tarafından sağlanmaya çalışılmış, tüm meseleler Hanefi mezhebine göre çözümlenmeye çalışılmıştır. Kadılar için hâkim veya hâkimü'ş-şer'de denilmekteydi.[5]

Sınırların genişlemesi ile birlikte devletin idaresini kolaylaştırmak amacıyla ülke toprakları idari birimlere ayrılmıştır. Bu birimlerin en büyüğü eyalet ve sancaklar olup eyalet ve sancaklarda da devletin denetiminin hissedilmesi, meydana gelecek aksaklıların giderilmesi için kaza, nahiye, köy olarak alt birimlere ayrılmıştır. Nahiye ve köyler dışında kalan yerler birer yargı merkezi olup buralara kadılar tayin edilmiştir.[6]

Kadılara padişah adına birçok yetki verilmiştir. Kadının görevlerini adli, idari ve beledî olarak üç ayrı alanda incelemek mümkündür. Yargı görevi olarak kadılar sicil kayıtlarında yer alan davalara hüküm vermenin yanı sıra, nikâh, boşanma akitleri, nafaka, vasi tayini, evlenme, ölen kişilerin tereke taksimi, satış muameleleri, vakıflarla ilgili denetim gibi toplumsal ve sosyal işlemleri yerine getirmişlerdir. İdari olarak kadı yönetimle ilgili her türlü uygulama ve devlet görevlilerinin denetiminde önemli rol oynamaktaydı. İdari atamaların hukuka uygunluğu kadı tarafından sağlanmakta, her türlü atama bilgisi sicillere kaydedilmekteydi. Sicillerde serdar, mutasarrıf, dizdar ve mütesellim gibi yöneticilerin atamalarının kaydedildiği görülmektedir. Beledî görevi olarak sosyal hayatın en önemli kurumu olan vakıfların mal ve mülklerinin denetlenmesi, görevlilerinin atanması, vakıf şartlarının belirlenmesi, görevlilerin belirlenmesi, vakıfların ne amaçla kullanılacağı gibi pek çok konuda kadı belirleyici olmuştur. Medrese, muallimhane, hastane, yol, su tesisatı, değirmen, köprünün kullanımı ile ilgili hususları etkili şekilde yürütmüşlerdir.[7]

Kadılar maaş almayıp mahkemedeki yardımcıları naib, muhzır, kâtipler ile birlikte mahkemede yapılan işlemlerden ücret almışlardır.

---

[5] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı,* TTK Yayınları, Ankara1965, s.83

[6] Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şeriyye Mahkemeleri ve Şeriyye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, 2009, s.16.

[7] Jülide Akyüz, *Ankara'nın Bütüncül Tarihi Çerçevesinde XVIII. Yüzyılda Ankara*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003, s.108-112.

İslam devletlerinde olduğu gibi şer'î ve örfî davaların çözüme kavuşturulduğu yerlere meclîs-i şer' denilmekteydi. Osmanlı şehirlerinde devlete ait mahkeme binası bulunmayan yerlerde kadılar, mahkeme binası olarak cami, medrese ve mescitleri ya da oturduğu evin bir kısmını mahkeme binası olarak kullanmışlardır. Gerektiği zamanlarda olayın meydana geldiği yere bizzat kendileri gitmekte, kendi gidemediği zaman naibini veya kâtibini göndererek görevini yerine getirmekteydi.[8]

178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicili 1787-1791 yıllarına tekabül etmektedir. Tezin giriş kısmında sicillerin tarihi önemi, sicillerde yer alan belge türleri hakkında bilgi verilmiştir. İkinci kısımda belgenin transkripsiyon ve özeti yapılmıştır. Üçüncü kısımda ise 178 Numaralı Ankara sicil defterinin değerlendirmesi yapılarak şehrin idari, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler verilmiştir. Merkezi idarenin taşra teşkilatına yansımaları incelenmeye çalışılmış ve Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda içinde bulunduğu durum yansıtılmaya çalışılmıştır.

1.1.ŞER'IYYE SİCİLLERİ

1.1.1 Şer'ıyye Sicillerinin Önemi ve Tarihi Değeri

Sicil kelimesinin sözlük anlamı okumak, kaydetmek, karar vermektir. Padişah adına yargı görevini yürütmek amacıyla temsilci olarak gönderilen kadılar, bulundukları yerlerde mahkemeye intikal eden olayları ve hükümleri, merkez ile yaptıkları yazışmaları, atama kararlarını, merkezden gelen emirleri kayıt altına aldıkları defterler tutmuşlar, bunlar da şer'ıyye sicili, mahkeme defteri, kadı defteri, sicillât defteri olarak tarihe geçmiştir.

Sicillerin boyları mahkemelere ve bazen de kadılara göre değişmekle birlikte genellikle uzun, dar ve enli olarak değişiklik göstermiş, çoğu zaman talika kırması denilen yazı ile yazılmış, defterlerin üzerinde de kadıların ismi yer almıştır. Defterler ciltli, normal kalınlıkta, dar, uzun, sağlam, kadının cebine sığacak büyüklükte olup mürekkep kalitesi bugüne kadar canlılığını koruyacak şekildedir.[9]

[8] Saim Yörük, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana Şehri*, TTK Yayınları, Ankara 2015, s.59.
[9] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.22.

Şer‘ıyye sicillerinde belgeler sakk-ı şer usulü denen belli bir usule göre kayıt altına alınmışlardır.[10] Şer‘ıyye sicillerinden merkezin taşra ile arasında sıkı bir bağ kurduğu anlaşılmaktadır. Şer‘ıyye sicilleri XV. yüzyılın yarısından başlayarak XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadar tutulmuştur. Şer‘ıyye sicilleri Kanuni Sultan Süleyman’ın ilk yıllarına kadar Arapça olarak yazılmış, hükümetin gönderdiği emir ve onların cevapları Türkçe olarak kaydedilmiştir.[11]

Sicillerin içeriğine bakıldığında giriş kısmında Arapça olarak yer alan ve dibâce olarak bilinen Hz. Allah’a ve Peygambere saygı ibareleri yer alır, kadıların değişmesiyle dibâce bölümü de değişir, kadının adı ve unvanı yazılırdı.[12] Devamında ise merkezden gelen belgeler, mahallinde mahkemeye intikal eden olaylar, mahkemede görülen davalar kaydedilirdi.[13]

Sultan II.Mahmud Şer‘ıyye Mahkemelerinin çalışmalarını verimli kılmak, yolsuzlukları önlemek için 1837 yılında Meclîs-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye ve Şûrâ-yı Bâb-ı Âlî adında iki encümen kurmuştur. Türkiye’de kadılık ve naiplik ünvanları ile Şer‘ıyye mahkemeleri 8 Nisan 1924 tarihinde tamamen kaldırılmış, kadılıkların yaptıkları her türlü işler bugün noterlik, tapu müdürlükleri, belediyeler ve mahkemeler tarafından yapılmaya başlanmıştır.[14]

1.1.2.Şer‘ıyye Sicillerindeki Belge Türleri

Şer‘ıyye sicilleri incelendiğinde belge türlerini iki ana başlık altında tasnif edilebilir. Şer‘ıyye sicilinde defterin ait olduğu şehirde kadının bizzat huzurunda meydana gelen gelişmeleri kayıt altında aldığı birinci grup ve devlet merkezinden gönderilen veya kadının muhtelif makamlarla olan yazışmalarının tutulduğu belgeler ikinci grup belgeler olarak değerlendirilir.

[10] Uzunçarşılı, *İlmiye Teşkilatı,* s.116.
[11] Hüseyin Çınar, *H.1020-1021 tarihli 13 Numaralı Ankara Şer`iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1993, s.5.
[12] İsmail Doğan, “Klasik Dönem Osmanlı Mahkemeleri”, *Kafdağı*, C.4, S.2, Haziran 2019, s.210.
[13] İsmail Doğan, “Klasik Dönem Osmanlı Mahkemeleri”, *Kafdağı*, C.4, S.2, Haziran 2019, s.210.
[14] Halit Ongan, *Ankara’nın 1 Numaralı Şer‘iyye Sicili*, TTK Yayınları, Ankara 1958, s.XXVI.

1.1.2.1.Kadılar Tarafından İnşa Olunan Belgeler

Hüccet; Arapça bir kelime olan hüccet sözlükte "senet, delil, vesika" olarak geçmektedir.[15] Üst kısmında kadının mühür ve imzasının bulunduğu, mahkemeye intikal etmiş bir olayı ispat edmek için yapılan şahitlik, yemin ve tarafların ikrarını içeren belgelerdir. Hüccetlerde davalı ve davacı taraf bulunur, ikisi arasındaki olayın sonucu sicile kaydedilirdi.[16] "Mahruse, medine, mahmiye" gibi ifadeler şehir anlamında kulanılıp genellikle hüccetlerin başında kullanılmaktadır.[17]

Şer'i mahkemelerde hüccetlerde şahit bulunduğunda delil olarak kabul edilir, düzenlenen hüccetin aslı taraflara verilir, bir sûreti de sicile kaydedilirdi.[18]

Hüccetler konularına göre hüccetler ve vakfiyeler olarak ikiye ayrılır. Konularına göre hüccetler nikâh, boşanma, talak, mehir, nafaka, köle azadı, satış akdi, subaşı, kethüda tayinidir.[19] Vakfiyelerin başında dibâce denen bölüm bulunur, kurulan müessesenin nasıl idare edileceği, ne tür masraflar olacağı, kaç kişinin çalışacağı, bu kişilerin aylıkları, kaldıkları yer ve vakfiyeden kimlerin nasıl yararlanacağının yanı sıra suiistimaller de belirtilirdi.[20]

Hüccet kelimesi yerine Tanzimat döneminden sonra senet mefhumu veya şer'i hüccetler için senedât-ı hüccet kelimesi kullanılmaya başlandığı görülmektedir.[21] İncelemiş olduğum sicilde 51 adet hüccet olup bunlar sırasıyla 9, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 96, 97, 98, 106 numaralı belgelerdir.

İlam; Anlam olarak "bildirme, bildirilme, anlatma" demektir.[22] İlam belgeleri kadının verdiği kararları içermesi açısından diğer belgelerden ayrılmaktadır.[23] Davacının şikâyetini, dayandığı delilleri, davalının buna vermiş olduğu cevabını ve

[15] Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat,* Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2016, s.462.
[16] Mustafa Oğuz-Ahmed Akgüzdüz, "Hüccet", *TDVİA*, C.18, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1998, s.446.
[17] Ömer Faruk Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit: "Şeriyye Sicilleri"", *Erdem*, C.12, S.35, 2000, s.547.
[18] Oğuz-Akgüzdüz, "Hüccet", s.448.
[19] Akgündüz, *Şer'iyye Sicili*, s.21.
[20] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.548.
[21] Akgündüz, *Şer'iyye Sicili,* s.21.
[22] Devellioğlu, *Lügat,* s.490.
[23] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.549.

davanın def'i söz konusu ise def'inin sebeplerini son kısımda bunun gerekçelerinin ve nasıl karar verileceğine dair kayıtları içermektedir.[24] İlamların konularına bakıldığında genel olarak borç ikrarı, ölüm, diyet, zina cezası, iffete iftira, dinden çıkma, müslüman olma, alacak, alışverişte yemin, özgürlük, vakfiye, evlenme ve boşanma, içki içme gibi konulardan oluştuğu görülmektedir.[25]

İlamlarda kadı görevine başladığında imza ve mührü deftere kaydedilmekte, mühür ve imzası belgenin altında olup kadılar padişaha veya sadrazama ya da onun vekiline ilam kararını göndermek zorundaydı.[26] Ayrıca ilamlarda davacının adı, babasının adı, başka bir memleketten ise onun belirtilmesi, adresi, davanın olduğu yere neden geldiği ve nerede oturduğu, davalının adı, unvanı, babasının adı yazılmaktadır.[27] İncelemiş olduğum sicilde 15 adet ilam olup bunlar sırasıyla 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 31, 40, 41, 42, 80 numaralı belgelerdir.

Ma'rûz; Kelime anlamı olarak "arz olunan, arz olunmuş, söylenilmiş, anlatılmış, denilmiş" anlamlarına gelmektedir.[28] Kadının kararını içermeyen, kadı tarafından mevcut bir durumun padişah veya sadrazama arz edildiği meselelerdir.[29] Sicilde mar'ûz örneğine rastlanılmamıştır.

Mürasele; Sözlük anlamı ile resmi kadı mektubu olarak geçmektedir.[30] Kadılar merkezden gelen buyuruldu ya da fermanlar üzerine veya kadılık görevini bir naibe devretmek için kendisine denk yahut kendisinden aşağı rütbeden birine, makamlara hitaben kaleme aldığı yazılara denir.[31] İncelemiş olduğum sicilde 4 adet mürasele olup bu belgeler sırasıyla 5, 6, 7, 137/b'dir.

178 Numaralı Ankara sicilinde belge türü olarak bilgi notu ve terekeler de bulunmaktadır.

Tereke (Muhallefat Kaydı); Kadıların görevleri arasında ölen kişilerin geride bıraktıkları eşya ve mallarının tespit edilmesi ve mirasçılarına bölünmesi vardır. Mirasçıların mahkemeye başvurmaları neticesinde veya mirasçılar arasında küçük

[24] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.36.
[25] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.41.
[26] Ahmet Akgüzdüz, "İlam", *TDVİA*, C.22, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1998, s.73.
[27] Akgündüz "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.40.
[28] Devellioğlu, *Lügat,* s.694.
[29] Ahmet Akgündüz, "Ma'rûz", *TDVİA*, C.28, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1998, s.72.
[30] Devellioğlu, *Lügat,* s.874.
[31] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.45.

çocuğun olması durumunda kadı miras taksimine müdahale eder. Ölen kişinin mirasçısı yoksa malları beytülmâle kalır. Mal varlığı tespit edilen ölen kişinin varsa borcu ödenir, teçhiz ve tekfin masrafları karşılanır.[32]

Osmanlı Devleti'nde kadı, ölen kişinin mal ve nakit varlığını, mirasçılarını, alacaklarını, borçlarını tespit eder, tereke defterinde kaydını yaparak mallarını mirasçılara, borçlularına, devlete, kadılık işlemleri için mahkemeye düşen kısımları da belirleyerek kayıt altına alır.[33] İncelenen sicilde 26 adet tereke olup bu belgeler sırasıyla 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 93, 95, 101, 102, 105, 109, 111, 128, 132, 135, 136'dır.

Narh; Pazarda ve çarşıda halka satılan ürünlerin resmi makamlarca gösterilen fiyatıdır.[34] Osmanlı Devleti'nde ekonomik dengeler narh sistemi ile yapılıyordu. Narh fiyatları kadının başkanlığında esnaf temsilcileri ile belirleniyordu. İncelemiş olduğum sicilde 1 adet narh kaydı olup belge numarası 124'tür.

Bilgi notu; Önemli olarak görülen olayların kayıt altına alınmasıdır. İncelenen sicilde 4 adet bilgi notu olup bu belgeler sırasıyla 1, 3, 70, 130'dur.

Dibâce; Sicillerin giriş kısmında Arapça olarak yer alan ve dibâce olarak bilinen Hz. Allah'a ve Peygambere saygı ibareleridir. Kadıların değişmesiyle dibâce bölümünün de değiştiği anlaşılmaktadır. Sicilde 2 adet dibâceye rastlanılmıştır. Bunlar 8 ve 27 numaralı belgelerdeki kadı tayinleridir.

1.1.2.2.Başka Makamlardan Sadır Olunan Belgeler

Şer'ıyye sicillerinde kadıların ve merkezden veya taşradan gönderilen belgelerin kayıt altına alındığı görülmektedir. Kadıların yürütme görevi olduğundan dolayı merkezden gelen emirleri de şer'ıyye sicillerine kayıt etmişlerdir.[35]

Padişah tarafından gönderilen emir ve fermanlar iki gruba ayrılmaktadır. Birincisi padişahın yasama yetkisi gereğince kaleme aldığı şer'iyye sicillerinde evâmir ve ferâmin diye anılan hükümlerdir. Padişah ihtilaflı olan meselelerde görüşünü bildirir

[32] Tahsin Özcan, "Muhallefat", *TDVİA*, C.30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2005, s.406.
[33] Fatih Coşkun Ertaş, "XVI. Ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlı'da Tereke Uygulaması ve Muhasebesi-Sosyo-Ekonomik Yapıya ve Miras Hukukuna Etkileri", *Muhasebe Ve Finans Tarihi Araşırmaları Dergisi*, S.4, 2013, s.199.
[34] Devellioğlu, *Lügat,* s.965.
[35] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.551.

ya da şer‘i hükümlerin yerine getirilip getirilmediğini teyit etmek için yazılı emirler göndererek kadıya durumu bildirir. İkincisi yine padişah tarafından gönderilen ve şahısları ilgilendiren berat ve tımar belgelerinin kadıya bildirmesidir.[36]

Ferman; Tuğralı padişah emri olan fermanlar, Divan-ı Hümayunda alınan kararlara uygun olarak yazılan padişah emirleridir.[37] İncelenen sicilde 19 adet ferman vardır. Bu belgeler sırasıyla; 83, 88, 91, 92, 99, 104, 107, 108, 110, 115, 126, 127, 129, 131, 133, 134, 137/a, 138, 139'dur.

Beratlar; Bir hizmetin neden ve ne için verildiği, hizmetin adı, gelir ve maaşının yazılı olduğu, üzerinde tuğra basılı olan ve dîvânî yazı ile yazılan belgelerdir.[38] Üzerinde padişahın tuğrasını taşıdığı için o beratı veren padişahın saltanatı süresince geçerliydi.[39] Beratlar tahrir yapılacağında, berat sahibi öldüğünde yerine birisi tayin olunacağı zaman veya berat belgesinin kaybı durumunda verilir ve sol alt köşede verildiği yer yazılırdı. Örneğin "Be-makâm-ı Kostantiniyye" gibi.[40] İncelemiş olduğum sicilde berat örneğine rastlanılmamıştır.

Buyuruldu; Bazı hususları kadılara hatırlatmak amacıyla padişahın emri üzerine sadramazların yazdıkları yazılara buyuruldu denir.[41] Fatih kanunnamesine göre buyuruldu yazan üç şahıs sadrazam, defterdar ve kadıaskerdir.[42] Kaptın-ı Derya, beylerbeyi gibi devlet erkanı da gerektiğinde buyuruldu yazardı.[43] Sicilde 6 adet buyuruldu vardır. Bu belgeler sırasıyla 82, 94, 112, 114, 116, 125'tir.

Tezkire; Şer‘ıyye sicillerinde başka makamlar tarafından yazılan diğer belge çeşidi de tezkireler ve temessüklerdir. Osmanlıda aynı seviyedeki makamlar arasında yazılan veya üstten alta yazılan resmi bir konu hakkındaki belgelere tezkire denir. Resmi dairelerin birbirine yazdıkları yazılara tekzire, şehirler arasındaki yazışmalara ise tahrirat denmiştir.[44] Tezkireler başka sadrazam olmak üzere yüksek devlet

---

[36] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.551-552.
[37] Mübahat S. Kütükoğlu, "Ferman", *TDVİA,* C.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s.400-406.
[38] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.552.
[39] Mübahat S. Kütükoğlu, "Berat", *TDVİA,* C.5, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.472.
[40] Kütükoğlu, "Berat", s.473.
[41] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.552.
[42] Mübahat S. Kütükoğlu, "Buyuruldu", *TDVİA,* C.6, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.478.
[43] Akgündüz, "Şeriyye Sicili", s.44.
[44] Teber, "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit", s.553.

memurlarının özel kalem müdürü demek olan tezkireciler tarafından kaleme alınırdı.[45] İncelenen sicilde 7 adet tezkere olup bu belgeler sırasıyla 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123'dür.

Temessük; Sözlük anlamı olarak "borç senedi, tutunma, sarılma" anlamlarına gelmektedir.[46] Vakıflara ve miri arazide tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam ve kişiler tarafından verilen belge demektir. Temessük, kullanma belgesi anlamına da gelmiş olup tapu kelimesi olarak da kullanılmaya başlamıştır.[47] Temessüklerin düzenlenmesinde yakınlık derecesinin önemi olmayıp borç alan ve veren arasında da temessük düzenlenirdi. Padişah borç veren evlatları da olsa temessük düzenlerdi. Temessüklerde imza, tarih ve mühür mutlaka bulunurdu.[48] İncelenen sicilde 1 adet temessük belgesine rastlanılmış olup bu belge 103 numaralı belgedir.

1.1.3.Konularına ve Türlerine Göre Belgeler

Belgeler, konularına ve türlerine göre ikiye ayrılmıştır.

1.1.3.1.Konularına Göre Belgeler

Şer'ıyye sicillerinde mahkemeye yansıyan tüm olaylar kayıt altına aldığından dolayı belgelerde konular çeşitlilik arz etmektedir. Örneğin; evlenme, boşanma, talak, miras, tekere kayıtları, borç, tımar, arazi, atama kararları gibi birçok konu mevcuttur.[49]

Tablo 1.1: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicillinin belge konularına göre dağılımı.

Başlık	Belgenin konusu	Adet	Belgenin konusu	Adet	Belgenin konusu	Adet
Aile	Evlilik anlaşmazlığı.	1	Mülk satışı anlaşmazlığı.	1	Tereke talebi.	1
	Kayyım tayini.	4	Nâzır tayini.	1	Vasi ve kayyım tayini.	1
	Mehir anlaşmazlığı.	1	Nafaka ve kisve baha takdiri.	5	Vasi tayini.	13
	Miras	5	Nikâh akti.	3	Vasi ve Nâzır	1

[45] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.46.
[46] Devellioğlu, *Lügat,* s.1288.
[47] Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki", s.47.
[48] Mübahat S. Kütükoğlu, "Temessük", *TDVİA,* C.40, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, s.413.
[49] 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicillinin belge konularına göre dağılımı için ayrıca bkz. EK-1.

	anlaşmazlığı.				tayini.	
	Miras taksimi.	2	Resm-i kısmet talebi.	1		
	Tereke.	26	Tereke alacağı.	1		
	Toplam / Oran (%)					**69 (%47,6)**
Asayiş ve Güvenlik	Asayiş	1	Görevi kötüye kullanma	1	Mal gasbı	1
	Eşkiyalık	2	Korkutma-şiddet	1	Yaralama	1
	Toplam / Oran (%)					**7 (%4,8)**
Seferberlik	Asker tevzii	1	Sefere gidecek asker saysının tespiti.	1	Sefer için asker sevki	1
	Deve sevki	1	Sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında.	2	Sefer için deve temini.	4
	Hizmet tezkiresi	6	Sefer emri	1		
	Toplam / Oran (%)					**17 (%11,7)**
Görevli Tayini	Kadıların ve naiblerin tayini	1	Mütesellim vekili tayini	2	Serdar tayini	1
	Kassabbaşı tayini	1	Nakibü'l-eşraf kaim-makamı tayini	1	Serdar vekili tayini	1
	Kadı tayini.	2	Sekbanbaşı tayini	2	Voyvoda vekili tayini	1
	Mütesellim tayini	2				
	Toplam / Oran (%)					**14 (%9,7)**
Mali konular	Bağ satışı	1	Masrafların taksimi	5	Narh kaydı	1
	Bedel-i nüzul (vergi tahsili)	2	Mefkûd mal kaydı	1	Vergi tahsili.	1
	Borç – alacak konusu	1	Emânet mal teslimi	3	Vekil tayini (Borç ödenmesi için)	1
	Borcun ödenmesi	1	Ev satışı (Şefi hakkı)	4		
	Cild-i erneb (Tavşan derisi) ticareti.	2	Müflislik hakkında	1		
	Toplam / Oran (%)					**24 (%16,6)**
Muhtelif konular	Ceset üzerinde keşif yapılması	1	Esbkeşan reayalarının iskânı	1	Mahkeme kararının infazı.	1
	Davadan vazgeçme	2	Hasat zamanı	1	Vakıf suyunun haksız kullanımı	1
	Davanın görülmesi	1	Hac dönüşü	1	Yenilenen evin keşfi	1
	Duhan tarlaları	1	Kısas cezası	1		
	Düzeltme kaydı	1	Kuyumcu reayasının iskânı	1		
	Toplam / Oran (%)					**14 (%9,6)**
Genel Toplam / Oran (%)						**145 (% 100)**

178 Numaralı sicile göre konular, altı ana başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar aile, asayiş ve güvenlik, seferberlik, görevli tayini, mali konular ve muhtelif konular hakkında veriler içermektedir. Bunlar içerisinde en fazla yer kaplayan belgeler aile ile ilgili olanlar, en az olan ise muhtelif konular ile alakalı olanlardır.

Aile ile ilgili belgeler nikâh akti, mehir anlaşmazlığı, evlilik anlaşmazlığı, tereke talebi, mülk satış anlaşmazlığı, miras anlaşmazlığı, nafaka alınması izni, muhallefat kaydı, nafaka istemi, miras taksimi, nikâh hücceti, resm-i kısmet talebi, nafaka ve kisve takdiri, tereke alacağı, vasi ve kayyım tayini, vasi ve nâzır tayini, vasi tayini, nâzır tayini, kayyım tayini ile alakalıdır. Aile konularında en çok 26 belge ile muhallefat kaydı bulunmaktadır. Aile ile ilgili belge sayısı 69 olup bu da toplam belgeler içerisinde %47,6 oranına denk gelmektedir.

Asayiş ve güvenlik ile ilgili belgeler asayiş, görevi kötüye kullanma, mal gasbı, korkutma-şiddet, yaralama, eşkıya teftişi hakkındadır. Asayiş ve güvenlik ile ilgili olarak eşkıyalık hakkında iki, diğer konular hakkında ise birer kayıt tutulmuştur. Asayiş ve güvenlik ile ile ilgili belge sayısı 7 olup bu da toplam belgeler içerisinde %4,8 oranına denk gelmektedir.

Seferberlik ile ilgili belgeler sefer emri, sefere gidece askerin tespiti, asker tevzii, sefer için asker sevki, hizmet tezkiresi, sefer için deve temini, sefere katılmayanlar ve firar edenler hakkında bilgi, deve sevki, seferden firar eden askerler hakkında bilgi, serdar vekili tayini, serdar tayini ilgi ilgili bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır. Seferberlik ile ilgili hizmet tezkiresi konusundan altı, sefer için deve temininden dört, sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında iki, diğer konulardan birer kayıt tutulduğu anlaşılmıştır. Seferberlik ile ilgili belge sayısı 17 olup bu da toplam belgeler içerisinde %11,7 oranına denk gelmektedir.

Mali konular ile ilgili belgeler incelendiğinde dönem içerisinde ev satışı, mefkûd mal kaydı, bağ satışı, borç-alacak, emânet mal teslimi, masrafların taksimi, teslim-tesellüm kaydı, bedel-i nüzul, cild-i erneb (tavşan derisi) ticareti, narh kaydı, vergi tahsili, müflislik gibi konular hakkında olduğu görülmektedir. Mali konularda en çok beş kayıt ile masrafların taksimi yer almaktadır. Mali konular ile ilgili belge sayısı 24 olup bu da toplam belgeler içerisinde %16,6 oranına denk gelmektedir.

Görevli tayini ile ilgili belgeler kadıların ve naiblerin tayini, kassabbaşı tayini, mütesellim tayini, mütesellim vekili tayini, Nakibü'l-eşraf kaim-makamı tayini,

sekbanbaşı tayini, serdar tayini, serdar vekili tayini ve voyvoda vekili tayini hakkındadır. Sekban başı tayini, kadı tayini, mütesellim tayini ve mütesellim tayini konularından ikişer adet belgeye rastlanılmış, diğer konular ile ilgili olarak da birer kayıt tutulmuştur. Görevli tayini ile ilgili belge sayısı 14 olup bu da toplam belgeler içerisinde %9,7 oranına denk gelmektedir.

Muhtelif konular ile ilgili belgeler ise ceset üzerinde keşif yapılması, davadan vazgeçme, davanın görülmesi, duhan tarlaları, düzeltme kaydı, Esbkeşan reayalarının iskânı, hasat zamanı, hac dönüşü, kısas cezası, Kuyumcu reayasının iskânı, mahkeme kararının infazı, vakıf suyunun haksız kullanımı ve yenilenen evin keşfi hakkındadır. Muhtelif konular ile ilgili olarak davadan vazgeçme hakkında iki, diğer konular hakkında ise birer kayıt tutulmuştur. Muhtelif konular ile ilgili belge sayısı 14 olup bu da toplam belgeler içerisinde %9,6 oranına denk gelmektedir.

1.1.3.2.Türlerine Göre Belgeler

178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde belge türleri ve sayıları incelendiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Türlerine göre belgeleri iki ana başlık altında toplamak mümkündür.

Birincisi kadılar tarafından inşa olunan belgelerdir. Bunlar hüccet, ilam, mürasele olarak sıralanabilir. İkincisi ise başkaları tarafından kadılara gönderilen belgelerdir. Bu belgeler ise ferman, tezkire, buyuruldu, temessük gibi belgelerdir. Tablo 1.2'de 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinin transkripsiyonundan yararlanılarak sicil içerisinde bulunan belge türlerine yer verilmiştir.[50]

Tablo 1.2: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinin belge türlerine göre dağılımı.

Mahallinde tutulanlar belgeler ve türleri	**Toplam**		**Merkezden gelen belgeler ve türleri**	**Toplam**
Bilgi notu	4		Buyuruldu	6
Dibâce	2		Ferman	19
Hüccet	51		Temessük	1
İlam	15		Tezkire	7
Mürasele	4			
Narh	1			

[50] 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicillinin belge türlerine göre dağılımı için ayrıca bkz. EK-1.

Tereke	26			
Teslim-tesellüm	3			
Tevzi kaydı	6			
Toplam / Oran (%)	112 (%77, 2)		Toplam Oran (%)	33 (%22, 8)
Genel Toplam / Oran				**145 (%100)**

Sicilde mahallinde tutulan belgelerin türleri 9 olup bunların toplamı 112 tanedir. Bunlar arasında en çok 51 belge ile hüccetler bulunmaktadır. Hücetleri sırasıyla 26 belge ile terekeler, 15 belge ile ilamlar, 6 belge ile tevzi kayıtları, 4 belge ile bilgi notları ve müraseleler, 3 belge ile teslim-tesellüm kaydı, 2 belge ile dibâce ve 1 belge ile narh bulunmaktadır.

Merkezden gelenler ise toplamda 33 tanedir. Bunların içinde en çok yer alanlar 19 belge ile fermanlar, 7 belge ile tezkireler, 6 belge ile buyuruldular, 1 belge ile temessük bulunmaktadır.

1.1.4.Ankara Şer'ıyye Sicillerine Dayalı Yapılan Çalışmalar

Ankara şer'ıyye sicillerine dayalı olarak birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan ilki 1 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicili (H.991-992/M.1583-1584) ve 2 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicili (H.997-998/M.1588-1590) olup Ankara'nın tarihi ve sosyal yapısı hakkında bilgi vermektedir.[51]

Sicillere dayalı yapılan çalışmalardan diğeri ise 1983 yılında yapılmış olup *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya* adlı eserdir.[52] Söz konusu çalışmada 10 adet Ankara ve 10 adet Konya Şer'ıyye Sicili kullanılmıştır. Çalışmada kaynak olarak istifade edilen Ankara Şer'ıyye sicilleri 1 numaralı defter (1583-1584/h.991-992), 2 numaralı defter (1589-1590/h.997-998), 3 numaralı defter (1591-1592/h.1000-1001), 4 numaralı defter (1593/h.1002), 5 numaralı defter (1593/h.1002), 6 numaralı defter (1599/h.1008), 7 numaralı defter (1600/h.1009), 8 numaralı defter (1601/h.1010), 9 numaralı defter (1604-1605/h.1013-1014), 10 numaralı defter (1606-1608/h.1015-1017)'dir. Konya Şer ıyye sicilleri 1 numaralı defter (1562-1563/h.970), 2 numaralı defter (1570-1571/h.978-979), 3 numaralı defter (1579-1845/h.987-1262), 4 numaralı defter (1582-1621/h.990-1031), 5 numaralı defter (1562-1584/h.970-992), 6 numaralı

[51] Halit Ongan, *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili 21 Rebiülahir 991- Evâhir-i Muharrem-992 (14 Mayıs 1583-12 Şubat 1584)*, TTK Yayınları, Ankra 1958; Halit Ongan, *Ankara'nın İki Numaralı Şer'iyye Sicili,* TTK Yayınları, Ankara 1974.
[52] Özer Ergenç, *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, Ankara 2012.

defter (1641-1642/h.1051-1052), 7 numaralı defter (1643-1645/h.1053-1055), 8 numaralı defter (1645-1647/h.1055-1057), 22 numaralı defter (1630/h.1040), 30 numaralı defter (1627/h.1037)'dir. Çalışmada toplam 20 sicilden yararlanılmış, Ankara ve Konya karşılaştırmalı olarak ele alınmış, şehirlerin toplumsal, sosyal, ekonomik, idari yapısı hakkında bilgi verilmiştir. Bu çalışma XVI. yüzyıl ile XVII. yüzyıl başlarında Ankara ve Konya'yı karşılaştırmalı olarak inceleyen sosyal ve ekonomik ağırlıklı bir tarih çalışmasıdır. Ankara'nın demografik, ekonomik ve sosyal durumu hakkında bilgi veren bu çalışma özelde Ankara tarihi, genelde Osmanlı Devleti'nin o dönemlerdeki ekonomik, sosyal ve demografik yapısı hakkında bilgi sunmaktadır.

Diğer bir çalışma *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara* adlı eser olup 1785-1840 yıllarında Ankara'da meydana gelen gelişmelerin ve buna bağlı değişimleri konu edilmektedir.[53]

18. Yüzyılda Ankara başlıklı doktora tezinde 80, 131, 190, 191 numaralı Ankara şer'ıyye sicillerine dayalı olarak Ankara'daki sosyal ve ekonomik hayat ile ilgili bilgiler verilmiştir.[54] Çalışmada kullanılan 80 numaralı defter (11 Şevval 1112-24 R.Evvel 1114) 1 Mart 1701 ile 18 Ağustos 1702 yıllarını, 131 numaralı defter (9 Zilhicce 1161-21 Razaman 1162) 30 Kasım 1748 ile 5 Eylül 1749 yıllarını, 190 numaralı defter (18 Zilkade 1211- 17 Safer 1213) 15 Mayıs 1797 ile 31 Temmuz 1798 yıllarını, 191 numaralı defter (2 Muharrem 1213-23 Safer 1214) 16 Haziran 1798 ile 27 Temmuz 1799 yıllarını kapsamaktadır.

XVII. Yüzyılda Ankara adlı eserde üç defter kullanmış, bu defterler 19, 41 ve 64 numaralı sicillerdir.[55] 19 Numaralı defter Eyül 1620 ile 4-14 Mart 1622 yıllarına (Evâhir-i Ramazan 1029-Evâhir-i R.Ahir 1031), 41 Numaralı defter 24 Temmuz-3 Ağustos 1655 ile 22 Haziran-2 Temmuz 1656 yıllarına (Evâhir-i Ramazan 1065-Evâhir-i Ramazan 1066), 64 Numaralı defter ise 2 Ağustos 1683 ile 11 Mart 1684 (8 Şaban 1094-24 R.Evvel 1095) yıllarına aittir. Söz konusu çalışma Ankara'nın XVII. yüzyılın başları, ortaları ve sonları hakkında bilgiler vermektedir.

[53] Rıfat Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlkyarısında Ankara*, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1986.
[54] Jülide Akyüz, *Ankara'nın Bütüncül Tarihi Çerçevesinde XVIII. Yüzyılda Ankara,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
[55] Hülya Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara*, TTK Yayınları, Ankara 2014.

Şer‘ıyye sicillerine dayalı olarak Ankara tarihi üzerine son yıllarda yapılan çalışmalarda bir artış olmuştur. Bu çalışmalar, sadece bir sicil dikkate alınarak muhtelif konuları içerdiği gibi birden fazla sicil üzerinden belirli bir konuyu da ele almaktadır.

Tek sicilden yararlanarak yapılan çalışmalar, 13 Numaralı Ankara şer‘ıyye sicili H. 1020-1021/M. 1611-1612 tarihlerini[56],46 Numaralı Ankara şer‘ıyye sicili 1660-1661 (h.1070-1071) tarihlerini,[57] *857 Numaralı Ankara Şer‘ıyye Sicili* 1781-1782 tarihlerini,[58] *244 numaralı Ankara Şer‘ıyye Sicili* 1838-1855 tarihlerini,[59] *388 Numaralı Ankara Şer‘ıyye Sicili* 1909 tarihlerini,[60] *420 Numaralı Ankara Şer‘ıyye Sicili* 1913-1917 tarihlerini kapsamaktadır.[61] Bu çalışmalarda sicilin transkripsiyonu yapılıp genel hatları ile Ankara hakkında bilgiler sunulmuştur.

Ankara şer‘ıyye sicillerinden faydalanılarak belirli bir konu hakkında *Osmanlı Dönemi Ankara’sında Sosyo - Ekonomik ve Demografik Açıdan Seyyide ve Şerifeler (M.1786-1835)*,[62] *17. Yüzyılda Ankara’da Hacı Doğan Mahallesi*,[63] *Şer’iyye Sicillerine Göre Ankara’da Kölelik Müessesesi (1724-1751)*,[64] *Ankara’nın Zir (Sincan) Kazası’nın Sosyo-Ekonomik Yapısı (975 Numaralı Kadı Siciline Göre*),[65]

---

[56] Hüseyin Çınar, *H.1020-1021 tarihli 13 Numaralı Ankara Şer`iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1993.

[57] Rahşan Kaynak, *46 Numaralı Ankara Şer‘iyye Sicili 1660-1661 (h.1070-1071)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2001.

[58] Asuman Uzun, *857 Numaralı Ankara Şer‘iyye Sicili H.1195-1196/1781-1782*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 2004.

[59] Oğuz Alpoğlu, *244 Numaralı Ankara Şer‘iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş 2019.

[60] Muhammet Arslan, *388 Numaralı Ankara Şer‘iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi H. 1327-1909*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük 2020.

[61] Oğuzhan Emekli, *420 Numaralı Ankara Şer‘iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi H. 1331-1335/1913-1917*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük 2020.

[62] Sevda Fişne, *Osmanlı Dönemi Ankara’sında Sosyo - Ekonomik ve Demografik Açıdan Seyyide ve Şerifeler (M.1786-1835)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

[63] Fatma Erkaya Topcu, *17. Yüzyılda Ankara’da Hacı Doğan Mahallesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2019.

[64] Sevda Kalender, *Şer’iyye Sicillerine Göre Ankara’da Kölelik Müessesesi (1724-1751)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2018.

[65] Vildan Yurduseven Evci, *Ankara’nın Zir (Sincan) Kazası’nın Sosyo-Ekonomik Yapısı (975 Numaralı Kadı Siciline Göre*), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2015.

Şeyhülislâm Ankaravî Mehmed Emin Efendi ve Vakfı,[66] *M.1652-1657 (h.1062-1067) Tarihli Şeriyye Siciline Göre Ankara'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*[67] başlıklı yüksek lisans tez çalışmaları yapılmıştır.

Ankara şer'ıyye sicilinden faydalanarak belirli bir konu hakkında yapılan doktora tez çalışmaları ise; *Osmanlı İmparatorluğu'nda Ümerâ Vakıfları Ve Kentsel Gelişim: Mahmud Paşa Vakıfları Ve Ankara Örneği*,[68] *Şer'ıyye Sicilleri'ne Göre Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Ticaret: Ankara-Konya-Ayntab Örneği (1700-1750)*,[69] *Osmanlı Devleti'nde Divani Sistemden Malikâne Sistemine Geçiş Süreci ve Uygulamaları (1695 - 1730)-Ankara ve Bursa Örneği*[70] ve *XVII. Yüzyılda Ankara Gayrimüslimleri*'dir.[71]

Yapılan çalışmalara incelendiğinde genel itibariyle şer'ıyye sicilinin transkripsiyonu ya da birkaç şer'ıyye sicilinin bir arada değerlendirilerek o dönem Ankarası hakkında bilgiler verilmiş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

1.1.5. 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicilinin Tanıtımı ve Transkiripsiyonda Takip Edilen Metot

Deftere Ankara'da bulunan T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'ndan ulaşılmış ve CD olarak temin edilmiştir. Defter toplamda 104 sayfa olup 50 varak ve 145 adet belgeden oluşmakta, defter genel itibariyle okunmakla birlikte varaklar ikiye bölünmüş ve o şekilde numaralandırma yapılmış, bazı sayfaların yarısı boş bırakılmıştır. Defterin sondan 3 varağı ile 18-19-20 sayfalarındaki varaklar tekrar etmiş, yani defterin 3 sayfası tersten çekilmiştir. Defterde sadece 137 numaralı belge

[66] Cafer Kanıtemiz, *Şeyhülislâm Ankaravî Mehmed Emin Efendi ve Vakfı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2018.

[67] Derya Dağaşan, *M.1652-1657 (h.1062-1067) Tarihli Şeriyye Siciline Göre Ankara'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2020.

[68] Ahmet Köç, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Ümerâ Vakıfları Ve Kentsel Gelişim: Mahmud Paşa Vakıfları Ve Ankara Örneği*, (Yayımlanmamış Doktora Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009.

[69] Rümeysa Bilgili, *Şer'iyye sicilleri'ne göre Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Ticaret: Ankara-Konya-Ayntab Örneği (1700-1750)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2017.

[70] Hakan Doğan, *Osmanlı Devleti'nde Divani Sistemden Malikâne Sistemine Geçiş Süreci Ve Uygulamaları (1695 - 1730)-Ankara ve Bursa Örneği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2017.

[71] Canan Çetinkaya, *XVII. Yüzyılda Ankara Gayrimüslimleri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2021.

a ve b olarak numaralandırılarak gösterilmiştir. Yine defterde bazı sayfalara çift sayfa numarası verilmiştir. Tez metninde bu tür sayfalarda her iki sayfa numarasına da yer verilmiştir. Tez metninde bu tür sayfalar ilgili yerlerde (AŞS. 178, s.92/57, b.86) şeklinde gösterilmiştir.

Defterde 2, 32, 33, 47, 52 sayfalar boş bırakılmıştır. 104, 103, 102, 101 ve 100 numaralı sayfalar defterin ortasında bulunup 3 varak olarak tersten çekilmiştir. Defterde okunamayan yerlere (…) üç nokta konmuş, sayfanın yan tarafında yazılan yerler köşeli parantez […] ile belirtilmiştir. Defterde okunmasından emin olunmayan yerlere (?) soru işareti konmuştur. Şuhudü'l-hâl, tereke, karye ve kaza kayıtları tablo içerisinde gösterilmiştir.

Defterin içeriğinde ilk belgenin tarihi 9 R.Evvel 1202/17 Aralık 1787, son belgenin tarihi 10 Safer 1202/ 21 Kasım 1787'dir. Defterin en eski belgesi 127 numaralı olup Evasıt-ı C.Evvel 1190/1776 Temmuz tarihlidir. Belgelerin yıllara göre dağılımına bakıldığında ise 1776 yılına ait 1, 1787 yılına ait 40, 1788 yılına ait 5, 1789 yılına ait 1, 1790 yılına ait 1 ve 1791 yılına ait 96 belge yer almaktadır. Bir belgenin ise tarihi belirtilmemiştir.

Defterde aynı gün tutulan belgeler sırasıyla 56, 57, 58, 60, 61, 66, 67, 68, 72 numaralı belgeler olup tarihi 28 Zilkaâde 1205/29 Temmuz 1791'dir. Hüccetler 51 adet olup, en fazla tutulan kayıtlardır. Temüssük kaydı ise 1 adet olup en az yer alan belge kaydıdır.

1.2.ANKARA'NIN TARİHÇESİ

Ankara'nın tarihine bakıldığında Angora, Engüriye, Engürü, Ankryra, Ankras gibi farklı isimlerle anılmış, fakat bu isimlerin kim ya da kimler tarafından konulduğu tespit edilememiştir. Ankara'ya ilk yerleşenlerin Frigler olduğu ve Frig kralı Midas'ın gemi çapasını sembol olarak şehre Grekçe Ankrya dediği, yine Galatların kazandıkları bir deniz savaşı şerefine bu şehri kurdukları ve gemi çapası anlamına gelen Ankrya dediği o devre ait sikkelerden bir çapa resminden tespit edilmiştir.[72]

[72] Erdem Sargon, "İslam Öncesi-Ankara", *TDVİA*, C.3, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991, s.201.

Ankara'ya ilk yerleşenler Hititler olmuştur. Hititler, Ankara'nın doğusunda, Boğazköy'ü (Hattuşaş) merkez yapmışlardır. Daha sonra sırasıyla Frigler, Galatlar, Romalılar, Bizanslılar şehre hakim olmuşlardır. Bizans hakimiyetinde iken sık sık Arap ordularının akınlarına uğramıştır. 1071 Malazgirt Zaferi ile birlikte Türkler, Anadolu içlerine girmişler ve 1127 yılında Danişmendli Hükümdarı Emir Gazi tarafından feth edilmiştir.[73]

Ankara şehri 1354 yılında Süleyman Paşa tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır.[74] Osmanlı idaresinde iken birçok tarihi olay yaşanmıştır. 1402 yılında Ankara Savaşı olarak tarihe geçen Yıldırım Bayezıd ve Timur arasında savaş olmuştur. XVII. yüzyıl başlarında Celali İsyanlarına maruz kalmış ve bu isyanlar sırasında 1607'de Kalenderoğlu tarafından kuşatılmıştır.

Osmanlı döneminde Ankara sanayi ve ticaretin geliştiği önemli bir merkez olarak ön plana çıkmaktadır. Osmanlılar döneminde ticaret yolunun Ankara'dan geçmesi tarih boyunca Ankara'nın önemli bir şehir olmasını sağlamıştır.[75] XVII. ve XVIII. yüzyıllarda ticari ve ekonomik olarak Ankara'da üretilen ve ticari değeri yüksek olan sof ve şâlî şehrin çarşı ve pazarlarda satılmakta, yerli ve yabancı tacirler aracılığıyla Halep, Şam, Bursa, İstanbul, Venedik, İngiltere, Lehistan'a gönderilmekteydi.[76] Uzun yıllar Ankara'nın geniş alandaki ilişkilerini belirleyen sof üretimi ve ticareti olmuştur.

XVIII. yüzyıl, Osmanlı Devleti'nin yapmış olduğu savaşlarda yenildiği ve toprak kayıplarının yaşandığı bir dönemdir. 1683 Viyana yenilgisi ve 1699 yılında Karlofça Barışı ile büyük toprak kayıpları nedeniyle Osmanlı Devleti'nin eski düzen ve kuvveti kalmamış, yavaş yavaş bozulan merkezi otorite nedeniyle devletin büyük bölgeleri kontrol edilemez olmuş, pek çok yer İstanbul'a ismen bağlı kalmıştır. Bu bozukluklar sırasında, başta idareciler olmak üzere en büyük görevliden en küçük görevliye kadar herkesin kendi çıkarını gözetmeye başladığı bir dönem olmuş, bunun sonucunda rüşvet, çıkar, yolsuzluk gibi olaylar çoğalmış, hatta kanunları uygulamakla görevli kadılar bile zamanla görevini kötüye kullanmaya başlamışlar,

[73] Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, s.21.
[74] Rıfat Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", *TDVİA*, C.3, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991, s.204.
[75] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.206.
[76] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207.

kendi çıkarları doğrultusunda bazı kimselere görev vermişlerdir.[77] XVIII. yüzyıl yerel ailelerin yavaş yavaş yönetimde etkili olmaya başladıkları bir dönemdir.[78]

XVIII. yüzyılda önemli Osmanlı şehirlerinin ticaret malları düşük fiyatlarla yabancı tacirler tarafından alınmaya başlanmış ve devlet bunu önleyememiştir. Pek çok kişi yerini yurdunu terk edip büyük şehirlere göç ettiklerinden Anadolu'nun çoğu yeri özellikle köyler harap durumda kalmıştır.[79]

III. Selim 1789'da tahta çıktığında mali bakımdan sıkıntıda olan devlete, I. Abdülhamid zamanında (1774-1789) Rusya ve Avusturya'ya karşı başlatılan savaş için para gerekliydi.[80] Aralık 1788'deki meşveret meclisinde, altın ve gümüş eşya yapımı ve kullanılmasının yasaklanması ve herkesin elinde bulunanın değeri ile darphaneye verilmesi, eski sikkeye göre 1/5 mikdar iki kuruşluk sikke kesilmesi kararlaştırmış, fakat yine de sefer masraflarına yetecek kadar gelir sağlanamamıştır. 1787-1792 arasındaki Avusturya ve Rusya ile yapılan savaşlar sırasında devlet büyük bir mali krizin içine düşmüştür. Savaş sırasında her şeyin fiyatı arttığından ve dışarıdan zahire getirecek kişiler mallarını narha göre satmak zorunda kaldıklarından İstanbul'a zahire getiremez olmuşlardır.[81]

Ankara birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı için başta kültürel olmak üzere birçok zenginliği içinde barındırmıştır. Ankara'daki ticari ve kültürel zenginliği göstermesi açısından tarihi yapılar arasında Osmanlı dönemine ait Bedesten, Penbe Hanı, Kapan Hanı, Kurşunlu Han, Hasan Paşa Hanı, Zağfirancı Hanı, Tuz Hanı, Çengel Hanı, Bakır Hanı, Atpazarı Çarşısı, Koyunpazarı Çarşısı, Karaoğlan Çarşısı, Debbâğ-Hâne Pazarı, Araba (Kağnı) Pazarı, Uzunçarşı, Kapan, Akköprü ile Roma döneminden kalma Augustus Tapınağı ve Ankara'daki Roma eserlerinin en büyüğü olan Roma hamamı sayılabilir.[82]

[77] AŞS. 178, s.78/71-79/70-80/69 b.99, Evahir-i C.Evvel 1205/ 1791 Ocak ayı sonları tarihli ferman.
[78] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.65.
[79] Yücel Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu,* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2010, s.22.
[80] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.251.
[81] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.252.
[82] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.206.

2. 178 NUMARALI ANKARA ŞER‘IYYE SİCİLİNİN (H.1202-1205 / M.1787-1791) BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONU

2.1.BELGE ÖZETLERİ

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.1, b.1
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Bilgi notu.
Belgenin konusu	Hac dönüşü.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 R.Evvel 1202 /17 Aralık 1787.
Belge özeti	
9 R.Evvel 1202 Çarşamba günü İbrahim Ağa’nın hacdan dönüş yaptığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.1, b.2
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Teslim-tesellüm kaydı.
Belgenin konusu	Emânet mal teslimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Beytülmal emini Seyyid Ağa’nın bir tane kır at aldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.1, b.3
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Bilgi notu.
Belgenin konusu	Hasat zamanı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Hasat olduğunun haber verildiği kayıt altına alınmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.1, b.4.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Teslim-tesellüm kaydı.
Belgenin konusu	Emânet mal teslimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	23 Zilkaâde 1205 /24 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Yakub Abdal köyünden Seyyid Ali oğlu es-Seyyid İbiş’in bir boz eşeğinin kaçtığı ve Beytülmal emini olan es-Seyyid Mehmet Ağa’ya 6 akçe karşılığında teslim edildiği kayıt altına alınmıştır.	

AŞS. 178, s.2. Sicilde bu sayfa boş bırakılmıştır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.3, b.5
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Mürâsele.
Belgenin konusu	Mahkeme kararının infazı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	18 Safer 1202 /29 Kasım 1787.
Belge özeti	
Şorba kazasına bağlı Gürcü köyünden Ali oğlu Firuz, Alviran karyesinden Hasan oğlu Satılmış ve Ağçakenisa karyesinden Mehmed oğlu Mustafa Yabanâbâd kazasındaki ana yolda Câbî Osman oğlu İbrahim Ağa'nın yolunu kestikleri, mallarını gasb ve yağma ettikleri, Firuz'un büyük bıçak ile Osman'ı kolundan yaraladığı ve bu sebeple vefat ettiği, maktul Osman'ın mirasçıları Ankara mahkemesine başvurarak mâlları üzerine görülen davada Firuz, Satılmış ve Mustafa hakkında mahkemece verilen cezanın uygulanması hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.3, b.6.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Mürasele.
Belgenin konusu	Sekbanbaşı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Bacı köyünden Murad Bey'in oğlu Hasan Ağa'nın Kasaba-i Suflâ'ya on sekban, bir alemdar, bir bektaş, kendisi ve kasaba halkının isteği üzerine mahkemece köye sekbanbaşı olarak tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.3, b.7.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Mürasele.
Belgenin konusu	Sekbanbaşı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Bacı köyü ahalisinden Murad Bey'in oğlu Hasan Ağa'nın Kasaba-i Suflâ'ya sekbanbaşı olarak tayin olduğu ve Kasaba-i Suflâ içerisinde dolaşarak halkın mal ve can güvenliğini sağlaması hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.4, b.8.
Belgenin dili	Arapça
Belgenin türü	Dibâce.
Belgenin konusu	Kadı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Safer 1202/1787 Kasım ayı sonları.
Belge özeti	

Şeyhülislam Müftü-zâde Ahmed Efendi tarafından Yahya Efendi'nin Ankara kadısı olarak tayini hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.4, b.9.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nikâh akti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacetdepesi Mahallesi sakinlerinden Memiş kızı Afife bekâr olup mahkemede Molla Veli oğlu Hasan Efendi huzurunda 100 kuruş mehr-i muaccel ve 200 kuruş mehr-i müeccel ile Molla Hasan ile evliliği kabul ettiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.4, b.10.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Evlilik anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	13 Safer 1202 /24 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Şeyh Izzeddin Mahallesinde yaşayan Mustafa kızı Fatıma bekardır. el-Hâc Mustafa, Fatıma'yı İstanbul'da bulunan üvey oğlu Abdüsselam ile evlendirmek istemektedir. Abdüsselam, İstanbul'dan Fatıma ile evlenmek istemediğini bildirmiştir. Fatma da Abdüsselam ile evlenmek istememektedir. Buna rağmen el-Hâc Mustafa, Abdüsselam'ın Fatıma ile evlenmek istediğini ileri sürerek Fatıma'nın başka birisi ile evlenmesine engel olmaktadır. Bunun üzerine mahkemede Fatıma'dan iddiasını ispat için delil istenmiştir. İstanbul'da Abdüsselam ile görüşen şahitlerin Fatıma ve Abdüsselam'ın ifadelerini doğrulaması üzerine el-Hâc Mustafa muarazadan men edilmiş, Fatıma'nın istediği kişi ile evlenmesine izin verilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.5, b.11.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Yaralama.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787.
Belge özeti	
Murtazabâd kazasına bağlı Teşrik köyü ahalisinden Mehmed oğlu Osman Ankara mahkemesine başvurarak oğlu Mehmed'in bir sene önce kendisinin ağzına taş ile vurduğunu, iki alt dişini çıkardığını iddia ederek davacı olmuştur. Mehmed'in olayı inkâr etmesi üzerine babası Osman'dan aydınlatıcı delil istenmiştir. Osman'ın delil getirmemesi ve Mehmed'in de yemin etmesi üzerine Mehmed davada haklı bulunmuş ve Osman davadan men edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.5, b.12.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Miras anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	13 Safer 1202 /24 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Makramacı Mahallesinde otururken ölen İmirgeli oğlu Çerkeşli Ohannes'in malları eşi Bedros kızı Horsebmi ile büyük oğlu Mıgırdic, küçük oğulları Agob, Aryaten ve Semaven ile kızları Nezem, İlsabert, Anna, Takoher ve Maryem ile Halite'ye intikal etmiştir. Horsebmi kendi adına asaleten ve çocukları adına vesayeten Kara el-Hâc Hasan'dan Ohannes'in terekesinden 500 kuruş kıymetinde bazı eşyaları fuzuli aldığını ileri sürerek davacı olmuştur. El-Hâc Hasan'ın bunu inkâr etmesi üzerine iddia sahibi Horsebmi'den iddiasını ispat edecek delil istenmiştir. Delil getirmekten aciz kalması üzerine el-Hâc Hasan'a yemin teklif edilmiş, o da terekeden bir şey almadığına dair yemin etmiştir. Bunun üzerine Horsebmi davadan men edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.5, b.13.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Ev satışı /Şefi hakkı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	14 Safer 1202 /25 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Kızılbey Mahallesi sakinlerinden Mehmed kızı Fatıma mahkemede Ömer oğlu İlhan'dan davacı olmuştur. İlhan, Fatıma'nın evine komşu olan bir miktar havludan oluşan evi 75 kuruşa satın almıştır. Fatıma, şefi hakkını kullanarak 75 kuruş karşılığında İlhan'dan mahkeme kararı ile evi satın almıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.6, b.14.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Miras anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	16 Safer 1202 /27 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hacı Halil kızı Hadice'nin veraseti kocası Osman oğlu es-Seyyid Osman Ağa'ya, küçük kızı Zabiha ile kardeşleri Molla Mustafa ve Molla Mehmed'e kalmıştır. Molla Mehmed mahkemeye başvurarak es-Seyyid Osman hakkında davacı olmuş, 48 kuruş kıymetinde abdestliğin, üç adet yüz yasdığının, iki kumaş yasdığın, iki kat keten minderin, iki döşek ve iki sini, elli tahta iskemle ve iki çit minderin üç altın yüzüğün, 300 kuruş alacağının ve 850 kuruş kıymetli köprü sarığının ve başka eşyaların ve 400 kuruş nakit ki toplam 1598 kuruşun merhume Hadice'nin terekesinden Osman'ın zimmetine kaldığını iddia etmiş ve hissesini talep etmiştir. Osman'ın bunu inkar etmesi üzerine, Molla Mehmed'den iddiasanı ispat için delil istenmiş, delil getirememesi üzerine Osman'a yemin teklif	

edilmiş, Osman'ın yemini üzerine Molla Mehmed davasında haksız bulunmuştur.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.6, b.15.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Eşkiyalık.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	17 Safer 1202 /28 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Valtarin Mahallesinde oturan bazı kimseler mahkemeye başvurarak eşkıyadan bazı kimselerin gece-gündüz içki talebiyle mahalle sakinlerini rahatsız ettikleri; bazılarını darp ettikleri; bağırdıkları; kapılarına keser ile zarar vermeleri sebebiyle dolayı tedirgin olduklarını bildirmeleridir. Gerekli keşifler yapıldıktan sonra mahallenin iki yerine mahalle kapısı yapılmasına izin verildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.6, b.16.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Miras anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	19 Safer 1202 /30 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Yakub Harrat Mahallesi sakinlerinden Mehmed kızı Fatıma mahkemeye başvurarak kızının kızı olan Hüseyin kızı Hafiza'dan davacı olmuş, 5 kuruş kıymetli iki minder, 6 kuruş kıymetli iki palas, 2,5 kuruş kıymetli döşek, 2 kuruş kıymetli iki yasdık, 30 kuruş kıymetli on altı aded yemeni, 50 kuruş kıymetli on aded fındık altını Hafiza'dan talep etmesi üzerine Fatıma'dan delil istenmiş, delil gösteremeyince davadan men edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.7, b.17.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nikâh akti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	19 Safer 1202 /30 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Direkli Mahallesi sakinlerinden Ali kızı Rahime bekar olup İsa oğlu Abdurrahman ile 150 kuruş mehri müeccel ve 100 kuruş mehr-i muaccel karşılığında ile evlenmeyi kabul ettiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.7, b.18.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Kısas cezası.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	17 Safer 1202 /28 Kasım 1787.

Belge özeti	
Bolu Sancağı'nın Yılanlıca kazasına bağlı Hasköylüce köyü ahalisinden iken katledilen İstanos Cabîsi Ömer oğlu İbrahim Ağa'nın veraseti zevceleri Mehmed kızı Fidan ve Ali Efendi kızı Rafia ile büyük oğulları Mehmed ve İsmail'e, büyük kızları Aişe, Saide, Rabia, küçük Hadice ile babası Ömer oğlu Osman, annesi Abdullah kızı Ayşe olup olmadığını araştırmak için mahkemeye başvurdukları, Ahmed oğlu Halil ve Abdulrahman oğlu Hasan'ın şahitlikleriyle doğrulandığı, Ankara Sancağı Şorba kazasından Gürcü köyünden olan Ali oğlu Firuz ve Alviran köyünden olan Hasan oğlu Satılmış, Ağca Kenisa köyünden olan Mehmed oğlu Mustafa üzerlerine atılan suçu kabul etmişler, Firuz'un büyük bıçak ile müteveffa İbrahim Ağa'yı kolundan ve kasığından yaraladığından vefat ettiği anlaşıldığından Firuz'a kısas cezası verildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.7, b.19.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Miras anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	21 Safer 1202 /2 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Arab Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Cafer oğlu Mehmed oğlu Sarı Ahmed'in veraseti zevcesi İsmail kızı Ayşe'ye, büyük oğlu Molla Mustafa, büyük kızları Emine ve Kezba'ya kalmıştır. Zevcesi Ayşe mahkemeye başvurarak Molla Mustafa'nın zimmetinden borç olarak kalan hakkı olan 10 kuruş ile kocasının babası zimmetinden 50 kuruş mehr-i müeccelini talep etmiştir. Molla Mustafa cevabında 10 kuruş borcu doğrulamış ve terekesinden hissesine düşeni Molla Mustafa'nın el koyduğunu iddia ederek babasının vefatından bir buçuk sene önce Ayşe'ye mehr-i müeccelin 50 kuruşunu verdiklerini, babasının vefatından sonra terekesinde nakit ve para olmadığını, Ayşe'nin terekeden hissesine düşen 20 kuruşluk muhtelif eşya aldığını söylemiştir. Mehmed oğlu İbrahim, Yusuf oğlu Mehmed, Mehmed oğlu es-Seyyid Memiş ve es-Seyyid Abdullah oğlu Mehmed oğlu es-Seyyid Memiş'in şahitliklerinde bunun doğru olduğunu ispat etmiştir. 10 kuruşun Ayşe'ye ödenmesine, Ayşe'nin mehr-i müeccel ve terekeden payına düşen hisse talebinin reddine karar verilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.8, b.20.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Mal gasbı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
Belge özeti	
Bolu Sancağı Yılanlıca kazasına bağlı Hasköylüce karyesinden iken katlen vefat eden İstanos Câbisi İbrahim'in terekesi varislerine kalmıştır. Babası Osman kendi adına ve diğer varisleri adına Ankara mahkemesinde Yabanâbâd kazasına bağlı Eskice karyesi sakinlerinden Hasan Ağa'nın oğlu İbrahim'in Büyükdere'de öldürüldüğünde yanındaki malları aldığı gerekçesi ile davacı olmuş iken bu	

davasından vazgeçtiği hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.8-9, b.21.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Kayyım tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Ashab Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Abdullah oğlu Kara Hacı Ali'nin büyük oğlu İsmail'in gâib olması sebebiyle mallarının korunması için kardeşi Salih'in kayyım eniştesi es-Seyyid Mehmed'in nâzır tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.9, b.22.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Mehir anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Safer 1202 /6 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Bayram Mahallesinden Mustafa oğlu Nalband İsa mahkemeye başvurarak zevcesi olan Şerife Şemsi'yi talak ile boşadığını kendisinden mehr-i müeccel, nafaka ve oturacak yer ile ilgili davası olduğunu bildirmiş, kendisinin de ondan davası olduğu ve aralarında anlaştıkları bildirerek davasından vazgeçmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.9, b.23.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Davadan vazgeçme.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Bayram Mahallesi sakinlerinden Nalbant İsa kızı Fatıma vekili Hacı Ali aracılığı ile vekâleten es-Seyyid Ahmed ve Çıkrıkçı es-Seyyid Osman hakkında gece evine girdiği ve kendisine tecavüz ettiği iddiasıyla onlardan vekâleten davacı olmuş, olayın iftira olduğunun anlaşılması üzerine Fatıma davasından vazgeçmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.9, b.24.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka ve kisve baha takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
Belge özeti	

Ankara'nın Hacı Ashab Mahallesi sakinlerinden iken kendisinden haber alınamayan Hacı Kara Ali oğlu İsmail'in zevcesi Şerife Hadice, mahkemeye başvurarak kendi bakımında olan küçük kızı Şerife Saide için nafaka ve kisveye ihtiyacı olduğunu belirtmiş, bunun üzerine çocuğun babası malından günlük 4 akçe harcaması için izin verildiği anlatılmıştır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.10, b.25.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Borcun ödenmesi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	10 Recep 1201 /28 Nisan 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Haymanateyn kazasına bağlı Çakal köyünden Çakallı Veliyüddin Ağa mahkemeye başvurarak Erzurum Mahallesi sakinlerinden Mimarzade es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi'nin oğlu es-Seyyid Abdullah Efendi huzurunda vekâleten davacı olmuştur. Yaklaşık bir yıl önce es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi'ye 2260 kuruş borcunun olduğu, borcuna karşılık olarak temessükle 400 keyl hınta ve 600 keyl hınta ve şair olarak anlaşmıştır. Veliyüddin Ağa sonradan borcunu ödemek istememiştir. Es-Seyyid Abdullah, alım-satım işini doğrulamış ve yapılan anlaşmadan vazgeçmemiştir. Bunun üzerine Veliyyüddin Ağa davadan men edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.11, b.26.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Tereke alacağı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.
Belge özeti	
Aslen Urfa'nın Emir Mahallesi ahalisinden iken Ankara'ya ticaret için gelir iken yolda vefat eden ölen Abdurrahman'ın veraseti zevcesi Fatıma, büyük kızı Meryem, küçük kızları Sultan, Hadice ve kardeşi oğlu Timur'a kalmıştır. Varisler es-Seyyid Abdullah'ın vekâletiyle merhum Abdurrahman'ın mallarına el koyan Beytülmal emini Haseki Ahmed Ağa'dan alacakları için davacı olmuşlardır. Ankara mahkemesinde görülen davada yüz seksen sekiz kuruş vekil Abdurrahman'a teslim kararı çıkmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.14, b.27.
Belgenin dili	Arapça.
Belgenin türü	Dibâce.
Belgenin konusu	Kadı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	1 Ramazan 1205 /4 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Şeyhülislam Müftü-zâde Ahmed Efendi tarafından Yahya Efendi'nin Ankara kadısı olarak tayini hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.14, b.28.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Kayyım tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'da İmam Yusuf Mahallesinde oturur iken ölen Savad'ın oğlu Boğot Dives'in veraseti gâib kardeşi Kiryako'ya kalmıştır. Miras kalan malların korunması için Esferkir oğlu Vasil'in kayyim tayin edilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.14, b.29.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Sefer için deve temini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
Belge özeti	
1791 yılında yapılması kesin sefer için Ankara Sancağı'ndan 200 yük hayvanı devenin Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbar-zade Süleyman Bey'e bırakılması buyurulmuş, sarbanbaşı tayin olunan Emrullah Ağa Ankara mahkemesine başvurmuş ve Ankara Sancağı kazalarından toplam 192 devenin sefer için aldığı ve Ankara Sancağı kazaları halkından alacağının kalmadığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.15, b.30.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Öksüzce Mahallesi ahalisi iken ticaret için Kayseri'ye giden ve dönüşte yolda vefat eden Çizmeci Salih'in veraseti küçük oğulları Hüseyin ve Osman ile küçük kızı Şerife Fatıma'ya kaldığı, onlara anneleri Şerife Mehri'nin vasi olarak tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.16, b.31.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Tereke talebi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	21 Ramazan 1205 /24 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Veliler köyü sakini iken vefat eten Hüseyin'in zevcesi Rukiye Ankara mahkemesine başvurarak Server'den davacı olmuştur. Daha önce vefat eden Server'in kocası Musa ile Rukiye'nin kocası Hüseyin	

kardeş olup aralarında ortak olan yüz kırk kuruş değerinde çeşitli mal ve eşyanın Server'in zimmetinde kaldığını iddia ederek hissesine düşen 70 kuruşu Rukiye, Server'den talep etmiştir. İstek üzerine Server'in yemin etmesinden dolayı Rukiye'nin davadan men olduğu anlatılmıştır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.16, b.32.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Sefer için deve temini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
Belge özeti	
Sefer için Ankara Sancağı'ndan 200 yük hayvanı devenin Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbar-zade Süleyman Bey'e bırakılması buyrulmuş, sarbanbaşı tayin olunan Emrullah Ağa Ankara mahkemesine başvurmuş ve gelen emri ahaliye söylemiş, Ankara Sancağı kazalarından Ayaş kazasının hissesine düşen 29 mehar deveyi aldığını ve kaza halkının borcunun kalmadığını bildirmektedir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.17, b.33.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	10 Şevval 1205 /12 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacetdepe Mahallesinde otururken Burdur'a misafir olarak giden ve orada vefat eden Minnet oğlu es-Seyyid Ömer'in küçük oğulları es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Ömer'e vasi olarak anneleri Ayşe'nin tayin olduğu anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.17, b.34.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Kassabbaşı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Şevval 1205 /14 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'da kassab esnaflarından bazı kimseler mahkemeye başvurarak kassabbaşıları olan es-Seyyid el-Hâc İbrahim'in görevinden uzaklaştırıldığını ve yerine yeni kassabbaşı olarak es-Seyyid Ahmed'in getirilmesini talep ettikleri ve es-Seyyid Ahmed'in kassabbaşı olarak tayin edildiği anlatılmaktadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.18, b.35.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Kayyım tayini.

Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Musa Mahallesi sakinelerinden iken vefat eden Hanife'nin veraseti gâib büyük oğlu Mehmed oğlu Mustafa'ya kalmış, Mustafa'nın hissesine düşen mallarının korunması ve zapta geçirilmesi için akrabasından Hüseyin'in kayyım tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.18, b.36.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Sefer için deve temini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
Belge özeti	
1791 yılında yapılacak meydana gelebilecek olan sefer için 200 yüke yarar devenin Ankara Sancağı'ndan bulunması istenmiş ve bunun için görevli olan Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbarzade Süleyman Bey, kendi yerine Emrullah Ağa'yı görevlendirmiş, Çubukabâd kazasından 23 devenin alınıp yola çıktığı, bir alacağının kalmadığı belirtilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.19, b.37.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Mefkûd mal kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara Sancağı'nda görevli Beytülmal emini olan es-Seyyid Mehmed Ağa mahkemeye başvurarak Çubukabâd kazasının Samut köyünden es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Ali Çelebi huzurunda on sene önce Nevşehir kazası vaizlerinden ismini bilmedikleri ve bir daha haber alamadıkları bir kişinin olup es-Seyyid Ali zimmetindeki 20 kuruş ve İsmail Çelebi zimmetindeki 7 kuruş kıymetinde iki aded dana yerine 20 kuruş ve bir kısrağı kendisine teslim ettiklerini, bu zimmetlerini düştüğü anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.19, b.38.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Ev satışı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	23 Şevval 1205 /25 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Musa Mahallesi sakinelerinden iken vefat eden Hacı Mustafa kızı Hafiza'nın terekesi büyük oğlu gâib Mustafa'ya intikal etmiştir. Kayyim nasb olunan kardeşi Hüseyin mahkemeye başvurarak Hafiza'dan gâib oğluna intikal eden evin hissesini çarşıda açık arttırma ile 152 kuruşa Ali Efendi'ye satmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.19, b.39.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Yenilenen evin keşfi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kayabaşı Mahallesinden Agob'un mahallede yeniden yaptırdığı evinin keşif ve muayenesi için Başkâtip es-Seyyid Halil Efendi, Mimarbaşı Molla Ahmed ve bazı ustalar gelip sokakta inceleme yapmış, Agob'un mülkünün kimseye zararı olmadığı tespit edilmiş ve kayıt altına alınmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.20, b.40.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Korkutma-şiddet.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kızılbey Mahallesinde oturan Kara Hasan oğlu Ali mahkemeye gelerek aynı mahallede oturan Fatıma'nın yirmi gün önce değnek ile karısı Alime'nin üzerine yürüdüğü ve korkuttuğunu ve bu sebeple çocuğunu düşürdüğünü iddia ederek Fatıma'dan şikâyetçi olmuştur. Olayın Fatıma tarafından inkâr edilmesi üzerine, Kara Hasan'dan delil istenmiş, delil getirememesi üzerine davadan men' edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.20, b.41.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Mülk satışı anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacetdepesi Mahallesi ahalisinden olup Burdur'da misafir olarak bulunurken vefat eden Minnet oğlu Mustafa Çelebi'nin veraseti zevcesi Ayşe, küçük oğulları es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ahmed'e kalmıştır. Mahallenin hane vergisi toplayan Mahmud mahkemeye başvurarak üç oda, üç mutfak, bir sayegah ve bir işhane, bir ahırın on sene önce müteveffa Mustafa Çelebi'nin babası müteveffa Molla Ahmed'in kendisine yüz otuz kuruşa sattığını, mezbure Ayşe'nin bu mülkü mirasa dâhil olmak istemesinden şikâyetçi olmuştur. Şahitlerin satışı doğrulaması üzerine Ayşe'nin mülkten el çekmesi tembihlenmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.21, b.42.
Belgenin dili	Türkçe.

Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Miras anlaşmazlığı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hasna Mahallesinden olup ölen Acı Banuyot'un verâseti zevcesi Turfan'daya büyük kızları Anit, Ahsabert, Simleye ve kız kardeşi Banta'ya kalmış, Banta vefat edince veraseti Anne tarafından erkek kardeşi kızları Anit, Ahsabert, Simle ve kız kardeşi oğlu Basfa ve kızı Sofya'ya iki yüz on altı sehim geçmiş, yirmi yedi sehim Turhan'daya yüz yetmiş dört sehim Anit, Ahsabert ve Simle'ye, on sehim Basfa ve beş sehim Sofya'ya geçmiştir. Varisler, üç sene önce tekereyi paylaşmışlardır. Daha sonra başka bir defterde Selanik'ten 7500 kuruş alacağının ortaya çıkması üzerine Basfa, hissesine düşen miktarı Anit, Simle ve Ahsabert'ten talep etmiştir. İnkar edilmesi üzerine Basfa'dan delil istenmiş, yasal süre içinde delil gösterememiştir. Davalılarında İncil üzerine yemin etmesi üzerine Basfa davayı kaybetmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.21, b.43.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Bağ satışı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	2 Zilkaâde 1205 /3 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Bazar-ı ganem Mahallesi ahalisinden Salih asaleten, kız kardeşine kocası es-Seyyid Ömer'in vekil olduğu, Ayrancı civarında elli ırgad tımar mülk bağını Salih ve kız kardeşi Kezban mahkemede yok iken annesi Ümmü Gülsüm ve kardeşi Mehmed'in bundan yedi sene önce es-Seyyid Abdullah Ağa'nın babası merhum İbrahim 44 kuruşa sattıkları ve es-Seyyid Abdullah'dan hissesini almak için dava ettikleri, 100 kuruşa sulh ettikleri ve aralarındaki davanın son bulduğu anlatılmaktadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.22, b.44.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Sefer için deve temini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
Belge özeti	
1791 yılında muhakkak olacak sefer için 200 yük taşıyan devenin Ankara Sancağı'ndan bulunması için Bozok Sancağı mutasarrıfı Süleyman Bey'e görev verilmiş, Emrullah Ağa Ankara mahkemesinde sancak ahalilerine padişahın isteğini söylemiş, Murtazabâd kazasından 23 devenin sefer için yola çıktığı, kaza halkının borcunun kalmadığı ve ücretini ordu sarbanbaşısından ödeneceği belirtilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.23, b.45.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Şikarcı oğlu Ahmed'in küçük oğulları es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid Mehmed ve küçük kızı Şerife Ayşe'ye vasi tayin edilmesi gerektiği ve anneleri Şerife'nin vasi tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.23, b.46.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	6 Zilkaâde 1205 /7 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinelerinden Şerife Âliye mahkemede bundan önce vefat eden kocası Şikarcı oğlu Ahmed'in ve kendi çocukları küçük es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid Mehmed ve kızı Şerife Ayşe'ye baktığı ve nafakaya ihtiyacı olduğu, müteveffa Ahmed'in terekesinden nafaka talep ettiği ve kabul edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.23, b.47.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sakinlerinden iken Papan hamamında vefat eden es-Seyyid Osman'ın küçük kızı Şerife Ayşe'ye bir vasi tayin edilmesi gerektiği ve annesi Şerife Fatıma'nın vasi tayin olduğu anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.24, b.48.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Sed Mahallesinde daha önce oturan Topal İvaz oğlu Ohannes'in oğulları Ağob, Kırankos, Menhayos ve kızları Ahsabert ve Sepohsi'ye vasi tayin edilmesi gerektiği ve annesi Maryem'in vasi tayin olduğu hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.24, b.49.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi ve kayyım tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Konurca Mahallesi sakini iken vefat eden müteveffiye Şerife Ayşe'nin veraseti kocası Mehmed Ağa ve oğlu es-Seyyid Ömer'e kaldıktan sonra vasi ve kayyım tayin edilmesi gerektiği, bunun içinde dayısı Ali oğlu Abdullah'ın vasi tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.24, b.50.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Müflislik hakkında.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Yakub Naal Mahallesinde oturan Yergömü kasabası ahalisinden es-Seyyid Hüseyin'e 114 kuruş borcu için süresi dolan es-Sefer Araboğlu Ermiya'nın iflas ettiği ve üzerine giydiği elbisesinden başka malının olmadığı bazı kimseler tarafından haber verilince zengin olmadığı şahitler ile delil gösterilmiş ve Ermiya'nın borcunun zengin oluncaya kadar ötelenmesine karar verilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.25, b.51.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kazur Ali Mahallesinde otururken ölen Despina'nın veraseti amca oğlunun oğlu küçük Paskal oğlu Acı Paryem'e kalmış ve bir vasinin lazım olduğu anlaşıldığından Safari kızı Despina'nın vasi tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.25, b.52.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Ev satışı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Helvacı Mahallesi sakini için vefat eden Şehbaz'ın görünürde varisi olmayıp terekesi beytülmala kalmıştır. Beytülmal emini Toygarzade es-Seyyid Mehmed Ağa Ankara mahkemesinde Haymanateyn kazasına bağlı Tohumlar köyünden es-Seyyid Mehmed'e bir fevkani oda, iki tahta oda, bir kiler, bir işyeri	

olan evini pazarda müzayede ile 70 kuruşa satmış ve bir alakasının kalmadığını belirtmiştir.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.25-26, b.53.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka ve kisve baha takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	11 Zilkaâde 1205 /12 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Belkıs Mahallesi ahalisinden iken sefer sırasında İsmail kalesinde esir ve şehit olduğu bilinmeyen Ahmed'in eşya ve sorumlu olduğu tımarındaki ürünleri kayyımı olan zevcesi Afife, mahkemeye gelerek Ahmed'in oğlu olan ve kendi bakımında bulunan Salih ile kendisinin nafakaya ihtiyacı olduğu ve kocasının malından günlük 25'er akçe nafaka ve kisve almasının farz olduğu ve izin verildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.26, b.54.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	24 Zilkaâde 1205 /25 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Eşenhor Mahallesi ahalisinden iken vefat eden es-Seyyid Ali'nin veraseti küçük oğlu es-Seyyid Süleyman ve küçük kızı Şerife Âliye'ye kalmış, onlara bir vasi tayini şart olduğundan anneleri Şerife Afife'nin vasi tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.26, b.55.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nâzır tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Eşenhor Mahallesi sakini iken vefat eden es-Seyyid Ali'nin veraseti küçük oğlu es-Seyyid Süleyman ve küçük kızı Şerife Âliye'ye kalmıştır. Kendilerine vasi olarak anneleri Şerife Afife tayin olmuş, vasi Şerife Afife üzerine bir nâzır tayini gerektiğinden nâzır olarak çocukların amcaları es-Seyyid Ömer Efendi'nin nâzır olarak tayin olduğu anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.26, b.56.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.

Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Kazur Ali Mahallesi sakinlerinden iken ölen Acemoğlu Acı Ohannes'in küçük oğulları Kivrok, Arçin, Kirkor, küçük kızları Horsebmi ve Takohesi'ye vasi nasbı lazım olduğundan valideleri Maryem'in vasi tayin edildiği anlatılmaktadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.27, b.57.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka ve kisve baha takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Bayram-ı Veli Mahallesi sakinlerinden Şerife Fatıma mahkemeye gelerek vefat edem kızı Şerife'nin veraseti Şahabeddin kızı Şerife Ayşe'de kaldığını söylemiştir. Torunu Ayşe nafaka ve kisveye ihtiyaç duymaktadır. Validesinden intikal eden malından ihtiyacı kadar nafaka vermek farz olduğundan her malı için günlük 4 pare nafaka ve kisve baha alması için babaannesi Şerife Fatıma'ya izin verilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.27, b.58.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi ve nâzır tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı İvaz Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Hacı Mehmed Ağa'nın küçük kızları Halime, Rabia ve Afife'ye bir vasi nasbı tayin olması gerektiği, anneleri Fatıma'nın vasi, amcaları Hacı Ahmed'in nâzır tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.27, b.59.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka ve kisve baha takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyü ahalisinden iken vefat eden Cebiroğlu Osman'ın küçük oğlu es-Seyyid Ömer'in vasisi olan annesi Şerife Fatıma mahkemede es-Seyyid Ömer'in nafaka ve kisveye ihtiyacı olduğunu, babasından intikal eden malından nafaka ve kisve baha tayin edilmesini istemiştir. Şerife Fatıma'ya mahkeme tarafından çocuğun ihtiyaçları için günlük 12'şer akçe nafaka ve kisve baha harcamasına karar verilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.28, b.60.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Celal Kattanin Mahallesi sakini iken vefat eden es-Seyyid Mustafa'nın küçük oğlu es-Seyyid Gökmen Mustafa'ya vasi tayin olunması gerektiği ve validesi Kezban'ın vasi tayin olduğu anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.28, b.61.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden müteveffiye Hadice'nin küçük kızı Zabiha'ya vasi olarak eniştesi es-Seyyid Halil Baba'nın tayin olduğu ve validesi Hadice'nin malından nafakaya ihtiyaç duyduğu ve her malından günlük 12 akçe nafaka verilmesi için es-Seyyid Halil Baba'ya izin verildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.28, b.62.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vekil tayini (Borç ödenmesi için).
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Makramacı Mahallesi sakinlerinden olup İstanbul'da misafir iken ölen Arzaman'ın veraseti zevcesi Anna, oğlu Menas, kızı Horsebmi'ye ve İstanbul'da oturan oğlu Kaygamis'e kalmıştır. Ölen Arzaman'ın İstanbul'daki borçlarının yanındaki terekesinden ödenmesi için varisler tarafından Kaygamil vekil tayin edilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.29, b.63.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Ceset üzerinde keşif yapılması.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	2 Şevval 1205 /4 Haziran 1791.
Belge özeti	
Mahkeme kâtiplerinden es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi'nin Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Kara Ahmedlü köyünde Göle Kayası mevzide ölü olarak bulunan köy halkından Molla Mehmed'in cesedi üzerinde keşif yaptığı ve Mehmed'in mızrak, kılıç yarası ve tüfenk kurşunu ile öldürüldüğü hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.29, b.64.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Leblebici Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Şerife Ayşe'nin küçük oğlu es-Seyyid Mustafa'ya vasi tayin olunması için İsmail'in uygun olduğu ve vasi olarak tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.30, b.65.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka ve kisve baha takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı sonları.
Belge özeti	
Ankara'nın Leblebici Mahallesi sakinlerinden Şerife Fatıma mahkemeye gelerek kocası İsmail ve kardeşinin seferde olduğu, oğlu İbrahim ve kendisinin nafakaya ihtiyacı olduğu, bu nedenle mahkemeden İsmail seferden döndüğünde ödenmek üzere günlük 15'er akçe borç talep etmiş ve isteği olumlu karşılanmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.30, b.66.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Davadan vazgeçme.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hacı Ashab Mahallesinde oturan Despina bekâr olup mahalle sakinlerinden es-Seyyid Mustafa'yı bir gün önce evinde zorla bekârlığını elinden almasından dolayı dava etmiştir. Salih kişilerin aracı olması sebebiyle davasından vazgeçtiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.30, b.67.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da İmaret Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden müteveffiye Fatıma'nın küçük kızı Şerife Fatıma'ya vasi tayin edilmesi gerektiği ve babası es-Seyyid Salih'in vasi tayin edildiği anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.26, b.68.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Miras taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyü ahalisinden iken vefat eden Koca Cebir İbrahim'in veraseti zevcesi Havva, kız kardeşleri Fatıma, Hadice, erkek kardeşi Osman'ın küçük oğulları Hasan, Mehmed ve Ömer'e kalmıştır. Hadice ve Fatıma'nın kendileri, Hasan ve Mehmed'in anneleri Döne'nin, Ömer'in vasi olan annesi Şerife Fatıma'nın eşi es-Seyyid Hasan Ağa'nın vekâleten mahkemeye başvurmuşlar ve Havva'dan şikâyetçi olmuşlar. Daha sonra ise İbrahim'den kalan çiftlik evi, hayvanlar ve nakidi gibi muhallefatını kendi aralarında paylaştıklarını ve aralarında davanın olmadığı anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.31, b.69.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Miras taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyü ahalisinden iken vefat eden Koca Cebir İbrahim'in veraseti eşi Havva'ya, kız kardeşleri Fatıma ve Hadice'ye, erkek kardeşleri oğulları Hasan, Mehmed, es-Seyyid Ömer ve Osman'a kalmış, zevcesi Havva ve kız kardeşi Fatıma'nın asaleten, Hasan ve Mehmed'in vasisi annesi Şerife Fatıma'nın eşi Hasan Ağa'nın vekaleten mahkemede olduğu, İbrahim'in tekeresinden her birine isabet eden zimmetleri aldıkları, Hadice'nin zimmetini de kabul ettikleri ve davalarının olmadığı anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.31, b.70.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Bilgi notu
Belgenin konusu	Düzeltme kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Tarih belirtilmemiş.
Belge özeti	
Aslen Yabanabad kazasında Timurcuviran köyü ile ilgili Sed Mahallesi'nden zımmi ile ilgili Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Beynam köyü ile ilgili, Papani Mahallesi ile ilgili ve Kebkebür-i Müslim Mahallesi ile ilgili beş adet resmi vesikanın sehven sicil defterinin defterli tarafına kaydedildiği, ihtiyaç halinde bakılması notu düşülmüştür.	

AŞS. 178, s.32. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

AŞS. 178, s.33. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

AŞS. 178, s.105 /44. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.104 /45, b.71.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Ev satışı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları.
Belge özeti	
Ankara'nın Kebkebûr-ı Müslim Mahallesinde oturan Nalbaşe oğlu Bağos mahkemede Gökmen oğlu Hacı'ya mülkiyeti kendisine ait olan bir oda, bir sabegah, bir mutfak, bir hayatı müştemili 400 kuruşa sattığı aralarında alacak verecek kalmadığı anlatılmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.103 /46-104 /45, b.72.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da İmaret Mahallesi sakini iken vefat eden Fatıma'nın verasetinin kocası es-Seyyid Salih'e, küçük kızı Şerife Fatıma'ya, erkek kardeşi Osman Ağa'ya, kız kardeşi Ayşe'ye kaldığı miras hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.102 /47, b.73.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	28 C.Ahir 1205 /4 Mart 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Leblebici Mahallesi sakini iken vefat eden Şerife Ayşe'nin verasetinin kocası İsmail ile küçük oğlu es-Seyyid Mustafa'ya, babası merkum Hacı Seyfullah'a, annesi Şerife Fatıma'ya kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.101 /48-102 /47, b.74.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Kalacık hanında misafir iken ismi bilinmeyen vâizin mevcut eşyası ve zimmetinin Beytülmal emini es-Seyyid Mehmet Ağa'nın teslim aldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.101 /48, b.75.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyü sakinlerinden iken vefat eden Cebiroğlu Bölükbaşı Osman'ın terekesinin eşleri Fatıma ve Döne ile küçük oğulları Hasan, Mehmed ve Ömer'e kaldığı miras ve amcaları Koca Cıbır İbrahim'in terekesinden Hasan, Mehmet ve Ömer'e kalan hisseleri hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.100 /49, b.76.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyünden iken vefat eden Koca Cebir İbrahim'in terekesinin hanımı Havva'ya, kız kardeşleri Fatıma ve Hadice, erkek kardeşi oğulları Hasan, Mehmed ve Ömer'e kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.100 /49, b.77.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Kazur Ali Mahallesinde sakin iken ölen Acı Ohannes'in terekesinin hanımı Maryem, büyük oğulları Mihail, Karabet, küçük oğulları Kivork, Erçiyan, Kirkor ve büyük kızları Anna, Ahsabert, küçük kızları Horsebmi, Takuhi ve annesi Aceye kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.98 /51-99 /50, b.78.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Zilkaâde 1205 /27 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hocapaşa Mahallesi sakini iken vefat eden Ayşe'nin görünürde mirasçısı olmayıp terekesinde olan malların Beytülmale ait olduğu ve Beytülmal emini Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa'nın aracılığı ile söz konusu terekenin müzayede usulü ile satıldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.97 /52-98 /51, b.79.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Eşenhor Mahallesi sakini iken vefat eden es-Seyyid Ali'nin terekesinin hanımı Şerife Afife, küçük oğlu es-Seyyid Süleyman, küçük kızı Şerife Âliye'ye kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.97 /52, b.80.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	İlam.
Belgenin konusu	Borç - Alacak konusu.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	13 Zilkaâde 1205 /14 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Papani Mahallesi sakinlerinden Usuloğlu Mehmed Ağa mahkemede yeğeni es-Seyyid Ahmed'in otuz sene önce es-Seyyid Ahmed'in vefat etmiş babası Memiş Ağa'nın zimmetinden yüz on kuruş alacağını almamış ve es-Seyyid Ahmed'den veraset yoluyla talep etmiştir. Aynı yerde otuz yıldan beri oturmalarına, hâkimin olmasına ve dava mümkün iken özürsüz olarak davacı olmamıştır. Zaman aşımı sebebiyle dava reddedilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.96 /53-97 /52, b.81.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Kazur Ali Mahallesinde oturur iken ölen Desbina'nın terekesinin amcaoğlunun oğlu küçük Paskal'a kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.95 /54, 96/53, b.82.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	17 Zilkaâde 1205 /18 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara kadısı ve çevre kaza kadılara bahar ayında sefer için askere çağırılan ve sevk edilen askerlerin keyfiyet nedeniyle askere gelmemeleri veya seferde izinsiz olarak firar edenlerin ve evlerine dönenlerin tespit edilerek zâbitleri tarafından gerekli cezalarının verilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
Belge özeti	
Bozok ve Çankırı sancakları mutasarrıfı Cabbar-zâde oğlu ve vekili olan Abdulfettah Bey'in Ankara merkez, Çukurcak, Yörükân-ı Ankara, Ayaş, Şorba, Yabanâbâd ve Haymanateyn kazalarının kadısından sefer için gidecek olan askerlerden firar eden ve geriye gelenleri olur ise tespit edilip araştırılarak ceza verilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.93 /56-94 /55, b.84.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Konurca Mahallesi sakinelerinden iken vefat eden Şerife Ayşe'nin, terekesi gâib kocası Mehmed Ağa'ya ve küçük oğlu es-Seyyid Ömer'e kalmıştır. Tereke, es-Seyyid Ömer'in akrabalarından olan dayısı Abdullah'ın isteği üzere taksim ve kaydedilmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.92 /57-93 /56, b.85.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Helvacı Mahallesi sakinelerinden iken vefat eden Abdullah kızı Şehbaz'ın mirasçısının olmaması nedeniyle terekesindeki malları müzayede usulü ile satılmış ve elde edilen gelirin Beytülmal emini Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa'ya teslim edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.92 /57, b.86.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Sed Mahallesi sakinlerinden iken ölen İvazoğlu Ohannes'in terekesi hanımı Maryem, küçük oğulları Ağob, Firnakos ve Menaciyos ile küçük kızları	

Ahsabert ve Sepuhi'ye kalmış olup aralarında olan taksim kaydıdır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.91 /58, b.87.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Musa Mahallesi sakini iken Haymanateyn'de Yaban Hamamı adındaki yerde vefat eden es-Seyyid Osman'ın terekesinin eşi Şerife Fatıma'ya, küçük kızı Şerife Ayşe'ye, babası Ali'ye kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.90 /59, b.88.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Asayiş.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
Belge özeti	
Çankırı Sancağı'na bağlı Karacalar, Karacaviran ve Çerkeş kazaları ahalileri, bir süredir bazı konargöçerlerden olanların yaylağa çıktıklarında halkın eşya ve hayvanını gasb ettiklerini, bazılarını katl eylediklerini, Çankırı sancakbeğinin iki seneden beri sefer olduğu için ilgilenemediğini ve bu sebeple perişan olduklarını İstanbul'a bildirmişlerdir. Gönderilen fermanda Ankara Sancağı mütesellimi Süleyman Bey'den gerekli asayiş tedbirlerini alması istenmiştir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.88 /61-89 /60, b.89.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Kahveci Şikarcı oğlu Ahmed'in terekesinin hanımı Şerife Ayşe'ye, küçük oğulları es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid Mehmed, küçük kızı Şerife Ayşe'ye kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.85 /64-86 /63-87 /62-88 /61, b.90.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	15 Şevval 1205 /17 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Erzurum Mahallesi sakinlerinden iken Girine iskelesinde vefat eden kadılardan Mimarzade es-seyyid Mehmed Şakir Efendi'nin terekesi eşi Şerife	

Rafia kadın, büyük oğulları es-Seyyid Abdullah Efendi, es-Seyyid Salim Mustafa Efendi, es-Seyyid Arif Osman Efendi, büyük kızları Şerife Zeliha Kadın, Şerife Fatıma Kadın'a kalmış ve aralarında taksim edilmiştir.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.84 /65, b.91.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Sefer için asker sevki.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı sonları.
Belge özeti	
Bozok ve Çankırı sancakları mutasarrıfı olan Cabbarzade Miri Süleyman adına mütesellimlik yapan Mustafa'dan Çekerek Şeyhleri denen yerde bulunan ve adı geçen sancaklarda geriye kalan askerlerin eksiksiz bir şekilde sefer için sevk edilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.83 /66, b.92.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Mütesellim vekili tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı başları.
Belge özeti	
Tiryaki Mustafa Ağa'nın Ankara kazasına mütesellim vekili olarak tayin olunduğu hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.82 /67-86 /66, b.93.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Molla Büyük Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Yolcuoğlu Mustafa'nın terekesinin hanımı Zeliha'ya, büyük oğlu es-Seyyid Ali, büyük kızı Şerife Emine'ye kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.82 /67, b.94.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Serdar tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
Belge özeti	
Ahmed Ağa'nın Ankara ve Murtazabâd'a serdar olarak tayin olduğu hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.81 /68, b.95.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hacı Doğan Mahallesinde otururken ölen Mariyem'in terekesinin kocasına kaldığı hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.81 /68, b.96.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nikâh akti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Şevval 1205 /28 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Beynam köyü ahalisinden İsmail oğlu Hüseyin mahkemeye başvurarak Hüseyin ve kızı bekâr olan Ayşe'den davacı olmuştur. Yedi sene önce Ayşe küçük iken babası Hüseyin tarafından evlenmelerine izin verildiğini, Ayşe'nin de kendisi kabul ettiğini iddia etmiştir. Ayşe'nin inkâr etmesi üzerine şahitlerin tanıklığına başvurulmuş, şahitlerin olayı doğrulaması üzerine ve Ayşe'nin Hüseyin ile evlenmesi gerektiği Ayşe'ye tenbih olunmuştur.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.80 /69, b.97.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Vasi tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Sed Mahallesinde otururken ölen Duvazoğlu Boğus'un küçük oğlu Boğos ile küçük kızları Ahsaberk Kayani üzerine anneleri Hayfene'nin vasi tayin edildiği anlatılmaktadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.80 /69, b.98.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Kayyım tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791.
Belge özeti	
Aslen Yabanâbâd kazasına bağlı Timurcu Viran köyü ahalisinden olup Ankara'da Sarraç Sinan Mahallesinde misafir olan sipahi Mustafa sefere gittiğinden ve kendisinin hayatından haber alınamadığından küçük kızları Fatıma ve Havva'nın ihtiyaçlarının karşılanması, mutasarrıf olduğu tımarın öşürün alınması ve korunması için çocukların annesi Ayşe'nin kayyım olarak tayin	

edildiği anlatılmaktadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.78 /71-79 /70-80 /69, b.99.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Kadıların ve naiblerin tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i C.Evvel 1205 /1791 Ocak ayı sonları.
Belge özeti	
Osmanlı ülkesindeki Rumeli, Anadolu, Bosna kazalarındaki kadıların nasbı ve mevali tayini hususlarında atama görevine memur olmayan bazı vezirlerin, kethüdaların, mütesellimlerin eyaletlerinde olan kadıları ve naibleri azl ederek yerine buyuruldu ile diledikleri kimseleri tayin etmemeleri ve maaş alanların men edilmesi, Anadolu tarafındaki kadıların tayininin Anadolu kazaskeri, Rumeli tarafındakilerin Rumeli kazaskeri tarafından yapılması, tayini yapılanların ruznamçe defterlerine kayd olunması hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.78 /71, b.100.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Teslim-tesellüm kaydı.
Belgenin konusu	Emânet mal teslimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
Belge özeti	
Nevşehir kazasından olup ismi bilinmeyen vaizin on sene önce Çubukabâd kazasına bağlı Samut köyünden es-Seyyid Ali'nin gözetiminde olan 20 kuruş ve İsmail Çelebi gözetiminde olan 7 kuruş kıymetli iki aded danası karşılığında Ankara Sancağı'nda Beytülmal emini olan es-Seyyid Mehmed Ağa'ya mahkemede bir kısrak teslim edildiği kayıt altına alınmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.78 /71, b.101.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zindancı köyü sakinlerinden iken vefat eden Havva'nın terekesinin kocası es-Seyyid Mustafa'ya, küçük oğlu es-Seyyid Abidi'ye kaldığı ve terekenin taksimi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.77 /72, b.102.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı ve terekedeki malın satışı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.

Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Musa Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hanife'nin terekesi büyük oğlu Mustafa Beşe'ye kalmış, kayyım olarak atanan Hüseyin gâib Mustafa'nın hissesine düşen mal ve eşyasının müzayede usulü ile satıldığı ve kayyımı teslim edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.76 /73-77 /72, b.103.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Temessük.
Belgenin konusu	Voyvoda vekili tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	15 Ramazan 1205 /18 Mayıs 1791.
Belge özeti	
1205 senesine mahsub olmak üzere Esbkeşan reayasından alınacak vergileri toplamak üzere Esbkeşan voyvodası Seyyid Ali tarafından Mehmed Efendi'nin vekil olarak tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.76 /73, b.104.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Vergi tahsili.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Muharrem 1205 /21 Eylül 1790.
Belge özeti	
Esbkeşan mukaatası Valide Sultan haslarından olup serbestiyet üzere tasarruf olunduğu, bazı mütegallibe kişilerin serbestiyet şartlarına aykırı olarak Esbkeşan reayasından vergi talep ettikleri, valilerin, sancak mutasarrıflarının ve liva emirlerinin bu konuda reayayı rahatsız etmemeleri hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.75 /74, b.105.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Hacetdepesi Mahallesi ahalisinden iken Burdur'da misafir iken vefat eden Minnet oğlu Mustafa Çelebi'nin terekesi hanımı Ayşe'ye, küçük oğlu es-Seyyid Ömer'e kalmıştır. Terekenin varisleri aralarında taksimi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.74 /75, b.106.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Hüccet.
Belgenin konusu	Nafaka takdiri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	21 Şevval 1205 /23 Haziran 1791.
Belge özeti	

102 adet sahipsiz merkep emir gereğince Beytülmal emini olan Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa'ya teslim edildiği ve günlük 6'şar akçe nafaka tayin edildiği hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.74 /75, b.107.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Esbkeşan reayalarının iskânı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 C.Evvel 1205 /14 Ocak 1791.
Belge özeti	
Esbkeşan hassı mukataasına bağlı Kureyş kazası ahalilerinden yüz altmış iki nefer kimsenin Ankara şehri ve köylerine yerleştikleri, bunların bulundukları yerden kaldırılıp asıl yerlerine iskan ettirilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.73 /76, b.108.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Kuyumcu reayasının iskânı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	1 Şaban 1205 /5 Nisan 1791.
Belge özeti	
Haleb muhassıllığı ifrazından Cizye-i Kıptıyan-ı Haymana-i Adana ve Kilis mukataasının Kuyumcu reayası Çorum Sancağı'nda sakin iken sakin oldukları yerleri terk etmeleri sebebiyle önceki sakini oldukları yerlere dönmeleri hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.71 /78-72 /77, b.109.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Öksüzce Mahallesi ahalisinden iken Kayseri'ye ticaret için gittiğinde dönüşte yolda vefat eden Çizmeci Salih'in terekesi hanımı Şerife Mihri, küçük oğulları es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Osman, büyük kızları Şerife Saide ve Şerife Hadice, küçük kızı Şerife Fatıma ile annesi Fatıma'ya kalmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.71 /78, b.110.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Mütesellim tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Şaban 1205 /1791 Nisan ayı sonları.
Belge özeti	
Ankara Sancağı'na mutasarrıf ve halen Anapa muhafızı olan Vezir Mustafa Paşa	

tarafından Damgacı oğlu Mustafa mütesellim tayin olmuş iken ahaliye zulmetmesi nedeniyle görevine son verildiği ve yerine Mehmed'in mütesellim olarak görevlendirildiği hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.70 /79, b.111.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'nın İmam Yusuf Mahallesinde oturur iken ölen Lağon Dives oğlu Niğdevi'nin terekesi, hanımı Anastasya ile erkek kardeşi Kirkor'a kalmıştır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.70 /79, b.112.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Mütesellim vekili tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791.
Belge özeti	
Ankara mütesellimi Mustafa Ağa'nın seferde olması sebebiyle mütesellimlik işinde yerine bir vekil lazım olduğundan Tiryaki Mustafa Ağa'nın sefer sırasında firar eden askerleri yakalayıp cezalarını vermesi için Yeni-il voyvadası Süleyman tarafından vekil tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.113.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Asker tevzii
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791.
Belge özeti	
1205 yılında yapılacak olan sefer için Cabbar-zâde Süleyman Bey tarafından Ankara ve köylerinden çıkarılacak 150 süvarinin isimleridir. Ankara mütesellimi es-Seyyid Mustafa Ağa askerlere kefil olmuştur.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.67 /82, b.114.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Sefere gidecek asker sayısının tespiti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	27 Receb 1205 /1 Nisan 1791.
Belge özeti	
Kütahya mütesellimi Abbas Ağa'nın Bolu, Kastamonu, Çankırı ve Ankara kadılarına gönderdiği buyurulduda Dergâh-ı Âli çavuş gediklileri tarafından sefere gidecek olan zuama ve tımar erbablarının ne kadar olduğunun tespit	

edilmesi hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.66 /83-67 /82, b.115.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Sefer emri.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Receb 1205 /1791 Mart ayı başları.
Belge özeti	
Zuama, erbab-ı tımar ve şerhlülerin sefere gitme emridir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.66 /83, b.116.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Serdar vekili tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791.
Belge özeti	
Ankara kadısına gönderilen buyurulduda Ankara kazasında serdar olan Hacı Ömer Ağa'nın seferde olması nedeniyle yerine Kara Ahmed Ağa'nın vekil olarak tayin edildiği ve sefere gitmekte tereddüt eden veya firar edenlere ceza vermesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.117.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	24 Safer 1204 /13 Kasım 1789.
Belge özeti	
Yabanâbâd kazasından Ömer'in 27 deve ile orduya katıldığı ve hizmet ettiği ordu sarbanbaşı Hasan tarafından verilen tezkiredir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.118.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
Belge özeti	
Çubukabâd kazası sarbanı olan Alemdar Ahmed ve ortağı Hasan'ın katib defterine kayıt edilerek borcu olmadığını beyan eden ve ordu sarbanbaşısı Mustafa tarafından verilen hizmet tezkiresi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.119.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
Belge özeti	
Şorba kazası sarbanı olan Salih'in kâtip defterine kayd edilerek borcu olmadığını beyan eden ve ordu sarbanbaşısı Mustafa tarafından verilen hizmet tezkiresi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.120.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
Belge özeti	
Yabanâbâd kazası sarbanı Hüseyin'in kâtip defterine kayıt edilerek borcu olmadığını beyan eden ve ordu sarbanbaşısı Mustafa tarafından verilen hizmet tezkiresi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.121.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	23 R.Evvel 1205 /28 Ocak 1791.
Belge özeti	
Ayaş kazasından 27 devenin orduya katıldığı ve sonbahara kadar hizmet ettiği ve ordu sarbanbaşısı Mehmed Said tarafından verilen tezkiredir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.65 /84, b.122.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Resm-i kısmet talebi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	10 Ramazan 1205 /13 Mayıs 1791.
Belge özeti	
Ankara'da Sed Mahallesi sakinlerinden iken ölen Bedros'un mirasçılarından resm-i kısmet ücreti bahanesiyle rahatsız edilmemeleri hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.64 /85, b.123.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tezkire.
Belgenin konusu	Hizmet tezkiresi.

Belgenin hicrî /milâdî tarihi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
Belge özeti	
Ankara'nın Ayaş kazası sarbanı olan Himmet'in develer ile orduya katıldığı, hizmet ettiği ve borcunun olmadığı kendisine eda tezkiresi verildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.63 /86, b.124.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Narh.
Belgenin konusu	Narh kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	4 Zilkaâde 1205 /5 Temmuz 1791.
Belge özeti	
Halkın ve belde ileri gelenlerinin oy birliği ile yaz mevsimi için belirlenen fiyat listesidir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.62 /87, b.125.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Buyuruldu.
Belgenin konusu	Nakîbü'l-eşraf kaimakamı tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara, Çubukabâd, Murtazabâd, Yabanâbâd ve Haymanateyn kazalarında 1 R.Evvel 1205 tarihinden itibaren es-Seyyid Lütfullah Efendi'nin kaim-makam nasb ve tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.62 /87, b.126.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Görevi kötüye kullanma.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Ekim ayı ortaları.
Belge özeti	
Ankara kazasına bağlı Bayındır köyünde ayan ve serdar olan Hasan'ın ahali ve fukarayı azarlayıp kötü davrandığı, menzil beygiri vermeyerek önemli işleri engellediği ve gecikmesine sebep olduğu hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.61 /88, b.127.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Vakıf suyunun haksız kullanımı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâsıt-ı C.Evvel 1190 /1776 Temmuz ayı başları.
Belge özeti	
Ankaralı eski şeyhülislam müteveffa Mehmed Efendi hayrına yapılan vakıftaki çeşmeler ve hamamlardaki suyun Ankara'da sakin bazı kimselerin kendi evleri	

içerisinde yaptırdıkları havuz, şadırvan ve çeşmeleri için haksız olarak kullandıkları, bu haksızlığın giderilmesi hakkındadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.60 /89-61 /88, b.128.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	16 Safer 1202 /27 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sakini iken vefat eden Hadice'nin terekesinin, kocası es-Seyyid Osman Ağa'ya, küçük kızı Zabiha ile erkek kardeşleri Molla Mustafa, Molla Mehmed'e kaldığı ve mirasın varisler arasında taksim edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.60 /89, b.129.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Davanın görülmesi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Ekim ayı ortaları.
Belge özeti	
İstanos cabisi Bunun oğlunu katl eyleyenler ve mallarını alanların araştırılması, davasının görülmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.58 /91-59 /90, b.130.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Bilgi notu
Belgenin konusu	Duhan tarlaları.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	22 Safer 1202 /3 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Kasaba-i Bâlâ, Çukurcak, Kasaba-i Suflâ, Bacı köylerine ve şehir civarında bulunan tütün tarlası dönüm defteri hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.58 /91, b.131.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Deve sevki.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	11 Safer 1202 /22 Kasım 1787.
Belge özeti	
Moskov keferesi üzerine sefer düzenleneceği için Davudpaşa sahrasına Ankara Sancağı'ndan 200 devenin C.Evvelin beşinci gününde hazır olacak şekilde sevk edilmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.57 /92, b.132.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	25 Safer 1202 /6 Aralık 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın Alibey Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Deveci Şamlı Veliyüddin'in terekesinin, hanımı Zeyneb'e, büyük kızı Meryem'e, küçük kızı Hadice'ye, Ömer oğulları Ali, Ahmed, Mehmed ve İbrahim arasında taksim edildiği ve küçük Hadice'ye annesi Zeyneb'in vasi tayin edildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.56 /93-57 /92, b.133.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Eşkiyalık.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Kasım ayı ortaları.
Belge özeti	
Ankara'nın Yabanâbâd kazasına bağlı Şeyhler köyü ahalilerinin Deli Ömer ve avanelerinden Ahmed, Kaba Mahmud, Sarı Mehmed, Karaoğlan ve Mustafa'nın 40-50 nefer eşkıya ile birlikte eşyalarını gasb edip bekar kızlarını zorla aldıklarından dolayı Deli Ömer'in yakalanarak mahkemeye getirilmesi ve davasının görülmesi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.56 /93, b.134.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Mütessellim tayini.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâhir-i Muharrem 1202 / 1787 Kasım ayı başları.
Belge özeti	
İsmail cephesi Seraskeri ve Anadolu valisi olan Ali Paşa'nın yerine Anadolu eyaletine mütesellim olarak tayin edilen el-Hâc Halil'in yerine Silahdar İbrahim Paşa'nın kethüdası el-Hâc Mustafa'nın getirildiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.55 /94, b.135.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	20 Muharrem 1202 /1 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'da Erzurum Mahallesi ahalisinden iken vefat eden es-Seyyid Mehmed'in terekesi hanımı Şerife Ayşe, erkek kardeşleri es-Seyyid Hafız Feyzullah Halife ve es-Seyyid Bünyamin Halife ile kız kardeşleri Şerife Hadice, Şerife Fatıma'ya kalan mirasının taksimi hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.55 /94, b.136.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tereke.
Belgenin konusu	Muhallefat kaydı.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	Evâil-i Safer 1202 /1787 Kasım ayı ortaları.
Belge özeti	
Ankara'nın Hacı Seydi Mahallesi ahalisinden iken vefat eden es-Seyyid Süleyman'ın terekesi hanımı Kezban'a ve büyük oğlu es-Seyyid İbrahim'e kaldığı ve terekenin aralarında taksim olunduğu hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.54 /95, b.137 /a.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Cild-i erneb ticareti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	14 Zilkaâde 1202 /16 Ağustos 1788.
Belge özeti	
Ankara Sancağı ve civarından tedarik edilen cild-i erneblerin ticaretine engel olunmaması, cild-i erneb mukataasını işleten kişilerin faaliyetlerine engel olunmaması ve zorluk çıkartılmaması hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.54 /95, b.137 /b.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Mürasele.
Belgenin konusu	Cild-i erneb ticareti.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Safer 1202 /23 Kasım 1787.
Belge özeti	
Cild-i ernebleri almaya Usta oğlu Oseb zımminin yetkili olduğu ve kimsenin müdahale etmemesi gerektiği hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.53 /96, b.138.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.
Belgenin konusu	Bedel-i nüzul (vergi tahsili)
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	11 Muharrem 1202 /23 Ekim 1787.
Belge özeti	
Ankara Sancağı'ndaki kazaların 1202 senesine mahsus olan bedel-i nüzûl'un Arpa emini tarafından toplanacağı, mevkûfat defterinin tutulması, hanelerden alınacak miktar ve vergi toplayan görevlinin alacağı ücret hakkındadır.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.53 /96, b.139.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Ferman.

Belgenin konusu	Bedel-i nüzul (Vergi tahsili).
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	11 Muharrem 1202 /23 Ekim 1787.
Belge özeti	
Ankara Sancağı'ndaki kazalardan 1202 senesine ait olarak 1274 haneden 76943 akçe bedel avarız vergisi alındığı hakkındadır.	

AŞS. 178, s.52 /97. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.51 /98-53 /96, b.140.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Masrafların taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	12 Muharrem 1202 /24 Ekim 1787.
Belge özeti	
1205 senesi başından sonuna kadar Ankara şehri mahallelerine isabet eden masraf çeşitleri ve bu masrafların mahallere taksimi defteridir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.50 /99-51 /98, b.141.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Masrafların taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	1 Safer 1202 /12 Kasım 1787.
Belge özeti	
Ankara'nın 1202 senesine mahsuben Ankara'da tevzi olunan salyaneden Kasaba-i Suflâ ve Bacı nahiyelerine isabet eden imdad-ı seferiyesi malı ve menzil ücretine ait gider olan 1931 kuruşun iki nahiyenin karyelerine isabet eden meblağ defteridir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.50 /99, b.142.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Masrafların taksimi
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	1 Safer 1202 /12 Kasım 1787.
Belge özeti	
1202 senesine mahsuben Ankara'nın payına düşen imdad-ı seferiyeleri malı ve menzil ücreti ile masraflardan Kasaba-i Bâlâ ve Çukurcak nahiyelerine düşen 3842 kuruş, Zirve ve Dikmen karyelerine düşen 70 kuruş, katibiyye 20 kuruş, Yeniçeri akçesi faizi 20 kuruş, toplamda 3952 kuruşun söz konusu iki nahiyenin köylerine düşen meblağ hakkındadır.	

AŞS. 178, s.49 /100. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

AŞS. 178, s.48 /101. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

AŞS. 178, s.47 /102. Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.45 /104-46 /103, b.143.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Masrafların taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	11 Safer 1202 /22 Kasım 1787.
Belge özeti	
1202 senesine mahsuben Ankara'nın Murtazabâd kazasına isabet eden çeşitli masraflar ve masrafların köylere taksimi defteridir.	

Defter, Sahife, Belge no	AŞS. 178, s.45 /104, b.144.
Belgenin dili	Türkçe.
Belgenin türü	Tevzi kaydı.
Belgenin konusu	Masrafların taksimi.
Belgenin hicrî /milâdî tarihi	10 Safer 1202 /21 Kasım 1787.
Belge özeti	
1202 senesine mahsuben Ankara'nın Şorba kazasına isabet eden çeşitli masraflar ve bu masrafların köylere taksimi defteridir.	

AŞS. 178, s.44 /105 Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.

2.2.METNİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa 1, Belge 1.

Bin iki yüz iki senesi Rebi‘u’l-evvel’inin dokuzuncu Çehârşembe günü hüccâc-ı zü’l-ibtihâç İbrahim Ağa medîne-i Ankara’ya duhûl. Kayd şod.

Sayfa 1, Belge 2.

Beytülmâl emîni Seyyid Ağa’nın ahz eylediği bir re‘s kır bargir. Kayd şod. Fî 15 Zilkaâde sene 1205.

Sayfa 1, Belge 3.

İşbu bin iki yüz beş senesinde hasad vâki‘ oldu diyu ihbâr olunduğu. Kayd şod. Fî 15 Zilkaâde sene 1205.

Sayfa 1, Belge 4.

Karye-i Yakub Abdal’dan es-Seyyid İbiş bin Seyyid Ali yedinde bir boz (re’s) merkeb firâr Beytülmâl-ı müslimîn olan es-Seyyid Mehmed Ağa’ya teslîm olunmuşdur. Nafaka akçe fî (yevm) 6. Fî 23 Zilkaâde sene 1205.

Sayfa 2.

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

Sayfa 3, Belge 5.

Fahru’l-akrân Ankara mütesellimi ‘izzetlü Hüseyin Ağa dâme mekremehû ba‘de’t-tahiyye el-vâfiye inhâ olunur ki:

Şorba kazâsına tâbi‘ Gürcü karyesinden Firuz ibn-i Ali ve Alviran karyesinden Satılmış bin Hasan ve Ağçakenisa karyesinden Mustafa bin Mehmed Yabanâbâd

kazâsında vâkı‘ tarîk-ı âmmda câbîsi İbrahim Ağa ibn-i Osman’ın tarîkın kat‘ ve emvâlin gasb ve ğâret eylediklerinden mâ‘adâ mezbûr Firuz kebîr bıçak ile kolundan darb ve mecrûhan vefât eylediğin maktûl-i mezbûrun vereseleri medîne-i Ankara mahkemesinde vech-i şer‘î üzere mezbûrun Firuz ve Satılmış ve Mustafa’dan ba‘de’d-da‘vâ ikrârlarıyla şer‘an sâbit ve müdde‘â-yı mezbûrun yedine hüccet-i şer‘ıyye i‘tâ olunmağla mûcibince mürâsele tahrîr ve irsâl olundu. Vusûlunde gerekdir ki kuttâ‘-ı tarîk-i mezbûrun Firuz ve Satılmış ve Mustafa’nın cezâ-yı sezâların tertîb eyleyesiz. Fî 18 mâh-ı Safer sene 1202.

Sayfa 3, Belge 6.

Bacı karyesinden Murad Bey’in oğlu Hasan Ağa’yı Kasaba-i Suflâ’ya sekbân 10 ve alemdâr 1 ve bektaş 1 ve kendüsü 1 ile kasaba-i mezbûra ahâlileri ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetiyle sekbanbaşı nasb olundu. Kayd şod. Fî 27 Zilkaâde sene 1205.

Sayfa 3, Belge 7.

Bacı karyesi ahâlisinden Murad Bey’in oğlu Hasan Ağa ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki;

Kasaba-i Suflâ’ya on nefer sekbân ve bir alemdâr ve birer bektaş ile senin cânib-i şer‘den bâ-mürâsele sekbanbaşı nasb ve tâyîn olunmağın kasaba-i mezbûra ahâlileri ve cümle sa‘âdetlü efendiler hazerâtları iltimâs etmeleriyle işbu mürâsele tahrîr ve yedine i‘tâ olundu. Gerekdir ki sekbânların ile kasaba-i mezbûra derûnunda geşt ü güzâr idub ibâdullâhı hıfz u hırâset ve sen dahî istikâmet üzere hareket idesin. Vesselâm. Fî 27 Zilkaâde sene 1205.

Sayfa 4, Belge 8.

Bismi’l-llâhi’r-rahmâni’r-rahîm.

Yâ Fettah. Yâ Rezzak. Yâ Allah. Elhamdülillah vakfi ve selâm âlâ ibâdihî ellezine iste‘â? ve ba‘de fe-hâzihî? cerîdetü’l-hazet? tahrîr-i vekâyi (…) fî zaman-i? fahru’l-müderrîsinü’l-kerîm sa‘âdetlü semâhatlü Yahya Efendi el-müvellâ bi-hilâfe be-medîne-i Ankara el-mahrûse sanehü’l-llâhu ani’l-âfât min-kıbeli’l-‘ılmü’l-ulemâil

mütebahhirîn efdalü'l-fuzelâi'l-müteverri'în devletlü 'ınâyetlü Müftü-zâde Ahmed Efendi şeyhu'l-islâmı sâbık ğaffara'l-llâhu lehum veli-vâlideyhim veli cemî'ıl-müslimîn ve'l-müslimât ecma'în. Fi evâsıt-ı Saferu'l-hayr sene isneyn ve mieteyn ve elf. Allahümme ahtem bi'l-hayr ve's-sa'âde. Âmin.

Sayfa 4, Belge 9.

Medîne-i Ankara'da Hâcetdepesi Mahallesi sâkinlerinden zâtı ta'rîf-i şer' ile ma'rife-i şerîfe Afîfe binti Memiş nâm bikr-i bâliğa meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'ısûl-vesîka Monla Hasan ibn-i Veli Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm (idub): ben 'âkıle ve bâliğa olmamla Allâhü 'azîmü'ş-şân hazretlerinin emri ve rasûl-i ekrem sallallâhü teâlâ 'aleyhi vesellem hazretlerinin şerî'at-ı mutahharaları üzere beynimizde ma'lûm yüz guruş mehir mehr-i mu'accel ve iki yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle nefsimi mezbûr Molla Hasan'a tezvîc ve tenkîh eylediğimde ol dahî ber-minvâl-i muharrer tezevvüc ve kabul eyledi didikte gıbbe't-tasdîkı'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 29 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Mahmud.	es-Seyyid Ağa tâbi'-i Mimar-zâde.	Hüseyin ibn-i Veli Efendi.

Sayfa 4, Belge 10.

Medîne-i Ankara'da Şeyh 'Izzeddin Mahallesi sâkinlerinden zât-ı ta'rîf-i şer'ile ma'rife Fâtıma binti Mustafa nâm bikr-i bâliğa Ömer Ali Beşe ibn-i Hüseyin hâzır olduğu hâlde meclîs-i şer'i şerîf-i enverde Dikmenli oğlu el-Hâc Mustafa bin Hasan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr el-Hâc Mustafa bundan akdem hâlen Âsitâne-i 'Aliyye'de üvey oğlu Abdüsselam bin Ali bin Ali'ye gıyâbında beni tezvîç itmek üzere namzed idub ve merkûm Abdüsselam dahî ben merkûma Fâtıma'yı tezvîç eylemem. Nefsini dilediği kimesneye tezvîc eylesun deyu Âsitâne-i 'Aliyye'den haber irsâl eylemiş iken mezbûr el-Hâc Mustafa benim nefsimi ahara tezvîce mümâne'at itmekle mümâne'atı men' olunmak matlûbumdur didikde merkûm el-Hâc Mustafa cevâbında ber-vech-i muharrer mümâne'atı ikrâr ve gâib-i

merkûm Abdüsselâmın tezevvücden fâri‘ olduğunu inkâr idicek müdde‘iye-i mezbûrdan dâva-yı meşrûhını mübeyyin-i beyyine taleb olundukda ‘udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Hafız Mehmed bin Hüseyin ve Sâi Kurşungöz Mehmed Beşe nâm kimesneler li-ecli’ş-şahâde meclîs-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişâd fi’l-hakîka merkûm Abdüsselâm bin Ali bin Ali mahmiye-i İstanbul’da bizim huzûrumuzda benim üvey babam Dikmenli oğlu el-Hâc Mustafa ibn-i Hasan benim içün Şeyh ‘Izzettin Mahallesi sâkinlerinden Fâtıma binti Mustafa’yı nâm-zed itmiş. Benim makbûlüm değildir, ben mezbûra Fâtıma’yı tezevvüç eylemem. Varasun. Nefsini dilediği kimesneye tezvîc eylesun. Benim kat‘an alâkam yokdur deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işâât eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhitleriz ve şahâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer‘ıyye eylediklerinde bâ‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mûcebince merkûm el-Hâc Mustafa bî-vech-i mu‘ârazadan men‘ olunub müddeâye-i mezbûra nefsini dilediği kimesneye tezkiye izn verilub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 13 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;		
Tiryaki oğlu Memiş.	Tiryaki Mustafa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 5, Belge 11.

Murtazabâd kazâsına tâbi‘ Teşrik karyesi ahâlisinden Osman ibn-i Mehmed medîne-i Ankara’da meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde bâisü’l-vesîka oğlu Mehmed mahzarında üzerine da‘vâ ve tâkrîr-i kelâm idub oğlum mezbûr Mehmed târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem dînime ve îmânıma şetîm ve ağzıma taş ile urub iki alt dişimi ihrâç itmekle mûcib-i şer‘ıyyesini taleb iderim didikde gıbbe‘s-suâl ve akîbü’l-inkâr müddeâ-yı mezbûrdan da‘vâ-yı meşrûhunı mübeyyen-i beyyine taleb olundukda bâ‘de itmâmü’l-mehli’ş-şer‘i ityân-ı beyyineden âciz ve kâsır ve ‘acz ve kasrını mukırr olub tahlîf taleb olunmağın mezbûr Mehmed’e vech-i şer‘ı üzere yemîn teklîf olundukda ol dahî ‘alâ-vefki’l-mes‘ûl halef bi’l-llâhi’l-‘aliyyü’l-a‘lâ itmeğin mûcibince müddeâ-yı merkûm Osman bilâ-beyyine bi-vech-i muarazadan men‘ olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sanî ‘aşer. Mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
el-Hâc Ali.	Tiryaki oğlu Memiş.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 5, Belge 12.

Medîne-i Ankara'da Makramacı Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Çerkeşli Ohannes veled-i İmirgeli nâm zimmînin verâseti zevcesi Horsebmi binti Bedros ile sulbî kebîr oğlu Mıgırdic ile sulb-i sağîr oğulları Agob ve Aryeton'a ve Semaven'e? ve sulbiye kebîre kızları Nezem ve İlsabert ve Anna ve Takoher ve Maryem'e ve sulbiye sağîre kızı Haliteye inhisâr-ı tahakkukundan sonra zevce-i mesfûra Horsebmi kendi tarafından asâlete ve sığar-ı mezbûr Agob ve Ariton ve Semaven'e? ve Halite'nin bâ-hüccet-i şer'ıyye mensûb vasîleri olduğu şer'an sâbit olmağla vesâyete şahsı bâ'det-ta'rîf-i şer'i meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isü'l-vesîka Kara el-Hâc Hasan bin Abdullah mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mûrisimiz hâlik-i mesfûr Ohannes'in helâkında terekesinden beşyüz guruş kıymetlü bir sîmli kılıç ve otuz beş guruş kıymetlü bir sîmli tüfenk ve nakd iki yüz altmış beş guruş ve resm-i kıymet virdim deyu yirmi sekiz guruş fuzûlî ahz itmekle taleb iderim didikde gıbbe's-suâl ve akîbü'l-inkâr müddeâye-i mezbûradan dâ'va-yı meşrûhunu mübeyyin-i beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden âcize ve 'aczini mukırr olub tahlîfe tâlibe olmağın mezbûr Kara Hacı Hasan vech-i şer'î üzere yemîn teklîf olundukta ol dahî 'âlâ vakfi'l-mesûl halef bi'l-llâhi'l-'aliyyü'l-a'lâ itmeğin mûcibince müddeâ-yı mersûma bilâ-beyyine bi-vech-i muârazadan men' olunub mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 13 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
Kuzât-ı kirâmdan es-Seyyid Abdussahari Efendi.	es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Mustafa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 5, Belge 13.

Medîne-i Ankara'da Kızılbey Mahallesi sâkinlerinden zât-ı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe Fatıma binti Mehmed meclîs-i şer'i şerîf-i enverde İlhan bin Ömer mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki' tarafeyni Bayram oğlu Hacı Çelebi ve Rıdvan kızı Kezban'a ve tarafeyni benim mülküm menzîl ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bâb tabhâne ve bir samanlık ve bir bâb fevkanî oda ve bir mikdâr havlu-yı müştemil mülk-i menzîl es-Seyyid Ali bin Mustafa ile Mustafa bin Ahmed Beşe'nin yedlerinde 'ale'l-iştirâk mülk ve hakları olub mezbûr İlhan'a bir çizme ve nakd yetmiş beş guruş bundan akdem bey've temlîk idub hâlen ben bey'-i mezbûru istimâ' itdiğim hâlde talebi şifa ve talebi mevâsebe idub menzîl-i merkûma şefî' olmamla taleb ederim didikde gıbbe's-suâl mezbûr İlhan'a dahî müdde'aye-i mezbûrenin menzîl-i merkûma şefî' olub bey'-i merkûmu istimâ' itdiği anda vech-i şer' üzere taleb şifâ ve mûvasebe eylediğini mukırr ve muarref olmağın 'alâ mûcib-i ifrâra cüz'i merkûm ve meblağ-ı merkûm yetmiş beş guruşı müddeâye-i mezbûre Fatıma'dan ahz ve menzîl-i merkûmu bi'ş-şifâ' müddeiye-i mezbûre Fatıma'ya teslîme merkûm İlhan'a tenbîh olunub mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 14 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
Şehr kethüdâsı Molla Ahmed.	Tiryaki Mustafa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 6, Belge 14.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem olan Hadîce binti Hacı Halil'in verâseti zevci es-Seyyid Osman Ağa ibn-i Osman'a ve sulbiye sağîr kızı Zâbiha ile li-ebeveyn er karındaşları Molla Mustafa ve Molla Mehmed'e münhasıra olduktan sonra merkûm Molla Mehmed meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isü'l-vesîka tereke-i müteveffiye-i mezbûre vaz'-ı yedi muhakkak olan zevci merkûm es-Seyyid Osman Ağa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub kırk sekiz guruş kıymetlü abdestliğin ve üç yüz yasdığı ve iki kumaş yasdık ve iki kat kutnu minder ve iki döşek ve iki vasat sini ve iki timur iskemle ve iki çit minder ve üç altun yüzük ile üç yüz guruş zimem ve sekiz yüz elli guruş kıymetlü

köprü sarığı ve alaca ve eşyâ-i sâire ve dört yüz guruş nakid ki cem‘an bin beş yüz doksan sekiz guruş müteveffiye-i mezbûrenin terekesinden zimmetinde kalmağla hisse-i ‘ırsiyemi taleb iderim didikte gıbbe’s-suâl ve ‘akîbe’l-inkâr med‘ası müdde‘â-yı mezbûru müddeâsını mübeyyen-i beyyine taleb olundukda etyân-ı beyyineden âciz ve kâsır olub ‘acz ve kusûrunu mukarrer olub tahlîfe tâlib olmağın mezbûr es-Seyyid Osman’a gayr-i teklîf olundukda ol dahî ala vakfi’s-suâl halef bi’l-llehi’l-‘aliyyü’l-a‘lâ itmeğin mûcebince müdde-i merkûm Molla Mehmed bilâ-beyyine bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 16 Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;			
Müderris Abdullah Efendi Bülbül-zâde.	Bestane Ağa oğlu Mehmed Ağa.	es-Seyyid Osman Efendi.	Mütevelli es-Seyyid Memiş.

Sayfa 6, Belge 15.

Medîne-i Ankara’da Valtarin Mahallesi mütemekkinlerinden ashâb Elsağaralya? veled Mihayil ve Kostandil veled-i Zakarya ve Anastaş ve İlya ve Lazros ve Atnaş veled-i İstepan ve Estipan ve Anastaş nâm zimmîler ve vesâirleri meclîs-i şer’-i şerîf’i enverde her biri karâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bu esnâda medîne-i mezbûre ahâlisinden eşkıyâdan bazı kimesneler leylen ve neharan hamr mütâlebesiyle mahalle-i mezbûra ahâlilerini ta‘ciz ve ba‘zımızı darb ve cerh ve kapularımıza gelub beşto atub ve kapularımızı keser ile tekdirden hâlî olmalarıyla selâmet-i hâl ve istirâhatimiz içün Acı Pavlus zimmî ve Köse oğlu Yorgi menzîlleri divarından ve İlani binti Dimitri ve Tamam nâm Nasraniye menzîlleri divarından Mâriye’ne zararı olmadığı ecilden cânib-i şer‘den üzerine varılub mahall-i mezkûrlara ba‘de’l-müşâhade müceddeden iki mahalle kapusı binâsına izn virilmek dediklerinde küttâb-ı mahkemeden Mevlana es-Seyyid Halil Efendi irsâl ol dahî ebniye ve sukûfe vukûfı tâmmi olan Ser-mimarân Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Salih ve Usta Oseb vesâir ve bî-garaz kimesneler ile mahall-i mezbûrlara nazar itdiklerinde fi’l-hâkîka mahall-i mezbûrlara iki mahalle kapusı binâsında Mâriye’ne zarar olmadığını Mevlana-i mûmaileyh mahâllinde bâ‘del-müşâhade ketb ve tahrîr ve bâ‘de hümâ bâ‘is olunan emnâ-i şer‘ ile ve ser-mimâr-ı mezbûr ile meclîs-i şer‘a gelub ‘alâ vukû‘inha ve takrîr itmeğin mahall-i mezbûrlara müceddeden iki mahalle

kapusu vazına izin verilub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ‘aşer, mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid Mehmed Emin ibn-i es-Seyyid Abdullah.	Molla Ahmed Kethüdâ-i şehr.	Odabaşı oğlu İskender.	Kuyumcu Acı Bakırnos.
Varta oğlu Haçador.	Akagil oğlu Ohannes.		

Sayfa 6, Belge 16.

Medîne-i Ankara’da Yakub Harrat Mahallesi sâkinlerinden zâtı tâ‘rif-i şer‘ ile mârife Fatıma binti Mehmed meclîs-i şer’-i şerîf-i enverde kızının kızı bâ‘isü’l-vesîka Hafiza binti Hüseyin mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mahkemeden beş guruş kıymetlü iki minder ve altı guruş kıymetlü iki palas ve iki buçuk guruş kıymetlü bir döşek ve iki guruş kıymetlü iki yasdık ve otuz guruş kıymetlü on altı ‘aded yemeni ve elli guruş kıymetlü on ‘aded fındık altunu mezbûre Hafiza zimmetinde kalmağla taleb iderim ve pederim dedikde gıbb-es‘suâl ve akıbe’l-inkâr müdde‘âye-i mezbûre Fatıma’dan da‘vâ-yı meşrûhunu mübeyyen-i beyyine taleb olundukda bâ‘de itmâmü’l-mühle’ş-şer‘ ityân-ı beyyineden bi’l-külliye ‘âcize ve kâsıra ‘âcz ve kusurunu mukırr ve mu‘terife olub tahlîfe tâlibe olmağla merkûma Hafiza’ya vech-i şer‘ üzere yemîn teklîf olundukda ol dahî ala vefkî’l-meskul halef billehi’l-a‘lâ billehi’l-alüyyü’l-âlâ itmeğin mûcibince medîne-i mezbûre Fatıma bilâ-beyyine bi-vech mu‘ârazadan men‘ olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 19 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;		
es-Seyyid Mehmed Şah? Efendi.	Tiryaki oğlu Memiş.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 7, Belge 17.

Medîne-i Ankara’da Direkli Mahallesi sâkinlerinden zâtı ta‘rîf-i şer‘ile mârife Rahime binti Ali nâm bikr-i bâliga meclîs-i şer’-i şerîf-i enverde bâ‘isü’l-vesîka Abdurrahman bin İsa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub ben Allahû

azîmû'ş-şân hazretlerinin emr-i şerîfleri ve Resûli ekrem ve beni muhterem sallallahü teâlâ aleyhi vesellem hazretlerinin şeriât-ı mutahharaları ve İmâm-ı Azam hazretlerinin içtihatları üzere yüz elli guruş mehr-i mü'eccel ve yüz guruş mehr-i mu'accel tesmiyesiyle nefsimi merkûm Abdurrahman'a tezvîc ve tenkîh eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer tezevvüc ve kabul eyledi didikde ol dahî tasdîk itmeğin mâ-vaka'a bi't-talep ketb olundu. Fî 19 mâh-ı Saferu'l-hayr sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;			
es-Seyyid İbrahim ibn-i es-Seyyid Memiş.	İbrahim bin Ömer.	Mansur bin Ali.	Hasan Ağa bin Abdurrahim.

Sayfa 7, Belge 18.

Bolu Sancağı'nda Yılanlıca kazâsına tâbi' Hasköylüce karyesi ahâlisinden iken bundan akdem ber-vech-i âtî katîlen fevt olan İstanos câbisi İbrahim Ağa ibn-i Ömer'in verâseti zevceleri Fidan binti Mehmed ve Râfia binti Ali Efendi ile sulb-i kebîr oğulları Mehmed ve İsmail ve sulbiye kebîre kızları Âişe ve Sâide ve Râbia'ya ve sağîre kızı Hadîce'ye ve babası mezbûr Osman ibn-i Ömer'e vâlidesi Ayşe binti Abdullah'a inhisârı tahakkukundan sonra husûs-ı âti'z-zikri oldukları Ankara mahkemesinde taraf-ı şer'-i ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında bu fakîre hitâben ısdâr itdirdükleri işbu emr-ı âlî mûcebince bâisü'l-vesîka mezbûr Osman'a kendi tarafından asâlete ve sağîre-i mezbûrenin min kıbel-i şer'mensûb-ı vasîsi olmağla vesâyeten ve mezbûrûna Fidan ve Rafia ve Mehmed ve İsmail ve Ayşe ve diğer Ayşe ve Saide ve Râbia taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu zâtlarını ârifâne Halil bin Ahmed ve Hasan bin Abdurrahman şahâdetleriyle vech-i şer' üzere sâbit olmağla vekâleten medîne-i Ankara'da meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde Ankara Sancağı'nda Şorba kazâsında vâki' Gürcü karyesi ahâlisinden Firuz bin Ali ve Alviran karyesinden Satılmış bin Hasan ve Ağca Kenisa karyesinden Mustafa bin Mehmed mahzarlarında üzerlerine bi'l-asâle ve bi'l-vesâyâ ve bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem mezbûrûna Firuz ve Satılmış ve Mustafa Yabanâbâd kazâsında Büyükdere nâm mahallde vâki' tarîk-i âmmda müddeî mûrisemiz müteveffâ-yı mezbûrun tarîk-ı kat' ve emvâl ve eşyâsını nehb-ü ğaret eylediklerinden mâ'adâ mezbûr Firuz kebîr bıçak ile kolundan darb ve cerh

vak‘asında dahî cerhi olub müteessiren vefât itmekle mûcib-i şer‘ıyyesini asâlete ve vesâye ve vekâlete taleb iderim didikde gıbbe’s-suâl mezbûrûn cevâblarında biz ve gâibâna ani’l-meclîs Çubukabâd kazâsından Hasan ve yine Gürcü karyesinden Seyyid Ahmed bin Ömer nâm kimesneler ile tarîk-i âm merkûmda müteveffâ-yı mezbûrun tarîk-ı kât‘ ve emvâlini gasb ve merkûm Firuz kolundan darb ve cerh ve gâibân-ı mezbûrâna kasığından darb ve cerh ve müteessiren vefât eylediğini her biri alâ hiddet ikrâr ve i‘tirâf etmegin alâ-mûcib ikrâr hem mezbûr Firuz’un kısâsen katline ba‘de’l-hükm ve mezbûran Satılmış ve Mustafa dahî kutta-i târîk olduklarını mukırr ve müte‘arrif olmalarıyla tertîb-i cezâları emr-i veliyyül-emr şer‘ ile tenbîh olunub mâ-vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sâbi âşer mâh-ı Saferu’l-hayr, li-sene isneyn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
‘Umdetü’l-ulemâi’l-kirâm Saâdetlü es-Seyyid Mustafa Efendi, el-müftü.	‘Umdetü eşrâf-ı kuzât-ı kirâm Saâdetlü Abdulkerim Efendi, Müderris-zâde.	‘Umdetü eşrâf-ı kuzât Saâdetlü es-Seyyid Mahmud Efendi, Hâdî-zâde.
Kuzâtü’l-kirâm fazîletlü Abdullah Efendi, Mi‘mar-zâde.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.	

Sayfa 7, Belge 19.

Medîne-i Ankara’da Hacı Arab Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Boyacı Sarı Ahmed bin Cafer bin Mehmed’in verâseti zevcesi Ayşe binti İsmail ile sulbi kebîr oğlu Molla Mustafa ve sulbiye kebîre kızları Emine ve Kezba’ya ihsâr-ı tahkîkinden sonra zevce-i mezbûre Ayşe meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde tereke-i müteveffâ-yı mezbûre mütehakkik olan bâ‘isü’l-vesîka üvey oğlu mezbûr Molla Mustafa mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Molla Mustafa zimmetinde cihet karzından hakkım olan on guruş ile zevcimin babası müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mukarrer ve mâkud-ı ‘aliyye elli guruş mehr-î mû‘eccelim ile terekesinden bana isâbet hisse-i ‘ırsiyemi terekesinin vâzı‘ü’l-yed olan mezbûr Molla Mustafa’dan talep iderim didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Molla Mustafa cevâbında meblağ-ı mezkûr on guruşu ikrâr ve babam müteveffâ-i merkûmun vefâtından bir

buçuk sene mukaddem mezbûre Ayşe mehr-i müeccel merkûm elli guruş (**Sayfa 8**) hîbe-i sahîha-i şer‘ıyye ile müteveffâ-yı merkûma hîbe ve temlîk ol dahî inhâb ve kabul eyledikden bir buçuk sene mürûrunda fevt oldukda müteveffâ-yı merkûmûn terekesini beynimizde bi’t-terâzi inkısâm eylediğimizde terekede nakid ve duyûn olmamağın mezbûre Ayşe terekeden yirmi guruşluk eşyâ-i mütenevvi‘a-i ma‘lûme ahz u kabz idub tereke-î müteveffâ-yı mezbûra müte‘allika ve kâffe-i mütâlebâtdan benim zimmetimi ibrâ-yı kat‘inzâ‘ıyla ibrâ ve iskât eyledi deyu def‘ile mukâbele idicek gâibü’l-istintâk ve’l-inkâr dâfi-i mezbûrdan def‘i meşrûhunu mübeyyen-i beyyine taleb olundukda ‘udûl ihrâr ricâı müslîmînden İbrahim bin Mehmed ve Mehmed bin Yusuf ve es-Seyyid Memiş Mehmed bin es-Seyyid İbrahim ve es-Seyyid Memiş bin Mehmed bin es-Seyyid Abdullah nâm kimesneler li-ecli’ş-şahâde meclîs-i şer’a hâzırûn olub eserü’l-istişhâd fi’l-hakîka müddeâye-i mezbûre Ayşe zevci müteveffâ-yı mezbûr Sarı Ahmed bin Cağfer bin Mehmed’in zimmetinde mütekarrir ma‘kûd-ı ‘aleyh elli guruş mehr-i mü‘eccel merkûm vefâtından bir buçuk sene mukaddem bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı mezbûra hîbe-i sahîha-i şer‘ıyye ile hîbe ve temlîk idub ol dahî ber-vech-i muharrer ve ittihâb ve kabul eyledikten bir buçuk sene mürûrunda fevt oldukda müteveffâ-yı mezbûrun terekesini beynlerinde bi’t-terâzi iktisâm eylediklerinde terekede nakd ve düyûn olmamağın tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan mezbûre Ayşe yirmi guruş kıymetlü eşyâ-i mütenevvi‘a-i ma‘lûme bizim huzûrumuzda bi’t-terâzi ahz u kabz idub tereke-i müteveffâ-yı mezbûra müte‘allika ‘âmme-i de‘âvi ve kâffe-i mutâlebâttan mezbûr Molla Mustafa’nın zimmetini ibrâ-i âm kâtiü’n-nizâla ibrâ ve iskât eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhitleriz ve şahâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şahâdet-i şer‘ıyye eylediklerinde ba‘de’t-tâ‘dil ve’t-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mûcebince meblağ-ı mezkûr on guruşun edâsına ba‘de’t-tenbîh müddeiyye-i mezbûre Ayşe mehr-i müeccel ve hisse-i ‘ırsiye mutâlebesiyle bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 21 Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid Dede Çelebi bin Osman.	es-Seyyid el-Hâc İbrahim bin Ebubekir.	İmam Molla Mustafa bin Halil Efendi.	Ser-muhzıran el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 8, Belge 20.

Bolu Sancağı'nda Yılanlıca kazâsına tâbi Hasköylüce karyesi ahâlisinden iken bundan akdem ber-vech-i âtî katîlen fevt olan İstanos câbisi İbrahim Ağa ibn-i Osman ibn-i Ömer'in verâseti zevceleri Fidan binti Mehmed ve Râfia binti Ali Efendi ile sulbi kebîr oğulları Mehmed ve İsmail'e ve sulbiye kebîre kızları Ayşe ve Saîde ve Rabia'ya ve sağîre kızı Hadice'ye ve babası mezbûr Osman ibn-i Ömer'e ve vâlidesi Ayşe binti Abdullah'a inhisârı tahakkukundan sonra husûs-ı atî zikri Ankara mahkemesinde terafî şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu fakîre hitâben ısdâr itdirdikleri işbu emr-i ali mûcebince mezbûr Osman kendu tarafından asâle ve sağîr mezbûrenin kıbel-i şer'den mensûb-ı vasî olmağla vesâyete ve mezbûrûna Fidan ve Rafia ve Mehmed ve İsmail ve Ayşe ve diğer Ayşe ve Saide ve Rabia taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu zâtlarını ârifan Halil bin Ahmed ve Hasan bin Abdullah'ın şahâdetleriyle şer'an sâbit olmağla vekâle medîne-i Ankara'da meclîs-i şer-'i şerîf-i enverde Yabanâbâd kazâsına tâbi' Eskice karyesi sükkânından bâisü'l-vesîka Hacı Hasan oğlu Hasan Ağa mahsarında asâlete ve vesâyete ve vekâlete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Ağa Yabanâbâd kazâsında Büyükdere nâm mahallde vâki' tarîk-i âmda mecrûhen maktûl olmağla yanında mevcûd olan eşyâsını mezbûr Hasan Ağa ahz eyledi deyu da'vâya tasaddî itmişidim. El-hâleti hâzihi husûs-ı mezkûrda mezbûr Hasan Ağa'nın san' alâka ve medhali olmadığına binâen da'vâyı mezkûrenin aslı ve vukû' olmayub müteveffâ-yı mezbûrun katline ve eşyâsına müteâllika-i âmme-i deavî ve kâffe-i mutâlebâttan mezbûr Hasan Ağa'nın zimmetini asâlete ve vesâyete ve vekâlete ibrâ-i âm ve iskât-ı tâm ile ibrâ ve iskât eyledim. Fîmâ-bâd husûs-ı mezkûra müte'allika mezbûr ile asla da'vâ ve nizâm yokdur didikte gıbbe't-tasdîk-ı şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 26 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
Fahru'l-kuzât semâhatlü es-Seyyid Abdullah Efendi, Mimâr-zâde.	Fahru'l-akrân mütesellim-i Ankara, Hüseyin Ağa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 8, Belge 21.

Medîne-i Ankara'da Hacı Ashab Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Kara Hacı Ali bin Abdullah'ın sulbi kebîr oğlu İsmail nâm kimesne gâibin babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntekîl mâl-ı mevrûsunu hıfz bir kayyım ve üzerine bir nâzır nasbı lâzım ve mühim olmağla bâisü'l-kitâb gâib-i mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı Salih kayyımlığa ve eniştesi es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Ahmed Ağa nezârete mahall ve müstehak ve her veçhile evlâve elyak olduklarını zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-i meâb efendi hazretleri (**Sayfa 9**) mezbûr Salih'i kayyım merkûm es-Seyyid Mehmed'i nâzır nasb ve tâyîn buyurduklarında anlar dahî ber-minvâl-i muharrer vesâyet ve nezâreti kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî evâhir-i mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;			
Mezbûr Molla Mehmed bin Ömer Beşe.	Ömer bin Hasan.	Es-Seyyid Osman bin es-Seyyid Abdullah.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 9, Belge 22.

Medîne-i Ankara'da Hacı Bayram Mahallesi ahâlisinden Nalband İsa ibn-i Mustafa meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde zevce-i mutallakası zâtı ma'rûfe Şerîfe Şemsi binti es-Seyyid İbrahim mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mezbûra Şerîfe Şemsi zevcem olub bundan akdem talâk-ı selâse ile tatlîk eylediğimde zimmetimde mütekarrir ve ma'kûd-ı 'aleyh iki yüz elli guruş mehr-i müvecceline ve nafaka 'adet ve müennet-i süknâsına ve bazı eşya ve esvâb ve alacaya müte'allika benden da'vâsı olub ve benim dahî mahkûm bih olan elli altı guruş kezâlik bazı eşyâ ve esvâb ve alacaya müte'allika mezbûreden da'vâm olmağla beynimiz[de] münâzaât-ı kesîre vaki olmuş idi. El-hâleti hâzihî ben mezbûre Şerîfe Şemsi'ye iki yasdık ve iki minder ve üç kapaklı sahan ve bir tabak ve bir altun tılsım ve bir sîm kuşak ve iki Şam alacası anteri ve bir telli anteri ve bir çiçekli anteri ve bir çiçekli içlik ve bir telli şalvar ve iki Şam alacası şalvar ve bir incili küpe ve bir keten gömlek ve altı tenefi? gömlek ve bir câr ve bir hoşab tası mezbûre Şerîfe Şemsi benim yedimden tamâmen

ahz u kabz idub mâruz-zikr ikiyüz elli guruş mehr-i müecceline ve iddi‘â eylediği eşyâ ve esvâb vesâir beynimizde cerayân iden ahz ve i‘tâya ve cem‘ muâmelat-ı şetta müte‘allika âmme-i da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât idub ben dahî mahkûm bih olan elli altı guruş mütâlebesine ve bazı eşyâ ve alacaya ve beynimizde cerayân iden ahz ve i‘tâ ve cem‘-i muamelat-ı şettaya müte‘allika âmme-i da‘vâdan mezbûre Şerîfe Şemsî’nin zimmetini ibrâ-i âm kât‘ iltizâmıyla ibrâ ve iskât idub her birimizin ahd-ı zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacak hakkımız yokdur fi-mâba’d birbirimiz ile kat‘an da‘vâ ve nizâ‘ ve husûmetimiz yokdur. Eğer sudûr ve zuhûr ider ise lede’l-hükkâmü’l-kirâm mesmuve makbûle olmasun didikde mezbûre Şerîfe Şemsi dahî mezbûr Nalband İsa’yı cem‘-i kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 25 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;		
es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi.	el-Hâc Ali bin Musa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 9, Belge 23.

Medîne-i Ankara’da Hacı Bayram Mahallesi sakinlerinden Fâtıma binti Nalbant İsa tarafından ibrâ-yı âti’l-beyândan vekîl olduğu zâtını ârifâne Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Ali ve el-Hâc Ali ibn-i Musa şahâdetleriyle şer‘ân sâbit olan Hacı Ali bin el-Hâc Ahmed meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde bâisü’l-vesîka Baltacı oğlu es-Seyyid Ahmed ibn-i İbrahim ve Çıkrıkçı es-Seyyid Osman bin Mustafa mahzarlarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem mezbûrân es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Osman gice ile menzîlime duhûl ve benim bikrimi izâle eyledi deyu müvekkilem mezbûre Fatıma mezbûran es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Osman’dan da‘vâ itmiş idi. El-hâleti hâzihî husûs-ı merkûmda mezbûrânın kat‘an zâive alâkası olmayub muhakkak iftira olduğu zâhir ve nümâyân olmağla husûs-ı mezbûra müte‘allika-i amme-i de‘âvî kâffe-i mütâlebât ve emân ve muhâsamâtdan mezbûran es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Osman’ın zimmetlerini ibrâ-i âm kati‘ iltizâ‘la bi’l-vekâle ibrâ ve iskâta fi-mâba‘d müvekkilem mezbûre Fatıma’nın husûs-ı merkûma müte‘allika mezbûrân es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Osman ile kat‘an da‘vâ ve

nizâ‘ ve husûmeti yokdur didikde gıbbe’t-tasdîk-i şer‘-i mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî evâhir-i Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;
Şâhidûn-ı sâbıkûn.

Sayfa 9, Belge 24.

Medîne-i Ankara’da Hacı Ashâb Mahallesi sükkânından olub bundan akdem gıybet-i münkati‘a ile gâib olan İsmail bin Hacı Kara Ali’nin zevce-i sâbıkası Şerîfe Hadice binti es-Seyyid Ahmed Ağa zâtı bade’t-ta‘rîf-i şer meclîsi şer’-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub zevc-i sâbıkım gâib-i mezbûrun feraşından hâsıla ve benden mütevellide bi-hakkı’l-hazâne hucr ve terbiyemde olan sadriye sağîre kızım Şerîfe Sâide nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâç ile muhtâc olmağla babası gâib-i mezbûrun mâlından kadar-ı ma‘rûf nafaka ve kisve baha farz ve takdir olunmak matlûbumdur didikde mezbûre Şerîfe Hadice’nin kelimât-ı meşrûhası nefsü’l-emre mutâbık olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbârlarıyle muhakkak olmağın hâkim-i muvakkı‘-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-i meâb efendi hazretleri târih-i kitâbdan babası mâlından beher yevm dörder akçe farz ve takdir idub meblâg-i mefrûz-ı mezkûrı sagîre mezbûre harc-ü sarfa ve vakt-i zarûrrette istidâne inde‘z-zafer babasına rücu‘a mezbûre Hadice’ye izn birle mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 29 Safer sene 1202.

Şuhûdü’l-hâl;			
Hüseyin bin Abdullah.	Mevlevi Molla Mehmed bin Ömer Beşe.	es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Ahmed Ağa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 10, Belge 25.

Medîne-i Ankara civarında vâki‘ Haymanateyn kazâsına tâbi‘ Çakal karyesi sükkânından Çakallı Veliyüddin Ağa meclîs-i şer‘i şerîf‘-i enverde medîne-i mezbûrede Erzurum Mahallesi sâkinlerinden eşrâf-ı kuzât-ı kirâmdan saâdetlü Mimar-zâde es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi hazretlerinin vekîl-i müseccel-i

şer‘îleri mahdûmları fazîletlü es-Seyyid Abdullah Efendi mahzarlarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan bir sene mukaddem müvekkil-i mûmâ-ileyh hazretlerine bâ-temessük iki bin iki yüz altmış guruş deynim olmağla mukâbelesinde dört yüz keyl hınta ve altıyüz keyl hınta ve şaîrin reddini vekîl-i mûmâileyh efendiden taleb iderim didikde gıbbe’s-suâl vekîl-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdullah Efendi cevâbında ber-vech-i muharrer şirâsını ikrâr ve rucû‘dan imtinâ‘ itmegin müddeâ-yı mezbûrun takrîr üzere bâ-temessük recû‘ da‘vâsıyla beyüce şer‘-i muârazadan men olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fil-yevmi’l-‘âşir Recebü’l-ferd, sene ihdâ ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
el-Hâc Mehmed Ağa, tahsildâr-ı Ankara.	es-Seyyid el-Hâc Abdullah Ağa Mirasyedi-zâde.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 11, Belge 26.

Fi’l-asl mahmiye-i Ruha’da Babü’l-emir Mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem alâ tarîkü’t-ticâret Ankara’ya gelir iken esnâ-yı râhda fevt olan Hasan bin Hüseyin bin Abdurrahman’ın verâseti mahmiye-i mezbûrede sakine zevce Fatıma binti Abdullah ile sulbiye kebîre kızı Meryem ve sulbiye sağîre kızları Sultan ve Hadice ve karındaşı oğlu Timur bin İbrahim’e inhisârı tahakkukundan sonra mahmiye-i mezbûre ahâlisinden es-Seyyid Abdullah bin Hüseyin bin İbrahim medîne-i Ankara’da meclîs-i şer‘-i şerîf‘i enverde tereke-i müteveffâ-yı mezbûr bi’l-emâne vaziyedi mutehakkik olub medîne-i mezbûrede emîn-i beytülma’l-ı âmme ve hâss olan Haseki Ahmed Ağa mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mahmiye-i mezbûrede hilâfete Mevla olan İbrahim Efendi imzâsıyla mümzâ ve hatemi ile mahtûm işbu yedimde olan vekâlet ve vesâyet hüccet-i nâtık olduğu üzere tereke-i müteveffâ-yı mezbûru emîn-i merkûmdan vekâlete ve vesâyete taleb iderim didikte gıbbe’s-suâl emîn-i merkûm cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûr bi’l-emâne vaziyedini ikrâr mâadâyı inkâr idicek müdde‘â-yı mezbûrdan da‘vâ-yı meşrûhunu mübeyyen-i beyyine taleb olundukda ‘udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden mahmiye-i mezbûrede Meydan Mahallesi sükkânından es-Seyyid el-Hâc Ebubekir bin es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Abdullah bin es- Seyyid Yusuf nâm kimesneler li-ecli’ş-şahâde meclîs-i şer‘ hâzırân olub fi’l-hakîka müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûre Fatıma

kebîr kızı mezbûre Meryem ve karındaşı oğlu mezbûr Timur müteveffâ-yı mezbûrun Hüseyin vefâtında yanında mevcûd terekesini vâzı‘u’l-yed olanlardan taleb ve dava ve ahz u kabza ve kendulere îsâl ve teslîme ve lede’l-iktizâ sulh ve ibrâya mahmiye-i mezbûrede hilâfe Mevla olan İbrahim Efendi huzûrunda merkûm Abdullah’ı vekîl ve nâib-i menâb nasb ve tâyîn eylediklerinde ol dahî vekâlet-i mezbûreyi kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eyledikden sonra hâkim-i mûmâileyh vekîl-i merkûm Abdullah’ı sağîrân-ı mezbûranın tesviye-i umûrlarına bizim huzûrumuzda vasî nasb ve tâyîn idub ol dahî ba‘de’l-kabul yine vekâlet ve vesâyeti nâtık imzâsıyla mümzât ve hatemiyle mahtum merkûm Abdullah’a işbu hücceti ‘itâ eyledi. Biz bu husûsa şâhidiz ve şahâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-i şahâdet-i şer‘ıyye eylediklerinde bade’t-tâ‘dîl ve’t-tezkiye şahâdetleri makbûl olmağın mûcibince tereke-i müteveffâ-yı mezbûru ber-mûcib-i defterim yüz seksen sekiz guruşu mezbûr es-Seyyid Abdullah’a teslîme emîn-i mezbûra tenbîh birle mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâhir-i Saferu’l-hayr, li-sene isneyn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
es-Seyyid Mehmed Emin ibn-i es-Seyyid Abdullah.	Hacı Mehmed. Tahsildâr-ı Ankara.	Tahsildar Molla Ahmed. Kethüdâ-i şehr.

Sayfa 14, Belge 27.

Bismi’l-lâhirrahmâni’r-rahîm.

Yâ Allâh. Yâ Fettâh. Yâ Kerîm. Yâ Rahmân. Yâ Rahîm. Yâ Rezzâk. Yâ Vâhhâb. Bismi’l-lâhirrahmâni’r-rahîm. E’l-hamdülillah ve kefâ ve’s-selam âla ibâdüttin istafâ ve ba‘de ve-hâzihî cerîdetü‘n-latifetü’l-tahrîrü’l-kazâya ve’l-hücec ve’d-defâtir ve’l-evâmirü’l-aliyye ve’l-berevât vesâirü’l-vâkiât li-ella yudiu hukûku’l-ibâd fî zemîn-i ‘umdetü eşrâf müderrisü’l-kirâm ve zü’l-ihtirâm saâdetlü ‘ınâyetlü Yahya Efendi el-müvellâ bi-hilâfetihî be-medîne-i Ankara el-mahmiyye sun‘uhullâhi teâlâ ani’l-âfât ve’l-beliyye min kıbel-i a‘lemi’l-ülemâi’l-mütebahhîrîn efdalü’l-fuzelâi’l-müteverri‘în devletlü ‘ınâyetlü Müftü-zâde Ahmed Efendi hazretleri şeyhülislâm-ı sâbık gaferallahû lehum veli-vâlideyhum ve ve’l-cemîü’l-müslimîn ve’l-müslimâtü’l-

ahbâr ve'l-emvât bi-rahmetike yâ erhamü'r-râhimîn ecmaîn. Hurrire fî gurre-i Ramazan-ı şerîf. Sene hamse ve mieteyn ve elf.

Fî gurre-i garrâ matla-i zibâ be-Ramazânü'l-mübârek. Fi'l-yevmi'l-Çehârşenbe.

Sayfa 14, Belge 28.

Medîne-i Ankara'da İmam Yusuf Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Niğdeli babası Boğot Dives veledi Savad nâm zimmînin verâseti li-eb er karındaşı Kiryako nâm ğâibü'l-hisari tahakkukundan sonra ğâib-i mesfûrun hisse-i irsiyesini hıfz kıbel-i şer'den bir kayyım nasbı lâzım ve mühim olmağla kayyimlik uhdesinden gelmeye kâdir ve mâhir vech ile mustehak idüğü zeyl-i vesîka muharrerü'l esâmî müslîmin ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan bâis Esferkir oğlu Vasil nâm zimmî bî-hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri kayyım nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî kayyimlik mesfûru kabul ve mîrâsını kemâ yenbağı edâya ta'âhhüd ve iltizâm itmeyi mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min-Ramazânü'l-mübârek sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Tahsildar es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildar-ı Ankara.	Ali Ağa. Tâbi'-i Müderris-zâde.	Mahmud Ağa. Tâbi'-i mumaileyh.

Sayfa 14, Belge 29.

Vilâyetten sarbâna verilen deve hüccetidir.

İşbu sene-i mübârekede vukû'ı muhakkak olan sefer-i hümâyûn nusret makrûn içün Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub nakli zehâyir vesâir mühimmât-ı lâzıme ve hidemât-ı 'aliyyede istihdâm olunmak içün Dergâh-ı muallâ kapucıbaşılarından semâhatlü Evkatlü-zâde Süleyman Bey hazretleri mübâşeretiyle bi-emr-i âlî Ankara Sancağı'na matlûb ve tertîb buyurulan iki yüz mehâr mekkârî devenin ihrâcı bâ-hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mürahhasa ve istiklâlen asâkir ihrâcına me'mûr Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Mirâhur-ı evvel pâyesiyle Bozok Sancağı mutasarrıfı 'ınâyetlü Cabbar-zâde Süleyman Bey hazretlerine ihâle ve tefvîz buyurulduğuna binâen taraf-ı

sa‘âdetlerinden bâ-buyuruldu sarbanbaşı nasb ve tâyîn buyurulan Emrullah Ağa ibn-i Hacı Ebubekir medîne-i Ankara’da meclîs-i şer‘-i şerîf-i garrâda sancak-ı mezkûr ahâlîleri taraflarından bâ-fermân-ı âlî vârid olan tekâlif-i pâdişahînin ahz ve î‘tâsına vesâir umûr-ı belde ve sancağın vekîl-i müseccel-i şer‘îleri olub tahsildâr tâ‘yîn olunan es-Seyyid Ali Ağa ibn-i es-Seyyid Hacı Hasan Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sancak-ı mezkûrdan ihrâcı fermân buyurulan mâruz-zikr ikiyüz mehâr mekkârî deve cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ile sâbıkı üzere sancak-ı (**Sayfa 15**) merkûmun müteşemmil olduğu kazâlara taksîm olundukda Yörükân-ı Ankara kazâsının hissesi sekiz mehâr deveden mâ‘adâ sâir kazâların sehimlerine sicilden mahrec pusula mûcebince nefs-i Ankara kazâsına isâbet iden kırk beş mehâr ve Ayaş kazâsına isâbet iden yirmi dokuz mehâr ve Yabanâbâd kazâsına isâbet iden yirmi dokuz mehâr ve Şorba kazâsına isâbet iden yirmi üç mehâr Murtazabâd kazâsına isâbet iden yirmi üç mehâr ve Çubukabâd kazâsına isâbet iden yirmi üç mehâr ve Haymanateyn kazâsına isâbet iden yirmi mehâr deve ki cem‘an yüz doksan iki mehâr mekkâri deve emr-ı âlîde tasarruh olunduğu üzere yola girdikleri günden hizmetde oldukça ber-mu‘tâd-ı kadîm lâzım gelen ücretleri ordu sarbanbaşısı yedinden verilmek şartıyla mecmu‘ yüke yarar ve hâmili sâkili mütehammil gayet güzîde ve tuvâna ve havut ve çuval ve ot saman vesâir âlât ve besâtı mükemmel ve cedîd olarak Ordu-yı hümâyûnda mevcûd olub istikâmet üzere hizmet ve ‘avdetimde edâ-yı hizmeti müş‘ırr yedime sened alub ve ba‘de edâi’l hizmete yedimde sağ kalan develer benim olmak üzere sabıku’l-beyân yüz doksan iki mehâr mekkari develeri ahz u kabz idub deve-i mezkûrlar husûsuna müte‘allika gerek kazâ-i mezkûr ahâlileri ve gerek vekîl-i merkûm zimmetinde alacağım kalmayub hizmet-i mezbûru bu vech ile ben der-uhde ve iltizâm eyledim dedikde vekîl-i merkûm sarbanbaşı mezbûrı cemî‘ kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâsıt-ı Şabanü’l-mu‘azzam. Li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa Hacı İskender-zâde.	el-Hâc Ahmed Ağa eş-Şeyh-i haffâfân.	Hacı Hasan oğlu el- Hâc Mehmed Ağa.	es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resul Hvâce.
Dede Ağa Hendeshane Abdullah-zâde.	es-Seyyid Mehmed Ağa, Ser-bâzâr.	Gazgancı el-Hâc Ali Ağa.	Haffâf el Hâc Mustafa Dikmenli-zâde.

Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Deveci Tâvili oğlu Molla Osman.	es-Seyyid Halil Efendi Nazlı-zâde.	Ve gayruhum mine'l-huzzâr.

Sayfa 15, Belge 30.

Medîne-i Ankara'da Öksüzce Mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Kayseriye'de ber-vech-i ticâret-i sâkini ve ba'de medîne-i mezbûreye azîmet üzere iken esnâ-i râhde fevt olan Çizmeci Salih ibn-i Yusuf'un sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Osman ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Fatıma'nın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrûn-ı mezbûruna müşfika ve vesâyet uhdesinde gelmeye kâdir ve her vecihle müstehakkik idüğünü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîrûn-ı merkûmûnun vâlideleri bâ'isu'l-vesîka Şerîfe Mehri binti Ali'yi hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasbı ve ta'yîni buyurduklarından ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-'işrîn min Ramazânü'l-mübârek sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Mehmed Efendi eş-Şeyh bi-Mevlevihane.	es-Seyyid Osman Ağa Hacı Minnet-zâde.	es-Seyyid Mehmed Çelebi tabi Abdulhadi Efendi Hazretleri.
Ve gayruhum.		

Sayfa 16, Belge 31.

Medîne-i Ankara'ya muzâfa Kasaba-i Bâlâ'ya tâbi' Veliler karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin ibn-i Osman'ın verâseti zevcesi Rukiye binti Abdullah ile verâset-i sâiresine badel ihtar zatı bâ'de'l ma'rife zevce-i mezbûre Rukiye meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde bâ'isü'l-vesîka zâtı bâ'de'l-ma'rife Server binti Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûra Server'in bundan akdem fevt olan zevci Musa zevcim müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin ile karındaşı olmağla beynlerinde ale'l-iştirâk terekeleri olan yüz kırk guruş kıymetlu on iki keyl

hınta ve on keyl şaîr ve yirmi kıyye nühâs ve on iki ton saman ve bir merkeb ve bir tüfenk ve esâset-i beytleri zevce-i mezbûra Server'in zimmetinde kalmağın meblağ-ı mezkûr yüz kırk guruşun nısfı yetmiş guruş zevcem müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in hissesi olmağla meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşdan bana isâbet iden rub' hisse-i 'ırsiyem on yedi buçuk guruş ve zevcem müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde mütekarîr ve mâkud-ı 'aleyh iki yüz elli guruş mehr-i müeccel müsemma-yı mezbûre Server'den taleb iderim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'âye-i mezbûre Rukiye'den da'vâ-yı meşrûhasını mübeyyin-i beyyine taleb olundukda bâ'de't-tâmmü'l-mühle'ş-şer'î ityân-ı beyyineden 'âcize ve 'aczini dahî mukırr ve mu'terife olub teklîfine tâlibe olmağla mezbûre Server'e yemîn teklîf olundukda ol dahî vech-i şer'-i üzere yemîn itmeğin mûcebince müddeâye-i mezbûre Rukiye'nin husûs-ı mezkûra müteallika bilâ-beyyine beyuce muârazası şer'an men olunduktan sonra müddeâye-i mezbûre Rukiye şerîre ve müzevvire olmakdan nâşî bundan akdem husûs-ı mezkûrı mezbûre Server'den bi't-defat taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Ramazânü'l-mübârek sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Kara Abdullah Efendi.	es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara.	Ser-muhzırân. Hacı Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Fî gurre-i garra matla'-i zîbâ ağna be-Şevvâlü'l-mükerrem.

Fî'l-yevmi'l-Cumâ'l-îd.

Sayfa 16, Belge 32.

Kazâların deve hüccetidir.

İşbu sene-i mübârekede vukû'u muhakkak olan sefer-i hümâyûn nusret makrûn içün Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub nakli zehâir ve sâir mühimmât-ı lâzıme ve hidemât-ı 'aliyyede istihdâm olunmak içün Dergâh-ı muallâ kapucıbaşılarından semâhatlü Evkatlı-zâde Süleyman Bey hazretleri mübâşeretiyle bâ-emr-i âlî Ankara Sancağı'ndan matlûb ve tertîb buyurulan iki yüz mehâr mekkârî devenin ihrâcı bâ-hatt-ı hümâyûn şevket makrûn murahhazam ve istiklâle asâkir ihrâcına me'mûr

Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Mirahur-ı evvel pâyesiyle Bozok Sancağı mutasarrıfı ‘ınâyetlü Cabbar-zâde Süleyman Bey hazretlerine ihâle ve tefvîz buyurulduğuna binâen taraf-ı saâdetlerinden bâ-buyuruldu sarbanbaşı nasb u tâyîn buyurulan Emrullah Ağa ibn-i Hacı Ebubekir medîne-i Ankara’da meclîs-i şer‘-i şerîf-i garrâda sancak-ı mezkûr ahâlileri taraflarından bâ-fermân-ı âlî vâride olan tekâlif-i padişahın ahz u i‘tâsına ve sâir umûr-ı belde ve sancağın vekîl-i müseccel-i şer‘ıyyeleri olub tahsildâr tâ‘bir olunan es-Seyyid Ali Ağa ibn-i es-Seyyid Hacı Hasan Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sancak-ı mezkûrdan ihrâcı fermân buyurulan mâru’z-zikr ikiyüz mehâr mekkârî deve cümle marifeti ve mârifet-i şer‘ ile sâbıkı üzere sancak-ı merkûmun müştemil olduğu kazâlara taksîm olundukda Ankara mahkemesi sicilinden mahreç pusula mûcebince Ayaş kazâsına isâbet iden yirmi dokuz mehar mekkârî deve emr-ı âlîde tasrîh olunduğu üzere yola girdikleri günden hizmetde olduğu ber-mutâd lâzım gelen icrâatı ordu sarbanbaşısı yedinden virilmek şartıyla mecmû‘ (**Sayfa 17**) yüke yarar ve haml taksili mütehammil gâyet güzîde ve tuvâna ve havut ve çuval ve urgan vesair âlât ve besâtı mükemmel ve cedîd olarak Ordu-yı hümâyûnda mevcûd olub istikâmet üzere hizmet ve ‘avdetimde edâ-yı hizmeti müş‘ırr yedime sened alub ve ba‘de edâ-yı hizmet yedimde sağ kalan develer benim olmak üzere sâbıku’l-beyân yüz doksan iki deveyi ahz u kabz idub deve-i mezkûrlar husûsuna müta‘allika gerek kazâ-i mezkûr ahâlileri ve gerek vekîl-i merkûm zımmetinde alacağım kalmayub hizmet-i mezbûru bu vecihle ben deruhde ve iltizâm eyledim didikde vekîl-i merkûm sarbanbaşı mezbûru cemî‘ kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâsıt-ı Şabanü’l-mu‘azzam sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;					
Kazgancı el-Hâc Ali Ağa.	es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa, Hacı İskender oğlu.	Hacı Hasan oğlu Hacı Mehmed Ağa.	es-Seyyid Mehmed Ağa. Ser-bazarân.	el-Hâc Ahmed Ağa. eş-Şeyh-i haffâfân.	
Ser-muhzırân Hacı Mehmed Ağa.	Deveci Tavlı oğlu Molla Osman.	es-Seyyid Halil Efendi Nazlı-zâde.	Haffaf Hacı Mustafa Dikmenli-zâde.	es-Seyyid Hacı Şahabeddin Ağa ibn-i Resûl Hvâce.	Dede Ağa Hindî Abdullah-zâde.

Sayfa 17, Belge 33.

Medîne-i Ankara'da Hâcetdepesi sükkânından olub Burdur kazâsında ber-vech müsâfereten sâkin iken bundan akdem fevt olan Minnet oğlu es-Seyyid Mustafa ibn-i Molla Ahmedin sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Ömerin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrâna mütehakkik ve vesâyet uhdesinden kelime-i kâdire ve her vecihle müstehak idüğünü zeyl-i kitâbda muharrerü'l esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sığârın vâlideleri bâ'isü'l-vesîka Ayşe binti Hacı Ali'ye hâkim muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeyin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-'âşir min Şevvâlü'l-mükerrem sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara.	Tiryaki oğlu Mahzar Memiş Mehmed.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 17, Belge 34.

Kassabbaşılık hüccetidir.

Medîne-i Ankara'da kassâb esnâfından es-Seyyid Molla İsmail ibn-i Abdurrahim ve Ahmed Ağa ibn-i Aslan Ali ve Türkmen oğlu Mehmed ve Tuzcı İbrahim Beşe ibn-i Halil Akvalı oğlu Hüseyin Çelebi ve Kayyim oğlu Ömer ve Emir oğlu İsmail Çelebi ve Emir Abidin oğlu İsmail Çelebi ve Köse Mustafa ve Kumbul İsmail Çelebi ve Cebeci oğlu Osman Çelebi ve Hacı Abdullah oğlu Ahmed ve İbrahim Çelebi ve Satır oğlu Hacı Ahmed nâm kimesneler vesâirleri meclîs-i şer'-i şerîf-i garrâda bâ'is hâze'l-kitâb Kassab Hacı Dikmenli mâruf es-Seyyid Ahmed ibn-i Mehmed mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve tabir-i ani'l-merâm idub bundan akdem kassabbaşım olan es-Seyyid el-Hâc İbrahim tard olmağla yerine bi'l-iktizâ umûr ve husûsumuzu idâre ve ru'yet itmek içün bir müstakim esnâfımızdan kassabbaşı nasbı

lâzım ve mühim olmağın işbu mücerrebü'l etvâr ve cümlemizin muhtârı ve umûr-ı mezkûru idâreye kâdir merkûm es-Seyyid Ahmed cânib-i şer‘ üzerimize kassabbaşı nasb ve ta‘yîn buyurulub yedine hüccet-i şer‘ıyye i‘tâ olunmak matlubûmuzdur didiklerinde merkûm es-Seyyid Ahmed esnâf-ı mezkûrdan üzerlerine ber-minvâl-i muharrer kassabbaşı nasb ve ta‘yîn olundukda ol dahî kabul ve istikâmet üzere harekete ta‘ahhüd itmeğin mâ-vaka‘a bi't-taleb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâni ‘aşer min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;						
Dikmenli-zâde Hacı Mustafa.	Kazgancı es-Seyyid Hacı Ali Ağa.	es-Seyyid Hacı Mahmud İskender-zâde.	es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildar hâlen.	es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resul Hvâce.	Tahsildar-ı sâbık. Hacı Mehmed Ağa.	Hindî -zâde Dede Ağa.
Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.						

Sayfa 18, Belge 35.

Kayyimlik Hüccetidir.

Medîne-i Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Hanife binti Hacı Mustafa'nın verâseti sulbi kebîr oğlu Mustafa ibn-i Mehmed nâm ğaibü'l-hisari tahakukundan sonra ğâib-i mezbûrun vâlidesi müteveffâ-yı mezbûreden hisse-i ‘ırsıyesini hıfz ve zabta kıbel-i şer‘îden bir kayyim nasbı lâzım ve mühim olmağla kayyimlik uhdesinden gelmeye kâdir ve müstakim ve her vecihle mahall ve müstehak idüğünü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan ğâib-i merkûmun akrabasından bâisü'l-vesîka Hüseyin ibn-i Mehmed'i hâkim-i mevkî sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri kayyım nasb ve tâyîn buyurduklarından ol dahî kayyımlık mezbûru kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-‘ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;						
Hasan Beşe. Kethüdâ-yı şehr.	Muhzır Yusuf Beşe.	Lüleci Halil.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Zahru'l vâizin Ali Efendi ibn-i İsmail Efendi.	Lüleci Molla Süleyman.	Derzi Molla Ahmed.
Ve gayruhum.						

Sayfa 18, Belge 36.

İşbu sene-i mübârekede vukû'u muhakkak olan sefer-i hümâyûn nusret makrûn içün Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub nakl-i zehâyir vesâir mühimmât-ı lâzime ve hidemât-ı âlîde istihdam olunmak içün Dergâh-ı muallâ kapucıbaşlarından semâhatlü Evkatlü-zâde Süleyman Bey hazretleri mübâşeretiyle bi-emr-i âlî Ankara Sancağı'ndan matlûb ve tertîb buyurulan ikiyüz mehâr mekkârî devenin icrâtı bâ-hatt-ı hümâyûn şevketmâkrûn murahhasan ve istiklâlen asâkir ihrâcına me'mûr Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Mirâhur-ı evvel pâyesiyle Bozok Sancağı mutasarrıfı 'ınâyetlü Cabbar-zâde Süleyman Bey hazretlerine ihâle ve tefvîz buyurulduğuna binâen taraf-ı saâdetlerinden bâ-buyuruldu sarbanbaşı nasb ve ta'yîn buyurulan Emrullah Ağa ibn-i Hacı Ebubekir medîne-i Ankara'da meclîs-i şer'-i şerîf-i garra'da sancak-ı mezbûr ahâlileri taraflarından bâ-fermân-ı âli vâride tekâlif-i pâdişâhînin ahz ve i'tâsına vesâir umûr-ı belde ve sancağın vekîl-i müseccel-i şer'îleri olub tahsildâr ta'yîn olunan es-Seyyid Ali Ağa ibn-i es-Seyyid Hacı Hasan Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sancağı mezkûrdan ihrâcı fermân buyurulan mâruz-zikr ikiyüz mehâr mekkârî deve cümle mârifeti ve mârifet-i şer ile sâbıkı üzere sancak-ı merkûmun müştemil olduğu kazâlara taksîm olundukda Ankara mahkemesi sicilinden mahreç pusula mûcibince Çubukabâd kazâsına isâbet iden yirmi üç mehar mekkâri deve emr-i âlîden tasrîh olunduğu üzere yola girdikleri günden hizmetde oldukça ber-mu'tâd lâzım gelen ücreti ordu sarbanbaşısı yedinden verilmek şartıyla mecmû'u yüke yarar ve cümle sakili mütehammil gâyet güzîde ve tüvâna ve havut ve çuval ve urgan ve vesair âlât ve bisâtı mükemmel ve cedîd olarak Ordu-yı hümâyûnda mevcûd olub istikâmet üzere hizmet ve 'avdetinde edâ-yı hizmeti müşîrr-yedime sened alub ve ba'de edâi'l-hizmet yedimde sağ kalan develer

benim olmak üzere sâbıkü'l-beyân yirmi üç deveyi ahz u kabz idub deve-i mezkûrlar husûsuna müte'allika gerek kazâ-i mezkûr ahâlileri ve gerek vekîl-i merkûm zimmetinde alacağım kalmayub hizmet-i mezbûru bu vecihle ben deruhde ve iltizâm eyledim didikde vekîl-i merkûm sarbanbaşı mezbûru cemî 'kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka'â bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâsıt-ı Şabanü'l-muazzam sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;					
Haffaf Hacı Mustafa Dikmenli-zâde.	Nazlı-zâde es Seyyid Halil Efendi.	Kazgancı es- Seyyid el-Hâc Ali Ağa.	es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa Hacı İskender-zâde.	Hacı Hasan oğlu Hacı Mehmed Ağa.	Ser-bazarân es-Seyyid Mehmed Ağa.
Deveci Tâvili oğlu Molla Osman.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Dede Ağa Hindî Abdullah-zâde.	es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resul Hvâce.		
Ve gayruhum.					

Sayfa 19, Belge 37.

Ankara Sancağı'nda beytülmâl-ı âmme ve hâssa olan Fahru'l-akran es-Seyyid Mehmed Ağa meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde Çubukabâd kazâsına tabi Samut karyesi ahâlisinden Murtaza oğlu es-Seyyid Ali ve es-Seyyid Ali Çelebi mahzarında bi-emâne ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on sene mukaddem Nevşehir kazâsından olub erbâb-ı vâizden ismi nâ-ma'lûm mefkûdun mezbûr es-Seyyid Ali zimmetinde yirmi guruş ve mezbûr İsmail Çelebi zimmetinde yedi guruş kıymetlü iki 'âded dana olmağla meblağ-ı mezkûr yirmi guruş ile iki dana mukâbelesinde mezbûran bana bir re's kısrak def' u teslîm eylediklerinde ben dahî yedlerinden bi'l-emâne ahz u kabz idub mezbûrân es-Seyyid Ali ve İsmail Çelebi'nin husûs-ı mezkûra mütte'alika zimmetlerini bi'l-emâne ibrâ ve ıskât eyledim dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sânî 'ışrîn min Şevvâl li sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resûl Hvâce.	Kuyrukçu-zâde Memiş Ağa.	Mustafa Ağa tâbi'-i Şeyh Efendi Hazretleri

Sayfa 19, Belge 38.

Medîne-i Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hafiza binti Hacı Mustafa'nın verâseti sadrı kebîr oğlu Mustafa Beşe ibn-i Mehmed nâm gâibe ba'de'l-inhisâr gâib-i mezbûrun hissesini Hafiza cânib-i şer'den bâ-hüccet-i şer'ıyye kayyım nasb olunan li-eb erkarındaşı Hüseyin ibn-i Mehmed meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde ba'îs heze'l-kitâb Fahru'l-müşâbih Ali Efendi ibn-i İsmail Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Mahalle-i mezbûrede kâin tarafeyni Sadık Efendi dâmâdı ve Palacı Hasan Çelebi ve tarafları ahireyni Derzi Molla Ahmed ve tarîk-ı âm ile mahdûd iki bâb oda ve iki tabhâne ve bir kiler ve bir âhur ve bir mikdar hayâtı müştemil mülk menzîl müteveffiye-i mezbûrenin mülkü olub ba'de vefâtiha oğlu gâib-i merkûma intikal itdikten sonra menzîl-i mahdûd-ı mezkûr harâbe müşerref olub bey' olunması gâib-i mezbûra infa olmakdan nâşî ben kıbe'l-i şer'den menzîl-i mahdûd-ı mezkûru semen-i misli ile ahara bey'a me'zûn olmamağla menzîl-i mahdûd-ı mezkûr sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede gıbbe inkıtâ'u'l-ra'ıyye mûmâileyh Ali Efendi üzerinde yüz elli iki guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eyledikde ol dahî ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabul eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz elli iki guruş müşteri mûmâileyh yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Fî-mâba'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûr müşteri-yi mûmâileyhin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfı olub gâib-i mezbûr Mustafa Beşenin kat'ân alâkası kalmadı didikde gıbbe't tasdik-iş şer'-i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ışrîn, min Şevvâl li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;						
Ser-mimârân Mehmed Ağa.	Muhzır Yusuf Beşe.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Derzi Molla Ahmed.	Lüleci Süleyman Ağa.	Ve Halil Ağa.

Ve gayruhum.		

Sayfa 19, Belge 39.

Medîne-i Ankara'da Kayabaşı Mahallesi mütemekkinlerinden Şah oğlu Agob veled-i Bogos mahalle-i mezbûrede kâin müceddeden ibnâ eylediği mülk menzîlinin keşf ve muayenesiçün bi'l-iltimâs kıbel-i şer'den irsâl olunan Mevlana Başkatib es-Seyyid Halil Efendi Mimarbaşı Molla Mehmed ve sâir ustalar ile menzîl-i mezkûra varub ebniye husûsuna vukûf nâmı olan zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrunda akd-i meclîs-i şer'-i nebevî itdikde menzîl-i mezkûrun zokak üzerine mi'mâr zirâ'ıyla bir zirâ' altı barmak huruci ve ebniyesinin on bir zirâ' kaydı olub 'ubûra mâni' zâhirde kimesneye zararı olmadığını mi'mâr-ı mezbûr ve sâir ashâb-ı vukûf ihbâr ve bir tarafa zararı müstebân olmamağla vaz' ve tarafını mütecâviz binâ ihdâs ve hilâf-ı şer' pencere vaz' itmeyub düçar mülâsıkı Ohannes ve Agob zimmîlerin ve sâir kimesnelerin menzîllerine nezâret ve bâ-cihet-i ihrâ ile zarar itmemek üzere mesfûr Agob'a tenbîh eylediğini Mevlanâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ve ba'de ma'an bâis olunan emnâ-i şer' ve mimârbaşı mezbûr ile meclîs-i şer'a gelub âlâ vukû'a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Ali Ağa, tâbi' Müderris-zâde Efendi.	Tekneci es-Seyyid Çelebi, Kurt Bali oğlu.	es-Seyyid Mehmed Emin ibn-i Abdullah Çelebi.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.

Sayfa 20, Belge 40.

Medîne-i Ankara'da Kızılbey Mahallesi sükkanından Ali ibn-i Kara Hasan meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinelerinden zâtı ba'de'l-mağrife bâisetü'l-vesîka Fatıma binti Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûre Fatıma târih-i kitâbdan yirmi gün mukaddem değnek ile zevcem Âlime'nin üzerine hücûm ile tahvîf idub zevcem mezbûre Âlime dahî hâvfından nâşî

müstebanü'l-hulûka meyten bir veledin ilgâ itmekle mûcib-i şer'ıyyesini taleb iderim dedikte gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'a-yı mezbûrûn müddeâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden âciz ve 'aczini dahî mukırr ve muterif olub tahlîfine tâlib oldukda mezbûre Fatıma'ya yemîn bade't-teklîf ol dahî âlâ vefkı's-suâl halef bi-llehil 'aliyyü'l âlâ itmeğin mûcebince müddeâ-yı mezbûr âlâ husûs-ı mezkûra müte'allika bilâ-beyyine beyuce muârazadan bade'l-men mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâbî ve'l-'ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Kara Ahmed Ağa. Serdar-ı Ankara.	Odabaşı Muslu Alemdar.	Çavuş Mustafa Beşe.	Ser-muhzırân Hacı Mehmed Ağa

Sayfa 20, Belge 41.

Medîne-i Ankara'da Hâcetdepesi Mahallesi ahâlisinden olub Burdur kazâsında ber vech-i müsâfereten sâkin iken bundan akdem fevt olan Minnet oğlu Mustafa Çelebi ibn-i Molla Ahmed'in verâseti zevcesi Ayşe binti Hacı Ali ile sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ahmed'e ba'de'l-inhisâr mahalle-i mezbûrenin hâne-i avârızına mevkûfa nukûdun mütevellisi olan bâisü'l-kitâb Mahmud bin Mahmud meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde sağîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'ıyye vasîleri olan vâlideleri zevce-i mezbûre Ayşe'nin vekîl-i müseccili şer'îsi babası merkûm el-Hâc Ali mahzarında bi't-tevliye üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede kâin tarafeyni müteveffâ-yı mezbûrun dâhiliye menzîli ile Ahmed mülkü ve tarafîlere aharını Abdullah Beşe menzîli ve târik-î âm ile mahdûd üç oda ve üç tabhâne ve bir sayegâh ve bir işhâne ve bir âhur ve bir hayâtı müştemil mülk menzîli târih-i kitâbdan on sene mukaddem mütevaffâ-yı mezbûrun babası müteveffâ-yı merkûm Molla Ahmed bana yüz otuz guruş semen-i medfû makbûza bey' ve temlîk ve teslîm ben dahî iştirâ ve temellük ve kabul idub bu vecihle mülk-i müşterâm iken vasî müvekkile-i zevce-i mezbûre Ayşe mütevaffa-yı mezbûrun mülkü olmak üzere mîrâsa idhâl murâd ider. Suâl olunması bi't-tevliye matlubûmdur didikte gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr Hacı Ali kızı müvekkile-i mezbûrenin menzîl-i mezkûru mîrasa îdhâl murâdeti ikrâr ve mâ-'âdası ba'de'l-inkâr müdde'a mütevelli

merkûm dahî dava-yı meşrûhını adâletleri zâhir-i şuhûd ahrâr ricâl-i müslimînden es-Seyyid Süleyman bin es-Seyyid Memiş Ağa ve Duhânî Çukadar Mustafa Ağa nâm kimesneler şahâdetleriyle vech-i şer‘-i üzere isbât itmeyin mûcebince menzîl-i mezkûrda kasr-ı yedine vasî müvekkile-i zevce-i mezbûre Ayşe’ye tenbîh olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-ışrîn, min Şevvâl, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid Halil Efendi Hacı Hamza-zâde.	Kılıççı Molla Süleyman.	Timurcu Kara İsmail.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.			
Fî gurre-i garrâ matlağ zibâ a‘na be-Zilkaâde fi’l-yevmi’l-Bazar.			

Sayfa 21, Belge 42.

Medîne-i Ankara Hasna mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Acı Panayot veled-i Kiryakonun verâseti zevcesi Turfanda binti İbraham ile sulbiye kebîre kızları Anit ve Ahsabert ve Simleye ve li-ebeveyn kız karındaşı Banta’ya münhasıra ba‘de mesfûre Banta hâlik olub verâseti zi-rahm cihetinden li-ebeveyn er karındaşı kızları mesfûrât Anit ve Ahsabert ve Simleye ile li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Basfa ve kızı Sofya’ya münhasıra ve tashîh meselesi bi-tarîki’l-münâsaha iki yüz on altı sehimden olub sehm-i mezbûreden yirmi yedi sehimi zevce-i mesfûra Turfanda’ya yüz yetmiş dört sehimi mesfûrât Anit ve Ahsabert ve Simleye’den her birine ve on sehmi mesfûr Basfa ve beş sehmi mesfûre Sofya’ya inhisârı tahakkukundan sonra mesfûr Basfa meclîs-i şer‘-i şerîf-i garrâda tereke-i hâlik-i evvel mesfûre bi’l-verâse vazı‘âtü’l-yed olan bâisetü’l-vesîka şahısları mu‘arrefe-i mesfûrât Anit ve Ahsabert ve Simleye muvâcehelerinde üzerlerine bi’l-verâse da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitâbdan üç sene mukaddem hâlî-i ol mesfûrun menzîl ve bağ ve hayvanât ve hubûbât ve nakd ve kürk elbise ve esas beyt ve evân-i nuhâsiye ve bi’l-cümle resm-i mâl itlâk olunur. Terekesinden ber-mûceb-î tashîh-i mezkûr bana isâbet iden ma’lûmü’l-mikdâr hisse-i ‘ırsiyemi mesfûrât bana edâ ve teslîm ben dahî tamâmen ve kâmilen yedlerinden ahz u kabz istikâ idub hâlik ol

mesfûrun terekesine müte‘allika mesfûrânın âmme-i da‘vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskât itmişidim lâkin bâ‘de hâlik ol mesfûrun hâraz defter Selânikde zuhûr iden alacağı yedi bin beş yüz guruş mesfûrât Anit ve Simleye ve Ahsabert zimmetlerinde olmağla meblağ-ı mezkûrdan ber-mûceb-i tashîh merkûm hisse-i ‘ırsiyemi mesfûrândan taleb iderim didikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr müdde‘a-yı mesfûr Basfa’dan da‘vâ-yı meşrûhunu mübeyyin-i beyyine taleb olundukda ba‘de itmâmü’l-mehl-i şer‘-i ityân-ı beyyineden âciz ve ‘aczini dahî mukırr ve mu‘arref olub tahliklerine tâlib olmağın mesfûrândan her birine yemîn teklîf olundukda her biri alâ vefki’s-suâl halef billâh ellezî enzele’l-İncilü alâ İsa Aleyhisselam itmeğin mûcebince müdde‘aye-i mezbûr Basfa husûs-ı mezkûra müte‘allika bilâ-beyyine beyuce mu‘arâzadan men‘ olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-‘ışrîn min Şevvalü’l-mükerrem, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara.	Muhzır Yusuf Beşe.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Hvâce Muhâkibe? veled-i İmirza.	Avakir oğlu Hayrabet.	Serkiz veled-i Bogos.	Ve gayruhum.

Sayfa 21, Belge 43.

Medîne-i Ankara’da Bazâr-ı gânem Mahallesi ahâlisinden Salih ibn-i Mustafa asâleten kız karındaşı Kezban tarafından berâ-i âti’l-beyânı ikrâra vekîl olduğu zâtı ârifân es-Seyyid Hâfız ibn-i es-Seyyid Ali ve İbrahim ibn-i Mehmed şahâdetleriyle sâbit olan zevci es-Seyyid Ömer ibn-i Hacı İsmail vekâleten meclîs-i şer‘-i şerîf enverde zikr-i âtî bi’l-verâse vâzıü’l-yed olan bâ‘isü’l-kitâb es-Seyyid Abdullah Ağa ibn-i müteveffâ-yı İbrahim mahzarında her biri asâleten (ve) vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm idub merkûm Salih biz bundan akdem vâlidemiz Ümmü Gülsüm ve er karındaşım Mehmed Beşe ile ‘ale’l-iştirâk mutasarrıf olduğumuz medîne-i mezbûre civârında Ayrancı nâm mevzi‘de kâin etrâf-ı erba‘ası Cecekli Mehmed Ali ve Müezzin Hvâce ve Bazlamacı Osman ve tarîk-ı hâs ile mahdûd tahmînen elli ırgad timar ider kürümü mülk bağı ben diyâr-ı âharda olub belde ve müvekkile-i mezbûre

kız karındaşım Kezban meclîs-i ba‘îde hâzıra değiller iken vâlidemiz mezbûre Ümmü Gülsüm ve karındaşımız mezbûr Mehmed târih-i kitâbdan yedi sene mukaddem merkûm es-Seyyid Abdullah Ağa’nın babası merkûm müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Ağa’ya kırk dört guruş semeni makbûza bey‘ itmeleriyle bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrdan ve sene-i mezbûreden bir ve hâsıl olan galleden hissemizi merkûm es-Seyyid Abdullah Ağa’dan taleb ve da‘vâ itdiğimizde ol dahî ol dahî ber mînvâl-i muharrer bağı mahdûd-ı mezkûrı her birimiz beldede ve meclîs-i ba‘ide hâzır değiller iken mezbûrân vâlidemiz ve kız karındaşım târih-i mezbûrda babası müteveffâ-yı merkûm İbrahim Ağa’ya semen-i mezkûra bey‘ itmekle hâlen bi’l-verâse vaz‘ı yedini ikrar itmeğin bu vecihle beynimize maslah içün tavassut idub da‘vâ-yı mezkûremizden bizi yüz guruş üzerine inşa-yı akd-i sulh ettiklerinde biz dahî bi’t-terâzi sulh-ı merkûmu kabul ve bedel-i sulh olan (**Sayfa 22**) meblağ-ı mezkûr yüz guruşu merkûm Abdullah Ağa yedinden bi-kaderi’l-husûs asâleten ve vekâleten ahz u kabz idub bağı mezkûrdan hissemize ve gallesine müte‘allika âmme-i de‘âvî ve kâffe-i îmân ve muhâsamattan her birimiz es-Seyyid Abdullah Ağa’nın zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eyledik. Fi-mâba’d bağ-ı mahdûd-ı mezkûre ve ğalleye müte‘allika merkûm Abdullah Ağa ile aslen da‘vâ ve nizâmız yokdur dediklerinde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sânî min Zilkaâdeti’ş-şerîfe, li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;					
Alemdar Ali Ağa.	Yeğen oğlu Salih Çelebi.	es-Seyyid Mehmed Ağa, Serçavuşân	Muytab Hacı Hâfız Ağa.	es-Seyyid Ahmed Efendi. İmâm-ı Mahalle-i Bazâr-ı ganem.	Kürkçü Dede Amuca.
Etmekçi Osman oğlu Molla Mehmed.	Muytab Ömer Ağa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Serdengeçti ağası Hasan Ağa.	Kılıççı İbrahim.	Ve gayruhum.

Sayfa 22, Belge 44.

İşbu sene-i mübârekede vukû‘u muhakkak olan sefer-i hümâyûn nusret makrûn içün Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub nakl-i zehâyır ve sâir mühimmât-ı lâzıme ve hidemât-ı aliyyede istihdâm olunmak içün Dergâh-ı muallâ kapucıbaşılarından semâhatlü evkatlü-zâde Süleyman Bey hazretleri mübâşeretiyle ba-emr-î âlî Ankara Sancağı’ndan matlûb ve tertîb buyurulan iki yüz mehâr mekkârî devenin ihrâcı bâ-hatt-ı hümâyûn şevket-makrun murahhasan ve istiklâlen li- asâkîr ihrâcına me‘mûr Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Mirahûr-ı evvel pâyesiyle Bozok Sancağı mutasarrıfı ‘ınâyetlü Cabbar-zâde Süleyman Bey hazretlerine ihâle ve tefvîz buyurulduğuna binâen taraf-ı sa‘âdetlerinden bâ-buyuruldu sarbanbaşı nasb ve tâyîni buyurulan Emrullah Ağa ibn-i Hacı Ebubekir medîne-i Ankara’da meclîs-i şer‘-i şerîf-i garrâda sancak-ı mezkûr ahâlileri taraflarından bâ-fermân-ı âlî vâride olan tekâlif-i pâdişâhînîn ahz u i‘tâsına ve sâir umûr-ı belde sancağın vekîli müseccel-i şer‘ıyyeleri olub tahsildâr ta‘bîr olunan es-Seyyid Ali Ağa ibn-i Hacı Hasan Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sancak-ı mezkûrdan ihrâcı fermân buyurulan mâru’z-zikr ikiyüz mehâr mekkârî deve cümle mâ‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ile sâbıkı üzere sancak-ı merkûmun müştemil olduğu kazâları taksîm olundukda Ankara mahkemesi sicilinden mahreç pusula mûcebince Murtazabâd kazâsına isâbet iden yirmi üç mehâr mekkârî deve emr-î âlîde tasrîh olunduğu üzere yola girdikleri günden hizmetde oldukça ber-mu‘tâd lâzım gelen ücreti ordu sarbanbaşısı yedinden verilmek şartıyla mecmûu yüke yarar ve haml-ı sakili mütehammil gayet güzîde ve tüvâna ve havut ve çuval ve urgan ve sâir âlât ve besâtı mükemmel ve cedîd olarak Ordu-yı hümâyûnda mevcûd olub istikâmet üzere hizmet ve ‘avdetinde edâ-yı hizmeti müşîrr yedime sened alub ve ba‘de edâi’l-hizmet yedimde sağ kalan develer benim olmak üzere sabıku’l-beyân yirmi üç deveyi ahz u kabz idub deveyi mezkûrları husûsuna müte‘allika gerek kazâ-i mezkûr ahâlileri ve gerek vekîl-i merkûm zimmetinde alacağım kalmayub hizmet-i mezbûru bu vecihle ben der-uhde ve iltizâm eyledim dedikde vekîl-i merkûm sarbanbaşı mezbûru cemi‘ kelimât-ı meşrûhasında tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâsıt-ı Şabanü’l-mu‘azzam sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;				
Hindî	Kazgancı es-	es-Seyyid el-	Hacı Hasan	es-Seyyid

Abdullah-zâde Dede Ağa.	Seyyid Hacı Ali Ağa.	Hâc Mahmud Ağa Hacı İskender Oğlu.	oğlu Hacı Mehmed Ağa.	Mehmed Ağa Ser-bazarân.
Hacı Ahmed Ağa.	Haffâf Hacı Mustafa Dikmenli-zâde.	es-Seyyid Halil Efendi Nazlı-zâde.	Deveci Tavili oğlu Molla Osman.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
el-Hâc Mehmed Ağa. eş-Şeyh-i haffafân.	es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resûl Hvâce.	Ve gayruhum.		

Sayfa 23, Belge 45.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şikârcı oğlu Ahmed ibn-i İbrahim'in sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Mehmed ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Ayşe'nin tesvîye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vâsi nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrûn-ı mezbûrûna müteveffâ ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir ve her vecihle lâyık ve müstehak idüğünü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîrûn-ı merkûmûnun vâlideleri bâ'isü'l-vesî'ka Şerîfe Âliye binti Ali'yi hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;						
Fahru'l-müderrisin kirâmdan Abdullah Efendi Bülbül-zâde.	Timurcu oğlu Ahmed Ağa.	Mütevelli Memiş Beşe.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Göğen oğlu Hacı Hasan Ağa	Mustafa Çelebi Molla İsmail oğlu.	Ve gayruhum.

Sayfa 23, Belge 46.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sâkinelerinden zikr-i âti sağîrden bâ-hüccet-i şer'ıyye vâsi nasb olan zâtı mârife Şerîfe Âliye binti Ali nâm hatun meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idub bundan akdem fevt olan zevcim Şikarcı oğlu Ahmed ibn-i İbrahim'in karındaşından hâsıl ve yedinden mütevellid hâlen vasîsi olub bi-hakkı'l-hizâne hucr ve terbiyemde olan işbu sadr-ı sağîr oğullarım es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Mehmed ve sadriye sağîre kızım Şerîfe Ayşe nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla kıbel-i şer'den kader-i mâruf nafaka ve kisve baha farz ve takdir olunmak matlubûmdur didikde hâli minvâl muharrer üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla mütehakkik olmağın hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri sağîrûn-ı merkûmun nafaka farz ve takdir idub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr sağîrûn-ı mezbûrûnun nafaka ve kisvesine harç u sarfa ve lede'l-iktiza istid'âneye ve 'ınde'z-zafer sağîrûn-ı mezbûrûnun babasından müntekil terekesine rücu' mezbûre Şerîfe Âliye'ye izn birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;				
Müderrisîn-i kirâmdan Abdullah Efendi Bülbül-zâde.	Göğenoğlu Dede Ağa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Göğen oğlu Hacı Hasan Ağa.	Mustafa Çelebi Molla İsmail oğlu.
Timurcu oğlu Ahmed Ağa.	Ve gayruhum.			

Sayfa 23, Belge 47.

Medîne-i Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sükkânından iken bundan akdem Papan hamamında fevt olan es-Seyyid Osman ibn-i Mehmed'in sulbiye sağîre kızı Şerîfe Ayşe'nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîre-i mezbûreye mütehakkik ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire ve her vecihle müstehak idüğini zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîre -i mezbûrenin vâlidesi bâisetü'l-vesîka Şerîfe Fatıma binti Hüsnü hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî

nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sâbi min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;				
Fahru’l-müderrisîn ve vâizîn Ali Efendi ibn-i İsmail Efendi.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Muhzır Yusuf Beşe.	Dikmenli-zâde Hacı Mustafa.	Köse Kadıoğlu Mustafa Ağa.
Ve gayruhum.				

Sayfa 24, Belge 48.

Medîne-i Ankara’da Sed Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Topal İvaz oğlu Ohannes veledi Acı İsyani’nin sulbi sağîr oğulları Ağob ve Kırankos ve Menhayos ve sulbiye sağîre kızları Ahsabert ve Sepohsi’nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer‘den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrun-ı mezbûruna mütehakkik ve vesâyet uhdesinden himâye kâdir ve her vecihle mütehakkik idüğini zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîrûnun vâlideleri bâisetü‘s-sefer Maryem binti Akarsu Satanus’ı hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb u ta‘yîni buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîran fi’l-yevmi’s-sâmin min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara ibn-i el-Hâc Hasan.	MuhzırYusuf Beşe.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Hvâce Muhâkibe? veled-i İmirza.	Ve gayrühûm.	Mütevelli mahalle-i Mercimek kefere.

Sayfa 24, Belge 49.

Medîne-i Ankara'da Konurca Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şerîfe Ayşe binti Ali'nin verâseti zevci Mehmed Ağa ibn-i Ömer nâm gâibe ve sadr-i sağîr oğlu es-Seyyid Ömer'e inhisârı tahakkukundan sonra sağîr-i mezbûrun tesviye-i umûruna bir vasî ve gâib-i merkûmun hisse-i 'ırsiyesini hıfza bir kayyım nasbı lâzım ve mühim olmağla vesâyet ve kayyımlık 'uhdesinden gelmeye kâdir ve her vecihle mahall ve müstehak idüğini zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîr mezbûr bâisü'l-vesîka Abdullah ibn-i mezbûr Ali'ye hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vâsi ve kayyım nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet ve kayyımlık merkûmânı kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâ'ya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Zilkaâdeti'ş-şerîfe sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;				
Fahru'l-müderrisîni'l-kirâm saadetlü es-Seyyid Süleyman Efendi.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Hasan Beşe. Kethüdâ-yı şehr.	Tekneci Ebubekir Çelebi.	Hasan. Kethüdâ-yı Şeyh Efendi hazretleri.
Muhzır Tiryaki oğlu Memiş Mehmed.	Ve gayruhum.			

Sayfa 24, Belge 50.

Müflis hüccetidir.

Medîne-i Ankara'da Yakub Na'al Mahallesi mütemekkinlerinden olub Yergömü kasabası ahâlisinden es-Seyyid Hüseyin ibn-i Mecid nâm kimesneye yüz on dört guruş deyn-i müsbitesi içün müddet-i medîd habs olunan bâis hâzihi es-Sefer Araboğlu Ermiya veled-i Ohannes hâlen müflis ve mu'dim? ve mu'sir? olub üzerinde lâbis olduğu şibâb-ı sâiresinden gayrı ismi mâl-ı ıtlâk olunur eşyâsı ma'lûmumuz değildir deyu mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden Hvâce Muakibe veledi Emirza ve Kirvani veledi Agob ve Yapucu Bedrosoğlu Bagos ve Sekpus veledi Agob ve Keyodon veledi Bedros nâm zimmîler ve sâirleri meclîs-i şer'de âlâ tarîki'ş-şahâde bi'l-ittifâk haber virdiklerinden sonra yesârına dahî beyyine olmamağla mesfûr

Ermiya'nın yesârı sübûtuna değin sebebiyle tahliye olunmağın mâ-vaka'a bi'l-istifa ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sânî aşer, min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildar-ı Ankara.	es-Seyyid Mehmed Emin bin Abdullah Çelebi.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 25, Belge 51.

Medîne-i Ankara'da Kazur Ali Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlike olan Despina binti Aydın'ın verâseti ancak ammi oğlunun oğlu sağîr Paskal veledi Acı Paryemin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bir vâsi nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîr-i mezbûre müntefika ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir ve her vecihle müstehak idüğüni zeyl-i vesîka muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkika olan sağîr-i mesfûrun vâlidesi bâisetü'l-sefer Despina binti Safari hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vâsi nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul verâsetimi kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâni 'aşer Zilkaâdetü'ş-şerîfe sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr Ağa.	Hüseyin Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Muhzır Yusuf Beşe.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Hvâce Muhâkibe? veled-i İmirza.	Mütevelli Kiraz oğlu Vasil.	Ve gayruhum.	

Sayfa 25, Belge 52.

Medîne-i Ankara'da Helvacı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şehbaz binti Abdullah nâm müteveffiyenin zâhirde vâris-i mârufu olmayub terekesi cânib-i beytülmâla ait olmağla medîne-i mezbûrede emîn-i beytülmâl-ı âmme olan Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa meclîs-i şer'-i şerîf-i

enverde Haymanateyn kazâsına tâbi Tohumlar karyesi ahâlisinden bâisü'l-vesîka es-Seyyid Mehmed ibn-i Ali mahzarında bi'l-emâne ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede kâin bir tarafım Muhzırbaşı oğlu Osman Çelebi ve bir tarafı Kütükçü oğlu Osman Çelebi ve iki tarafı tarîk-ı âm ile mahdûd fevkânı bir oda ve tahtânî iki oda ve bir kiler ve bir işhâne ve bir mikdar hayâtı müştemil mülk menzîl-i müteveffeye-i mezbûrenin mülkü olub ba'de vefâtiha cânib-i beytülmâla raci olmağın ben menzîl-i mahdûd-ı mezkûru bazarü'ş-şer'-i sûk-ı sultânîde ba'de'l müzâyede gıbbe inkıta'u'l- rağbe mezbûr es-Seyyid Mehmed'in üzerinde yetmiş guruş karâr-ı dâde olub ve ziyâde semen ile tâlib-i âharı olmamağla tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurûd-ı müfsededen ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-î ile merkûm es-Seyyid Mehmed'e karâr-dâdesi olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruş bi'l-emâne bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahî ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabul eyledikden sonra meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşu müşteri-yi mezbûr yedinden bi'l-emâne tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim. Fi-mâba'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'an alaka ve medhalim kalmayub müşteri-yi merkûm es-Seyyid Mehmed'in mülk-i müşterası ve hakk-ı sarfıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara.	Muhzır Yusuf Beşe.	Hüseyin Beşe. Kethüdâ-i Şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.			

Sayfa 25, Belge 53.

Medîne-i Ankara'da Belkıs Mahallesi ahâlisinde olub bundan akdem sefer-i hümâyûna 'azîmet ve İsmail kal'asında esîr ve şehit olduğu nâ-mâlum olan Veli oğlu Ahmed sipahi nâm mefkûdun emvâl ve eşyâsıyla mutasarrıf olduğu tımarın mahsûlatını hıfza kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'ıyye kayyım nasb olunan zevcesi baisetü'l-vesîka Afife binti İbrahim meclîs-i şer'-i şerîf-i garrâda takrîr-i kelâm idub zevcim mefkûd-ı mezkûr Ahmed'in ferraşından hâsıl ve benden mütevellid olub hâlen hucr ve terbîyemde olan sadrî sağîr oğlum Salih ile benim nafaka ve kisveye

zarûret-i kulliyem olmağla babası zevcim mefkûd-ı mezkûr üzerine karâr-ı kenmâye nafaka ve kisve bahâ karz ve nakidleri olunmak matlûbumdur dedikde mezbûre Afife'nin kelimât-ı meşrûhası vâkı'a mutâbık olduğu lede'ş-şerü'l-enver zâhir ve mütehakkik olmağın sağîr-i merkûm Salih ve zevce-i mezbûre Afife'nin nafaka ve kisve bahâ vesâir levâzım-ı zarûriyeleriçün mefkûd-ı merkûm üzerine târih-i kitâbdan beher yevm yirmi beşer akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr ve meblâğ-ı mezkûru nafaka ve kisve bahâlarına harc-u sarfa ve vakt-i zarûretde istidâne ve hîn-i zaferde mefkûd-ı mezkûr Ahmed'e rucû'a kayyime-i mezbûre Afife'ye izn virilub. (**Sayfa 26**) mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışrîn min Zilkaâde, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Fahru'l-müderris'in es-Seyyid Mehmed Efendi ibn-i es-Seyyid Süleyman Efendi.	es-Seyyid Abdurrahman Molla Efendi biraderi mûmâileyh.	Baba Efendi, el-hâtibü'l-Cami-i Egneci.

Sayfa 26, Belge 54.

Medîne-i Ankara'da Eşenhor Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Ali ibn-i es-Seyyid Ömer'in sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Süleyman ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Âliye'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vâsi nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrân mütehakkik ve vesâyet uhdesinden gelmeğe ve kâdire ve müstehak idüğünü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle sığârın vâlideleri Şerîfe Afife binti Hacı Süleyman'ı hâkim-i muvakki' sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vâsi nasbı ve ta'yîni buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve inzâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;					
Muhzır Ahmed Beşe.	Hasan Beşe kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Haffaf Hacı Seyfullah Ağa.	Molla İsmail oğlu Mustafa Çelebi.	Garra-zâde es-Seyyid Osman Efendi.

Ve gayruhum.		

Sayfa 26, Belge 55.

Medîne-i Ankara'da Eşenhor Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Ömer'in sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Süleyman ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Âliye'nin bundan akdem tesvîye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'ıyye vasî nasb ve ta'yîn olunan vâlideleri Şerîfe Afife binti Hacı Süleyman'ın üzerine bir nâzır nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrân-ı mezbûrâna müntefik ve nezâret uhdesinden gelmeğe kâdir ve her vecihle layık ve müstehak idüği zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sığâr-ı mezbûrun ammîleri bâisü'l-vesîka es-Seyyid Osman Efendi ibn-i es-Seyyid Ömer Efendiyi hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vâsi mezbûra üzerine nâzır nasbı ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî nezâret-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya taâhhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmis-sâbi' ve'l-'ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Haffaf Hacı Seyfullah Ağa.	Yenibazarlı Bayrakdar Mustafa Beşe.	Molla İsmail oğlu Mustafa Çelebi.
Tiryaki Ahmed Beşe.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i Şehr	Ve gayruhum.	

Sayfa 26, Belge 56.

Medîne-i Ankara'da Kazur Ali Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Acem oğlu Acı Ohannes veled-i Mihayil'in sulbi sağîr oğulları Kivrok ve Arçin ve Kirkor ve sulbiye sağîre kızları Horsebmi ve Takohesi'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vâsi nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrûn-ı mesfûruna müntefeka ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir ve her vecihle müstehak idüğini zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîrûn-ı mesfûrunun vâlideleri bâisetü'l-sefer Maryem binti Ohannes hâkim-i

muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb ve ta‘yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet-i mezbûru kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya taahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-‘ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
Fahru’l kuzâti’l-kirâm el-Hâc Abdulkerim Efendi Hacı Kerim-zâde.	Lüleci Molla Süleyman.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Boyacı Haçodor zimmî.	İmirza oğlu Hvâce Muhâkibe.	Arkir oğlu Hoca Hayrabet.

Sayfa 27, Belge 57.

Medîne-i Ankara’da Hacı Bayram-ı Veli Mahallesi sâkinlerinden zâtı mârife bâisü’l-vesîka Şerîfe Fatıma binti es-Seyyid Mehmed meclîs-i şer‘-i şerîf enverde takrîr-i kelâm ve tâbiri ani’l-merâm idub bundan akdem müteveffiye olan sadriye kızım Şerîfeye’nin verâseti sadriye kızı Şerîfe Ayşe binti binti Şahabeddin’e ba‘de’l-inhisâr işbu hafidem mezbûre Ayşe nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyaç ile muhtâce olmağla vâlidesi müteveffiye-i mezbûreden müntekil mâl-ı mevrûsundan karârı mâruf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak bi’l-hazâne matlûbemdir dedikde hâli minvâl-i muharrer üzere olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle muhakkak olmağın hâkim-i muvakki sadr-ı kitâbdan beher yevm dört pâre nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir idub meblağ-ı makrûz-ı mezkûru sağîre-i mezbûrenin havayiç-i zarûriyesine sarfa ve lede’l-iktiza istidâneye ve inde’z-zafer mâl-ı mevrûsına rucû‘a mezbûre Şerîfe Fatıma’ya izn verilmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-‘ışrîn min Zilkaâdeti’ş-şerîfe sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
Fahru’l-vâizîn Halil Efendi.	MuhzırYusuf Beşe.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 27, Belge 58.

Medîne-i Ankara'da Hacı İvaz Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Hacı Mehmed Ağa'nın sulbiye sağîre kızları Halime ve Rabia ve Afife'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrun-ı mezbûrûna müntefaka ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire ve her vecihle mahall-i (ve) müstehika idüğini zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle münteika olan sağîrûn merkûmûnun vâlideleri bâisetü'l-vesîka Fatıma binti Halil'i vasî ve vasî mezbûra üzerine sağîrûnun ammîleri Hacı Ahmed'i hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri nâzır nasbı ve ta'yîni buyurduklarında anlar dahî vesâyet ve nezâret merkûmânı kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Ali Ağa. Tahsildâr-ı Ankara.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 27, Belge 59.

Medîne-i Ankara'ya muzafe Bâlâ'ya tabi Zirve nâm karye ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Cebir oğlu Osman bin Halil'in sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Ömer'in bâ-hüccet-i şer'ıyye vasîsi olan vâlidesi bâisü'l-vesîka Şerîfe Fatıma binti Molla Mehmed nâm hatuna meclîs-i şer'i şerîf enverde takrîr-i kelâm idub işbu sadri oğlu sağîr-i mezbûr es-Seyyid Ömer nafaka ve kisveye eşhedd-i ihtiyac ile muhtaç olmağla babası müteveffâ-yı mezbûrun müntakil mâl-ı mevrûsundan karâr-ı ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdir olunmak bi'l-hazane matlubûmdur dedikde mâlı minvâl-i muharrer üzere idiği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla muhakkak olmağın hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri târih-i kitâbdan beher yevm on ikişer akçe farz ve takdir idub meblağ-ı mefrûz mezkûru sağîr-i merkûm es-Seyyid Ömer'in nafaka ve kisvesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'l-nazar mâl-ı mevrûsuna rucû'a vasî

mezbûr Şerîfe'ye Fatıma'ya izn birle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Zilkaâdeti'ş-şerîfe sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;					
Pirli oğlu Ahmed.	Cebir oğlu Veliyüddin.	Muhzır Feyzullah.	İmiş. An-karye-i Zirve.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.					

Sayfa 28, Belge 60.

Medîne-i Ankara'da Celal Kattânîn Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mustafa bin Mustafa'nın sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Gökmen Mustafa'nın tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîr-i mezbûre müntefika ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir ve her vecihle müstehak edüğini zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîr-i mezbûrun vâlidesi bâisü'l-vesîka Kezban binti Süleyman'ı hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb ve ta'yîni buyurduklarında ol dahî vesâyet-i merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Fahru'l-müderrisin es-Seyyid Ahmed Efendi ibni es-Seyyid Salih Efendi.	Attar Hâfız es-Seyyid Abdurrahman.	Tiryaki Muhzır Ahmed Beşe.
Ve gayruhum.		

Sayfa 28, Belge 61.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Hadice binti el-Hâc Halil'in sadriye sağîre kızı Zâbiha'nın tesvîye-i umûruna kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'ıyye vasî nasbı ve ta'yîni olunan bâisü'l-vesîka enişte si es-Seyyid Halil Baba ibn-i es-Seyyid Salih Çelebi meclîs-i şer'-i şerîf-

i enverde takrîr-i kelâm ve tağyir-i ‘ani’l-merâm idub işbu vasîsi olduğum sağîre-i mezbûre müteveffîye-i mezbûre vâlidesi mezbûre Hadice’nin mâlı mevrûsundan karâr-ı nafaka ve kisve bahâ eşedd-i ihtiyac ile muhtâce olmağla karâr-ı mâruf nafaka ve kisve baha farz ve takdir olunmak bi’l-vesâye matlûbemdir didikde hâl-i minvâl-i muharrer üzere olduğunu zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle muhakkak olmağın hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri târih-i kitâbdan beher yevm on iki akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr idub meblağ-ı mefrûz mezkûru sağîre-i mezbûrenin hvâce zarûriyesine sarfa ve lede’l-iktiza istidâneye ve inde’z-zafer mâl-ı mevrûsuna rucû‘a vasî mezbûr es-Seyyid Halil Babaya izn verilmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;		
Molla Mehmed ibn-i Hacı Halil.	Molla Mustafa birader-i O.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 28, Belge 62.

Medîne-i Ankara’da Makramacı Mahallesi mütemekkinlerinden olub bundan akdem ber-vech-i müsâferetten Âsitane-i ‘Aliyye’de mütemekkin iken hâlik olan Arzaman veledi Menas’ın verâseti medîne-i mezbûrede mütemekkine zevcesi Anna binti Aryaton ile sulbi kebîr oğlu Menas ve sulbiye kebîre kızı Hurbesmiye? ve Âsitane-i ‘Aliyye’de mütemekkin diğer sulbi kebîr oğlu Kaygamis? ba‘de’l-inhizar mesfûr Menas asâlete ve zevce-i mesfûre Anna tarafından vekîl olduğu şahsı ârifân Emirza oğlu Hoca Mihakiye? ve güzel oğlu Ohannes şahâdetleriyle şer‘ân sâbit olan İsa’yı veled Uzun Bedros vekâlete ve mesfûre Hurbesmiye? tarafından kezâlik vekîl olduğu şâhidân-ı mesfûran şahâdetleriyle sâbit olan Papas oğlu Kirkor veledi Kigor’un vekâlete meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde her biri asâlete ve vekâlete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mûrisimiz hâlik-i mesfûr Arzaman’ın yanında mevcûd terekesinden Âsitâne-i Âliyye’de zuhûr iden duyûn-ı müsebbitesini edâya oğlu mesfûr Kaygamis? tarafımızdan kabûlüne mevkûfe vekâlet ile vekîl ve nâib-i menâb nasbı ve ta‘yîni itdiğimizden mâ-adâ hâlik mesfûrun Âsitâne-i ‘Âliyye’de zuhûr iden

düyûnundan gerek kalîl ve gerek kesîr yanında mevcûd olan terekesinden hisse-i ‘ırsiye tereke mutâlebesinden mesfûr Kaygamis’in? zimmetini her birimiz asâlete ve vekâlete ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledik dediklerinde mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-‘ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;				
Harhar? Minkârî Ahmed Abdullah bin Mustafa.	Sadullah Ağa ibn-i Osman.	Katırcı Ayaşlı Ahmed bin Süleyman.	Başçukadar Ali Ağa ibn-i Ali.	Katırcı Hüseyin ibn-i Ali Efendi.
Ve gayruhum.				

Sayfa 29, Belge 63.

Husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde keşf ve tahrirçün cânib-i şer‘iden bi’l-iltimâs irsâl olunan küttâb-ı mahkemeden Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi medîne-i Ankara’ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ’ya tâbi Kara Ahmedlü karyesi kurbünde kâin Göle Kayası nâm mevzîde mecrûhen maktûl olan karye-i mezbûre ahâlisinden Molla Mehmed ibn-i Hızır’ın lâşesi üzerine varub zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrunda akd-i meclis-i şer‘-i nebevî itdikde maktul-i mezbûrun vâlidesi ve li-ebeveyn kız karındaşları Ümmü Gülsüm ve Zeyneb meclis-i mâkûd-ı mezkûrda her biri takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan bir gün mukaddem işbu mahall-i mezkûrda Cerid Ebubekir ve Bektaş oğlu Hasan ve Esef oğlu ve köle oğlu Pirin vesâir rusekâları işbu mûrisimiz maktûl-ı mezbûr Mehmed’i mızrak ve kılıç ve tüfenk kurşunuyla cem‘ âzasından darb ve cerh idub ol hînde müteessiren vefât itmekle keşf olunması bi’l-verâse matlûbemizdir dediklerinde fi’l-hakîka maktûl mezbûr Molla Mehmed’in cem‘ azasında mızrak ve kılıç ve kurşun yarası olub mecrûhan fevt olduğu ba‘de’l-keşf ve mu‘âyene ve müşâhede eylediğini verese-i mezbûratın mûrisimiz maktul-ı mezbûr Molla Mehmed’in cerh ve katlinde ahâlisi karye-i mezbûrânın asla za‘ ve alâkaları olmayub ancak kâtil-i mezbûrûn olmağla husûs-ı mezkûra muta‘allika ahâli karye-i mezbûre ile da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur didiklerini Mevlanâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ba‘de ma‘an bâis olunan emnâ-i şer‘ile meclîs-i şer‘a gelub âlâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka‘a bi’t-

taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâni min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;					
es-Seyyid Musa bin Mustafa.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.	Mahmud oğlu Ömer.	Molla İbrahim bin Halil.	es-Seyyid Ahmed oğlu Kara Ahmed.	Hasan Bali oğlu Mustafa.
Mahmud oğlu Ömer.	Topoğlu Bölükbaşı Ali.	Ve gayruhum.			

Sayfa 29, Belge.

(Bu belge iptal edilmiştir.)

Nâzır merkûm ihrâc olunub vasî-i mezkûr es-Seyyid Sâlih vasî hücceti olub üç hüccet aşağı kayd olunmuşdur. Gaflet olunmaya.

Sayfa 29, Belge 64.

Medîne-i Ankara'da Leblebici Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şerîfe Ayşe binti Hacı Seyfullah'ın sadr-ı sağîr oğlu es-Seyyid Mustafa'nın tesvîye-i umûruna bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîr mezbûrun babası bâisü'l-vesîka İsmail bin Abdullah evli ve elyak idiği zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîne ihbârlarıyla muhakkak olmağın hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-i me'âb efendi hazretleri merkûm İsmail'i sağîr-i merkûm üzerine vasî nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî ber-minvâl-i muharrer vesâyet-i merkûmesi kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Zilkaâdeti'ş-şerîfe li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Abdullah Çelebi ibn-i Mehmed Ağa.	İbrahim Ağa. Kethüdâ-i Mermer-zâde.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa ibn-i Hacı Süleyman.

Ve gayruhum.		

Sayfa 30, Belge 65.

Medîne-i Ankara'da Leblebici Mahallesi sâkinelerinden zâtı ba'de'l-ma'rife Şerîfe Fatıma binti es-Seyyidü'l-beşer meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub hâlen zevcim olub benim ve karındaşımdan ne hâsıl ve benden mütevellid işbu sadr-ı sağîr oğlum es-Seyyid İbrahim'i bilâ-nafaka bundan akdem sefer-i hümâyûna 'azîmetiden İsmail bin Dede üzerine nafaka ve kisveye zarûret-i külliyemiz olduğuna binâen karâr-ı kazâya nafaka ve kisve bahâ farz ve takrîr olunmak matlûbemdir didikde mezbûre Şerîfe'nin kelimât-ı meşrûhası vâkı'a mutabık olduğu lede'ş-şer(u)l-enver zâhir ve muhakkak olmağın mezbûre Şerîfe Fatıma ve oğlu sağîr-i merkûm es-Seyyid İbrahim'in nafaka ve kisve bahâ vesâir levâzım-ı zarûriyeleriçün târih-i kitâbdan beher yevm on beşer akçe karz ve takdir ve meblağ-ı mefrûz mezkûrı nafaka ve kisve bahâlarına harc u sarfa ve vakt-i zarûretine istidâne ve hîn-i zaferde mezbûr İsmail'e rucû'a mezbûre Şerîfe Fatıma'ya izn virulub mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fî evâhir-i min Zilkaâdeti'ş-şerîfe li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Lütfullah bin Nasuh.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 30, Belge 66.

Medîne-i Ankara'da Hacı Ashab Mahallesi mütemekkinlerinden şahsı ba'de'l-ma'rife Despina binti Dimert nâm bikr-i baliğa meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûra sükkânından bâisü'l-kitâb es-Seyyid Mustafa bin Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mezbûr es-Seyyid Mustafa târih-i kitâbdan bir gün mukaddem kendü menzîlinde cebren bikrimi izâle itmekle mûcib-i şer'iyesini taleb ve dava itmişidim. El-hâlete hâzihi beynimizi muslihûn tavassud idub dâ'vayı mezkûremden bi't-terâzi meccânen farîga olmamağla merkûm es-Seyyid

Mustafa'nın husûs-ı mezkûra müte'allika-i âmme-i da'vâ ve kâffe-i imâna ve muhâsamâtdan zimmetini ibra-i âm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledim. Fi-mâba'd da'vâ-yı mezkûreme müte'allika mezbûr es-Seyyid Mustafa ile asla da'vâ ve niza'ım yokdur dedikte gıbbet-tasdîk-ı şer' mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
Fahru'l-kuzâti'l-kirâm şerâfetlü es-Seyyid Abdulhadi Efendi hazretleri. Kaymakam-ı nâkibül eşrâf-ı Ankara.	Fahru'l-meşâyihi'l-kirâm kerâmetlü eş-Şeyh Tayyib Baba Efendi hazretleri min Sülâle-i Hacı Bayram-ı Veli.	Fahru'l-kuzâti'l-kirâm es-Seyyid Abdülgani Efendi hazretleri.
es-Seyyid Mehmed Çelebi tâbi' Abdulhadi Efendi hazretleri.	Mahmud, Kethüdâ-i tâbi-i mûmâileyh.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.		

Sayfa 30, Belge 67.

Medîne-i Ankara'da İmâret Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Fatıma binti Hacı Abdülvehhab'ın sadriye sağîre kızı Şerîfe Fatıma'nın tesvîye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîre-i mezbûre müntefik ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir ve her vecihle müstehak idüğini zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslîmin ihbâr itmeleriyle muhakkak olmağın sağîre-i mezbûrenin babası bâisü'l-vesîka es-Seyyid Salih ibn-i es-Seyyid Ali'yi hâkim-i muvakki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid Hacı Şahabeddin Ağa ibn-i Resûl Hvâce.	Kubbevezne?-zâde Mustafa Ağa.	Taban-zâde Molla Mehmed.
Ve gayruhum.		

Sayfa 31, Belge 68.

Medîne-i Ankara'ya mûzafe Kasaba-i Bâlâ'ya tâbi Zirve karyesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Koca Cebir İbrahim bin Hüseyin'in verâseti zevcesi Havva binti Ahmed ile li-eb kız karındaşları Fatıma ve Hadice'ye ve li-ebeveyn er karındaşı oğulları Hasan ve Mehmed ve Ömer ibnüva Osman nâm sağîrlere ba'de'l-inhisâr zatları bade'l-marife mezbûrân Hadice ve Fatıma asâleten ve sağîrânı mezbûrân Hasan ve Mehmed'in vasîleri vâlideleri Döne binti İsmail vesâyeten kezâlik sağîr-i merkûm Ömer'in vasî-yi vâlidesi Şerîfe Fatıma binti Molla Mehmed tarafından vekîl-i müseccel-i şer'ıyyesi zevc-i es-Seyyid Hasan Ağa vekâleten meclîs-i şer'-i şerîf-i garrâda tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vazîatü'l-yed olan zâtı bade'l-ma'rife zevce-i mezbûra Havva mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim'in çiftlik menzîli esas beyt ve hayvanât ve mahsûlât ve nakt vesâir terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm her biri bize isâbet iden hisse-i 'ırsiyemizi ahz ve kabz idub tereke-i müteveffâ-yı mezbûreden mezbûra müte'allika-i âmme da'vâ ve kâde-i ityâna ve muhâsamâttan asâleten ve vesâyeten ve vekâleten birbirimizin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât eyledik. Fi-mâba'd husûs-ı mezkûra müte'allika birbirimiz ile kat'an da'vâ ve nizâ'ım yokdur didiklerinde gıbbe't-tasdîk-i'şer'-i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Emliya Amuca. Karye-i Kara Kusun.	Pirli oğlu Ahmed Amuca.	Muhzır Yusuf Beşe.	Ser-muhzırân el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.			

Sayfa 31, Belge 69.

Medîne-i Ankara'ya muzâfa Kasaba-i Bâlâ'ya tâbi' Zirve karyesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Koca Cebir İbrahim ibn-i Hüseyin'in verâseti zevcesi Havva binti Ahmed ile li-eb kız karındaşları Fatıma ve Hadice'ye li-ebeveyn er karındaşı

oğulları Hasan ve Mehmed ve es-Seyyid Ömer ibnüva Osman nâm sağîrlere ba‘de’l-inhisâr zâtları ba‘de’l-mârife zevce-i mezbûre Havva ve mezbûre Fatıma asâleten ve sağîran-ı mezbûran Hasan ve Mehmed’in vasîleri vâlideleri Döne binti İsmail vesâyeten kezâlik sağîr-i merkûm es-Seyyid Ömer’in vasîsi vâlidesi Şerîfe Fatıma binti Molla Mehmed tarafından vekîl-i müseccel-i şer‘ıyyesi zevci es-Seyyid Hasan Ağa vekâleten meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâziü’l-yed olan zâtı bade’l-ma‘rîfe mezbûre Hadice binti el-mezbûr Hüseyin mahzarında her biri asâlete ve vesâyete ve vekâlete ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim’in çiflik menzîli ve esâs beyt ve hayvanât ve mahsulât ve nakt vesâir terekesinden ber-mûcib-i defter-i kassâm her birimize isâbet iden hisse-i ‘ırsiyemizi ahz u kabz idub tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun mezbûre Hadice zimmetinde ber-mûceb-i defter-i kassâm ve haric ez-defter kalîl ve kesîr ve celîl ve hakir bir akçe ve bir habbe hakkımız kalmayub tereke-i müteveffâ-yı mezbûre müte‘allika âmme da‘vâ ve kâffe-i îmân muhâsamâttan mezbûre Hadice’nin zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât itdiğimiz ol dahî bizim zimmetimizi ibrâ ve iskât idub tarafımızdan her birimiz âhirin zimmetini ibrâ ve iskât ve ibrâ-i mezkûru asâleten ve vesâyeten ve vekâleten kabul eyledik. Fi-mâba’d husûs-ı mezkûra müte‘allika birbirimiz ile kat‘an da‘vâ ve nizâmız yokdur didiklerinde gıbbe’t-tasdiki’ş-şer‘-i mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Hurrire fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘ışrîn min Zilkaâde-i şerîfe li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl;			
es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa ibn-i Hacı İskender.	Pirli oğlu Ahmed Amuca.	Emilya Amuca. An-karye-i Kara Kusun.	Ser-muhzırân Hacı Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.			

Sayfa 31, Belge 70.

Fi’l-asl Yabanâbâd kazâsında Timurcuviran karyesine müte‘allik def‘a Sed Mahallesi zimmîye müte‘allık def‘a Kasaba-i Bâlâ’ya tâbi‘ Beynam karyesinde fize? müte‘allık def‘a Papani mahallesinden def‘a Kebkebür-i Müslîm mahallesine müte‘allık cem‘an beş hüccet sehven sicil-i mahfûzun defterlü tarafına kayd

olunmağla bu mahalle işâret olunmuşdur vakt-i hâcetde nazar olunub ğaflet olunmaya.

Sayfa 32.

Elhamdü li'l-llâhi rabbi'l-'âlemîn.

Sayfa 33.

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

Sayfa 105/44.

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

Sayfa 104/45, Belge 71.

Medîne-i Ankara Kebkebûr-ı Müslim Mahallesi mütemekkinlerinden Nalbaşe oğlu Bağos veled-i Serkiz meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde bâisü'l-kitâb Gökmen oğlu Hacı tarafından bey'-i âti'z-zikri tasdîke vekîli Salih bin el-Hâc Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bey'-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedinde mülk-i hakkım olub mahalle-i merkûmede kâin tarafeyni Asyali? oğlu ve Çizmeci Kirkor zimmîler mülkleri ve tarafeyni ahareyni târik-ı âm ile mahdûd bir oda ve bir sabegâh ve bir tabhâne ve bir mikdar hayatı müştemil mülk menzîlimi tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî ve şurût-ı müfsededen ârî bey'-ı bât-ı sahîh-i şer' ile müvekkile-i mezbûra Hacı'ya dört yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm itdiğimde ol dahî ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul itdikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr dörtyüz guruşu yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim fi-mâba'd menzîl-i mahdûd-ı mezkûrda benim kat'an alâka ve medhalim kalmayub müşteri'yi merkûm Hacı'nın mülk-i müşterâ ve hakk-ı sarfıdır keyfemâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkiş-şer'-i mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Zilkaâde-i şerîfe hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;			
Muhzır Ahmed Beşe.	Gökmen oğlu Hacı Hasan Ağa.	Gökmen oğlu Gökmen Ağa.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.
Derzi Oseb.	Mütevelli Bedros.	Mesrop oğlu Ağob.	Ve gayrûhimü'l-huzzâr.

El-hamdüli'l-llâhi rabbil-âlemîn.
Mühür.

Sayfa 103/46, Belge 72.

Medîne-i Ankara'da İmaret Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Fatıma binti Hacı Abdulvahab'ın verâseti zevci es-Seyyid Salih ibn-i es-Seyyid Ali ile Sadriye sağîre kızı Şerîfe Fatıma'ya ve li-ebeveyn er karındaşı Osman Ağa'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffiye-i mezbûrenin kıbel-i şer'den bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l- farîzati'ş-şer'ıyye tevzî ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Mushaf-ı şerîf. Hediye. Guruş 8.	Etmekci dükkânı. Der- Sûk-ı Bazâr-ı ganem. Guruş 360.	Bütün İstanbul altunu. 'Aded 14. Guruş 19.
Bütün Mısır altunu. Aded 12. Guruş 36.	Fındık İstanbul altunu. Aded 9. Guruş 45.	Altun bilezik çift 1. Guruş 90.
Defa altun bilezik çift 1. Guruş 60.	İncülü gerdanlık maa nısfiye 16. Guruş 70.	İncülü askı çift 1 ve incü küpe çift 1. Guruş 250.
Sîm zarf 6. Guruş 13.	İncülü kuşak maa kemer çift 1. Guruş 35.	İncülü fısdiyeliği? maa mâşallah. Guruş 50.
Altun yüzük 4 ve zehgîr? 1 ve burma 1.	Defa zümrüt altun yüzük 2	Sîm kuşak mâa kemer çift 1.

Guruş 22.	Guruş 20.	Guruş 15.	
Sîm yaldızlı kuşak maa kemer çift 1. Guruş 20.	Kabe fincanı. Aded 5. Guruş 2.	Mavi atlas anteri cedid 1. Guruş 30.	
Tamgahane anteri 1. Guruş 20.	Çiçekli anteri 1. Guruş 15.	Cedid seraser kürk yüzü 1. Guruş 30.	Cedid ıstıka? anteri 1. Guruş 30.
Cedid ıstıka? cübbe 1. Guruş 60.	Seraser şalvar. Guruş 20.	Müstamel çiçekli anteri 1. Guruş 8.	Şalvar. Aded 1. Guruş 7
Şitâî anteri 1. Guruş 10.	İçlik ve gömlek. Guruş 4	Çura ve oya. Guruş 5.	Yalancı kakusa kaplı ıstıka? kürk. Guruş 30.
Müstamel çiçekli libade. Guruş 10.	Şalı harçlı cübbe. Guruş 20.	Müstamel şalı cübbe. Guruş 2.	Müstamel libâde. Guruş 4.
Hamam âlâtı. Guruş 25.	Duvak. Aded 1 Guruş 3.	Sofra altı ve Musul çarı 1. Guruş 11.	Çiçekliye kablı sincap kürk 1. Guruş 20.
Peşkir ve don ve yemeni 17 ve dülbent örtüsü 1. Guruş 40.		Kadife yastık. Guruş 30.	Kutnu minder. Guruş 16.
Kilim 1 ve makat halı 2 ve halı. Guruş 28.	Seccâde Aded 1. Guruş 2.	Cedid kilim 1. Guruş 8.	Kutnu yorgan 2. Guruş 18.
Köhne döşek 2. Guruş 6.	Müstamel yorgan 2. Guruş 6.	Raz. Aded 1. Guruş 2.	
Ocak başmağı. Guruş 2.	Pirinç şamdân 3. Guruş 5.		
Kapaklı sapan 4 ve	Kahve tepsi ve	Ebniye.	Dolap

tas 2. Guruş 6.	leğen. Guruş 2.	Aded 1. Guruş 8.	Hurdevâtı. Guruş 5.

(**Sayfa 104/45**)

Sîm düğme. Guruş 2.	Timur sandık 3 ve tahta sandık 1. Guruş 10.		Köhne beledî yasdık 5. Guruş 5.	
Çuka mak'ad. Aded 3. Guruş 30.	Halı, seccâde 1 ve döşek 1. Guruş 7.		Döşek 1 ve palas 3. Guruş 5.	
Evân-ı nuhâsiye. Kıyye 20. Guruş 20.		Mehr-i müeccel. Der-zimmet-i tezevvüc-i mezbûr. Guruş 400.		
Yekûn: 2206 Guruş. Yalnız ikibin ikiyüz altı guruşdur.				
Minhâ İhrâcât;				
Resm-i kısmet. Guruş 55.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 11.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 5.	Çukadâriyye. Guruş 5.	Kaydiyye. Guruş 1.
Muhzırbaşıya. Guruş 3.	İhzâriyye. Guruş 1	Mesârif-i sâire. Guruş 3.	Yekûn ihracat; 84 guruş. Yalnız seksen dört guruşdur.	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese; 2122 guruş. Yalnız iki bin yüz yirmi iki guruşdur.				
Hisse-i zevc. Guruş 530. Meblağ 60.	Hisse-i bint. Guruş 1011.	Hisse-i ahi. li-ebeveyn. Guruş 387.	Hisse-i uht. li-ebeveyn. Guruş 191. Meblağ 60.	

Sayfa 102/47, Belge 73.

Medîne-i Ankara'da Leblebici Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şerîfe Ayşe binti Hacı Seyfullah'ın verâseti zevc-i İsmail bin

Abdullah ile sadr-ı sağîr oğlu es-Seyyid Mustafa'ya ve babası merkûm Hacı Seyfullah ve vâlidesi Şerîfe Fatıma nâm gâiblere münhasıra olduğu lede'ş-şer'-i enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffiye-i mezbûrenin kıbel-i şer'den bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l farizati'ş-şer'ıyye tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin min-Cemâziye'l-âhir li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

<table>
<tr><td>Altun bilezik.
Guruş 30</td><td>Zer-i mahbub altunu 3 ve nısfiye 24 ve tılsım.
Guruş 57.</td><td>Altun yüzük 2 ve burma 1.
Guruş 5.</td></tr>
<tr><td>Altun küpe.
Guruş 8.</td><td colspan="2">Yaldızlı kuşak ve kemer.
Guruş 10.</td><td>Sîm kuşak maa kemer.</td></tr>
<tr><td>Altun küpe.
Guruş 8.</td><td>Yıldızlı kuşak ve kemer.
Guruş 10.</td><td>Sîm kuşak maa kemer.
Guruş 5.</td><td>Sırma harcı
Guruş 3.</td></tr>
<tr><td>Cura.
Guruş 4.</td><td>Venediğe kablıyaca kürk.
Guruş 15.</td><td>Seraser anteri.
Guruş 20.</td><td>Çiçekli şalvar.
Aded 1.
Guruş 5.</td></tr>
<tr><td>Zincir yâb anteri.
Guruş 5.</td><td>Ketan gömlek 1 ve yemeni 2.
Guruş 4.</td><td>Yasdık yüzü.
Guruş 1.</td><td>Hamam âlâtı.
Guruş 5.</td></tr>
<tr><td>Don 1 ve gömlek 2 ve çar.
Guruş 7.</td><td colspan="3">Çiçekli libâde 1 ve anteri 1 ve şalvar 1 ve şalı cübbe müstâmel 1.
Guruş 20.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kilim 1 ve yorgan 1 ve döşek 1 ve yasdık 4 ve yüz yasdığı 2.
Guruş 13.</td><td>İbrik aded.
Guruş 1</td><td>Hamam leğeni 1
Guruş 1.</td></tr>
<tr><td>Tabak aded 5 ve tas 1.
Guruş 5,5.</td><td>Hurdevât ve sandık.
Guruş 7.</td><td colspan="2">Mehr-i müeccel.
Der-zimmet-i zevc-i merkûm
Guruş 200.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Yekûn; 431,5 guruş. Yalnız dörtyüz otuz bir buçuk guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Minhü'l-ihrâcât;</td></tr>
</table>

Resm-i kısmet. Guruş 10. Pâre 31.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 2, Pâre 6.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 3,5.	Çukadâriyye. Guruş 3.	
Kaydiyye. Guruş 0,5.	Muhzırbaşıya. Guruş 2.	İhzâriyye. Guruş 1.	Ve mesârif-i sâire. Guruş 1	
Yekûn ihrâcât; Guruş 24,5.				
Sahhûl-beyân; 407 Guruş. Dörtyüz yedi guruşdur.				
Hisse-i zevc. Guruş 101. Meblağ 90.	Hisse-i ibn. Guruş 169. Meblağ 70.	Hisse-i eb-i gâib. Guruş 67. Meblağ 100.	Hisse-i ümm-i gâibe. Guruş 67. Meblağ 100.	

Sayfa 101/48, Belge 74.

Medîne-i Ankara'da Kalacık hânından ber-vech-i müsâferet sâkin olub bundan akdem gâ'ib olan isim nâ-mâ'lûm vâizin hân-ı mezbûrda mevcûd eşyâsıyla zimmetin cânib-i şer'den tahrîrini medîne-i mezbûre de emîn-i beytü'l-mâl olan fahru'l-akrân es-Seyyid Mehmed Ağa iltimâs itdiğine binâen cânib-i şer'den tahrîr ve yed-i emîn-i merkûma teslîm olunan mefkûd-ı mezkûrun terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 27 Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Mushâf-ı şerîf hediyesi. Guruş 2.	Han odasında olan hurdevât ve kömür. Guruş 3.	
Kitâb-ı Halebî ve boncuk tesbih ve hançer ve evrâk-ı perîşân ve bir köhne heybe ve torba. Guruş 2.		Nakd-i ufak akçe. Guruş. Meblağ 3.
Orta karyesinde Yakub'dan ahz olunan. Guruş 8.	Odabaşı karyesinden es-Seyyid İsmail bin Yusuf. Guruş 52,5.	

(**Sayfa 102/47**)

<table>
<tr><td colspan="3">Def‘a karye-i mezbûrede es-Seyyid Dede.
An-semen hınta.
Guruş 50.</td><td colspan="3">Def‘a karye-i mezbûrede es-Seyyid Ali bin İbrahim.
An-semen kebeci.
Guruş 6.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Def‘a karye-i mezbûrede Saraçoğlu Mehmed bin Ali.
Guruş 2.</td><td colspan="3">Ceman Yekûn; Guruş 125,5.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Minhü’l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Resm-i kısmet.
Guruş 3.</td><td>Emîniyye ve hüddâmiyye.
Guruş 1.</td><td>Kâtibiyye ve kalemiyye.
Guruş 1,5.</td><td>İhzâriyye.
Guruş 1.</td><td colspan="2">Muhzırbaşıya.
Guruş 1.</td></tr>
<tr><td>Emîn-i merkûm adamına
Guruş 1,5.</td><td>Duyûn-ı müsebbite.
Guruş 14,5.</td><td colspan="4">Yekûn ihrâcât; Guruş 23,5.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Sahhu’l-beyân. Der-yed-i emîn-i merkûm.
102,5 guruş. Yalnız yüz iki buçuk guruşdur.</td><td colspan="2">Def‘a köhne nâfe biniş kürk 1.
Guruş 7.</td></tr>
<tr><td colspan="4">12 guruş
Defa köhne nafe biniş kürk 1.
Guruş 4.</td><td colspan="2">Ve heybe köhne 1.
Guruş 1.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Yekûn; 114,5 guruş. Yalnız yük on dört buçuk guruşdur.</td></tr>
</table>

Sayfa 101/48, Belge 75.

Medîne-i Ankara’ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ’ya tâbi‘ Zirve karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Cebiroğlu dimekle meşhûr Bölükbaşı Osman ibn-i Hüseyin’in verâseti zevceleri Fatıma bint-i Mehmed ve Döne bint-i İsmâil ile sulbi sağîr oğulları Hasan ve Mehmed ve Ömer’e münhasıra olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbel-i şer‘den bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘ıyye tevzî ve taksîm olunan terekeleridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’l-hâmis ‘aşere min Zilkaâdeti’ş-şerîfe li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Koyun ve keçi. Aded 111. Guruş 350.	Camuş ineği, Çift 1. Guruş 80.	Karasığır ineği 2. Guruş 15		Merkep. Aded 1. Guruş 10.
El-bakirât. Guruş 5.	Karasığır öküzü 1. Guruş 20	Araba. Aded 1. Guruş 20.	Düğe. Aded 2 Guruş 10.	Kılıç. Aded 1. Guruş 15.
Hançer. Guruş 3.	Tüfenk. Aded 5. Guruş 5.	Peşto. Aded 1. Guruş 3.	Sîmli enam kabı. Guruş10.	Çuka biniş. Aded 1. Guruş 15.
Şaîr. Keyl 45. Guruş 80.	Hınta. Keyl 30. Guruş 90.	Nakd. Der-kîse. Guruş 220.	Yekûn; 951 guruş. Dokuz yüz elli bir guruşdur.	
Minhü'l-ihrâcât;				
Resm-i kısmet. Guruş 24.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 5.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 4.	Kaydiyye. Guruş 1.	Muhzırbaşıya. Guruş 2.
İhzâriye. Guruş 2.	Mesârif-i sâire. Guruş 2.	Yekûn ihrâcât; 38,5 guruş.		
Sahhu'l-beyân li't-taksîm-i beyne'l-verese; 913 guruş. Dokuz yüz on üç guruşdur.				
Hisse-i zevce. Guruş 57. Meblağ 7.	Hisse-i zevce. Guruş 57. Meblağ 7.	Hisse-i ibn. Guruş 266. Meblağ 35.	Hisse-i ibn. Guruş 266. Meblağ 35.	Hisse-i ibn. Guruş 266. Meblağ 35.

Sağîrûn-ı mezbûrûnun ammîleri müteveffâ-yı Koca Cebir İbrahim'in terekesinden hisselerine isâbet iden hisse-i 'ırsiyeleridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur;

Hisse-i mezbûr Hasan. Guruş 32. Meblağ 50.	Hisse-i mezbûr Mehmed. Guruş 32. Meblağ 50.	Hisse-i mezbûr es-Seyyid Ömer. Guruş 32. Meblağ 50.

Sayfa 100/49, Belge 76.

Medîne-i Ankara'ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ'ya tâbi' Zirve karyesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Koca Cebir İbrahim ibn-i Hüseyin'in verâseti zevcesi Havva binti Ahmed ile lieb kız karındaşları Fatıma ve Hadice'ye ve li-ebeveyn erkarındaşı oğulları Hasan ve Mehmed ve Ömer nâmun sağîrelere münhasıra olduğu lede'ş-şer'-i enver zâhir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbel-i şer'den bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-'ışrîn min Zilkaâdeti'ş-şerîfe li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Koyun ve keçi. Aded 81. Guruş 280.	Camuş ineği. Aded. Guruş 15.	Nehir sığır öküzü 5. Guruş 60.		Düğe. Aded 2. Guruş 10.
Araba 3. Guruş 35.	Sahan 2 ve tabak 5 ve leğen 2 ve süt tâbesi 2 ve kazgan 1. Guruş 20.		Menzîl âlâtı. Guruş 20.	Toru kısrak 1. Guruş 30.
Toru kulun. Guruş 25.	Tay. Aded 1. Guruş 30.	Şaîr. Keyl 45. Guruş 80.	Hınta. Keyl 30. Guruş 90.	Nakdî veresiyesi. Guruş 440.
Sîmli kılıç. Guruş 80.	Sîmli hançer. Aded 1. Guruş 20.	Sîmli peşto. Aded 2. Guruş 20.		Sîmli vezne 1. Guruş 5.
Kabut. Aded 1. Guruş 15.	Sîm zarf. Aded 9. Guruş 20.	Çiftlik menzîli. Der-karye-i mezbûr. Guruş 30.		Nakid. Der-kîse. Guruş 90.
Tay. Aded 1. Guruş 20.	Yekûn; 1215 guruş. Bin ikiyüz on beş guruşdur.			
Minhü'l-ihrâcât;				
Resm-i kısmet. Guruş 30.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 6.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 5.	Kaydiyye. Guruş 1.	Muhzırbaşıya. Guruş 3.
İhzâriyye.	Ve mesârif-i sâire.	Yekûn ihrâcât; 48,5 guruş.		

Guruş 0,5.	Guruş 3.	
Sahhu'l-beyân; 1167 guruş. Bin yüz altmış yedi guruşdur.		
Hisse-i zevce. Guruş 291. Meblağ 90.	Hisse-i ehib lieb. Guruş 389.	Hisse-i ehib lieb. Guruş 389.	Hisse-i ibn-i ahî li-ebeveyn. Guruş 32. Meblağ 50.
Hisse-i ibn-i ahili-ebeveyn. Guruş 32. Meblağ 50.		Hisse-i ibn-i ahili-ebeveyn. Guruş 32. Meblağ 50.	

Sayfa 99/49, Belge 77.

Medîne-i Ankara'da Kazur Ali Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Acem oğlu Acı Ohannes veled-i Mihail'in verâseti zevcesi Maryem binti Ohannes ile sulbi kebîr oğulları Mihail ve Karabet'e ve sağîr oğulları Kiyork ve Erçiyan ve Kirkora ve sulbiye kebîre kızları Anna ve Ahsabert'e ve sağîre kızları Horsebmi ve Takuhiye? ve vâlidesi Aceye Veskuheye? binti Ağzere münhasıra olduğu lede'ş-şer'ul-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlik-i meskârun kıbel-i şer'iden bit-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l-farizatü'ş-şer'ıyye tevzî ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 2100.	Bağ. Der-mevzi Büyük Esed maa menzîl. Guruş 1000.	Def'a bağ. Der-mevzi Ayrancı. Guruş 25.	
İnek maa buzağı. Guruş 15.	İncü mûskal 15 fi. Guruş 7. Guruş 1050.	Yahudiden aldığı attar eşyâsı. Guruş 150.	Kısrak. Guruş 40.
Kır bargir. Aded 1. Guruş 25.	Kovan zenbur. Aded 11. Guruş 30.	Şalı biniş. Guruş 15.	Çuka biniş. Guruş 15.
Köhne çuka biniş.	Müstamel kutnu	Keremsûde kablı	Sahh.

Guruş 4.	anteri. Guruş 5.	Gücen? cübbe kürk. Guruş 15.	
Diyarbekir kuşağı ve boğca. Guruş 10.	Timurlı sandık. Guruş 12.	Beyaz anteri. Guruş 2.	Arakcıyan. Aded 31. Guruş 10.
Tesbih. Guruş 2.	Çeyiz sanduk. Guruş 15.	Sağîr ve kebîr pirinç şamdân. Aded 7. Guruş 9.	Osmanlı tüfeği. Guruş 12.
Şam kılıcı. Guruş 8.	Peşto ve hazesi. Aded 1. Guruş 5.	Yemeklik tas ve bakraç. Guruş 6.	Leğen ibrik. Guruş 4.
Gül suyu ibiği. Guruş 5.	Sini ve kazgan ve sâir nühâs. Kıyye 30. Guruş 30.		Hurdevât dolab. Guruş 10.

Basmazar. Guruş 3.	Yorgan ve döşek. Guruş 10.	Kebîr ayine. Guruş 6.	Cedîd dili?. Guruş 10.	Kilim. Aded 12. Guruş 60.

Beledî yasdık 12 ve minder 8. Guruş 25.	Halı seccâde. Aded 3. Guruş 12.	Heybe 2. Guruş 2.	Çarşab. Aded 2. Guruş 2.
Haşe. Guruş 1,5.	Çuka cübbe ve çuka parçası. Guruş 5.	Ham sirke. Kıyye 200, ber-vech-i tahmîn. Guruş 25.	Tehî küp. Guruş 15.

Pandol saat. Guruş 25.	Kilim 3 ve minder 1. Guruş 5.	Kantar. Guruş 5.	Kalpak börk. Guruş 2,5.	Külaki. Guruş 4.	Köhne şalvar anterisi. Guruş 1.

(**Sayfa 100/49**).

İç sadır? minderi.	Hurdevât menzil.

Guruş 2.			Guruş 50.		
Yekûn; 5275 guruş. Beş bin iki yüz yetmiş beş guruşdur.					
Minhü'l-ihrâcât;					
Tedfîn ve tahvîr Guruş 70,5.	Resm-i kısmet Guruş 132.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 26.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 13.	Çukadâriyye. Guruş 10.	
Kaydiyye. Guruş 2,5.	Muhzırbaşıya. Guruş 10.	İhzâriyye. Guruş03.	Ve mesârif-i sâire. Guruş 13.	Harc-ı hüccet-i vesâyet. Guruş 18.	
Yekûn; 298 guruş.					
Sahhu'l-beyân et-taksîm-i beyne'l-verese; 4977 guruş. Dört bin dokuz yüz yetmiş yedi guruşdur					
Hisse-i zevce. Guruş 622. Meblağ 15.	Hisse-i ibn. Guruş 503. Meblağ 92.	Hisse-i ibn. Guruş 503. Meblağ 92.	Hisse-i ibn. Guruş 503. Meblağ 92.	Hisse-i ibn. Guruş 503. Meblağ 92.	Hisse-i ibn. Guruş 503. Meblağ 92.
Hisse-i bint. Guruş 251. Meblağ 106.	Hisse-i bint. Guruş 251. Meblağ 106.	Hisse-i bint. Guruş 251. Meblağ 106.	Hisse-i bint. Guruş 251. Meblağ 106.	Hisse-i ümm. Guruş 828. Meblağ 60.	

Sayfa 98/51, Belge 78.

Medîne-i Ankara'da Hocapaşa Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Ayşe binti Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûfu olmayub terekesi cânib-i beytülmâle aid olmağla medîne-i mezbûrede emîn-i beytülmâl-ı âmme olan Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa iltimâsıyla cânib-i şer'iden tahrîr ve sûk-ı sultanîde ba'de'l-müzâyede bey' ve furuht olunan tereke-i müteveffiye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 15.	Der-zimmet-i Emine Hatun. Guruş 60.	Hurda nuhâs. Guruş 2.

Köhne yasdık ve minder ve palas Hurdevât menzîl. Guruş 10.	Yekûn; 87 guruş. Yalnız seksen yedi guruşdur.

Minhü'l ihrâcât;				
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 20.	Resm-i kısmet. Guruş 2.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 0,5.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 1,5.	Çukadâriyye. Guruş 3.

(**Sayfa 99/50**).

Kaydiyye. Pâre 10.	Muzhırbaşıya. Guruş 1,5.	İhzâriyye. Guruş 0,5.	Dellâliye. Pâre 10.	Beytülmâl adamına. Guruş 1.

Vasiyet-i müsebbit an-semen-i menzîl-i mezkûr be-maslak-ı Mescîd-i Sûk-ı Kara oğlan be-şehadet-i Kirişci-zâde Hacı Osman Efendi ve es-Seyyid Hacı Osman bin Abdulkâsım, guruş 15.

Maslak-ı merkûmun vasîsi Üç Yaşar-zâde Mustafa Efendiye vasiyet-i müsebbitesi be-şahâdet-i şâhidân-ı merkûman, guruş 5.

Duyûn-ı müteferrika. Guruş 7.	Ve mesârif-i sâire. Guruş 5.	Yekûn; Guruş 66.
Sahhu'l-beyân der-yedd-i emîn-i beytülmâl; Guruş 21, Pâre 15.		

Sayfa 97/52, Belge 79.

Medîne-i Ankara'da Eşenhor Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Ali ibn-i es-Seyyid Ömer'in verâseti zevcesi Şerîfe Afife binti Hacı Süleyman ile sulbi sağîr oğlu es-Seyyid Süleyman ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Âliye'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'u'l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbel-i şer''îden bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'ıyye tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-'ışrîn min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 300.	Bağ. Der-mevzi‘ Dedem çeşmesi. Guruş 30.	Müstamel beledî yasdık. Aded 10. Guruş 7.

Yorgan. Aded 3. Guruş 13.	Köhne çift minder 4 ve döşek 1. Guruş 10.	Seccade 1 ve kebe 1. Guruş 4.	Köhne beylik mak‘ad 1 ve palas 1. Guruş 3.

Köhne halı mak‘ad çift 1 evsad kilimi 1. Guruş 4.	Müstamel Selanik keçesi 1 ve halı aded 1. Guruş 15.

(**Sayfa 98/51**)

Müstamel kilim 1 ve makad 1. Guruş 4.	Müstamel çuka biniş 1 ve çuka cübbe1 ve şalvar anteri 1 ve çuka şalvar 1. Guruş 15.			
Sîm zarf. Aded 8. Guruş 15.	Evsad sini 1. Guruş 6.	Sağîr sini. Aded 2. Guruş 3.	Pirinç şamdân. Aded 2 Guruş 3.	Sahh.
Kazgan 1 ve helva tâbesi 1. Guruş 5.	Yağ kazganı 1 ve kuzu tenceresi 1. Guruş 6.		Leğen ve ibrik. Aded 1. Guruş 2.	

Tencere. Aded 3. Guruş 4.	Sağîr nühâs evsad mangal 2. Guruş 5.	Kahve ibriği. Aded 8. Guruş 5.	Evân-i nühâsiye. Kıyye 25. Guruş 25.

Nühâs fener 3. Guruş 1,5.	Zimem-i müteferrika bâ-defter. Guruş 51.	Def‘a zimem. Guruş 7,5.	Bekmez leğeni. Aded 1. Guruş 10.	Kavuk ma yeşil sarık. Guruş 3.
Hurdevât menzîl. Guruş 10.	Yekûn eşya; 577 guruşdur. Yalnız yalnız beş yüz yetmiş yedi guruşdur.			

Müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı icâresinde olan bedesten dolabında eşyâsıdır ki zikr olunur;

Mavi telli anteri 1. Guruş 11.	Kırmızı telli anteri. Guruş 6.	Çiçekli libâde. Guruş 6.	Yeşil çiçekli libâde. Guruş 8.	Zenne şalı cübbe. Guruş 10.
Zenne şalı cübbesi. Guruş 1.	Hamam gömleği. Guruş 1,5.	Müsta'mel Venedik kürk. Guruş 15.	Çiçekli Zenne şalvarı. Guruş 3,5.	
Haleb şitârisi? Guruş 3,5.	Keten Konya gömleği. Guruş 2,5.	Sîm parçası. Guruş 1.	Heybe. Aded 1. Guruş 1.	
Piş tahta ve akçe tahtası. Guruş 1.	Hurdevât dükkân. Guruş 1.	Yekûn dükkân; Guruş 72. Yalnız yetmiş iki guruşdur.		
Cem'an yekûn; 649 guruş. Altı yüz kırk dokuz guruşdur.				
Minhü'l-ihrâcât;				
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 30,5.	Resm-i kısmet. Pâre 9. Guruş 16.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Pâre 8. Guruş 3.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 4,5.	Çukadâriyye. Guruş 3.
Kaydiyye. Pâre 30.	Muhzırbaşıya Guruş 3.	İhzâriyye. Guruş 1.	Mesârif-i sâire Guruş 3.	
Yekûn ihrâcât; 65 guruş. Altmış beş guruşdur.				
Sahhu'l-bâki, li't-taksîm beyne'l-verese; 584 guruş. Yalnız beşyüz seksen dört guruşdur.				
Hisse-i zevce. Guruş 73.	Hisse-i ibn. Guruş 340. Meblağ 80.	Hisse-i bint. Guruş 170. Meblağ 40.		

Sayfa 97/52, Belge 80.

Mürûr-ı eyyâm ile hukûkdan men' hüccetidir.

Medîne-i Ankara'da Papani Mahallesi sükkânından Usul oğlu Mehmed Ağa meclîs-i şer'i şerîf-i garrâda yeğeni bâis-sü'l-vesîka es-Seyyid Ahmed ibn-i müteveffâ Memiş Ağa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan otuz sene mukaddem merkûm es-Seyyid Ahmed'in babası müteveffâ-yı mezbûr Memiş Ağa zimmetinde karz-ı şer'îden yüz on guruş hükmü var iken vefât itdikde verâseti merkûm es-Seyyid Ahmed ile verese-i sâiresine münhasıra olmağla hâlen meblağ-ı mezkûru mezbûr es-Seyyid Ahmed'in bi'l-verâse hissesine isâbet iden tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan taleb eylediğinde müdde'âyı mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere sinîn-i mezkûreden beru merkûm es-Seyyid Ahmed ile bir beldede sâkin olub hâkim-i mevcûd ve de'âvi mülkün iken da'vâ itmemekle bu makûle on beş sene bilâ-özr terk olunan da'vânın bilâ-emr-i istimâ'ından kuzât-ı zamâne memnû'lar olub merkûm es-Seyyid Ahmed'e suâl dahî tevci' itmemeğin müddeâ-yı mezbûr Mehmed Ağa merkûm es-Seyyid Ahmed ile husûs-ı mezkûra müte'allik bilâ-emr mu'ârazadan ba'de'l-men mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire el-yevmü's-sâlis 'aşer min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdül-hâl;			
es-Seyyid İbrahim Ağa. Kasabbaşı sâbık.	es-Seyyid Emin Çelebi ibn-i Abdullah Çelebi.	Hasan Beşe. Kethüdâ-i şehr.	Ser-muhzırân, el-Hâc Mehmed Ağa.
Ve gayruhum.			

Sayfa 96/53, Belge 81.

Medîne-i Ankara'da Kazur (Ali) Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlike olan Desbina binti Aydın'ın verâseti ancak ammi oğlunun oğlu sağîr Paskal veled-i Acı Paryem'e münhasıra olduğu lede'ş-şer'u'l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra hâlike-i mesfûrenin kıbel-i şer'îden bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'ıyye tevzi' ve taksîm olunan terekeleridir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sânî 'aşere min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 100.	Atlas kaftan 1. Guruş 7.	Çuka arşun 2. Guruş 6.	Köhne anteri. Aded 1. Guruş 2.
Köhne çuka anteri 1. Guruş 1.	Yemeni aded 4 ve yaşmak 1. Guruş 3.	Beyaz top 1 ve havlu 1. Guruş 3.	Beledî yasdık 4 minder 2 ve döşek 1. Guruş 6.
Beledî şalvar 1. Guruş 2.	Yemeni 1 ve yaşmak 2 ve makrame 1. Guruş 2.	Altun küpe çift 1. Guruş 5.	Altun yüzük 2. Guruş 3.

Sîm kuşak 1. Guruş 5.	Sanduk 1 ve boğca 1. Guruş 1.	Ayine cam tas 1. Guruş 1.	Köhne çar 2. Guruş 2.	Sahh.

Hamam alatı maa fes 1. Guruş 2.	Gömlek 2 ve dön 2 ve çarşab 1. Guruş 3.	Köhne boğca ve bez parçaları. Guruş 3.
Çizme 1 ve peştemal ve çift 1. Guruş 1,5.	Döşek 1 ve yorgan 1 ve çarşab 1. Guruş 10.	Köhne minder 2 ve yasdık 3. Guruş 3.

Köhne yorgan 1 ve yasdık 1 ve döşek içi 1. Guruş 3.	Köhne yorgan 2 ve minder içi 1 ve yasdık 1. Guruş 2.

(**Sayfa 97/52**)

Köhne anteri. Guruş 1.	Palas 2 ve köhne kilim 4. Guruş 12.	Evân-ı nühâsiye. Kıyye 10. Guruş 10.	Tehî küp. Aded 2. Guruş 2.
Hurdevât menzîl. Guruş 5.	Yekûn; Guruş 209. İkiyüz dokuz guruşdur.		
Minhü'l-ihrâcât;			

Tedfîn ve tahfîr. Guruş 30.	Resm-i kısmet. Guruş 5. Pâre 9.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 1.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 2,5.	Çukadâriyye. Guruş 2.
Kaydiyye. Guruş 0,5.	Muhzırbaşıya. Guruş 2.	İhzâriyye. Guruş 1.	Harc-ı hüccet-i vesâyet. Guruş 5.	Mesârif-i sâire. Guruş 4.
Yekûn ihrâcât; Guruş 53. yalnız elli üç guruşdur.				
Sahhu'l-beyân; Guruş 156. Yalnız yüz elli altı guruşdur.				

Meblağ-ı mezkûr sağîr-i mesfûra bâ-hüccet-i şer'ıyye vasî nasb olan vâlidesi Desbina binti Sakar'a teslîm olunmuşdur.

Sayfa 95/54, Belge 82.

Geru kalan askerin ihrâcı içün Cabbar-zâde buyuruldusu.

Şer'âyi' şiâr Ankara Sancağı'nda vâki' nesb-i Ankara kâdîsıyla sâir kazâların kâdîları fazîletlü efendiler zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimi sa'adetlü ağa zîde kadruhû mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Yeniçeri serdarı ve ocakları sâir zâbitânı ve 'ayân-ı vilâyet ve işleri ve söz sâhibleri zîde kadruhüm bade's-selâm inhâ olunur ki;

İşbu sene-i mübâreke evvel bahâr-ı hücced âsârında sancağımızdan ve elviye-i sâireden matlûb-ı cihandârî buyurulan askerî ve gayr-î askerî bi'l-cümle harb u darb erbâbını yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve sefer-i hümâyûn nusret makrûna sevk ve tesvîre taraf-ı mülükâneden bi'l-istiklâl me'zûn ve murahhas olarak bâ-hattı hümâyûn şevket makrûn devletlü pederimiz hazretleri me'mûr olub tertîb eyledikleri asâkirin ekseriyle sefer-i hümâyûna vâsıl olduğu ve asâkirin birazı dahî verâdan gitmek üzere geruye kalmış olduğu Devlet-i 'aliyyenin ma'lûmları olan keyfiyâtdan olmağla gitmek şartıyla geruye kalan asâkir-i mürettebe her ne mikdar ise cümlesini yerlerinden ihrâc ve irsâlleri ve sefer-i 'azîmet iden asâkirden dahî esnâ-yı rahden ve yahud Ordu-yı hümâyûndan bir takrîb bilâ-izn bî-vakt 'avdet ve firâr idub geru gelen olur ise o makûle deyü Devlet-i 'aliyye hâini firârileri kazâlara lede'l-vurûd (**Sayfa 96/53**) derhal ahz u habs ve zâbıtanı ma'rifetleriyle mustehak oldukları cezâlarını tertîb ve icrâ ve kal'a bend olunacağını kal'a bend iderek te'dîb ve terhîbe mübâderet

ve mezîdiye sâî ve dikkat olunmak bâbında tarafımıza hitâben evâmir-i ‘aliyye sudûr ve şerefriz vurûd idub sûret-i ihrâc ve taraflarınız bâis ve te‘sîr olunmağın vusûlünden mefâhim-i celîlesinden dahî keyfiyet fermûde ‘aliyye ma‘lûmlarınız oldukda kazâlarınızdan sefer-i hümâyûna müretteb asâkirden gitmek şartıyla gerü kalmış var ise anları ihrâc ve irsâle sâî idesiz. Kaldı ki sefere giden askerinizden dahî yolundan ve yahud Ordu-yı hümâyûndan bir takrîb bî-vakt ve bilâ-izn firâr idub geru evlerine gelen olur ise kazâlara lede’l-vurûd o makûle firârîleri kazâlarımızdan taraf taraf tefhis ve tecessüs idub ele geçeni olur ise derhal ahz u habs ve zâbitleri ma‘rifetleriyle müstahak oldukları cezâlarını tertîb ve icrâ ve ba‘zılarını dahî kal‘abend iderek te‘dîb ve terhîb ile tahsîl-i rızâ-yı hazret-i cihândâriyye mübâredet ve mezîdi sâî ve dikkat eylemeniz bâbında tarafımızdan dahî işbu buyuruldu tahrîr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İnşâallâhü teâlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sefere giden asâkir-i mürettebeden yoldan ve Ordu-yı hümâyûndan bir takrîb firâr iden olur ise o makûleyi timâr? firârileri geru evlerine zuhûr itdiklerinde teftiş ve tefakkus eyleyub ele geçeni derhal ahz u kirfet ve müstahak oldukları cezâlarıyla haklarından gelinmeğe kal‘abend olunması iktiza idenleri kal‘abend iderek te’dîb ve terhîbe mezîd-i dikkat ve bezl ve sâî lâzıme-i zimmetiniz ile tahsîl-i rızâ-yı mülûkâneye ve mügâyir-i evâmir-i ‘aliyye hareket itmemeğe ihtimâm-ı tâm eyleyub ber mazmûn-ı emr-i âlî hareket ve mûcib buyuruldu ‘amel ve hareket eylemeyesin. Fî 7 Zilkaâde sene 1205.

Ba-mühr-i Abdülfettah.
Ser-bevvabîn-i vekîl-i Voyvoda-i Yeniil.

Sayfa 94/55, Belge 83.

[**Belgenin yanındaki yazıdır**] Tıbku aslıhu’l-hatîr (boşluk) nemakkahu’l-fakîr ileyhi ‘azze şânuhû Mehmed Said el-müvella-hilâfe be-kazâ-i Bozok maâ Süleymanlı gufira.

Askerî ve gayri askerînin yoldan firâr ve geru kalanlarını ihrâc içün emir sûretidir.

İftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘ü’l-mehâmid ve’l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i ‘ınâyeti’l-meliki’d-dâim Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Bozok ve Kengırı sancakları mutasarrıfı Cabbar-zâdenin oğlu ve vekîli olan Abdulfettah Bey dâme

mecduhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm mâ'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Ankara Sancağı'nda vâki' nefs-i Ankara ve Çukurcak ve Yörükân-ı Ankara ve Ayaş ve Şorba ve Yabanâbâd ve Haymanateyn kazâlarının kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhüm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân Ankara mütesellimi (boşluk) zikr olunan kazâların askerî ve gayri askerî bi'l-cümle harb ü darb erbâbını tamâmen ve kâmilen yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve sefer-i hümâyûnuma sevk ve tesyîre Dergâh-ı muallâm kapucıbaşılarından Mirahûr-ı evvelim pâyesiyle olub Bozok ve Kengırı sancakları mutasarrıfi olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Cabbar-zâde Süleyman Bey dâme mecduhû bundan akdem ne vecihle me'mûr kılınmış olduğu vekâlete hâzihi (**Sayfa 95/54**) mîr-i mûmâ-ileyh sevkine me'mûr olduğu asâkirin ekserîsi sefer-i hümâyûnuma tevcîhen Der-'aliyyeme vârid olunmuş olub asâkiri mürettebenin birazı dahî verâdan gelmek üzere geruye kalmış oldukları ma'lûm olan sekbândan olmağla geruye kalan asâkirin her ne mikdâr ise bir an akdem ihrâc ve irsâlleri ehem olduğundan başka mîr-i mûmâileyh ile vârid olanlardan esnâ-yı râhden veyahut ordu-yı hümâyûnumdan bir takrîb bilâ-izn ve bî-vakt 'avdet ve firâr ve geru kalanlarına 'azîmet idenleri olur ise ol mesellülerin te'dîb ve tenkilleri levâzımını icrâsı dahî elzem olmak hasebiyle siz ki kapucubaşı ve Mevlana ve Ocaklu zâbıtânı vesâir mûmâileyhim siz mîr-i mûmâileyhin bundan akdem tertîb eylediği ve ihrâcını ta'ahhüd itdiği livâ-i mezbûrda vâki' sâlifû'z-zikr kazâların esnâf askerîyesinden geruye kalmış var ise veyahud yola çıkdıkdan sonra esnâ-yı râhden ve ordu-yı hümâyûnumdan timârını irtikâb idenleri olur ise kazâlarınız lede'l-vürûd o makûlesi hamiyetleri derhal ahz ve zâbitları ma'rifetleriyle cezâlarını tertib ve bazılarını dahî kal'a bend iderek kendulerini te'dîb ve emsâllerini terhîben düman dermiyân gayret ve geriye kalub vilâyetlerinden hurûca müntehî olanları serî'an ve âcilen sefer-i hümâyûnuma sevk ve tesyîr bezl-i cel-i miknet eylemeniz içün rikâb-ı hümâyûndan hâssaten işbu emr-i şerîfim isdar ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ihtimâm hür dikkat ve geriye kalan asker-i mürettebeden sefere azîmet hiç niyeti olmayanları ve esnâ-yı râhden veyahud ordu-yı hümâyûnumdan bir takrîb bi-vakt firâr ile vilâyetlerine varan bî-hamiyetleri kazâlarınızda taraf taraf ve tefahhus ve tecessüs ve ele geçenleri derhal ahz ve müstehak oldukları cezâları icrâ ve kal'abend olunmaları iktizâ idenleri kal'abend iderek te'dîbe sâ'î ve gayret ve sefer-i hümâyûnuma 'azîmet içün vilâyetlerinden hurûca müntehi olan asâkiri dahî fi-mâba'd bir dakika tevkîflerini

tecvîz itmeyerek cümlesini serîa‘n ve âcilen ihrâc ve irsâle sarf-ı cel-i miknet ve hilâf-ı hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

(Boşluk) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân vâcibü’l-ittiba‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hilâfından be-gâyet tahaşi ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvalü’l-mükerrem sene hamse ve mieteyin ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniye.

Vasala fî 12 Zilka‘âde.

Sayfa 93/56, Belge 84.

Medîne-i Ankara’da Konurca Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şerîfe Ayşe binti Ali’nin verâseti zevci Mehmed Ağa ibn-i Ömer nâm gâib ile sadri sağîr oğlu es-Seyyid Ömer’e munhasıra olduğu lede’ş-şer‘u’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağîri mezbûre kıbel-i şer‘iden bâ-hüccet-i şer‘ıyye vasî nasb ve ta‘yîn olunan sağîre mezbûrun akrabasından Abdullah ibn-i mezbûr Ali iltimâsıyla bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzatü’s-şer‘ıyye tevzi‘ ve taksîm ve vasî-i mezbûre teslîm olunan terekesidir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’l-‘ışrîn min Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Süls menzîl hissesi. Der mahalle-i mezbûre. Guruş 122.	Tekneci dükkânı. Der-sûk-ı Tahte’l-kal‘a. Guruş 200.	Sahh.	
İncülü gerdanlık maa nısfeye 15. Guruş 60.	İnek maa dana 1. Guruş 15.	Altun küpe çift 1. Guruş 10.	Sîm zarf 4. Guruş 10.
Yaldızlı sîm kuşak maa çift. Guruş 20.	Müstamel saraser anteri 1. Guruş 30.	Penâne? anteri 1. Guruş 40.	
Müstamel tamgahane	Şam alacası anteri 1 ve Diyarbekir alacası anteri 1.		

anteri 1. Guruş 10.	Guruş 20.		
Tüllü şalvar 2. Guruş 30.	Hamam gömleği 1 ve beyaz basma 1. Guruş 10.	Köhne kürk. Guruş 5.	Penane kaplı yalancı kakum kürk 1. Guruş 25.
Salı cebe1. Guruş 10.	Kadife harçlı cübbe1. Guruş 30.	Müstamel kürk kabı. Guruş 3	Oya 2 ve cura 2. Guruş 10.	Sahh.
Şam alacası anteri 1 ve içlik 1. Guruş 8.	Boğca ve dülbend örtüsü 1 ve gömlek 1. Guruş 3.		Sağîr çarşab. Aded 2. Guruş 5.
Sofra altı 1 ve beşgir 1 ve çarşab 1. Guruş 5.	Oya saçağı. Aded 2. Guruş 2.	Cura. Aded 2. Guruş 4.	Makrame. Aded 4. Guruş 4
Beşgir. Aded 3. Guruş 6.	Dülben örtüsü 1 köhne şerbeti 1. Guruş 2.	Yemeni aded 3 ve yemeni boğca 1. Guruş 6.	Sahh.
Köhne don 2 gömlek 2. Guruş 6.	Çift makad. Aded 3. Guruş 10.	Kadife yasdık yüzü. Aded 12. Guruş 15.	
Çift sofra altı. Aded 1. Guruş 2.	Beledî yasdık 4 ve çift minder 2 ve seccâde. Aded 1. Guruş 10.	Molla Ahmed, bâ-temessük. Guruş 20.	
Der-zimmet-i Porunçaylı Derviş Ağa Zülfikar oğlu Hüseyin ve Hacı oğlu Ali, bâ-temessük. Guruş 72.			

(**Sayfa 94/55**)

Der-zimmet-i Çırak oğlu Osman.	Fincan. Aded 4	Çift minder 4 ve beledî yasdık 2 ve minder 1.

Guruş 30.	Guruş 1.	Guruş 12.	
Yorgan. Guruş 4.	Beledî döşek 1. Guruş 5.	Çuval 1 ve palas 1 ve köhne halı 1. Guruş 6.	Perde 1 ve köhne minder 1 ve seccâde 1. Guruş 3.
Cedid yorgan 3. Guruş 20.	Köhne kutnu 1 ve minder 1 ve yasdık 1 ve yüz yasdığı 1. Guruş 6.		Köhne palas ve garar. Guruş 2.
Sîm kuşak tek 1. Guruş 10.	Beyaz basma yasdık 14 ve yüz yasdığı 4. Guruş 30.		Yuvalama 2 ve çit beyaz minder 2. Guruş 15.
Çift minder 1 ve ocak yaşmağı 1. Guruş 3.	Çarşab 1 ve gömlek 6 ve çarşab 2 ve sair elbise. Guruş 15.		
Ayna aded 1. Guruş 3.	Altun burma 1 ve yüzük 3. Guruş 10.	Libade ve havul 1 ve boğca 2. Guruş 6.	Sağîr şamdân 4 ve kahve altı 1. Guruş 2.
Evân-ı nühâsiye. Kıyye 18. Guruş 18.	Evsat sini 1. Guruş 5.	Tencere 2 ve tava 1 ve tabak 2 ve nişye? 1 ve kefgir 1. Guruş 5.	
Nühas mangal 1 ve abdes leğeni 1. Guruş 6.	Haranı 1 ve bakraç 1. Guruş 7.	Sağîr ve kebîr tabak aded 12 ve sahan 13 ve tencere 2 ve bakraç 1. Guruş 25.	
Kebîr ambar hissesi. Guruş 15.	Bekmez tâbesi 1 ve sac aded 1. Guruş 15.	Mehr-i müeccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr. Guruş 300.	
Hurdevât menzîl. Guruş 30.	Kazgan. Guruş 5.	Yekûn; Guruş 1924. Bin dokuzyüz yirmi dört guruşdur.	
Minhü'l-ihrâcât;			
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 40.	Resm-i kısmet. Guruş 48. Pâre 4.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 9,5.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 6.	Kaydiyye. Guruş 1.

Muhzırbaşıya. Guruş 3.	İhzâriyye. Guruş 2.	Mesârif-ı sâire. Guruş 4.	Yekûn; 117 Guruş. Yüz on yedi guruşdur.
Sahhu'l-beyân li't-taksîm beyne'l-verese; Guruş 1807. Yalnız bin sekizyüz yedi guruşdur.			
Hisse-i zevc. Guruş 401. Meblağ 90.		Hisse-i ibn-i sağîr. Guruş 1355 Meblağ 30.	

Sayfa 92/57, Belge 85.

Medîne-i Ankara'da Helvacı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şehbaz binti Abdullah nâm müteveffiyenin zâhirde vâris-i mâ'rûfu olmayub terekesi cânib-i beytülmâle aid olmağla medîne-i mezbûrede emîn-i beytülmâl-i âmme olan Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa iltimâsıyla cânib-i şer'den tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' ve furuht ve emîn-i merkûma teslîm olunan tereke-i müteveffiye-i mezbûredir ki â'yân ve esmâniyle ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' min Zilkaâde-i sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 70.	Der-zimmet-i Etmekci Emir Ali. Guruş 24.	Balıkhisar Ağası Ali Ağa'da. Guruş 20.	
Sîm kuşak çit 1 ve küpe çift 1. Guruş 16.	Döşek yüzü maa iç Guruş 5. Pâre 6.	Köhne yasdık 6. Guruş 2.	
Yorgan aded 1. Guruş 4. Pâre 10.	Köhne yorgan 1 ve kilim 1. Guruş 7.	Köhne palas. Aded 3. Guruş 3,5.	Minder içi. Guruş. Pâre 25.
Kilim parçası köhne elbise. Guruş 1. Pâre 27.	Kapaklı tas ve bakraç. Guruş 1. Pâre 31.	Evân-i nühâsiye. Kıyye 3. Guruş 3. Pâre 30.	
Leğen ve ibrik.	Sağîr şamdân ve balta 1 ve aş tâbesi	Harani.	Köhne elbise.

Guruş 3.	1. Guruş 1.	Aded 1. Guruş 4,5.	Guruş 0,5.
Hamam leğeni ve tâbe sağîr tencere. Guruş 3.	Heybe ve sandık. Guruş. Pâre 31.	Der-zimmet-i İsmail Beşe. Guruş 3.	Hurdevât menzîl. Guruş. Pâre 16.
Yekûn; Guruş 185. Yüz seksen beş guruşdur.			
Minhü'l-ihrâcât;			
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 19. Pâre 30.	Resm-i kısmet. Guruş 4.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 1.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 3.

Çukadâra. Guruş 3.	Kaydiyye. Guruş 0,5.	Muhzırbaşıya. Guruş 1,5.	İhzâriyye. Guruş 1.	Dellâliye. Guruş 3.	Müjdegâne. Guruş 2.

(**Sayfa 93/56**)

Deyn-i müsebbit cümle hâne-i avârız şahâdet-i Kalaycı-zâde Mustafa Efendi ve es-Seyyid Yunus bin Hüseyin. Guruş 30.		
Beytülmâl adamına. Guruş 8.	Ta'âmiye ve masârûf-i sâire. Guruş 9.	Duyûn-ı müteferrika. Guruş 26.
Yekûn ihrâcât; 113 Guruş. Yüz on üç guruşdur.		
Sahhu'l-beyân; 72 Guruş. Yetmiş iki guruşdur. Der-yed-i emîn-i beytülmâl-i merkûm.		

Sayfa 92/57, Belge 86.

Medîne-i Ankara'da Sed Mahallesi mütemekkinlerinden iken esbak hâlik olan Topal İvaz oğlu Ohannes veled-i Acı İsyani'nin verâseti zevcesi Maryem binti Okustanos ile sulbi sağîr oğulları Ağob ve Firnakos ve Menaciyos ve sulbiye sağîre kızları Ahsabert ve Sepuhi'ye münhasıra olduğu lede'ş-şer'u'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlik-i mezkûrun kıbel-i şer'iden bi't-taleb tahrîr ve takvîm ve

beyne'l-verese tevki' ve taksîm olunan terekesidir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi min Zilkaâde-i sene hamse ve mieteyin ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 500.	Beyaz yasdık 3 ve kilim 3 ve minder. Aded 2. Guruş 10.	Kazgan. Guruş 5.	Köhne palas ve çuval. Guruş 3.
Bakraç ve sahan. Aded 2. Guruş 1.	Yorgan 1 ve döşek 1. Guruş 2.	Tehî küp. Aded 3 Guruş 1.	Hurdevât menzîl. Guruş 5,5.
Yekûn; Guruş 527,5. Yalnız beş yüz yirmi yedi buçuk guruşdur.			
Minhü'l-ihrâcât;			

Resm-i kısmet. Guruş 13. Pâre 7.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 2,5.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 2,5.	Kaydiyye. Guruş 0,5.	Çukadâriyye. Guruş 2.

Muhzırbaşıya. Guruş 2.	İhzâriyye. Guruş. Pâre 33.	Harc-ı hüccet-i vesâyet. Guruş 6.	Mesârif-i sâire. Guruş 1,5.
Yekûn ihrâcât; Guruş 30,5. Otuz buçuk guruşdur.			
Sahhu'l-beyân, li't-taksîm-i beyne'l-verese; Guruş 497. Dört yüz doksan yedi guruşdur.			

Hisse-i zevce. Guruş 62. Meblağ 15.	Hisse-i ibn. Guruş 108. Meblağ 86.	Hisse-i ibn-i. Guruş 108. Meblağ 86.	Hisse-i ibn. Guruş 108. Meblağ 86.	Gayr-i kâbili'l-kısme. Meblağ 1.

Sayfa 91/58, Belge 87.

Medîne-i Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem Haymanateyn kazâsında Yaban hamamı nâm mevzi'de fevt olan es-Seyyid Osman ibn-i Mehmed'in verâseti zevcesi Şerîfe Fatıma binti Hasan ile sulbiye sağîre kızı Şerîfe Ayşe'ye ve babası mezbûr Mehmed ibn-i Ali'ye munhasıra olduğu lede'ş-şer'ü'l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbe'l-i

şer‘iden bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzatü’ş-şer‘ıyye tevzi‘ ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’r-râbi‘ min Zilkaâde li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 400.	Çit yasdık 6 ve beledî yasdık 5 ve minder 2. Guruş 16.		Kilim 2 ve halı mak‘ad 2. Guruş 20.
Müstamel palas. Aded 5. Guruş 15.	Müstamel çit minder 3. Guruş 6.	Müstamel kebe1 ve perde 1. Guruş 4.	Sarık. Aded 1. Guruş 5.
Yorgan 2 ve döşek 1 ve yasdık 1. Guruş 10.	Çuka biniş. Aded 1. Guruş 20.	Kutnu anteri 1 ve alaca anteri 1 beyaz anteri 1. Guruş 15.	
Çuka cübbe 1 ve köhne çuka biniş 1. Guruş 10.	Zar. Aded 1. Guruş 2.	Der-zimmet-i Çerçi Merad kefere, bâ-temessük. Guruş 321.	
Der-zimmet-i şirket akçesinden Peynirci Mahmud Çelebi, bâ-temessük. Guruş 470.		Pîş tahta. Guruş 3.	Bıçak maa tesbih. Guruş 5.
Der-zimmet-i Molla Abdurrahman. Guruş 167.	Pirinç kıymeti. Guruş 92.	Çuka şalvar 1 ve kavuk 1 ve yeşil ve sarık 1. Guruş 6.	
Zimem-i müteferrika. Guruş 45.	Nakd. Der-kîse. Guruş 64.	Hurdevât menzîl. Guruş 10.	Eşyâ-i yekûn; Guruş 1706. Bin yedi yüz altı guruşdur.

Müteveffâ-yı mezbûrun At bazarında kat icâresinde olan Bezciler sûkunda dükkânın eşyâsıdır zikr olunur;

Bor alacası. Aded 14. Guruş 22.	Boğazısi. Aded 20. Guruş 30.	Yaşmak 4 ve sarık 2. Guruş 5.	Gök bez tob 6. Guruş 7,5.
Çit yasdık yüzü 15.	Nakd.	Aydın külahı.	Hurdevât dükkân.

Guruş 4.	Der-kîse. Guruş 41.	Aded 63. Guruş 12.	Guruş 2,5.
Yekûn dükkân; Guruş 124. Yüz yirmi dört guruşdur.			
Cem‘an yekûn; Guruş 1830. Yalnız bin sekiz yüz otuz guruşdur.			
Minhü’l-ihrâcât;			

Teçhîz ve tekfîn. Guruş 64.	Resm-i kısmet. Guruş 45. Pâre 30.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 9. Pâre 10.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 7.	Çukadâriyye. Guruş 5.
Kaydiyye. Guruş 1,5.	Muhzırbaşıya. Guruş 5.	İhzâriyye. Guruş 2.	Harc-ı hüccet-i vesâyet. Guruş 8.	Ve masârif-i sâire. Guruş 8.
Yekûn ihracât; Guruş 156. Yüz elli altı guruşdur.				
Sahhu’l-beyân; Guruş 1674. Yalnız bin altı yüz yetmiş dört guruşdur.				

Hisse-i zevce. Guruş 209. Meblağ 30.	Hisse-i bint. Guruş 837.	Hisse-i eb. Guruş 627. Meblağ 90.

Sayfa 90/59, Belge 88.

Kürdlerin emridir.

Kıdvetûl-emâsil Ankara Sancağı mütesellimi (boşluk) zîde kadruhüm tevkî-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Dergâh-ı muallâm kapucıbaşılarından Mirahûr-ı evvelim pâyesi olan iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim Mir Süleyman dâme mecduhûnun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Kengırı Sancağı’nda vâki‘ Karacalar ve Karacaviran ve Çerkeş kazâları ahâlilerine bir müddetten berü haklarında evâmir-i ‘aliyye sudûr itmiş olan konar ve göçer makûlesi aşâyirden Çinganlı ve Atmanlı ve Merdasi ve Molla Süfyanlı ve Kalkanlı ve Murganlı ve Hacvanlı ve Abdulhay oğlu Bezenli vesâir aşâyir tâifesi yaylağa hurûclarında emvâl ve eşyâ ve hayvanâtlarını gasb ve mahsûlâtlarını gâret ve hetk-i ‘ırz eylediklerinden mâ‘adâ kendulerini dahî katl eyledikleri ve mîr-i

mûmâileyh iki seneden beru sefer-i hümâyûnuma me'mûr olduğuna binâen fırsat ittikâdıyla evvelkinden ziyâde fukarâ ve ebnâ-i sebîle musallat ve zikr olunan kazâlar ve havâlilerinde vâki‘ kurâ ahâlilerinin ekseri perâkende olmuşiken işbu sene-i mübârekede asâkir-i mezkûrenin istilâsı hasebiyle külliyen perîşân olacakları âşikâr ve mâl-ı mîrînin kesr ve noksanını derkâr olmağla rahmenü'l-fukarâ bundan sonra dahî asâkir-i mezbûre ahâli-i mezkûreye ihâle-dest tasallut iderler ise üzerlerine nefer-i âm olunub te'dîb ve istîsâl olacakları beyânıyla aşâyir-i merkûma vücûhuna [**Belgenin yanındaki yazıdır]:** (T) başka ve ba‘de'l-yevm mütenebbih olmazlar ise asâkir-i vâfire ile üzerlerine varılub te'dîb ve tenkîlleriyle def‘-i mazarratlarına mübâderet olunmasıçün sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin. Sana ve Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Bozok mütesellimi oğlu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdulfettah Bey dâme mecduhûye dahî (T)] başka başka evâmir-i ‘aliyyem sudûrunu miri mevâliye bâ-takrîr istid‘â eylediğine binâen mübâşir ma‘rifetiyle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak fermânım olmağın rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve hâssam silahşörlerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân Mîr Esad zîde mecdühû ile irsâl olunmuşdur. İmdi sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin zamân-ı ‘adâlet nişân-ı pâdişâhânemde fukarâ-yı ra‘ıyyet ve sekene-i memleket ve mârrîn ve ‘âbirîne hilâf-ı şeri‘at-ı garrâ ve mugâyir sana mikdâr-ı zerre zülm ve te‘addî vukû‘ına kat‘an rızâ-yı ‘aliyyem olmayub te'mîn-i bilâd-ı asâyiş-i ‘ıbâde ihtimâm ve dikkat olunmak matlûb-ı mülûkânem iduğü ve aşâyir-i merkûma beylerine tenbîhi hâvî başka ve ba‘de'l-yevm mütenebbih olmayub hilâf-ı emr-i münîfim harekete ictisâr iderler ise senin ile bi'l-muhâbere ber-vech-i suhûlet def‘ mazarratları emrine mübâderet eylemesiçün mütesellim-i mîr-i mûmâileyhe dahî başka emr-i münîfim sâdır olduğu ma‘lûmun oldukda ol emirde aşâyir-i merkûma boy beyleri ve söz sâhiblerine ma‘rifetin ve mübâşir-i mûmâileyh ma‘rifetiyle nushu pend iderek fi-mâba'd ol makûle hâlâta ibtidâr eylememeleri esbâbının istihsâline ve ba'de'l-yevm mütenebih olmazlar ise mazmûn-ı emr-i şerîfim mucebince ‘amel ve harekete ihtimâm ve bu vesîle ile kaziyyede medhali olmayan bî-cürm makûlesine tamâ‘ ve nefsâniyet ve hilâf-ı inhâya mebnî hilâf-ı şerâit-i mutahhara ‘arz töhmet ve istâd-ı kabâhat birle te‘addi vukû‘ını tecvîzden hazer ve ittikâ-ı tâm eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hüküm (boşluk) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-‘ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnuyla

‘amel ve hareket ve hilâfından gâyetü’l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesin. Şöyle bilesin. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın. Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Şevvâlü’l-mükerrem sene hamse ve mieteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.
El-mahrûse.

Fî vasala 6 Zilkaâde-i m.

Sayfa 88/61, Belge 89.

Medîne-i Ankara’da Hacı Doğan Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Kahveci Şikârcı oğlu Ahmed ibn-i İbrahim’in verâseti zevcesi Şerîfe Ayşe binti Ali ile sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid Mehmed’e ve sulbiye sağîre kızı Şerîfe Ayşe’ye münhasır olduğu lede’ş-şer‘u’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi’t-taleb kıbel-i şerr‘den tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzatü’ş-şer‘ıyye tevzi‘ ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’l-hâmis min-Zilkaâde sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 200.		Def‘a menzîl. Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 170.	Bağ. Der-mevzi‘ Ayrancı. Guruş 50.
Bağ. Der-mevzî‘ Ayvalı. Guruş 20.	Bayraklı zimemi. Guruş 100.	Pandol saat. Guruş 13.	Sîm bıçak. Aded 1. Guruş 15.

(**Sayfa 89/60**)

Çuka biniş 1 ve çuka anteri 1 ve çuka şalvar 1. Guruş 20.	Seccade. Aded 2. Guruş 7.	Sofra beşgiri ve sofra altı. Guruş 2.
Beledî yasdık 1 ve yüz yasdığı 2. Guruş 10.	Çift minder 4 ve kilim 2. Guruş 10.	Yorgan 1 ve döşek 1. Guruş 5.

Şamdân fenar. Guruş 1,5.	Der-zimmeti Molla İsmail oğlu Mustafa Çelebi. Guruş 40.	Şerbetçi oğlu Mehmed Ağa. Guruş 38.	
Zimem, bâ-defter. Guruş 36.	Tüfek 1 ve peşto 1. Guruş 12.	Evsat sini 1. Guruş 5.	Evân-ı nühâsiye. Kıyye 15. Guruş 15.
Köhne keçe 1 ve yasdık 1 ve döşek 1. Guruş 3,5.	Köhne palas 2. Guruş 2,5.	İnek maa dana. Guruş 17.	Güven-zâde Dede Ağa. Guruş 10.
Der zimmeti Molla İsmail oğlu mezbûr Mustafa Çelebi. Guruş 29.		Nakd. Der-kîse. Guruş 30.	Hurdavât menzîl. Guruş 20.
Yekûn eşyâ-yı guruş 881,5. Yalnız sekiz yüz seksen bir buçuk guruşdur.			
Müteveffâ-yı mezbûrun Sulu Han odası derûnunda olan kahvesidir ki zikr olunur;			
Kahve batman. Aded 50. Kıyye 4. Fî Pâre 100. Guruş 760.	Kâğıt üzbe. Aded 6. Guruş 10.	Torba. Aded 6. Guruş 5.	Şeker. Guruş 1,5.
Kağıt üzbe. Aded 10. Guruş 18.	Tahta sandık. Guruş 1,5.		
Müteveffâ-yı mezbûrun dükkânında olan eşyâsıdır ki zikr olunur;			
Dövülmüş kahve. Kıyye 1. Guruş 2,5.	Nakd. Der-kîse. Guruş 1.	Hurdevât-ı dükkân. Guruş 10.	Odada olan kahve. Yekûn; Guruş 809,5.
Ceman yekûn; Guruş 1691. Yalnız bin altı yüz doksan bir guruşdur.			
Minhü'l-ihrâcât;			
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 30.	Resm-i kısmet. Guruş 42.	Emîniyye ve hüddâmiye.	Kâtibiyye ve kalemiyye.

	Pâre 10.	Guruş 8 Pare 19.	Guruş 6.

Çukadâriyye. Guruş 5.	Kaydiyye. Guruş 1.	Muhzırbaşıya. Guruş3.	İhzâriyye. Guruş 2.	Ve mesârif-i sâire. Guruş 3 Pare11.

Harcı hüccet-i vesâyet ve nafaka. Guruş 15.	Defa mesârif-i sâire. Guruş 7.	Yekûn; Guruş 123. Yüz yirmi üç guruşdur.

Sahhu'l-beyân; Guruş 1568. Yalnız bin beşyüz altmış sekiz guruşdur.

Hisse-i zevce. Guruş 196.	Hisse-i ibn. Guruş 548. Meblağ 96.	Hisse-i ibn. Guruş548. Meblağ 96.	Hisse-i bint. Guruş 274. Meblağ 48.

Sayfa 85/64, Belge 90.

Medîne-i Ankara'da Erzurum Mahallesi sâkinlerden olub bundan akdem Girine iskelesinde bi-emrillâhi teâlâ rıhlet-i dâr-ı bekâ eden eşrâf-ı kuzâtdan Mimar-zâde es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi (ve) Nahîl es-Seyyid Ali Efendi'nin verâset-i halîleleri Şerîfe Rafia kadın ibneti es-Seyyid Mehmed Sadık Efendiye sulbiye kebîr mahdumları kuzâtil-kirâmdan es-Seyyid Abdullah Efendi ve es-Seyyid Salim Mustafa Efendi ve es-Seyyid Arif Osman Efendi ile sulbiye kebîre kerîmeleri Şerîfe Zeliha kadın ve Şerîfe Fatıma kadına inhisarı tahakkukundan sonra merhum-ı mûmâileyhin vereseleri iltimâsıyla kıbel-i şerden tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'l şer'ıyye tevzî' ve taksîm olunan terekeleridir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşer min Şevvâli'l-mükerrem li-sene hamse ve mieteyn ve elf.

Mushaf-ı şerîf. Hediye. Guruş 10.	Menzîl dâhiliye ve hâriciye Der-mahalle-i mezbûre. Guruş 3000.	Kör-zâde hânından sülüs hisse. Guruş 1200.
Mavi çukaya kablı nafe	Keremsûde kaplı karsak	Yeşil çukaya kaplı nâfe

hardani kürk. Guruş 150.	biniş kürk. Guruş 25.	hardani kürk. Guruş 60.
Neftî şâlîye kaplı hardani kakum kürk. Guruş 100.	Kırmızı çukaya kaplı samur hardani kürk. Guruş 200.	Sahh.
Kırmızı çukaya kaplı karsak hardani kürk. Guruş 80.	Kırmızı şaliye kaplı sincab hardani kürk. Guruş 60	
Mavi şaliye kaplı kaplı biniş kakum kürk Guruş 50.	Kırmızı şaliye kaplı cübbe kakum kürk Guruş 30.	
Kabsız samur kürk. Guruş 50.	Köhne cübbesincab kürk. Guruş 10.	Kabsız köhne karsak kürk. Guruş 10.

(**Sayfa 86/63**)

Mavi sof ferâce. Guruş 15.	Anâbi? sof ferâce. Guruş 20	Mor sof ferâce. Guruş 20.	Mavi şal biniş. Guruş 20.
Sîm kemer raht maa reşme. Dirhem 800. Ber vech-i tahmîn 800. Fî Pâre 11. Guruş 220.		Sîm çatal raht dirhem. Ber vech-i tahmîn 800. Fî Pâre 11. Guruş 220.	
Sîm çapkın raht. Dirhem 550. Fî pâre 11. Guruş 162,5.	Tonmak üzengi çift 1. Guruş 8.	Def'a pirinç üzengi çift 1. Guruş 5.	
Mavi çuka sermeli haşe. Guruş 15.	Kırmızı çuka sermeli haşe. Guruş 30	Köhne nefti sermeli haşe. Guruş 10.	
Abalı maa hâşe. Guruş 50.	Beyaz Panyaluka seccâde. Guruş 10.	Def'a Panyaluka seccâde. Guruş 18	Saf seccâdesi. Guruş 2.
Gerdüs seccâdesi.	Kırmızı ihram.	Sûzânî köşe makadı.	Sarı ihram çift 1.

Guruş 8	Guruş 10.	Guruş 10.	Guruş 30
Çift yasdık 16 ve mak‘ad 4 ve sağîr yasdık 2 maa saçak ve minder 2. Guruş 50.		Köhne kadife yasdık 14 ve çuka mak‘ad 4. Guruş 70	
Defa kadife yasdık 12. Guruş 25	Nar çiçeklü Lahor şal. Guruş 50.	Defa beyaz şal. Guruş 30.	Beyaz kaftan ve anteri. Guruş 15.
İstanbul şâlîsı kaftan anteri. Guruş 15.	Müstamel beyaz sarık 2. Guruş 15.	Yeşil büyük kavuk sarığı. Guruş 3.	
Dülbent örtüsü 2. Guruş 3.	Şerbeti. Aded 5. Guruş 6	Sîm gülebdan ve buhurdan dirhem 180. Fî Pâre 11. Guruş 49,5.	
Defa sîm gülebdân ve buhurdân. Dirhem 130. Guruş 36	Sîmli iksir?. Guruş 30.	Kilit şeker hokkası tonmak. Aded 1. Guruş 6.	
Pirinç mangal. Guruş 30.	Pirinç şamdân çift 1. Guruş 6	Defa pirinç şamdân çift 1. Guruş 4.	Fisge şamdânı. Guruş 2.
Kumaş sofra altı ve beşgir. Guruş 20.	Defa sofra altı ve beşgir. Guruş 5.	Çalar saat. Guruş 30.	
Kadife yasdık 14 ve pempe minder 2 ve sağîr yasdık 3 ve yuvalama 4 ve Selânik keçesi 1 ve kış oda. Guruş 200.			
Kilim. Aded 4. Guruş 30.	Çift yorgan 14. Guruş 70.	Boğasi minder. Aded 7. Guruş 25.	İncülü sakallı tarağı. Guruş 25.
Köhne çift yasdık 13 ve mak‘ad 2 ve kilim 1 ve yuvalama 3 ve minder. Aded 2. Guruş 50.		Ve mercan tesbih. Guruş 23.	Sahh.

Evân-ı nühâsiye. Kıyye 200, ber vech-i tahmîn. Guruş 200.			Sağîr ve kebîr sini. Aded 3. Guruş 100.	Pandol saat. Guruş 50.
Hilalı saat. Guruş 40.	Sîm gözlük kabı. Guruş 3.	Kır iğdiç. Guruş 30.	Defa iğdiç. Guruş 25.	Bağ. Der-mevzi-i Karadere. Guruş 200.
Defa bağ. Der-mevzi üç yatağı. Guruş 150.		Defa bağ. Der-mevzi-i Seyran deresi. Guruş 100.		Çamus ineği. Guruş 30.
Kara sığır ineği. Aded 4. Guruş 50.	Der anbar-ı hınta. Keyl 50. Guruş 180.	Mirahur karyesinde şirket akçesi. Guruş 60.	Koyun ve keçi mahlût. Der karye-i Karataş. Pâre 110. Guruş 330.	

(**Sayfa 87/62**)

İncek karyesinde hınta. Keyl 13. Guruş 50.	Şair. Keyl 12. Guruş 24.	İncek'de şirket akçesi. Guruş 40.	Orta karyede tohm. Keyl 12. Guruş 48.
Şaîr. Keyl 4. Guruş 8.	Şirket akçesi. Guruş 35.	Kafircik karyesinde hınta. Keyl 45. Guruş 170.	Şaîr. Keyl 42. Guruş 84.
Şirket akçesi. Guruş 200.	Leğen ibrik çift 2. Guruş 6.	Havlu. Aded 8. Guruş 8.	Umur beşgiri. Aded 6. Guruş 5.
Kahve altı sîm zarf ve fincan 3. Guruş 25.	Servi piş tahta. Guruş 5,5.	Hurdevât menzîl. Guruş 50.	Nakd. Der-kise. Guruş 525.
Antakiye	Yekûn; Guruş 10973,5. On bin dokuz yüz yetmiş üç buçuk		

mahsulü. Guruş 1300.	guruşdur.

Minhü'l-ihrâcât;

Resm-i kısmet maa zikr-i âtî yekûn zimem bâ-temessukât. Guruş 772,5.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 154.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 18.

Çukadâriyye. Guruş 10.	Kaydiyye. Guruş 3.	Muhzırbaşıya. Guruş 10.	İhzâriyye. Guruş 4.	Mesârif-i sâire Guruş 15.

Yekûn ihrâcât; Guruş 986,5.

Sahhu'l-beyân; 9987 guruş. Yalnız dokuz bin dokuz yüz seksen yedi guruşdur.

Hisse-i Halile. Guruş 1248. Meblağ 45.	Hisse-i ibn. Guruş 2184. Meblağ 78.	Hisse-i ibn. Guruş 2184. Meblağ 78.	Hisse-i ibn. Guruş 2184. Meblağ 78.	Hisse-i bint. Guruş 1092. Meblağ 39.	Hisse-i bint. Guruş 1092. Meblağ 39.	Gayr-i kabîlü'l-kısme. Meblağ 3.

Zimem-i bâ-temessukât;

Der-zimmet-i Murtazabâd kazâsı ahâlîsi, bâ-temessük. Guruş 1700.	Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 600.	Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 302.

Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 4000.	Def 'a bir kıt'a temessük. Guruş 1818.	Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 1150.	Yekûn; Ahâlî-i kazâ-i Murtazabâd. Guruş 9570.
Der-zimmet-i Şorba kazâsı ahâlisi, bâ-temessük. Guruş 1548.		Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 1100.	Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 500.
Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 800.		Def'a bir kıt'a temessük. Guruş 458.	Yekûn; Ahâli kazâ-i Şorba. Guruş 4406.
Der-zimmet-i Kurbağalı Hüseyin kethüdâ bâ-temessük.		Sun'ullah-zâde, bâ-temessük. Guruş 90.	Sahh.

Guruş 64.		
Hacı Müstecib, bâ-temessük ba‘de ez-teslîm. Guruş 13.	Poryaz oğlu, bâ-temessük, ba‘de ez-teslim. Guruş 12	Sahh.
Katib Şakir Efendi, bâ-temessük. Guruş 27.	Yozgat ihtiyârı Molla Osman, bâ-temessük. Guruş 31	Sahh.
Orta köylü Aydın oğlu, bâ-temessük. Guruş 40.	Gazi Beşe, bâ-temessük. Guruş 55.	Köprili oğlu, bâ-temessük. Guruş 26,5.
Sancı oğlu Göğen, bâ-temessük. Guruş 44.	Kızılhisarı Kocaman, bâ-temessük. Guruş 39.	Halid Ağa, bâ-temessük Guruş 10.
Gedik oğlu Ahmed, bâ-temessük. Guruş 22.	Lafcı Musa oğlu, bâ-temessük. Guruş 15.	Eğcili, bâ-temessük. Guruş 43.

(**Sayfa 88/61**)

Def‘a Eğçili, bâ-temessük. Guruş 70.	Hafız Ağa kefâretiyle Yağcı karındaşı Mustafa Çelebi, bâ-temessük. Guruş 23.	Aşir oğlu, bâ-temessük. Guruş 30.	
Orta karyeli Yakub, bâ-temessük. Guruş 75	Abak Beşe kefâretiyle Yenişeyhli Abdulkerim, bâ-temessük. Guruş 6.	Zaim-zâde, bâ-temessük. Guruş 30.	
Kocamış oğlu Süleyman, bâ-temessük. Guruş 70.	Yenişeyhli Ömer oğlu, bâ-temessük. Guruş 31.	Zaim-zâde, bâ-temessük. Guruş 130.	Sahh.
Karayılan, bâ-temessük, Ba‘de ez-temessük. Guruş 385.	Küper oğlu Abdullah. Guruş 146.	Göcekli? Mustafa Ağa oğlu Çavuş, bâ-temessük. Guruş 75.	

Göcekli? Mehmed Ağa oğlu, bâ-temessük. Guruş 30.	Göcekli? Mehmed Alemdar. Guruş 400.	Tiryaki kefâletiyle Ramazan oğlu, bâ-temessük. Guruş 150.
Duhani Esir Ağa, bâ-temessük. Guruş 570.	Halil oğlu, bâ-temessük. Guruş 250.	Dizdar Ağa, bâ-temessük. Guruş 164.
Çürük oğlu Baba, bâ-temessük. Guruş 228.	Karataşlı Abaza, bâ-temessük Guruş 190.	Tavlı oğlu, bâ-temessük. Guruş 163.
Merhum Lütfullah Efendi, bâ-temessük. Guruş 135.	Sıvacısı Kayrak?, bâ-temessük. Guruş 105.	Kara Ağacalı Cebeci oğlu, bâ-temessük. Guruş 12,5.
Göcekli Süleyman Beşe, bâ-temessük. Guruş 56,5.	Hacı Mir-zâde, bâ-temessük. Guruş 122.	Hacı İbrahim oğlu İsmail Çelebi, bâ-temessük. Guruş 115.
Hacı Emir İsmail, bâ-temessük. Guruş 150.	Çayın? Hüseyin, bâ-temessük. Guruş 118.	Yenişeyhli Bağcı karındaşları, bâ-temessük. Guruş 140.
Dürzi oğlu, bâ-temessük. Guruş 200.	İncülü Mustafa Bey, bâ-temessük. Guruş 350.	Mavi Çelebi'de üç senelik icâre. Guruş 39.
Ayaşlı Şeyh Ahmed karındaşında karz. Guruş 60.	Menzîlci sâbık Ali Ağa'da. Guruş 200.	Osib zimmî, bâ-temessük. Guruş 110.
Ördekci oğlu, bâ-temessük. Guruş 23.	Basmacı zimmî, bâ-temessük. Guruş 165.	Boyacı zimmîler, bâ-temessük Guruş 99.
Yekûn; Guruş 5951,5. Zimem-i sâire, bâ-temessük.		
Cem'an yekûn; … 19927,5. Guruş. Yalnız on dokuz bin dokuz yüz yirmi yedi buçuk guruşdur. +. 10973,5. Yekûn eşyâ. … 30901.		

Sayfa 84/65, Belge 91.

Haseki Mehmed Ağa'nın emridir.

Kıdvetü'l- kuzât ve'lhükkâm mâ'denü'l-fazl ve'l-kelâm Mevlana Ankara kâdîsı zîde fazlühû ve mefâhîrü'l-emâsil vel-akrân Ankara Sancağı mütesellimliğini bi'l-vekâle zabt itmek üzere bu def'a diğer emr-i şerîfimle me'mûr kılınanTiryaki Mustafa ve vucüh-ı ahâlî zîde kadrühüm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ'lûm ola ki;

Dergâh-ı muallâm kapucıbaşılarından Bozak ve Kengırı sancakları mutasarrıfı ve Mirahûr-ı evvelim pâyesiyle asker sürücüsü olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Cabbar-zâde Miri Süleyman dâme mecduhû ma'rifetiyle livâ-i mezbûrdan sefer-i hümâyûnuma müretteb asâkir bundan akdem livâ-i mezbûr mütesellimi olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-'akrân Mustafa zîde kadruhû Miri mûmâileyh tarafından serkerde ta'yîn olunub mütesellimlik vekâleti dahî iltimâs ahâlî üzere sen ki mumaileyhsin tarafına ihale kılınub asakir-i mürettebeden Çekerek şeyhleri dimekle mâ'rûf kimesnelerin sâkin oldukları mahalden müretteb olan asâkirin ihrâcları irâde olundukda muâfiyet iddi'âsıyla ihrâc-ı askere mümâneat ve izhâr-ı sûret-i muhâlefet olunduğundan mâ'adâ sefer-i hümâyûnuma tertîb olanlardan mühtedi Mehmed nâm kimesne bir takrîb livâ-i mezbûr mütesellimliğini tahsîl idub yanında olan neferât ile esna-yı râhde 'avdet ve ihtilâl-i nizâm-ı askerî mûcib harekete cesâret eylediği bu def'a kapucıbaşı mûmâileyh tarafından bâ-takrîr inhâ olunmağla nizâm-ı askerîyenin ihtilâlinden vekayesi mücerred seref-i hümâyûnuma me'mûr olanların nefer-i geruye ve tehfîz kalmaksızın ihrâc (**Sayfa 85/64**) ve ırsâllerine mâtud (menut) olmağla sen ki mütesellim vekîli mûmâileyhsin. Ma'rifet ve ihtimâmın ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittihâdıyla gerek merkûm Mehmed ve rufekâsı ve gerek livâ-i mezbûrdan mîr-i mûmâileyhin tertîb eylediği neferâtdan geru kalanlarını âlâ eyyihâl me'mûriyetleri üzere sefer-i hümâyûnuma sevk ve tesyîre müsâreat eylemek fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi kapucıbaşı mîr-i mûmâileyhin re'y ve ma'rifetiyle sefer-i hümâyûnuma müretteb olan asâkirin bir neferi geruye ve tefire kalmaksızın mecmû'nun beher hâl yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve sevk ve irsâlleri emrine mezîd ikdâm ve ihtimâm-ı tâm olmak matlûb-ı kat'a-i hüsrevânem olduğu ve bu bâbda tereddüd ve muhâlefet ve asâkir-i mürettebenin ihtilâl nizâmını mûcib olur

hâlâta mücâseret idenlerin eyyânen men-kâne icrâ-yı te'diyelerine mübâderet olunmak müsammem idiğü sen ki mütesellim-i vekîli mûmâileyhsin. Ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve hareket iderek asâkir-i mürettebeden gerek merkûm Mehmed'i ve rufekâsını ve gerek livâ-i mezbûrdan sâir sefer-i hümâyûnuma me'mûr olanlardan geru kalanları ma'rifet ve ihtimâmın ve ma'rifet-i şer' ve vücûh-ı ahâlî mûmâileyhimsiz. Siz dahî mazmûn-ı emr-i şerîfimle 'amel ve hareket ve hilâfından tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki;

(Boşluk) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr iden fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfına cevaz ve ruhattan be-gâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî evâil-i şehr-i Şevvali'l-mükerrem, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Be makâm-ı Kostantiniyye
El-mahrûse.

Vasala fî 4 Zilkaâde

Mûcebince kâimmakâm-ı sadrazam mektûbu dahî vardır.

Sayfa 83/66, Belge 92.

Tiryaki Mustafa Ağa'nın mütesellimlik vekîli emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm mâ'denü'l-fezâi'l-ve'l-kelâm Ankara Sancağı'nda vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde-fazlühum ve kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu defa Ankara Sancağı'na mütesellim vekîli nasb olunan Tiryaki Mustafa zîde kadruhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki;

Bundan akdem livâ-i mezbûr mütesellimi olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa zîde kadruhûnün zabt u rabt asâkir-i iktidârı olmak hasebiyle Dergâh-ı muallam kapucubaşılarından Bozak ve Kengırı sancakları mutasarrıfı olub Mirâhûr-ı evvelim pâyesiyle asker sürücüsü olan iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim Cabbar-zâde Mir Süleyman dâme mecduhû ma'rifetiyle livâ-i mezbûrun sefer-i hümâyûnuma müretteb olan asâkire başbuğ ve ta'yîn olmuş olub yerine mütesellimlik-i mezkûru vekâleten

zabt ve asâkir-i mürettebeden gerü kalanları ihrâc ve firâr idenleri olur ise ahz ve te'diblerine mübâderet vesâir umûr-ı mühimmenin dahî bir vefk rızâ tedviyesi emrine vücûh-ı ahâlî ile bi'l-ittihâd sarf-ı mukadderet eylemek üzere Ankara kazâsının ulemâ ve vücûh-ı sâir ahâlisinin iltimâslarına mebnî mûmâileyh Tiryaki Mustafa mütesellim vekîli nasb olunmuş olduğu bu def'a kapucıbaşı mûmâileyh tarafından bâ-takrîr inhâ olunmağla mûmâileyh Tiryaki Mustafa iltimâs ahâlî ve kapucıbaşı mûmâileyhin inhâsı üzere asâkir-i mürettebeden geri kalanları ihrâc ve 'avdet ve firâr idenlerin dahî râbıta-i müstahsina mantûkınca ahz u te'dîblerine mübâderet vesâir husûsât-ı mühimme ve mevâdd-ı lâzimesinin dahî vücûh-ı ahâlî ile bi'l-ittifâk bir vefk rızâ-i te'diye ve tesviyesi âlâtının istihsâline müsâraat ve himâyet ve ahâlî ve raiyete ihtimâm ve dikkat eylemek şartıyla livâ-i mezbûr mütesellimliğin vekâleten zabt ve ru'yet eylemesi içün me'mûrîni hâvî rikâb-ı hümâyûnumdan işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi sen ki mütesellim vekîli mûmâileyhsin. Ber vech-i meşrûh livâ-i mezkûrdan sefer-i hümâyûnuma müretteb olan asâkirden geriye kalanlarının ihrâclarına ve 'avdet ve firâr idenleri olur ise anların dahî râbita-i müstahsine mantûkınca ahz ve (**Sayfa 84/65**) ve lâzım gelen te'addileri icrâsına mübâderet ve kâffe-i husûsât-ı mühimmenin dahî vücûh-ı ahâlî ile bi'ittihâd kema hüve hakkahû te'diye ve tesviyesine ihtimâm ve dikkat ve himâyet ve hiyânet fukarâ ve ahâlîye sarf-ı mukadderât eylemek şartıyla mütesellimliği mezkûr vekâleten uhdeki ihâle kılınmış olduğu ma'lûm oldukda ber-vech-i meşrûh 'amel ve harekete ikdâm ve musâra'at şeref kusûr ve rehâvetden tehâşî ve mübâ'adet eyleyesin ve siz ki Mevlana-yı mûmâileyhimsiz. Mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahî ma'lûmunuz olarak mütesellim-i merkûmu mûmâileyhe bi'l-vekâle zabt ve livâ-i mezkûr mutasarrıfı olan hâlen Anapa muhâfızı düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem Vezirim Mustafa Paşa edâmellahü teâlâ iclâlehû tarafına aid olan tayyârâtı olageldiği üzere mûmâ-ileyhe ahz u kabz ve müşârünileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm itdirub mütesellimiği umûruna ahardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

(Boşluk) Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-'ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmil olub hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâil-i şehr-i Şevvalü'l-mükerrem, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantıniyye.

Mahrûse.

Vasala Fî 3 Zilkaâde.

Mûcebince kaimmâkam mektubu dahî vardır.

Sayfa 82/67, Belge 93.

Medîne-i Ankara'da Molla Büyük Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Yolcu oğlu Mustafa ibn-i Ahmed'in verâseti zevcesi Zeliha binti Hacı Hasan ile sulbi kebîr oğlu es-Seyyid Ali ve sulbiye kebîre kızı Şerîfe Emine'ye munhasıra olduğu lede'ş-şerü'l-enver zâhir ve nümâyan oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbel-i şer'den tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ışrîn min Şevvâl sene hamse ve mieteyn ve elf.

<table>
<tr><td>Menzîl.
Der-mahalle-i mezbûr.
Guruş 60.</td><td colspan="2">Bağ.
Der-mevzî'-i Urunkuş toprağı.
Guruş 30.</td><td>Nısf bağ.
Der-mevzi-i mezbûr.
Guruş 25.</td></tr>
<tr><td>Merkeb.
Re's 1.
Guruş 6.</td><td colspan="3">Köhne minder 4 ve beledî yasdık 3 ve kilim 2 ve palas 2 ve palas-ı şaki 1.
Guruş 10.</td></tr>
<tr><td>Evân-ı nühâsiye.
Kıyye 20.
Guruş 20.</td><td>Merkeb.
Re's 1.
Guruş 10.</td><td>Elbise.
Guruş 2.</td><td>Hurdevât menzîl.
Guruş 8.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Köhne keçe 2 ve palas 2 ve minder 2 ve yorgan 1 ve döşek 1 ve yasdık 1.
Guruş 15.</td><td colspan="2">Yekûn; 186 guruş. Yüz seksen altı guruşdur.</td></tr>
</table>

(Sayfa 83/66)

<table>
<tr><td colspan="5">Minhü'l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Teçhîz ve</td><td>Resm-i</td><td>Emînniyye ve</td><td>Kâtibiyye ve</td><td></td></tr>
</table>

tekfîn. Guruş 26.	kısmet. Guruş 4. Pâre 26.	hüddâmiye. Guruş 1.	kalemiyye. Guruş 1,5.	
Çukadâriyye. Guruş 1,5.	Kaydiyye. Guruş 0,5. Pâre 10.	Muhzırbaşıya. Guruş. Pâre 30.	İhzâriyye. Pâre 20.	Mesârif-i sâire. Pâre 34.
Yekûn; 37 guruş. Otuz yedi guruşdur.				
Sahhu'l-beyân et-taksîm beyne'l-verese; 149 guruş. Yüz kırk dokuz guruşdur.				
Hisse-i zevce. Guruş 18. Meblağ 75.	Hisse-i ibn. Guruş 76. Meblağ 110.	Hisse-i bint. Guruş 43. Meblağ 55.		

Sayfa 82/67, Belge 94.

Kara Ahmed Ağa'nın serdarlık mektûbudur.

Şerîat şiâr Ankara ma'a Murtazabâd kâdîsı (Boşluk) Efendi zîde fazlühüm bade's'-selâm inhâ olunur ki;

Taht-ı hükûmetimizde serdar olan (Boşluk) olunub yerine uslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seksen yedi Cema'atın Ahmed Ağa zîde kadruhû serdar nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşallahü teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kazâ-i mezkûrun serdarlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola gelduğü vecihle zabt u rabtı husûsunda iânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun. Kazâ-i mezkûrun serdarlığı sana tefvîz olmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kânûn üzere zabt u rabta neferât ve def' ü ref' haserâtıyla tanzîm-i bilâd irâde-i hâlî ibâde bez-i iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir Yeniçerileri ve Cebeci ve Doğancı ve Top arabacı ve Gulemân-ı 'acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesi üzerlerine serdar ve zâbit bilub sözünden taşra ve re'yinden haric vaz' u hareketde bulunmayub dâima itâ'at ve inkiyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tevâif-i merkûmundan bilâ-vâris ma'rûf fevt olanlarının mekrukâtların ma'rifet-i şer' ile zabt ve sûk-ı sultânîde ve füruht ve hâsıl olan nukûdın hazîne-i beytülmâl içün defter-i müfredâtıyla ocak tarafına göndermeye mübâderet ve be her hâl sükkân-ı

vilâyetin emnü rahatlarına bâis hizmet müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd sâ‘i olub mûceb-i mektûbla âmil olasız. Tahrîren fi-evâsıt-ı şehr-i Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Ba-mühr-i Mehmed Ağa-yı
Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı âlî.

Sayfa 81/68, Belge 95.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlike olan Mariyem binti Sultan'ın verâseti zevci münhasıra olduğu lede'ş-şerrü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlike-i mesfûrenin kıbel-i şer‘den tahrîr ve takvîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-‘ışrîn min Şevvâl sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 100.	Yemeni 2 ve peşkir 3 ve boğça 1. Guruş 5.	Çuka cübbe müstamel. Guruş 6.	Köhne şalvar. Guruş 1.
Çuka anteri 1. Guruş 7.	Köhne kutnu anteri 1. Guruş 3.	Def‘a kutnu anteri 1. Guruş 3.	Müstamel Şam alacası anteri 1. Guruş 4.
Küçük cübbe kürk 1. Guruş 7.	Hamam esvabı. Guruş 5.	Altun küpe çift 1. Guruş 6.	Altun boyun cebesi. Aded 1. Guruş 25.
Altun yüzük 3 ve burma 1. Guruş 10.		Palas 4 ve yorğan 1 ve döşek 1 ve yasdık 8 ve minder köhne 6. Guruş 15.	
Sîm kuşak çift 1. Guruş 3.	Köhne kilim 1 ve palas 1 ve çit zar 2. Guruş 5.	Hamam leğeni ve tas 1. Guruş 2.	
Nühas. Kıyye 6. Guruş 6.	Tehî küp. Aded 2. Guruş 3.	Tahta sandık 3. Guruş 2.	Hurdevât menzîl. Guruş 3,5.

<table>
<tr><td colspan="5">Yekûn; 221,5. Guruş. Yalnız iki yüz yirmi bir buçuk guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Minhü’l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Resm-i kısmet.
Guruş 5,5.</td><td>Emînniyye ve hüddâmiye.
Guruş 1.</td><td>Kâtibiyye ve kalemiyye.
Guruş 3.</td><td>Çukadâriyye.
Guruş 3.</td><td>Kaydiyye.
Guruş 0,5.</td></tr>
<tr><td>Muhzırbaşıya
Guruş 1.</td><td>İhzâriyye.
Guruş 1.</td><td>Mesârif-i sâire.
Guruş 1.</td><td colspan="2">Yekûn; 16,5 guruş. On altı buçuk guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sahhu’l-beyân; 205 guruş. İkiyüz beş guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Hisse-i zevc.
Guruş 102,5.</td><td colspan="3">Hisse-i ahî, li-ebeveyn.
Guruş 102,5.</td></tr>
</table>

Sayfa 81/68, Belge 96.

Kızın nikâh hüccetidir.

Medîne-i Ankara’ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ’ya tâbi‘ Beynam karyesi ahâlisinden bâisü’l-vesîka Hüseyin bin İsmail meclîs-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezbûre sükkânından Hüseyin ve kızı zâtı ba‘de’l-ma‘rife Ayşe nâm bikr-i bâliğa mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i rakamîden yedi sene mukaddem işbu mezbûre Ayşe sağîre iken babası merkûm Hüseyin bana bi’l-velâyet tezvîc ve tenkîh idub ben dahî tezevvüc ve kabul itmemle hâlen mezbûre Ayşe menkûham olmuşiken nefsini bana teslîmden imtina‘ ider. Suâl olunub nefsini teslîme tenbîh olunması matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr müdde‘â-yı mezbûreden da‘vâ-yı meşrûhunu mübeyyine-i beyyine taleb olundukdan ‘udul- ihrâr ricâl-i müslimînden Memiş bin İsa ve Mustafa bin Hasan nâm kimesneler li-ecli’ş-şahâde meclîs-i şer‘-a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-hakîka târih-i mezbûrda merkûm Hüseyin işbu kızı mezbûre Ayşe beni sağîre iken mezbûr Hüseyin’e bizim huzûrumuzda tezvîc ve tenkîh idub ol dahî tezevvüc ve kabul eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şahâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-i şahâdet-i şer‘ıyye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şahâdetleri makbûle olmağın mûcebince müddeâ-yı mezbûr Hüseyin’e nefsini teslîme mezbûre Ayşe’ye tenbîh olunub mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'ışrîn min Şevvâlü'l-mükerrem, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;				
Hacı Ahmed oğlu bin Musa.	Diğer Memiş bin İsa.	Hasan bin İsmail.	İbiş bin Mehmed.	Ser-muhzırân Hacı Mehmed bin Hacı Süleyman.
Ve gayruhum.				

Sayfa 80/69, Belge 97.

Medîne-i Ankara'da Sed Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Duvaz oğlu Nersis veledi Boğos'un sulbi sağîr oğlu Boğos ile sulbiye sağîre kızları Ahsaberk ve Kayani'nin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'iden bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sağîrûn-ı mesfûrûna müteveffâ ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire ve her vecihle mustahaka idüğünü zeyl-i vesîkada muharrarü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkika olan sağîrûnun vâlideleri bâisetü'l'-sefer Hayfene? binti Aryetoni hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri vasî nasbı ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî vesâyet merkûmu kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;				
Muhzır Osman ibn-i Ali.	es-Seyyid Ali Ağa ibn-i tahsildâr-ı Ankara.	Hasan Beşe kethüdâ-i şerh.	Ser-muhzırân Hacı Mehmed Ağa.	
Davaz oğlu Kigork.	Vartan oğlu Aryeton.	Zaden oğlu Ohannes.	Çupa oğlu Karabet.	Oseb zimmî.
Ve gayrûhüm.				

Sayfa 80/69, Belge 98.

Fi'l-asl Yabanâbâd kazâsına tâbi‘ Timurcu viran karyesi ahâlisinden olub medîne-i Ankara'da Sarraç Sinan Mahallesinde ber-vech-i müsâferet sâkin olan sipahi Mustafa ibn-i Receb sefer-i hümâyûna azîmet ve hayâtı ve memâtı nâ-ma‘lûm olan nâm mefkûdun sulbiye sağîre kızları Havva ve Fatıma'ya ve mefkûd-ı mezbûrun emvâl ve eşyâsını ve mutasarrıf olduğu tımârının dahî ‘aşarından hâsıl olanı ahz u hıfza ve zabta kıbel-i şer‘iden bir kayyim nasbı lâzım ve mühim olmağla kayyimlik uhdesinden gelmeğe kadir ve müstekime idüğini zeyli vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbâr itmeleriyle mütehakkik olan sağîre-i mezbûranın vâlideleri baisü'l-vesîka Ayşe binti Hüseyin hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsn-i meâb efendi hazretleri kayyım nasb ve tayini buyurduklarında ol dahî kayyimlik mezbûru kabul ve merâsimini kemâ yenbağı edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeleriyle mâ-vaka‘a bi't-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-‘ışrîn min Şevvâlü'l-mükerrem sene hamse ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl;		
es-Seyyid el-Hâc Şahabeddin Ağa ibn-i Resul Hvâce.	İbrahim ibn-i Bu?.	Hüseyin Beşe ibn-i Ali.
Ve gayruhüm.		

Sayfa 78/71, Belge 99.

Vüzerâ ve mîrimîrânı ve mütesellimlerin kuzâta rencîde ve ‘azl u nasbı memnû‘ olan emir sûretidir.

[Belgenin yanındaki yazıdır] Tıbk u aslıhu'l-âlî, hurrire el-fakîrullah teâlâ Ahmed Esad el-Kâdîasker-i Anadolu, gufira leh.

A‘lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri‘in yenbû‘u'l-fazl ve'l-yakîn keşşâfü'l-müşkilâti'd-diniyye, hallâlü'l-mufaddılâti'l-yakıniyye, miftâhu kunûzü'd-hakâik misbâhu rumûzü'l-dekâik, el-mahkûkîn bi-sunûf-ı avâtıfi'l-meliki'l-a‘lâ bi'l-fiil Rumeli kazaskeri Mevlana Abdullah ve bi'l-fiil Anadolu kazaskeri Mevlana Ahmed Esad edâmellahü teâlâ fezâili hümâ.

Tevkî‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Memâlik-i mahrûsetü'l memâlik-i husrevânîde vâki' kazâlara kuzât nasbı ve mevâli ta'yini husûsları taraf-ı hümâyûn şefket makrûn pâdişâhânemden nasb ve tevcîhine me'mûr ve mezûn olan sâhib-i tevcîh-i me'mûr ve müfevvez olub bu mesellü emre me'zûn olmayan vilâyet ve hükkâmın kazâ tevcîhi ve kâdî 'azli ve nâib ta'yîni hilâf-i şer'-i şerîf ve nasb u ta'yîn olunan kimesnelerin dahî ve hâkimleri muhtac ve câiz değil iken Rumeli ve Anadolu câniblerinde ve ekser Bosna diyârında ba'zı vüzerâ-i 'izâm ve kethüdâları ve mütesellim makûleleri eyâletlerinde olan kuzât ve nüvvâbı 'azl ve yerine buyuruldu ile diledikleri kimesneyi kâdî ve nâib (**Sayfa 79/70**) nasb ve mevâlî ta'yîni dahî işâret şeyhülislâmı ve emr-i âlîye muhtac iken ba'zı mevâdı dahî belde kâdîsına istima' itdirmeyub aharı mevâli ta'yîn ve tahtî hükûmetinde olan kuzâtı ashâb-ı emr-i 'arazın şikâyetine binâen kazâsında ihzâr itdiklerini kuzât bir kıt'a arzuhalleriyle inhâ ve ifâde ve istirhâm eylediklerinden mâadâ hakîkat-i hâl dahî vechi meşrûh üzere mütehahkik olmakdan nâşî kuzât ve nüvvâbın hilâf-ı şer'i şerîf 'azlini mûcib hâlâtı ve zulm te'addisi vukû'unda kânûn-ı kadîm üzere vüzerâ-i 'izâm ve civârında bulunan mevâli-i kirâm ve kuzât-ı hakîkat hâlî dîvân-ı mu'allâ erkâna 'arz ve i'lâm ve ahâlîsi mahzar idub Rumeli ve Anadolu sâdırları dahî sâdır olan emr-ı âlî ve tenbîh şeyhülislâmı ve kâide-i tarîk üzere 'azl ve aharını înabe eyleyub taşrada olan vüzerâ ve kethüdâları ve mütesellim makûleleri me'mûr ve mezûn değiller iken taraflarından buyuruldu i'tâsı ve ahar tarîk ile ve yerine diğeri nasb ve mevlâ ta'yîn olunmayub Rumeli ve Anadolu kaleminden olan kazâlarda ve târikde 'alâkası ve istîdâd ve istihkâkı olmayan meçhulü'l-ahvâl kimesneler umûr-ı niyâbetde istihdam kalmayub ve sicillât-ı rûznâmçelerde mukayyed olub mukaddemâ bâ-işâret-i şeyhülislâmı ve bâ-fermân-ı âlî Rumeli ve Anadolu mahzarlarından mâadâ kapukethüdâlığını kesb ve maaş ittihâz iden esâfirin dahî umûr-ı niyâbete müdâhalesi memnû' iken birkaç seneden berü bazıları kârukisbe kanâ'at itmeyub kuzât ve nüvvâbı itma' ile kâdî ve nâib kapu kethüdâlığını kendülere mâaş itmeleriyle bade'l-yevm arpalıklarından mâadâ ancak kuzât mansıbları kapu kethüdâlığını Anadolu kaleminden ise Anadolu mahzarları ve Rumeli kaleminden ise Rumeli mahzarları ru'yet idub sair kimesneler bu mesellü kuzât mensubları kapu kethüdâlığına müdahaleden men' ve def' ve memnu' olmadıkları sûretde haklarında iktizâ iden ta'zir ve te'dîbleri icrâ olunmak üzere tuğra-yı garrâ-yı mülûkâne ile müstehânen emr-i celîlüşân isdâr ve şerefyâfte-i sudûr olan emr-i münîf Rumeli ve Anadolu rûznâmçelerine sebt ve kayd ve mümzâ ve mahtûm mutâbık sûretleri sadreyn

tarafından iktizâ iden mahallere irsâl ve sicillâta kayd itdirilmek bâbında sâbıkan Rumeli ve Anadolu kâdîaskerlerine hitâben Hüdavendigâr-ı sâbık ammim cennet mekân firdevs-i âşîyân Sultan Abdülhamid Han ‘aleyhü’r-rahme ve’l-ğufrân zamânında bin yüz seksen dokuz senesi evâsıt-ı Saferu’l-hayrı târihiyle müverrah şerefyâfte-i sudûr olan emr-i âlişân Rumeli kadıaskeri esbas muşârun ileyhin rûznâmçesinde mestûr ve mukayyed olmağla bu kâideye dâima riâyet-i ve mazmûn-ı münîfi üzere ‘amel ve hareket olunmak iktiza ider iken bu esnâda hilâf-ı emr-i âlî ve hilâf-ı şer‘-i nebevî ve mugâyir tarîk vaz u harekete cesâret olunduğu bu sene zarfında tevârud iden mahzardan müstebyân olmakdan nâşî sen ki Rumeli kadıaskeri Mevlana-yı müşârün ileyhsin. Ber-minvâl-i muharrer mukaddem sudûr iden emr-i âlî nâtık olduğu vech üzere rûznâmçe-i kazâya kayd ve sebt ve mazmûn-ı âlî âle’d-devâm dustûrü’l-âmel tutulmak ve mümzâ ve mahtûm sûretleri iktizâ iden mahallere irsâl olunmak içün taraflarınza hitâben müceddeden bir kıt‘a emr-i münîfim isdârı emr-i savâb idiğün ilâm ve a‘lâmın mektezâsı üzere emr-i celilü’l-kadrim sudûrunu bi’l-fiil şeyhülislâm ve mükti’l-enâm olan a‘lemü’l-ulemâil mütebakkirîn efzalü’l-füzala mütevezzi‘în Mevlana Hamidi-zâde Mustafa edâmallâhü teâlâ fezâilühû işâret itmeleriyle işâretleri ve mukaddemâ bu bâbda sâdır olan emr-i âlî mu‘cebince ‘amel olunmak fermânım olmağın te‘kîden ve ihtimâmen müceddeden işbu emr-i münîfim isdâr ve yedinize î‘tâ olunmuşdur. İmdi siz ki mevlânâ-yı müşârûnileyhümâsız. Bu minvâl-i muharrer fi-mâba’d kuzâtın vüzerâ ve kethüdâları ve mütesellim makûleleri taraflarından muhâlif şerâit-i garrâ ‘azilleri ve yedlerine ahar kimesneler nasb u işâret şeyhülislâm olmaksızın istima-i deavîye mevâlî ta‘yîni men-i külli ile men‘ olunub kuzâtdan hilâf-ı şer‘ını mûcib hareket ve zulm teaddîsi zuhûr idenler bâ-âruz ve mahzar tarafınızda inhâ ve sadır olan emr-i münîfim ve tenzîh şeyhülislâmı ve kâide-i tarîk üzere ‘azl ve aharı inâbe olmak ve arpalıkdan mâadâ ancak kuzât mansıblarını kapu kethüdâlığı Anadolu kaleminden ise Anadolu ve Rumeli kaleminden **(Sayfa 80/69)** Rumeli mahzarları rû’yet idub sâir kimesnelere bu mesellü kuzât mansıbları kethüdâlığına müdâhaleden men u def‘ ve memnû‘ olmadıkları halde haklarında iktizâ iden te’dîb ve nefretleri icrâ olunmak şartıyla işbu emr-i celîlü’l-kadrimi Rumeli ve Anadolu rûznâmçelerine kayd ve mumzî ve mahtum mutâbık sûretlerini tarafınızdan iktizâ iden mahallere münessibîler? ve sicillâta kayd itdirup dâimâ mazmûn-ı münîfi üzere ‘amel ve hareket ve hilâf-ı emr-i âlî ve menâfî şer‘-i enver ve

mugâyir-i tarîk vaz‘u hareket vukûndan ittikâ ve mübâ‘adet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr iden fermân vâcibü’l-ittibağ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hilâfından be-ğayet hazer ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahriren fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.
El-mahrûse.

Vasala fî 23 Şevval.

Sayfa 78/71, Belge 100.

Fi’l-asl Nevşehir kazâsından olub erbâb-ı vâizinden ismi nâ-ma‘lûm mefkûdun târih-i rakamîden on sene mukaddem Çubukabâd kazâsına tâbi‘ Samut karyesi ahâlisinden Murtaza Ağa oğlu es-Seyyid Ali zimmetinde olan yirmi guruş ve İsmail Çelebi zimmetinde olan yedi guruş kıymetlü iki ‘aded danası mukâbelesinde mezbûran Ankara Sancağı’nda beytülmâl-ı âmme ve hâssa Fahru’l-işbâh es-Seyyid Mehmed Ağa’ya meclîs-i şer‘de bir re’s kısrak def‘ ve teslîm eylediklerinde ol dahî kabul idub zimmetlerini ibrâ ve iskât eylediği işâret olunmuşdur. Fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Husûs-ı mezkûriçün emîn-i mezbûrun harc-ı hüccet ve mesârif-i sâiresi 9 guruş. Dokuz guruşdur.

Sayfa 78/71, Belge 101.

Medîne-i Ankara’ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ’ya tâbi‘ Zindancı karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Havva binti İsmail’in verâseti zevci es-Seyyid Mustafa ibn-i Ömer ile sadriye sağîr oğlu es-Seyyid Âbidi’ne münhasır olduğu lede‘ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffiye-i mezbûrenin kıbel-i şer‘den bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîm olunan

terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sânî ve'l-îşrîn (min şevval) sene hamse ve mieteyeyn ve elf.

<table>
<tr><td>Bir sene yirmi iki günlük değirmen hissesi.
Guruş 10.</td><td>Müstamel telli kürk 1.
Guruş 30.</td><td>Telli anteri.
Aded 1.
Guruş 30.</td><td></td></tr>
<tr><td>Müstamel çiçekli anteri 1 ve şalvar 1.
Guruş 15.</td><td>Şitâî anteri 1
Guruş 5.</td><td>Telli şalvar 1.
Guruş 5.</td><td>Sîm kuşak 1.
Guruş 10.</td></tr>
<tr><td>İncü küpe.
Aded 1.
Guruş 20.</td><td>Altun yüzük.
Aded 2.
Guruş 6.</td><td>Köhne anteri 2 ve libade 1.
Guruş 8.</td><td>Yemeni.
Aded 8.
Guruş 8.</td></tr>
<tr><td>Câr.
Aded 1.
Guruş 5.</td><td>Evân-i nühâsiye.
Kıyye 10.
Guruş 10.</td><td>Kara sığır ineği.
Aded 2.
Guruş 20.</td><td>İki evlek bağce.
Guruş 40.</td></tr>
<tr><td>Zimem ba-defter.
Guruş 5.</td><td>Mehr-i müeccel,
der-zimmet-i zevci merkûm.
Guruş 200.</td><td colspan="2">Yekûn; 477 guruş. Dört yüz yetmiş yedi guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Minhü'l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Resm-i kısmet.
Guruş 11.
Pâre 37.</td><td>Emîniyye ve hüddâmiye.
Guruş 2.</td><td>Kâtibiyye ve kalemiyye.
Guruş 1.</td><td>Kaydiyye.
Guruş 0,5.</td><td>Muhzırbaşıya.
Guruş 1.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Masârûf-i sâire.
Guruş 1.
Pâre 3.</td><td colspan="3">Yekûn ihrâcât; 18 guruş on sekiz guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese; 459 guruş. Yalnız dört yüz elli dokuz guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Hisse-i zevc.
Guruş 114.
Meblağ 90.</td><td colspan="3">Hisse-i ibn.
Guruş 344.
Meblağ 30.</td></tr>
</table>

Sayfa 77/72, Belge 102.

Medîne-i Ankara'da Hacı Musa Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Hanîfe binti Hacı Mustafa'nın verâseti ancak sadriye kebîr oğlu Mustafa Beşe ibn-i Mehmed nâm gâibü'l-hisârı tahakkukundan sonra gâib-i merkûmun hissesini zabt u hıfza cânib-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iye kayyım nasb ve ta'yîn olunan Hüseyin binti Mehmed'in iltimâsıyla kıbel-i şer'den tahrîr ve sûk-ı sultânîde bade'l-müzâyede bey' füruht ve kayyım-ı merkûma teslîm olunan tereke-i müteveffiye-i mezbûradır ki a'yân ve esmânıyla ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fî yevmi's-sâni ve'l-'ışrîn min Şevval sene hamse ve mieteyn ve elf.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 152.		Der-zimmet-i Kuyrukçu-zâde İbrahim Ağa. bâ-temessük. Guruş 200.		Sahh.
Köhne tamgahane. anteri 1. Guruş 4. Pâre 2.	Müstamel yorgan 1. Guruş 4.	Sağîr kuşak. Guruş 1. Pâre 12.	Ocak yaşmağı yolu 100. Guruş 8.	
Altun yüzük ve sîm yüzük. Guruş 2. Pâre 30.	Sağîr enam. Aded 2. Pâre 30.	Safra altı 1 ve minder yüzü 1 ve don 1 ve gömlek 1 ve çarşab 1. Guruş 2. Pâre 20.		
Kavuk örtüsü. Guruş 2. Pare21.	Yemeni. Aded 4. Guruş 5.	Def'a yemeni 2. Guruş 2.	Boğca. Aded 1. Guruş 1 Pâre 25.	Makrame 1. Guruş. Pâre 30.
Hurdevât elbise. Guruş 2. Pâre 19.	Pirinç tas. Aded 2. Guruş 1. Pare 30.	Havlu ve boğça 1 kaşık 1. Guruş 1. Pâre 5.	Köhne yasdık ve hegbe 1 Sofra ayağı 1. Guruş 2.	
Sanduk Hurdevâtı.	Piş tahta Hurdevâtı.	Köhne yasdık ve kilim ve halı ve yorgan ve sini.		

Pâre 31.	Pâre 30	Guruş 17. Pare 27.			
Sağîr sini 1 köhne yasdık 2 ve havan 1. Guruş 2.	Ocak Timurları. Guruş 1. Pare 31.	Evân-ı nühâsiye. Kıyye 6. Guruş 12. Pâre 30.		Sahh.	
Tencere. Aded 1. Guruş 2. Pâre 30.	Bekmez tâbe. Kıyye 8,5. Guruş 9. Pâre 29.	Kapaklı tas. Aded 2. Guruş 1,5.	Bakraç 1 hamam leğeni 1 ve sahan 1. Guruş 3.	Sahh.	
Köhne yasdık. Aded 3. Guruş 1. Pâre 11.	Köhne mendir ve seccâde ve keçe. Aded 1. Guruş 4. Pâre 11.	Köhne halı 1 ve seccâde 1 ve iç minderleri. Guruş 2.			
Hurdevât menzîl. Guruş 3.	Tahta sandık. Aded 2. Guruş 1.	Makrame 6 ve peşkir 4 ve oya 1 ve boğca 1 ve gömlek 1. Guruş 35.		Sahh.	
Yekûn; 508,5. Guruş. Yalnız beş yüz sekiz buçuk guruşdur.					
Minhü'l-ihrâcât;					
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 25.	Resm-i kısmet. Guruş 12,5. Pâre 8.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 2,5.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 6	Çukadâriyye. Guruş 5.	Kaydiyye. Guruş 1,5.
Muhzırbaşıya. Guruş 5.	Dellâliye Guruş 5.	Deyn-i müsebbit be-vakf-ı mâl-ı avârız. An mahalle-i mezbûre. Guruş 20.			İhzâriyye. Guruş 2.
Mesârif-i sâire. Guruş 12. Pâre 12.	Harc-ı hüccet-i kayyım. Guruş 15.	Yekûn ihrâcât; 112 guruş. Yüz on iki guruşdur.			
Sahhu'l-bâkî, der-yed-i kayyım-ı mezbûr. 396,5 guruş. Yalnız üç yüz doksan altı buçuk guruşdur.					

Müteveffiye-i mezbûrenin terekesinde zuhûr iden dilsiz bir sîmli gaddâre Kuyrukçu-zâde İbrahim Ağa'nın rehin virdiğini ihbâr itmeleriyle işbu derûn-ı defter-i kassâma idhâl olunmayub kayyım-ı mezbûre emânete verildiği bu mahalle işâret olundu.

Sayfa 76/73, Belge 103.

Vekîl temessüküdür.

Bâ'is-i tahrîr temessük budur ki;

İşbu bin ikiyüz beş senesine mahsûben deruhde iltizâmımızda olan Esbkeşan mukataası reâyâsından medîne-i Ankara derûn-ı birûndan kurâlarında olan perâkende Esbkeşan reâyâsının kâffe-i umûr ve husûslarının nizâm ve temşînî ve rüsûm-ı kadîme üzere cürm ü cinâyet ve salb-ı siyâset ve her bir umûrlarının tanzîm ve rû'yetine beyânda olan emr-i âlî mu'cebince işbu dârende-i temessük Mehmed Efendi vekîl nasb olunmağla siz ki; (**Sayfa 77/72**) reâyâyı mezkûrlarsız. Ba'de'l-yevm efendi mûmâ-ileyhin her vecihle üzerimize zâbit bilub ber-mu'tâd-ı kadîm edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrînizi dahî edâ ve teslîm ve rüsûm-ı ra'ıyyet eylemeniz içün işbu vekîl temessüğü tahrîr ve efendi mûmâileyh yedine i'tâ olunmağla sen efendi-yi mûmâ-ileyhsin. Sen dahî reâyâ-yı mezkûrları ahar kimesnelerin cevr ve rencîdelerinden hıfz u hırâset iderek üzerlerine zâbit olub rüsûm-ı reâyâ yet? eyleyub ber minvâl-i muharrer amel eyleyesiz. fî 15 Ramazan sene 1205.

Bâ-mühr-i Seyyid Ali.
Voyvoda-i Esbkeşan hâlen.

Vasala fî 17 Şevval.

Sayfa 76/73, Belge 104.

Esbkeşan reâyâsının serbestiyet emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm mâ'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Konya ve Esbkeşan mukataa'sı reâyâsı bulundukları kazâların kâdîları ve nâibleri zîde fazlühum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân mukataa-i mezbûr voyvodası (boşluk) zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrühüm tevkî-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ'lûm ola ki;

Süddetü'l-muhderati'l-keliletü'l-muhsenât tâcü'l-mestûrât zâti'l-âlî ve's-sâadat validem sultan dâmet ismethâ ve zâdet iffethânın kethüdâsı iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Mahmud Bey'in dâme 'uluvvühû rikâb-ı müttekabında Dîvân-ı hümâyûnuma 'arz gönderüp sultan-ı müşârunileyhin havâssından Esbkeşan mukata'ası reâyâları makrûru'l-kalem ve makbûu'l-kadem min külli vücûh serbet ve tekâlif-i sâbıkadan mu'af ve müsellem olub hilâf-ı surût-i serbestiyet voyvodalarının zabt u rabtına ahardan müdâhale iktiza itmez iken bazı mütegallebeden kimesneler müdâhale ve te'addî ve hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnum dâimâ hâss-ı mezbûr ahâlilerini ta'cîz ve tekbîrden hâlî olmamalarıyla hâss-ı mezbûr reâyâları serbestiyet şurûtu mu'cebince voyvodalarına zabt u rabt itdirilub ahardan bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu 'arz ve iltimâs eylediği ecilden Hazîne-i Âmirem'de mahfûz Haslar mukataası defterlerine nazar olundukda zamân-ı zabtı Muharrem gurresinden olan rusûm-ı tâife-i Esbkeşan ve tevâbîhi mukata'ası Validem sultan-ı müşârun-ileyhin tarafından müstekilen serbestiyet üzere zabt olunur hâsslarından olunduğu ve havâss-ı sultân-ı müşârün-ileyhâ ötenden berü mefrûzû'l-kalem ve makbûu'l-kadem min-küllî vücûh serbestiyet olmak kanûn-ı kadîm olub taraflarından ol vecihle zabt oluna gelmeğin vâliler ve sancak mutasarrıfları ve ümerâ-i livâ taraflarından bilâ-fermân bir akçe ve bir habbe mutâlebesiyle rencîde olunmaya deyu mukaddem ve muahhar târihler ile şerefzîr sudur olan hutût-ı hümâyûn şevket makrûn mu'ceblerince evâmir-i şerîfem verile geldiği mukayyed olunmağın imdi mu'cebince 'amel olunmak fermânım olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idub dahî mukataa-i mezbûr vâlidem sultan-ı müşrârun-ileyhâ tarafından müstakilen zabt olunub hâsslarından olunduğu ve havâs-ı sultan-ı müşârün-ileyhâ öteden berü mefruzü'l-kalem ve maktu'-ı kadem min külli'l-vücûh serbest olmak ve kanûn-ı kadîm olub taraflarından ol vecihle zabt oluna gelmeğin vâliler ve sancak mutasarrıfları ve ümerâ-i livâ taraflarından bilâ-fermân bir akçe ve bir habbe mutâlebesiyle rencîde olunmayalar deyu mukaddem ve mutahhara târihler ile şerefzîr sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrûn mu'cebince o emr-i şerîfem virilu geldiği Hazîne-i Âmirem defterlerinden mukaddem olmağla siz ki kuzât-ı nüvvâb mûmâ-ileyhimsin. Mukataa-i mezbûrâtı voyvodalarına serbest üzere zabt u rabt itdirdub hilâf-ı şürût serbest ve mugayir-i emr-ı âlîşanım ahardan bir ferde müdâhale ve ta'arruz ile hâss mezkûr reâyâlarını bir dürlü rencîde ve remîde itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîf-e

i‘timâd kılasız. Tahriren fî’l-yevmi‘s-sâni ‘aşer Muharremü’l-harâm, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye el-mahrûsa.

Vasala fî 17 Şevval.

Sayfa 75/74, Belge 105.

Medîne-i Ankara’da Hâcetdepesi Mahallesi ahâlisinden olub Burdur kazâsında ber-vech-i müsâferet sâkin iken bundan akdem fevt olan Minnet oğlu Mustafa Çelebi ibn-i Molla Ahmed’in verâseti zevcesi Ayşe binti Hacı Ali ile sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Ömer’e ve es-Seyyid Ahmed’e münhasıra olduğu lede’ş-şer‘ü’l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffâ-yı mezkûr kıbel-i şer‘den bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzatü’ş-şer‘ıyye tevzi‘ ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’l-‘ışrîn Şevvâlü’l-mükerrem, sene hamse ve mieteyn ve elf.

<table>
<tr><td>Menzîl.
Der-mahalle-i mezbûre.
Guruş 200.</td><td>Bağ,
Der-mevzi Dikmen.
Guruş 120.</td><td colspan="3">Beledî yasdık 5 ve minder 5 kilim 2 seccâde 1 ve yüz yasdığı 1.
Guruş 10.</td></tr>
<tr><td>Orta halı.
Guruş 15.</td><td>Köhne yorgan 1.
Guruş 3.</td><td colspan="2">Halva tâbesi 1 ve bekmez tabası 1.
Guruş 15.</td><td>Kazgan.
Aded 1.
Guruş 5.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Pirinç şamdân 1 ve kahve ibriği 2 ve maşraba 1.
Guruş 5.</td><td colspan="3">Kapaklı sahan hoşab tası 1 tabak 23 sahan 1 ve tas 1.
Guruş 15.</td></tr>
<tr><td>Tencere ve tâbe.
Aded 3.
Guruş 5.</td><td>Nühas mangal.
Guruş 4.</td><td>Tabak.
Aded 3.
Guruş 6.</td><td>Anbar.
Aded 1.
Guruş 5.</td><td>Kahve altı.
Aded 2.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Hurdevât menzîl.
Guruş 5,5.</td><td colspan="3">Ceman yekûn; 415,5 guruş. Dört yüz on beş buçuk guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Minhü’l ihrâcât;</td></tr>
</table>

Resm-i kısmet. Guruş 10. Pâre 15.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 2.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 2.	Çukadâriyye. Guruş 2.	Kaydiyye. Guruş 0,5.

Muhzırbaşıya. Guruş 1.	İhzâriyye. Guruş 0,5.	Ve masârîf-i sâire. Guruş 1. Pâre 5.	Sahh.	Sahh.

Bâlâda mestûr menzîl-i mezkûru mahalle-i mezbûra mütevellisi Mahmud bin Mehmed zevce-i mezbûre Ayşe mahzarında müteveffâ-yı mezbûrun babası müteveffâ Ahmed hayatta iken on sene mukaddem yüz otuz guruş bedel-i medfû‘ ve makbuza iştirâ eylediğini es-Seyyid Süleyman bin es-Seyyid Memiş Ağa ve Duhanı Çukadâr Mustafa Ağa şahâdetleriyle vech-i şer‘i üzere isbât itmeğin yekûndan tenzîli iktiza iden. Guruş 130.

Müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde er karındaşı oğlu sağîr es-Seyyid Halil altmış guruş deyni olduğunu merkûm es-Seyyid Süleyman ve Mustafa ibn-i Berber Ali şahâdetleriyle şer‘an sâbit olmağın yekûndan tenzîli iktiza iden. Guruş 60.

Yekûn ihrâcât; Guruş 209,5. Yalnız ikiyüz dokuz buçuk guruşdur.		
Sahhu’l-bâki li’t-taksîm-i beyne’l-verese; Guruş 206. Yalnız ikiyüz altı guruşdur.		
Hisse-i zevc. Guruş 25. Meblağ 90.	Hisse-i ibn. Guruş 90. Meblağ 15.	Hisse-i ibn. Guruş 90. Meblağ 15.

Ba‘de sağîr-i mezbûr Mehmed Emin dahî fevt olub verâseti vâlidesi zevce-i mezbûre Emine ile li-ebeveyn erkarındaşı sağîr-i mezbûr Ebubekir ve li-ebeveyn kızkarındaşı hâmil-i mezbûre Hadice’ye ba‘del-inhisâr müteveffâ-yı sağîr-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil 304 guruş otuz üç akçeden 7 guruş techîz ve tedfîni ve 12 guruş harc defteri ba‘del-ihrâc bâkî kalan 285 guruş otuz üç akçe veresesine taksîm olunduğu bu mahalle işâret olundu. Fî guruş 285, meblağ 32. Fî 17 Şevval sene 1205.

Hisse-i ümm-i mezbûre Emine. Guruş 47.	Hisse-i li-ebeveyn mezbûr Ebubekir. Guruş 158.	Hisse-i ahad li-ebeveyn Hâmil-i mezbûr Hadice. Guruş 79.

Meblağ 65.	Meblağ 59.	Meblağ 29.

Merkûmun asıl defteri bundan evvel olan sicilin otuz dördüncü varakasına kayd olunmağla bu mahalle işâret olunmuşdur. Vakt-i hâccette ibrâz oluna.

Sayfa 74/75, Belge 106.

Yüz iki ‘adet merkeb yuva olub ba emr-ı âlî vekîl-i emîn beytülmâl-ı müslimîn olan Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa’ya teslîm ve altışar akçe nafaka takdir olunduğu bu mahalle kayd şod. Fî 21 Şevval sene 1205.

Sayfa 74/75, Belge 107.

Esbkeşân reâyâlarının iskân emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâil ve’l-kelâm Esbkeşan reâyâsının bulundukları mahalle kâdîları ve nâibleri zîde fazlühüm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ‘lûm ola ki;

Süddetü’l-muhderati’l-keliletü’l-muhzat tâcü’l-mesturât zâti’l-âlî ve isâdat vâlide-i muhteremim dâmet ‘ısmethâ ve zâdet iffethânın kethüdâsı iftihârü’l-emâcid ve’l-ekâbir Dergâh-ı muallam kapucıbaşılarından Yusuf dâme ‘uluvühûnün takdîm eylediği takrîri mefhûmunda müşârünileyhânın Havâss-ı ‘aliyyelerinden Esbkeşân Hâssı mukâta‘asına tâbi‘ Kureyş kazâsı ahâlilerinden ber mûceb-i defter yüz altmış iki nefer kimesneler ‘iyâlleriyle bundan akdem vatan-ı asliyelerin terk ile Ankara şehrinde ve kurâsında sâkin olduklarına binâen reâyâ-yı mezbûra sâdır olan fermân-ı âlişânım mûcebince makarr-ı kadîmelerine nakl ve ‘asıl cemaatleri derûnuna îvâ ve iskân olunmuşlar iken bu defaya değin yine Ankara taraflarına perâkende olub reâyâ-yı mezbûrenin sehimlerine isâbet iden mîrîleri kazâ-i mezbûrun bakâya kalan reâyâlarına tahmîl oluna tabâver? tahammül olamayub külliyen perîşân olacaklarından başka sâire dahî sirâyet ile hâss-ı mezbûrun şirâze-i nizâmına halel geleceği bedîdâr olmağla zikr olunan yüz altmış nefer reâyâ heyet-i mecmu‘alarıyla bulundukları mahallden hâne ve zamân i‘tibâr olunmaksızın kaldırılub hâss-ı mezbûr tevâbinden olan kazâ-i merkûma celb ve iskâ itdirilmek üzere emr-i şerîfim sudûrunu inhâ ve istirhâm itmekle kuyudât tefettu‘ itdirdikte bu makûle Ekrâd ve Türkmân

mukâta‘âtı reâyâları konar ve göçebe tâifesinden olub bir mahalde avârız hânesine kayd olur makûleden olmağla bu mesellü mahall-i ahara müteferrik ve perîşân olan reâyâsı hâne ve zamân i‘tibâr olunmaksızın mârifet-i şer‘ ve zâbitânı ma‘rifetleriyle heyet-i mecmu‘alarıyla bulundukları mahalden kaldırılub makarr-ı kadîmleri olan asıl cemâ‘atleri derûnuna îvâ ve iskân itdirilmek virilan o emr-i şerîfem şurûtundan idüğü derkenar olundukda imdi şurutı mûcebince ‘amel olunmak fermânım olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda mukata‘a-i mezbûra zâbitinden südde-i saâdetimden ihrâc olunmuş mühürlü ve nişanlu sahîh sûret-i defter-i cedîd-i hakânî taleb idub göresin. Mukataa-i mezbûr reâyâsı konar ve göçer göçebe tâifesinden olub bir mahallde avârız hânesine kayd olunur makûleden olmamağla mukata‘a-i mezbûrun defterde mukayyed ra‘ıyyet ve ra‘ıyyeti oğullarından iken kadîmî yerlerin terk birle mahall-i ahara müteferrik ve perîşân olan reâyâyı hâne ve zamân i‘tibâr olunmaksızın ma‘rifet şer‘ ve zâbitânı ma‘rifetleriyle bulundukları mahallerden heyet-i mecmu‘alarıyla kaldırılub makarr-ı kadîmleri olan asl cemâatleri derûnuna îvâ ve iskân itdirdub hilâf-ı şurût bir ferde inât ve muhâlefet itdirmeyesiz. Ama bu babda ziyâde ihtimâm idub bu bahâne ile aharın defterlü reâyâsını iskân teklîfi ile rencîde ve remîde itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi’l-yevmi’t-tâsi‘ Cemâziye’l-ûlâ sene hamse ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye, el-mahrûse.

Vasala fî 9 Şevval.

Sayfa 73/76, Belge 108.

Kuyumcu reâyâlarının iskân emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘adenü’l-fezâil ve’l-kelâm zikr-i ‘atî mukâta‘a reâyâsının bulundukları mahâllin kâdîları ve nâibleri zîde fazlühum tevki‘-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Kıdvetü’l-emâsil-ve’l-akrân Ahmed bin Selim zîde kadruhû rikâb-ı hümâyûnuma ‘arzûhal idub Haleb muhâsıllığı ifrâzından mâlikane uhdesinde olan Cizye-i Kıbtiyan Haymana-i Adana ve Kilis mukataasının Kuyumcu tabir olunur defterlü reâyası ez-

kadîm Çorum Sancağı'nda sâkin ve mutavattın olub livâ-i merkûm dâhilinde olduklarınca üzerlerine vasî lâzım gelen rüsûm-ı mirîyeleri vaktû zamânıyla tahsîl olunagelur iken şimdi reâyâ-i merkûm kadîmi yerlerin terk ve ahar mahallere mütevekkirine? ve perîşân olmak mela'besesesiyle rüsûm-ı miriyeleri tahsîlinde emr-i mişvâr ve ol-vecihle hâsılat-ı mukâtaâya irâd-ı kesr ve noksan eylediğinden bahisle ba'de izin reâyâ-yı merkûma bulundukları mahallelerden mâ'rifet-i şer ile kaldırılub kadîmi sâkin oldukları yerlerine nakl ve iskân itdirilmek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istid'â-yı 'ınâyet eylediği ecilden Hazîne-i Âmire'mde mahfûz Başmuhasebe defterlerine nazar olundukda mukata'a-i merkûma merkûmun mâlikâne 'uhdesinde olduğu ve bu makûle mâlikâne virilen mukata'ât-ı mevzûât ve karâr ve kurâ'ın defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından bazısı sebepler ile kadîmi sâkin oldukları yerlerinden kalkub ahar mahallelere perâkende ve perîşân olanlar hâlen oldukları mahallerde sâkin olalı on seneyi mürûr eylemeyub veyahud avârız hânesine kayd olunmuş değiller ise kaldırılub kadîmi sâkin oldukları yerlerine nakl ve iskân itdirilub ama oturdukları mahallere sâkin olalı on sene gecûb yahud avârız hânesine kayd olunmuşlar ise o makbûleler kaldırılmak teklîfi ile rencîde olunmayub oturdukları mahallerde üzerlerine iddia'sı lâzım gelen rüsûm-ı ra'ıyyetlerine kânûn ve defter mûcebince 'asıl ra'ıyyet kayd oldukları zâbitlerine edâ eylemelerini turutundan idüğü derkenar olunmağla sûreti mûcebince emr-i şerîfim verilmek bâbında iftiharü'l-ümerâi'l-ekâbir hâlen rikâb-ı hümâyûnum defterdarı Osman dâme 'ulüvvühû telhis itmekle imdi telhis mûcebince 'amel olmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbdan mukata'a-i merkûma zâbitândan südde-i sa'adetimden ihrâc olunmuş mühürlü ve nişanlu sahîh sûret-i defter-i cedîd-i hâkânî taleb idub göresiz. Mukata'a-i mezbûrun defterde mukayyed râ'iyet ve râ'iyeti oğullarından iken kadîmi sâkin oldukları karyelerine terk ve varub ahar mahallere perâkende ve takas iden reâyâ hâlen oldukları yerlerde sâkin olalı on sene murûr itmeyub veyahud avârız hânesine kayd olunmuş değiller ise o makbûle reâyâ zâbitleri mârifeti ve mârifet-i şer ile kaldırılub kadîmi sâkin oldukları yerlerine nakl ve iskân itdirdub hilâf-ı şürût bir ferde inâd ve muhalefet itdirmeyesiz. Ama oturdukları mahallere sâkin olalı on sene geçub veyâhud avârız hânesine kayıd olunmuşlar ise o makûleler kaldırılmak teklîfi ile rencîde olunmayub oturdukları mahallerde üzerlerine edâsı lâzım gelen rüsûm-ı ra'iyetlerin kanûn ve defter

mûcebince asıl ra‘ıyyet kayd oldukları zâbitlerine edâ itdirdub hilâf-ı kânûn ve defter bir ferde inâd ve muhâlefet itdirmeyesiz ama bu bâbdan ziyâde ihtimâm idub bu bahâne hâlen oldukları yerlerde sâkin olalı on sene mürûr idenleri ve müceddeden avârız hânesine kayd olunanları ve aharın defterlü reâyâsını iskân teklîfi ile rencîde ve remîde itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmeti şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fi’l-yevm gurre-i Şabanü’l-mu‘azzam sene hamse ve mieteyin ve elf.

Kostantiniyye, el-mahrûse.

Vasala fî 23 Ramazan.

Sayfa 71/78, Belge 109.

Medîne-i Ankara’da Öksüzce Mahallesi ahâlisinden olub bundan akdem Kayseriye’de ber vech-i ticâret sâkini ve ba‘de medîne-i mezbûreye ‘azîmet üzere iken esnâ-yı râhte fevt olan Çizmeci Salih ibn-i Yusuf’un verâseti zevcesi Şerîfe Mihri binti Ali ile sulbi sağîr oğulları es-Seyyid Hüseyin ve es-Seyyid Osman ve sulbiye kebîre kızları Şerîfe Saide ve Şerîfe Hadice’ye ve sağîre kızı Şerîfe Fatıma’ya ve vâlidesi Fatıma binti Abdullah’a munhasıra olduğu lede‘ş-şerül-enver zâhir ve hümâyân olduktan sonra müteveffâ-i mezbûrun kıbel-i şerden bi’t-taleb tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fî yevmi’l-‘ışrîn min Ramazanü’l-mübarek sene hamse ve mieteyin ve elf.

Mushaf-ı şerîf. Hediye. Guruş 3.	Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 300.	Menzîl. Der-mahalle-i Hacı Doğan Guruş 110.
Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 240.	Bağ. Der-mevzi Ayrancı. Guruş 50.	Bağce. Der-karye-i Yakub Abdal. Guruş 50.
Nısf kazgancı dükkânı. Der-sûk-ı Kazgancıyan. Guruş 70.	Müstamel kabud. Aded 1. Guruş 20.	
Sansar paçası cübbe kürk	Müstamel kutnu anteri.	Müstamel çuka şalvar 1.

1. Guruş 20.	Guruş 3.	Guruş 8.
Müstamel nafe biniş kürk 1. Guruş 10.	Çuka anteri. Guruş 10.	Müstamel cübbe kürk. Guruş 3.
Müstamel çuka şalvar ve sarık 2. Guruş 5.	Sofra altı ve peşgir. Guruş 3.	Köhne kebe. Aded 2. Guruş 3.

(**Sayfa 72/77**)

Cedîd yorgan 2 ve köhne yorgan 2. Guruş 15.	Seccâde ve kilim. Aded 4 ve heğbe. Guruş 21.	Sağîr pirinç şamdân 2. Guruş 3.	
Çizme asdarı biz top 19. Guruş 19.	Köhne yasdık 11 ve çit minder 8 ve halı 2 ve kilim 1. Guruş 30.		
Nühas mangal. Aded 1. Guruş 2.	Sîm zarf 4 ve tombak zarf ve leye? fincanı 12 ve kahve ibriği 3 ve tebsi. Aded 1. Guruş 15.		
Halı mâkad ve heybe garar 1. Guruş 8.		Leğen ibrik 1 ve ateşbe ocak timuru ve meşe 1 ve gelberi 1. Guruş 4.	
Kebîr mangal. Guruş 5.	Kebîr sini. Aded 1. Guruş 10.	Bekmez tavası. Guruş 5.	Kuzu tenceresi 1 ve kazgan 1. Guruş 6.
Evân-ı nühâsiye. Kıyye 20. Guruş 20.	Kayseriye'den gelen sahtiyan dink 13 ve bezir dink 1. Guruş 1800.		
Cîrbeş? yük 1. Guruş 15.	Tüfenk. Aded 2. Guruş 10.	Merkeb. Re's 1. Guruş 10.	Zimem-i müteferrika, bâ-defter. Guruş 1386,5.

Defa zimem-i bâ-defter. Guruş 474,5.	Çizmeci dükkânında olan gediği. Guruş 13,5.	Müstamel cübbe kürk ve alaca anteri ve köhne biniş. Aded 1. Guruş 14,5.
Hurdevât menzîl. Guruş 10,5.		Cem‘an yekûn; Guruş 4802,5. Dört bin sekiz yüz iki buçuk guruşdur.

Minhü’l-ihrâcât;				
Resm-i kısmet Guruş 120.	Emîniyye ve hüddâmiyye Guruş 24.	Kâtibiyye ve kalemiyye Guruş 7.	Çukadâriyye. Guruş 6.	Kaydiyye. Guruş 1,5.
Muhzırbaşıya. Guruş 5.	İhzâriyye. Guruş 1.	Mesârif-i sâire. Guruş 5.	Harc-ı hüccet-i vesâyet. Guruş 20.	
Yekûn; Guruş 189,5. Yüz seksen dokuz buçuk guruşdur.				
Sahhu’l-bâki; Guruş 4613. Yalnız dört bin altıyüz on üç guruşdur.				
Hisse-i zevce. Guruş 576. Meblağ 75.	Hisse-i ibn. Guruş 933. Meblağ 70.	Hisse-i ibn. Guruş 933. Meblağ 70.	Hisse-i bint. Guruş 466. Meblağ 95.	Hisse-i bint. Guruş 466. Meblağ 95.

Hisse-i bint. Guruş 466. Meblağ 95.	Hisse-i ümm. Guruş 768. Meblağ 100.

Ba‘de sağîr-i mezbûr es-Seyyid Mehmed dahî fevt olub verâseti ceddi-i mezbûr el-Hâc Ali ile vâlidesi zevce-i mezbûre Şerîfe Kezban’a bade’l-inhisar babası müteveffâ-yı mezbûrdan müstakil hisse-i ‘ırsiyesi meblağ-ı mezkûr 1860 guruş 10 akçeden harç defteri ceman 45 guruş ba‘det tenzîl bâkî kalan bin sekiz yüz on beş guruş on akçe verese-i mezbûrâna taksîm olunduğu bu mahalle işâret olundu. Hurrire fî evâil-i Şevvalü’l-mükerem sene 1205.

Sahhu’l-beyân; Guruş 1815, Meblağ 10.		
Hisse-i cedd-i mezbûr Hacı Ali.	Hisse-i ümm-i mezbûre Şerîfe Kezban.	Gayr-i kâbil-i taksîm. Meblağ 1.

Guruş 1210. Meblağ 6.	Guruş 605. Meblağ 3.	

Bunun ‘asl defteri bundan evvel olan sicilin otuz ikinci kâğıdına kayd olunmağla bu mahalle işâret olmuşdur. Vakt-i hâcette ibrâz olunan gaflet olunmaya.

Tamâm.

Sayfa 71/78, Belge 110.

Haseki Mehmed Ağa’nın mütesellimlik emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-ahkâm ma‘denü’l-fezâil-ve’l-kelâm Ankara Sancağı’nda vâki’ kuzât ve nüvvâb zîde fazluhüm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Ankara Sancağı’na mutasarrıf olan hâlen Anapa muhafızı düstûr-ı mükerrem müşîr-i müseffam nizamü’l-âlem vezîrim Mustafa Paşa edâmallahü teala iclâlehû tarafından livâ-i mezbûra Damgacı oğlu Mustafa nâm kimesne bundan akdem mütesellim nasb olmuşiken ahâli-i fukarâya zulm ve te‘addîsi olduğundan merkûm mütesellimlikden ‘azl ve yerine zabt u rabt memleket ve himâyet ve fukarâ-yı ra‘ıyyete muktedir kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mehmed zîde kadruhû mütesellim nasb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu müşarunileyhin kapu kethüdâsı vekîli kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Osman zîde kadruhû bâ-arzuhâl istid‘â itmekle vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlanâ-i mûmâ-ileyhimsiz. Keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh mütesellimlik mezkûru mûmâileyh Mehmed’e zabt ve müşârün ileyh tarafına râci‘ olan tayyârât ve aidâtı kadîmden olageldiği vecihle ahzu kabz itdirilüb mütesellimlik umûruna aharı dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle (boşluk) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hilâfından gâyetü’l-gâye tehâşî ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe itimad kılasız. Tahrîren fî evâhir-i Şabanü’l-mu‘azzam, sene hamse ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye, el mahrûse.

Vasala fî 16 Ramazan-ı mübârek.

Sayfa 70/79, Belge 111.

Medîne-i Ankara'da İmam Yusuf Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Niğdevî Babası Lağon Dives? veled-i sağîrenin verâseti zevcesi Anastasya binti Lefter ile lieb erkarındaşı Kirkor nâm gâibeye münhasıra olduğu lede'ş-şer'ı'l-enver zâhir olduktan sonra hâlik-i mesfûrun cânib-i şer'den tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmit-tâsi' min Ramazan-ı mübârek sene hamse ve mieteyn ve elf.

<table>
<tr><td colspan="2">Menzîl.
Der-mahalle-i mezbûre.
Guruş 500.</td><td colspan="2">Bağ.
Der-mevzî' Binit taşı.
Guruş 250.</td><td>Elbise.
Guruş 25.</td></tr>
<tr><td colspan="4">Beledî müstamel yasdık 11 ve minder 5 ve kilim 4
Defa köhne kilim 3 ve minder 3 ve yasdık 3.
Guruş 35.</td><td>Leğen, ibrik ve mangal.
Guruş 6.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nühas.
Kıyye 30.
Guruş 30.</td><td>Hurdevât dolab.
Guruş 15.</td><td colspan="2">Defa köhne minder 2 ve çuka makad 2 ve köhne döşek 1 ve yorgan 1 ve yasdık 2.
Guruş 15.</td></tr>
<tr><td>Çalar saat.
Guruş 10.</td><td colspan="2">Tehî küp.
Guruş 15.</td><td>Hurdevât menzîl.
Guruş 20.</td><td>Yekûn; Guruş 926. Dokuz yüz yirmi altı guruşdur.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Minhü'l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Defîn ve tahfîr.
Guruş 55.</td><td>Resm-i kısmet.
Guruş 23.
Pâre 6.</td><td>Emîniyye ve hüddâmiye.
Guruş 4.
Pare 30.</td><td>Çukadâriyye.
Guruş 4.</td><td></td></tr>
<tr><td>Kâtibiyye ve kalemiyye.
Guruş 5.</td><td>Kaydiyye.
Guruş 1.</td><td>Muhzırbaşıya.
Guruş 4.</td><td>Mesârif-i sâire
Guruş 5.
Pâre 4.</td><td>Harc-ı hüccet-i kayyım.
Guruş 12.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Yekûn ihrâcât; Guruş 114.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sahhu'l-beyân; Guruş 812. Yalnız sekizyüz on iki guruşdur.</td></tr>
</table>

Hisse-i zevce. Guruş 203.	Hisse-i ahî lieb. Guruş 609.

Sayfa 70/79, Belge 112.

Cabbar-zâdenin mütesellimlik buyuruldusudur.

Tiryaki es-Seyyid Mustafa Ağa içün şerâyi‘ şiâr Ankara Sancağı’nda vaki kazâların kâdîları fazîletlü efendiler zîde fazluhüm ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân livâ-i mezbûr kazâlarının ayânları vücûhı ve söz sâhibleri ve iş erleri bade’s-selâm inhâ olunur ki;

Livâ-i mezbûrun mütesellimi Mustafa Ağa seferber olduğuna binâen umûr-ı mütesellimliği idâre ve rû’yete ve sefer-i hümâyûna sevk olunan askerden geruye firâr iden olur ise bi’l-ittifâk ahz u girift ve tertîb cezâlarına ihtimâm eylemeye yerine bir kârgüzâr mütesellim nasbı lâ-büd ve muktazî olduğu ve Tiryaki Mustafa Ağa’nın nasbını tahrîr eylediklerine mebnî merkûm Tiryaki Mustafa Ağa livâ-i mezbûra mütesellim vekîli nasb ve ta‘yîn olunmağla imdi bundan sonra umûr-ı mütesellimliği mûmâ-ileyh idâre ve rû’yene ve sefer-i hümâyûna müretteb askerden geruye kalur olur ise bi’l-ittifâk mahall-i me‘mûresine sevk ve tesyîre ve ‘azîmet iden askerden firâr idub gelir olur ise ahz ve kirfet ve tertîb-i cezâları husûsuna sâî ve ihtimâm eylemeleriniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve irsâl olunmuşdur. İnşâallü teâlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere husûs-ı mezkûra dikkat ve mûcib buyurulduyla ‘amel ve hareket eyleyesiz. Fî 25 Şaban sene 1205.

Bâ-mühr-i Süleyman.
Nâib-i Mirahûr-ı evvel. Voyvoda-i Yeniil.

Sayfa 68/81, Belge 113.

Hüve.

İşbu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn şevketmakrûn içün hâlen Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından bâ-pâye-i Mirahûr-ı evvel sa‘adetlü Cabbar-zâde Süleyman Bey’in hazretlerine murahhasan ihrâcı ihâle buyurulan asâkirden nefs-i Ankara ve kurâlarına isâbet iden yüz elli nefer süvârî mârifet-i şer‘ ve bi’l-cümle ahâlî

ma‘rifetiyle temhîz ve kefilleri alınub ber- mûcib-î defter serkerde nasb olan Ankara mütesellimi izzetlü es-Seyyid Mustafa Ağa cümlesine kefîl olarak ihrâc ve mahall-i me’mûrlarına tesyîr olunan askerin esâmîleridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi’l-yevmi’l-hâmis min-Ramazan-ı mübarek sene hamse ve mieteyn ve elf.

Kethüdâ es-Seyyid Abbas Ağa.	Karındaşı es-Seyyid Mustafa Ağa.	Yeğeni İsmail Ağa.	Çerağı İbrahim.	
Kahveci es-Seyyid Hüseyin.	Yamağı Ebubekir.	Yarıcı Molla Mehmed.	Alemdar Mehmed.	Çavuş oğlu Hüseyin.
Alemdar.	Hazinedar Hasan.	Yamağı Esir.	Duhanî İbrahim.	Halil oğlu Hasan Ağa.
Paçacı oğlu es-Seyyid Osman.	Oğlu Mustafa.	Karındaşı oğlu Ebubekir.	es-Seyyid Mustafa.	
Paçacı oğlu es-Seyyid İbrahim.		Kul oğlu Mehmed.	Arapgirli Kapudan oğlu Ali Çavuş.	
Çerkeşli Mehmed Çavuş.	Keleş oğlu es-Seyyid Ebubekir.		Arapgirli Hacı Bayram oğlu Mehmed.	
Arapgirli Baba Burun oğlu Süleyman.		Mirahur Ahmed.	Eğinli Hacı Abdullah.	
Eğinli Alemdar Ahmed.	Divriğili Osman.	Divriğili Esir.	Divriğili Mehmed.	
Eğinli Hüseyin.	Eğinli oğlu Ali.	Eğinli Ebubekir.	Harputlu Süleyman.	Harputlu Ömer.
Seba oğlu es-Seyyid Ahmed.	Eğinli Hacı Hasan.	Çerağı Ebubekir.	Nalband Yusuf.	
Refiki es-Seyyid Ali	Şahveli oğlu Seyyid.	Yaralı Hüseyin.	Mehmed Ağa.	Çerağı Mustafa.
Çerağı Abdullah.	Afşar oğlu Ali.	Çerağı Yusuf.	Odabaşı torunu Hacı Ömer Ağa.	
Çerağı Abdullah.	Esir oğlu Uzun Ahmed.	Divriğili İsmail.	Eğinli Ömer Alemdar.	

Eğinli Deli Hüseyin.	Eğinli Ebubekir Alemdar.	Eğinli Ebubekir Çavuş.	Eğinli Deli Ali.	
Erzurumlu es-Seyyid İbrahim.	Beybazarlı Ali.	Kayseriyeli Mehmed.	Yabanâbâdlı Kanlı Ali.	
Kangırılı Arif Mehmed.	Hacı Gökmen.	Emir İbrahim oğlu Seyyid.	Yabanâbâdlı Taşçı oğlu Mehmed.	
Yabanâbâdlı Mustafa.	Ayaş'dan Çengelli Yusuf.	Sivaslı Kara Mustafa.	Sahh.	
Yabanâbâdlı Tekyeli Yazıcı Ali.	Ali Ağa.	Çerağı Abdullah.	Kalacıklı Uzun İbrahim.	
Seferihisarlı Kör Ömer.	Beypazarlı Hacı Ali Oğlu Mehmed.		Dede Köseli Tobuz oğlu Ahmed.	
Karındaşı Ahmed.	Ve karındaşı Mehmed.	Sivaslı Kara Mustafa.	Kalacikli Ali Beşe oğlu Veli.	
Yeğen es-Seyyid Ömer Ağa.	Çerağı Mahmud.	Tekyeli Hüseyin.	Yazıcı Molla Mustafa.	Sahh.
Kalacikli Soytarı oğlu Osman.	Yarım Ağa oğlu Ali Ağa.	Karındaşı Ahmed Ağa.		
Kalacikli Tabbâk Hacı Ahmed.	Kalacikli Armağan oğlu Memiş.	Kalacikli Abdi Ağa.		
Kara Mızrak Mustafa.	Kapıköylü Hasan	Kethüdâ oğlu Mustafa.	Kalacikli Hacı Veli Oğlu.	

(**Sayfa 69/80**)

Beybazarlı Sur Ali oğlu Deli Mehmed.	Evim Ağacalı Hasan oğlu Süleyman.	Yarım Ağa oğlu Musa.
Ebubekir Ağa karındaşı	Esir Kethüdâ.	Gödekli Mustafa Bey oğlu

Ali Ağa.			Mehmed Ağa.
Çerağı Hasan.	Çerağı İbrahim.	Çerağı Musa.	Yekûn; Süvari nefer 100.

Ankara'ya tâbi' Yukarı nâhiye ta'bîr olunur kurâdan ihrâc olunan süvârî esâmîleridir ki zikr olunur;

Deli Halil oğlu Ahmed.	Ali oğlu Osman.	Köle oğlu Çalık.	Gelenli oğlu Veli.
Sözden oğlu Mehmed.	Alamuslu oğlu Odabaşı.	İbrahim oğlu Ali.	Sahh.
İsmail Ağa'nın oğlu Hacı Ahmed.	Yusuf oğlu İbrahim.		İmam oğlu pehlivan.
Kalacikli Hasan.	Kalacikli Ali Beşe oğlu Veli.	Evkuflı Sığanak oğlu Mustafa.	
Mustafa Çelebi oğlu Ahmed.	Evci oğlu İbrahim.		Bölükbaşı Mehmed Ağa
Alemdar Hasan.	Küçük Ahmed.	Geceli oğlu Musa.	Himmet oğlu Mehmed.
Bozbâli oğlu Abdullah.	Kaçar oğlu Mehmed Ağa.	Ve oğlu.	Diğer oğlu.
Kör Hatib oğlu Molla Ömer.	Dört Başa oğlu İsmail.	Dorton oğlu Abdurrahman.	
Abdullah oğlu Veli.	Gök oğlanın oğlu Ahmed.	Ahmed'in oğlu Halil.	
Yekûn; süvari nefer 30.			

Ankara'ya tâbi' Aşağı nâhiye ta'bîr olunur kûrâdan ihrâc olunan süvârî esâmîleridir ki zikr olunur;

Deli Halil oğlu Mehmed.		Ali oğlu Mustafa.		Ali Çelebi.	Ali.	Seyyid Ali.
Ebubekir.	Mustafa.	Yarım Hasan Ağa.	Ahmed.	Osman.	Ali Sipahi oğlu Molla İbrahim.	
Eğneciden Nalband Nebe oğlu			Emir	Abdurrahman oğlu ve Hasan.		

Seyyid Dede.		Cafer.	
Beybazarlı oğlu Hüseyin.	Deli Veli.	Abdi oğlu.	Beybazarlı İsmail oğlu Mustafa.
Hatuniye Mahallesinden Memiş.	Yekûn; süvârî nefer 20.		
Ceman yekûn; Süvari nefer 150.			

Sayfa 67/82, Belge 114.

Kütahya mütesellimi Abbas Ağa buyuruldusu.

Şerâyi‘-i şiâr liva-i (…) Bolu ve Kastamonu ve Kengırı ve Ankara kazâlarının kadıları fazîletlü efendiler huzâratı ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-âyan mütesellimleri ağalar zide mecduhüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akran bi’l-cümle zâbitân zide kadruhum inhâ olunur ki;

Bundan akdem zuama ve erbab-ı timar haklarında beyaz üzerine şeref yâfte-i sudûr iden hattı hümâyûn şevketmakrunda Dergâh-ı âlî müteferrika çavuş gedüklüleri küşâd her ne mahalde her ne mikdâr var ise ne vecihle seferber oldukları bu def‘a şeref yâfte-i sudûr iden fermân-ı celîlü’ş-şan Tatarân-ı hazret-i kaimakâm bundan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mehmed Ağa mübâşeretiyle vurûd itmekle manzûr ve ma‘lûmunuz oldukda ber-mûceb-i emr-i âlişân ‘amel ve hareket ve resimleriyle mumzî zimmetini Ordu-yı hümâyûna irsâl olunacak olmağla hâtır ve gönüle riâyetten ve sermü hilâf-ı emr-ı âlî hâlâtdan encâm kârî ber hoşça mülâhaza birle be-gâyet hazer ve defterini irsâle sâî dikkat ve cümleye i‘lân ve işâ‘at eylemeniz bâbında ber mantûk-ı emr-i âlî Divân-ı Anadolu’dan işbu buyuruldu tahrîr ve isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İnşallahü-teâlâ vusûlünde ber-vech-i meşrûh üzere ber mantûk-ı emr-i âlî ve mûcib buyuruldu (ile) âmel ve hareket ve hilâfından be-gâyet hazer ve mübâ‘adet eyleyesiz. Fî 27 Receb sene 1205.

Bâ-mühr-i Abbas.
Kâimakâm-ı Dîvân-ı Anadolu.

Sayfa 66/83, Belge 115.

Zuâmâ ve erbâb-ı tımar ve şerhlülerin sefere gitmek emrinin sûretidir.

[Belgenin yanındaki yazıdır] Tıbku ‘aslihü’l-hatr, eş-Şeyh Mehmed el-Müvellâ bi-hılâfe medîne-i Kütâhiye. Hurrire el-muzaffera’l-llâhü an-sâye? gufira leh.

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘u’l-mehâmid ve’l-ekârim el-muhtâz bi’l-mezihi’l-minâyetil merihüttâim Dergâh-ı mu‘allâm Kapucıbaşılarından Kütahya mütesellimi (boşluk) dâme mecduhû ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâil-ve’l-kelâm eyâlet-i Anadolu’da vâki‘ kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân ‘ayân-ı vilâyet zîde kadruhüm tevkî-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ‘lûm ola ki;

Zuâmâ ve erbâb-ı tımar haklarında beyaz üzerine şeref yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumda Dergâh-ı muallâm müteferrika ve çavuş gedüklülerinden her ne kadar vüzerâ şerhlüsü var ise şerhleri açılmasını fi-mâba’d gedüklülerinden vüzerâ şerlüsü olmaması ve ‘alîl ve ‘amel mânde olan ihtiyâr ve pîr-i fânîler gediklerini mîrîye bir bayrak mütekâiden olmalarını ve bayrakların gedikleri alîl ve ‘amel-mânde değil iken bundan akdem ber-takrîb takâüd olanlara virilub sefere irsâl olunmaları ve alîl ve amel-mândeyim diyenler hekimbaşı görüb hakîkat-i hâli bâ‘de’l-‘ilâm ruhsat-ı hümâyûnum olmadıkça cebelü ile takâüdlük verilmemesi ve alîl ve ‘amel-mânde olmayub harbü darbe kâdîr olan gedüklü yalnız ihtiyârlık takâ‘üd olmaması ve gediksiz zuamâ ve erbâb-ı timar dahî seferber olmayan vüzerâya şerhlü olmaması ve seferber olan vüzerânın hizmetinde olanlar mu‘tâd üzere şerhlüleri olmaması ve mâadâsı bir takrib şerhlü olub memleketlerinde olanları açulub seferber kılınması ve aklâmda mühimme tahririnde müstahdem kitâbdan mâadâ şerhlü ve şerhsiz (**Sayfa 67/82**) her ne kadar kavsucegân? var ise şerhlerine i‘tibâr olmayub cümlesi sefere gitmeleri vasî kaydıyla cebelü bedeviyesi olanlar dahî tahbîs olunub yetişmişleri sefere gönderilmesi emrine irâde-i şâhânem ta‘alluk eylediğine binâen o makbûle seferber olan zuamâ ve erbâb varılub tımarın cümlesi me‘mûr oldukları mahallerde mevcûd bulunub yoklanmalarına bir vakt-i mu‘ayyene tahsîs-i lâzımeden olduğuna ibtinâen rûz-ı hazara değin me‘mûr oldukları mahallerde bayrakları üstünde mevcûd bulunmalarıçün her eyâletin vâlisi ve hükkâmına vesâire hitâben evâmir-i ‘aliyyem tasdîr serî‘an tesyîri ile şimdiden cümlesi âmâde kılınmak ve hücebattan ve Anadolu eyâleti zuâma ve erbâb-ı tımarı bundan akdem sâdır olan

emr-i şerîfimle Ordu-yı hümâyûnuma me‘mûr olmakdan nâşî siz ki mütesellim ve mevlana vesâir mûmâileyhimsiz. Mazmûn-ı hatt-ı hümâyûn ve irâde-yi şâhânemi taht-ı kazânızda olan zuâmâ ve erbâb-ı tımara ifâde ve birisi geruye kalmayarak Ordu-yı iclâsı musammem olan yoklamada mevcûd bulunmaları emrine ihtimâm olunmak fermânım olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim ihdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi cümlesi me‘mûr oldukları mahallerde alaybeyileri bayrakları altında bulunmak ve gedüklüsü vüzerâsız şerhlüsü olmamak ve gediksiz olan zuâmâ ve erbâb-ı tımar sefer olmayan vüzerâya şerhlü olmamak ve sağ ve sâlim olub ber-takrîb-i takâ‘üd ve cebelüye kayd olanların zeâmet ve timarları açılmış olduğu isbât-ı vücûd eylemeleri husûsuna ikdâm ve bu yoklamada mevcûd bulunmayanların ‘özr ve illetleri bir vecihle isga olunmayub nâm pâreleri fi-mâba’d îkâ ve kabul itmeyeceğini küşhoşlarına? îfâya ihtimâm ve mazmûn-ı hatt-ı hümâyûn ve emr-i âlişânım mûciblerince ‘amel ve harekete sâî maan ve aklâm ve iğmâzdan ittikâ‘ ve tâm olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Vusûl buldukta bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr iden fermân vâcibü’l- ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnuyla âmil olub hilâfından be-gâyet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe ‘itimâd kılasız. Tahrîren evâil-i Receb sene hamse ve mieteyn ve elf.

Be-meştâ-yi Şumnu.
Tamâm.

Sayfa 66/83, Belge 116.

Hû.

Cabbar-zâdenin serdârlık buyuruldusudur.

Şerî‘at biât Ankara kâdîsı fazîletlü efendi (Boşluk) zîde fazluhû (ve) kıdvetü’l-emâsi‘l ve’l-akrân Ser-zurnâ-yı saa‘detlü Osman Ağa zîde kadruhû ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân ‘ayân-ı vilâyet ve vücûh-ı ahâlî ve zâbitân sair ve iş erleri bade‘s-selâm inhâ olunur ki;

Kazânızda serdar olan Hacı Ömer Ağa sefer-i hümâyûna müretteb asâkirile azîmet eylediğine men-i yerine bir kar-güzâr serdâr vekîli nasbı lâ-büd ve muktazî olduğunu

ve ocakludan Kara Ahmed Ağa'nın vekîl nasb olunmasını tahrîr ve iltimâs eylediklerine binâen merkûm Kara Ahmed Ağa serdâr vekîli nasb ve tayin olunmağla siz ki hâkimü'ş-şer ve'l-'ayân ve vücûh-ı ahâlîsin buyuldumuzu turnâ-yı ağa-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle merkûma teslim ve umûr-ı serdarlığı olageldiği minvâl üzere zabt u rabt ittirüb sefer-i hümâyûna me'mûr askerî tâifesinden bazı ağavât ve Hasekî ve Turnacı takâüdleri sefer-i hümâyûna azîmetden tereddüt birle meks itmeleriyle o makûle geriye kalan ağavat ve Hasekî ve Turnacı takâüdleri vekîl-i merkûm ile bi'l-ittifâk sefer-i hümâyûna sevk ve tesyîre ve firâr idub geruye gelenleri olur ise ahz u kirfet ve ber-mantûk hatt-ı hümâyûn şevketmakrûna tertîb-i cezâlarına dikkat eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve yed-i merkûma 'itâ ve irsâl olunmuşdur. İnşallahü teâlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere merkûmu serdar vekîli bilub merkûm ile her halde ittifak ve ittihâd üzere olub mucib-i buyuruldu birle 'amel ve hareket eyleyesiz. Fî 25 Şaban sene 1205.

Ba-mühr-i Saraçhâne-i Mirâhur-ı evvel.
Voyvoda-i Yeniil.

Sayfa 65/84, Belge 117.

Bâ'is-i terkîm-i hurûf budur ki;

Yabanâbâd kazâsının ber-vech-i 'ilâm şer'ıyye Ömer gayri ez-mürde yirmi yedi şûtûrânlarıyla Ordu-yı hümâyûna vurûd ve hidemât-ı seferiyede rûz-ı kâsıma dek istihdâm olmağla edâ-yı hizmet eylediğini mübeyyen yedine işbu tezkire verildi. Fî 29 Safer sene 1204.

İmza.
Hasan.
Ser-sarbân-ı Ordu-yı hümâyûn

Sayfa 65/84, Belge 118.

Bâ'is-i tezkîre oldur ki;

Ber-mûcib-i 'ilâm Çubukabâd kazâsının sarbânı olan Alemdar Ahmed ve şerîki Hasan ber-mûcib-i şûtûrânlarıyla vurûd ve kâtib defterine kayd ve istihdâm ve hitâm-

ı umûrdan verilen mebâliğ tevzi‘ ve zimmemi ve cânib-i mîrîyi ibrâ ve iskât itmekle bâ-fermân-ı âlî edâ-yı hizmet eylediğini müş‘ırr işbu edâ tezkiresi verildi. Fî 26 Safer sene 1203.

İmza.
Mustafa.
Ser-sarbân-ı ordu.

.... Şûtûrân mehâr. ….29. +.. 2 mürde, esnâ-yı râh. …27.		

Sayfa 65/84, Belge 119.

Bâ‘is-i tezkîre oldur ki;

Ber-mûcib-i ‘ilâm Ankara Sancağı’nda Şorba kazâsının sarbânı olan Salih şûtûrânlarıyla vurûd ve kâtib defterine kayd ve istihdâm ve hitâm-ı umûrdan verilen mebâliğ tevzi‘ ve zimmemi ve cânib-i mîrîyi ibrâ ve iskâd itmekle bâ-fermân-ı âlî edâ-yı hizmet eylediğini müş‘ırr işbu izin tezkîresi verildi. Fî 26 Safer sene 1203.

İmza.
Mustafa
Ser-sarbân-ı ordu.

Sayfa 65/84, Belge 120.

Bâ‘is-i tezkîre oldur ki;

Ber-mûcib-i ‘ilâm Yabanâbâd kazâsının sarbânı olan Hüseyin şûtûrânlarıyla vurûd ve kâtib defterine kayd ve istihdâm birle hitâm-ı umûrdan cânib-i mîrîden virilen mebâlığ tevzi‘ ve zimmemi ve cânib-i mîrîyi ibrâ etmekle bâ-fermân-ı âlişân edâ-yı hizmet eylediğini müş‘ırr işbu izin tezkîre verildi. Fî 26 Safer sene 1203.

Mustafa
Ser-sarbân-ı ordu.

Sayfa 65/84, Belge 121.

Bâ‘is-i tahrîr-i hurûf oldur ki;

Ber-mûcib-i ‘ilâm şer‘ıyye Ayaş kazâsının gayr-ı ezmürde? yirmi yedi mehâr şûtûrân Ordu-yı hümâyûna varub ve rûz-ı kâsımdan hidemâtda istihdâm olunub edâ-yı hidmet eylediğini mübeyyen yedine işbu tezkire verildi. Fî 23 Ra. Sene 1205.

İmza.
Mehmed Said.
Ser-sarbân-ı Ordu-yı hümâyûn.

Sayfa 65/84, Belge 122.

Bâ‘is-i tezkîre budur ki;

Medîne-i Ankara’da Sed Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan esbak hâlik olan Harun Oğlu Bedros’un vârisleri resm-i kısmet mutâlebesiyle rencîde olunmaya. Fî 10 Ramazan sene 1205.

… Şûtûrân. … Mehâr. … 29. . + 2 mürde, esnâ-yı râh. … 27.		

Sayfa 64/85, Belge 123.

Bâ‘is-i tezkîre budur ki;

Ber-mûceb-i ‘ilâm Ankara Sancağı’nda Ayaş kazâsı serbânı olan himmet-i şütürânlarıyla vurûd ve kâtib defterine kayd ve istihdâm birle hitâm-ı umûrdan mîrîden virilan mebâliğ tevzi‘ olunub zimmetimi ve cânib-i mîrîyi ibrâ ve iskât itmekle bâ-fermân-ı âlî edâ-yı hizmet eylediğini müş‘ırr işbu edâ tezkiresi virildi. Fî 26 Safer sene 1203.

Mustafa.

Ser-sarbân Ordu-yı hümâyûn

Sayfa 63/86, Belge 124.

Cümle ahâli ve vücûd-ı belde ittifâkıyla virilan yaz narhı ki zikr olunur. Fî 4 Zilkaâde sene 1205.

Lahm-ı ganem. Kıyye 1. Meblağ 20. 2/22 Musaade.	Lahm-ı kiçi. Kıyye 1. Meblağ 16. 2/18 Musaade.	Lahm-ı bakar. Kıyye 1. Meblağ 12. 1/13 Musaade.	Mum. Kıyye 1. Meblağ 60.	Etmek. Kıyye 1. Meblağ 6,5. Meblağ 7. Yarım akçe musa‘ade. Meblağ 6,5. Tenzîl yarım akçe.
Revgân-ı sâde. Kıyye 1. Meblağ 78.	Süzme peyniri. Kıyye 1. Meblağ 20	Evme peyniri. Kıyye 1. Meblağ 16	Keyl-i âsiyab. Kıyye 1. Meblağ 3	

Sayfa 62/87, Belge 125.

Kıdvetü’s-sadâtü’l-kirâm kâimakâm-ı esbak Fazlullah Efendi-zâde es-Seyyid Lütfullah Efendi dâme şerîf iyâdetühû ba‘de’t-tahiyye el-vâfiye inhâ olunur ki;

Ankara ve Çubukabâd ve Murtazabâd ve Yabanâbâd ve Haymanateyn kazâlarında olan sâdât-ı kirâm üzerlerine işbu sene isneteyn ve mieteyn ve elf Rebi‘u’l-evveli gurresinden cenâbınızı kaim-makam nasb ve tayin itmişizdir. Gerekdir ki sâdât-ı kirâma ihtirâm idub kuzât ve kaymakamlar senetleriyle tesyîr ve izhâr-ı alâmet-i huzarâ idenlerin def‘inde dikkat ve cenâbınız dahî kimesneye alâmet-i huzarâ va‘zından mücânebet ve ibtidâ-yı neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet idub işbu emânet-i kübrâda kemâl-i ‘izzet ile tevcîhiye ve arûsiyye ve muhaddesât-ı sâire nâ-marziye nâmıyla bir akçelerin almayub ve aldırmayub cenâbınız dahî ber-mûtad-ı kadîm çavuşâna câizesi olan on iki guruşdan ziyâde

virmeyub sıyânet ‘ırz ve mâllarında sâî-i mevûr zımnında şevketlü sehâbetlü kerâmetlü pâdişâh-ı islâm ebedehû allâhü ilâ-yevmi’l -kıyâm hazretlerinin devâm-ı ömrü devletleriçün sâdât-ı kirâmın da‘vâtü’l-hayırların isticlâb idub her emirde şer‘i şerîfe imtisâl ile mazhar-ı şefa‘at hazret-i Seydü’l-enâm âliye efzalü’t-tahiyye ve ekmelü islâm olasız vesselam.

el-fakîr es-Seyyid Mehmed Kâmil.
el-hüsîmü’n-nasb ‘ale’l-umerâ.

Sayfa 62/87, Belge 126.

Kıdvetü’l kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-kelâm Mevlana (boşluk) Ankara kâdîsı zîde fazluhû kıdvetü’l-emâsi’l-ve’l-akrân Ankara Sancağı mütesellimi (boşluk) zîde kadruhû ve kıdvetü’l-sikâh? ve’l-müstahfizîn Ankara kal‘âsı dizdârı (boşluk) zîde hıfzuhû tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Ankara kazâsına tâbi‘ Bayındır nâm karyede âyân ve serdârlık daiyesinde Altıncı bölüğün Hacı Hasan nâm müfsidin pis? kendü hâlinde olmayub ahâli ve fukarâyı tedvîm ve tekdîr ve hilâf-ı şer‘i şerîf-i envâ‘ harekâta ibtidâr ve Der-‘aliyyemden me‘mûriyet ile surûr ve ubûr idenlere atale-i lisân ve tekdîr ve menzîl bargiri virmeyub tehîr ve umûr-ı mühimmenin tâ‘dîline bâdî olmağla te‘dîben vesâirin terhîben mezbûr Hacı Hasan ahz ve Ankara kal‘asına irsâl ve kal‘abend olunmak bâbından sen ki müteselli-i mumaileyhimsin. Sana hitâben mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde vech-i meşrûh üzere sudûr iden emr-ı âlî mûcibince mufsid-i mezbûru ahz ve kala‘-i merkûma irsâl birle te’dîbe ikdâm eyleyesin ve sen ki kala‘-i mezbûr dizdârı merkûmsun. Mezkûr Hacı Hasan’ı vusûlünde kal‘abend ve bilâ emr-î âlî itlâk ve firârından ittikâ ve vusûlünü tahrîre mûsâra‘at eyleyesin deyu bi’l-fiil Dergâh-ı muallâm Yeniçeri ağası iftihârü’l-umerâ ve’l-ekâbir Hasan Ağa dâme ‘uluvühû tarafından mühürlü mektub virilmeğle sen ki mütesellim-i muma-ileyhsin. Vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı celîlü’l-kadrim ağa-yı mûmâileyh tarafından virilan mühürlü mektub mûcebince

‘amel eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâil-i şehr-i Muharrem sene 1202.

Be makâm-ı Kostantiniyye.

Hatm-i bi-‘avni’l-llâhi teâlâ. Nemekkahû el-fâkîr (…)
Yahya el-müvellâ bi-medîne-i Ankara el-mahrûse.
gufira leh.

Sayfa 61/88, Belge 127.

Kıdvetü‘n-nüvvâb el-müteşerri‘în Ankara kazâsı nâibi Mevlana (boşluk) zîde ilmühû tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki;

Nezâret-i Şeyhülislamîde âsûde evkâfından Ankaravî Şeyhülislâm esbak müteveffâ Mehmed Efendi nâm sâhibü’l-hayrın vakf-ı mütevellîsi olan Hüseyin zîde kadruhû südde-i sa‘âdetime ‘arzuhâl idub vâkıf mûmâ-ileyhimin medîne-i Ankara’da binâ eylediği çeşmeler ve hamamlarına kadîmü’l-eyyâmdan beru medîne-i mezbûremin hâricinde olan maksemden mahsûs ve müstakîl cereyân iden mâi lezîze bir dürlü dahl icâb itmez iken yine medîne-i mezbûrede sâkin ma‘lûmü’l-esâmî kimesneler ol suyu mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kenduleri menzîlleri derûnlarında yapdırdıkları havz ve şadırvana ve çeşmelerine icrâ ve kâh mezruâtların sakka ve ol vecihle vakf-ı mezkûrun çeşmeler ve hamamları bi’l-külliye harâb ve gadr eylediklerin gelirin hâlen Ankara’da vakf-ı mezkûr kaymakam mütevellisi olan Şeyh es-Seyyid Halil mütevelli-i mâmâ-ileyhim tarafına tahrîr eylediğin inhâ ve ‘ınâyet istid‘â ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim sudûr bâbında bi’l-fiil Şeyhülislam ve müfti’l-enâm olan a‘lemü’l-‘ülemâi’l-mütebahhirîn efzalü’l-füzelâi’l-müteverri‘în Mevlana Mehmed Emin edâmallahü teâlâ fezâilhû işâret itmeleriyle işâretleri mûcebince ‘amel olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle (boşluk) vusul buldukda bu bâbda sadîr olan emrim üzere ‘amel dahî Mevlana-i müşarünileyhin işâretleri mûcebince ‘amel dahî mukaddema bir def‘a şer‘ile görülüb vasl olunmayan husûsların tamâm-ı hak üzere mûkayyed olub göresin. Münâzi‘-i fîh olan sû-i dahl iden mezbûrların kadîmü’l-eyyâmdan berü menzîlleri derûnlarında olan havuz ve şadırvan ve çeşmelerine mezruat ashabının

dahî mezruatlarıyla cari ola geldiği mahsûs ve müstakil kadîmî suları olmayub fi'l-vâki‘ ol su kadîmü'l-eyyâmdan berü vakîf-ı mezbûrun Medîne-i Ankara'da olan çeşmeler ve hamamlarına mahsûs müstakîl cereyan idegeldiği suları iken mezbûrlar mecrâ-yı kadîminden ihrâc ve kendu menzîlleri derûnlarında yapdırdıkları havuz ve şadırvana ve çeşmelerine icra ve kah mezmuatların saki ve ol-vecihle gadr eyledikleri vaki ise ol-bâbda mukteza-yı şer‘i kavîm ve kadîm üzere amel idub dahî bade's-subut ol su kadîmden ne mahalden bîr-vecihle cari olagelmiş ise yine kadîmî üzere icra itdirdub min-ba‘d şer‘-i şerîfe ve kadîme ve emr-i âlîşanıma muğâyir kimesneye iş itdirmeyub husus-ı mezbûr içün bir dahî emrim varmalu eylemeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe itimad kılasın. Tahriren fî evâsıt-ı Cemaziye'l-evvel sene 1190.

Be makâm-ı Kostantiniyye.
el-mahruse.

Sayfa 60/89, Belge 128.

Medîne-i Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi sâkinlerinden bundan akdem fevt olan Hadice binti el-Hâc Halil'in verâseti zevci es-Seyyid Osman Ağa ibn-i Osman ve sadriye sağîre kızı Zabiha ile li-ebeveyn erkarındaşları Molla Mustafa ve Molla Mehmed'e inhisârı tahakkundan sonra müteveffiye-i mezbûrenin bi't-taleb savb-ı şer‘îden tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzi‘ ve taksîm olunan terekesidir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Fî 16 Safer sene 1202.

<table>
<tr><td>Menzîl.
Der-mahalle-i mezbûr.
Guruş 200.</td><td colspan="2">Attar dükkânı.
Der-sûk-ı tüfenkciyan.
Guruş 100.</td><td>Karasığır ineği 2.
Guruş 32.</td></tr>
<tr><td>Bağ.
Der-mevzî‘ Akdepe.
Guruş 56.</td><td>Hayçeşm altun.
Guruş 97.</td><td>Altun bilezik.
Guruş 110.</td><td>Altun yüzük 2 ve burma.
Guruş 8.</td></tr>
<tr><td>İnculü gerdanlık ve yapma altun 13.
Guruş 35.</td><td colspan="3">Altun tılsım 1 ve Mısır altunı 4 ve yapma altun 11.
Guruş 23.</td></tr>
</table>

İnculü maşallah. Guruş 15.	İnculü kuşak ve kemer. Guruş 22.		Def'a kuşak ve kemer. Guruş 8.	
Şam alacası anteri. Guruş 8.	Köhne sansar kürk. Guruş 25.	Tüllü şalvar. Guruş 10.	Köhne kakum taklid kürk. Guruş 8.	
Çiçekli anteri. Guruş 6.	Atlas anteri. Guruş 16.	Şalı cebe. Guruş 4.	Çeşmi bülbül top. Guruş 5,5.	Oya ve cura. Guruş 5.
Boğça 3 ve duvak 1. Guruş 5.	Sandık ve şamdân. Guruş 2,5.	Boğca 3 ve çar. Guruş 8.	Hamam âlâtı ve Hurdevât. Guruş 20.	
Cedid kilim. Guruş 10.	Yorgan ve kebe ve peşgir. Guruş 15.		Kilim 2 ve yasdık 6 ve minder ve palas ve seccâde. Guruş 12.	
Nühâs. Ber vech-i tahmîn. Guruş 15.		Leğen ve ibrik. Guruş 5.	Hamam leğeni ve şorba tası. Guruş 4,5.	Paşa Çelebi'de. Guruş 15.
Sandık ve Hurdevât. Guruş 4.	Yorgan ve döşek ve kilim ve minder ve bala. Guruş 12.		Dülbent örtüsü abiye? ocak yaşmağı. Guruş 7.	
Halı seccâde. Guruş 8.	Minder 9 ve yasdık 16 ve sofra altı ve perde ve halı ve şamdân. Guruş 53.			Tusun? 2. Guruş 20.
Kefere karılarında. Guruş 20.	Molla İsmail oğlunda. Guruş 4.	Yuva karyesinde. Guruş 19.	Kantarcı Seyyidde. Guruş 5. Pâre 10.	
Zevci mezbûr Osman'da. Guruş 13,5. Pâre 10		Mehr-i müeccel. Der-zimmet-i zevc-i merkûm. Guruş 125.		Hurdevât menzîl. Guruş 20.

(**Sayfa 61/88**)

Sîm kuşak. Guruş 12.	Yekûn; 1234,5 Guruş.			
Minhâ;				
Techîz ve tekfîn. Guruş 28,5.	Resm-i kısmet. Guruş 30. Pâre 34.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 6, Pâre 6.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 6.	
Çukadarâna. Guruş 5.	Kaydiyye. Guruş 1.	Muhzırbaşıya. Guruş 3.	İhzâriye. Guruş 1.	Yekûn; Guruş 81,5.
Sahhül baki; Guruş 1153.				
Hisse-i zevc. Guruş 288. Meblağ 30.	Hisse-i bint. Guruş 576. Meblağ 60.	Hisse-i ahî. Guruş 144. Meblağ 15.	Hisse ahî. Guruş 144. Meblağ 15.	

Sağîre-i mezbûrenin tesviye-i umûrunu rü'yete eniştesi es-Seyyid Halil Baba ibn-i es-Seyyid Salih Çelebi vasî ve hâl-i mezbûr Molla Mehmed nâzır nasb olunub hüccet-i şer'ıyye olduğu işâret olundu. Fî 17 min Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;			
Abdullah Efendi Bülbül-zâde.	Hacı Mehmed Ağa ibn-i Hacı Süleyman Halife.	Mumcu Molla Mehmed bin Sestan Ağa.	Haffaf Molla Yusuf mütevelli Molla Memiş.

Sayfa 60/89, Belge 129.

İstanos câbisini katl eyleyenler hakkında sûret-i emr-i âlişân kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerrî'în Ankara nâibi (boşluk) zîde ilmühû ve kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ankara Sancağı mütesellimi (boşluk) zîde kadruhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki;

Osman nâm kimesnede sudde-i saâdetime 'arzuhâl idub Bunun oğlu nâm kimesne kendu hâlinde iken Ankara kazâsı sükkânından Hacı Hasan oğlunun avânesinden Mehmed ve Hasan vesâir hevadârlarıyla müttefikan bin ikiyüz bir senesinde katl ve ikiyüz fındık altunı ve beşyüz guruşluk İstanbul altunı ve ikiyüz guruş beyaz akçe ve

üç tabut ve iki kürk ve bir sîm raht ve bir sîmlu kılıç ve bir enam kîsesi ve üç bargir ve bir tüfenk ve bir beşto ve enam kîsesinde mahfûz temessüklerini alub gadr-î küllî eylediklerin bildirüb şer‘ile görülüp emvâl ve eşyâsı mezkûra tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıverilüb ve mâdde-i katl dahî ber muktezâ-yı şer‘-i enver icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum rica‘ eylediği ecilden inhâsı vâki‘ ise mahâllinde muktezâ-yı şer‘ile görülmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel dahî ihsâr hasm kılub mukaddemâ bir def‘a şer‘ile görülüb fasl olunmayan husûsların tamâm-ı hak üzere mukayyed olub göresin. İ‘lâm olunduğu üzere ise ol bâbda muktezâ-ı şer‘-i kavî ile ‘amel idub dahî bâ‘des-subût emvâl ve eşyâ-yı mezbûr tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıverüb katl mâddesinde dahî ber-mukteza-yı şer‘i enver icrâ-yı şer‘i ve ihkâk-ı hak eyleyesiz. Minba‘d şer‘-i şerîfe ve emr-i âlişânıma muhâlif kimesneye iş itdirmeyub husûs-ı mezbûr içün bir dahî emrim varmalu eylemeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız. Tahrîren fî evâil-i şehr-i Muharrem sene 1202.

Be-makâm-ı Kostantiniyye.
El-mahrûse.

Sayfa 58/91, Belge 130.

Ber-vech-i mâlikane duhan gümrüğü uhdesinde olan Müezzin Mustafa ve Ali iltimâslarıyla medîne-i Ankara’ya muzâfe Kasaba-i Bâlâ ve Çukurcak ve Kasaba-i Suflâ ve Bacı nâhiyelerinde ve şehir civârında zirâ‘ olunan duhan marifet-i şer‘ ve mezbûrân ma‘rifetleriyle tarafını memhûr mîrî res‘ ile mesâha olunan duhan tarlaları dönüm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 22 mâh-ı Safer sene 1202.

Müftü oğlu Mehmed. An karye-i Avadik. Dönüm 1.	Pireli Mehmed. An karye-i mezbûr. Dönüm 3.	Çukadar oğlu. An karye-i mezbûr. Evlek 4.	Halil Beşe. An karye-i mezbûr. Evlek 2.
Kütükçü oğlu Hacı Ali. An karye-i Çukadar.	Bölükbaşı İbrahim An karye-i mezbûr.	Abdurrahman. An Karye-i mezbûr. Evlek 1.	Pürdeli oğlu An karye-i mezbûr.

Evlek 4.	Evlek 8,5.		Pâre 15.
Kel Minnet An karye-i Ahimesgud. Dönüm 0,5.	Şaban oğlu Memiş An karye-i Tahar?. Evlek 1.	Yusuf Beşe An karye-i Karatekin. Evlek 4.	Halil oğlu Mehmed. An karye-i Lotami? Dönüm 1,5.

(**Sayfa 59/90**)

Kürd Ahmed. An karye-i mezbûr. Evlek 1.	Kadı Memiş, An karye-i mezbûr. Evlek 0,5.	İbrahim. An karye-i mezbûr. Evlek 0,5.	Üveys Çelebi An karye-i mezbûr. Pâre 15.	Mehmed. An karye-i Kızılcaşar. Evlek 5.
İbrahim. An-karye-i mezbûr. Evlek 1.		Halil Efendi. An karye-i mezbûr. Pâre 15.		İmamoğlu Abdurrahman. An karye-i Dodurga. Evlek 2,5.
Abdulkadir ve tekyenişin. An karye-i mezbûr. Dönüm 3,5.		Mustafa Ağa. An karye-i Seyyüdeli Seydalu. Evlek 0,5.		Yusuf Çelebi. An karye-i Bali Kuyumcu. Dönüm 1.
Halil Çelebi. An karye-i mezbûr. Dönüm 1.		Berber Abdullah. An karye-i mezbûr. Evlek 2.		Köse Kadı ve Mehmed. An karye-i mezbûr. Dönüm 2.
Köse Veli. An karye-i mezbûr. Evlek 0,5.	İbiş Çelebi. An karye-i mezbûr. Evlek 1.		Tekyenişin. An karye-i mezbûr. Evlek 2,5.	Bölükbaşı. An karye-i mezbûr. Dönüm 4.
Dodurga kethüdâsı. An Karye-i mezbûr. Pâre 15.		Kürd. An karye-i Alacaatlu. Evlek 0,5.		Hasan Bey oğlu Veli. Karye-i Buçuk. Dönüm 1
Murad oğlu Osman. An-karye-i Galaba. Evlek 4.		Hüseyin. An-karye-i mezbûr. Evlek 3,5.		İmam efendi. An-karye-i mezbûr. Evlek 0,5.

Dede Çelebi. An karye-i mezbûr. Dönüm 3.	Şahabeddin. An karye-i Bavlum. Pâre 10.	Murad oğlu Ali. An karye-i mezbûr. Evlek 1.
Celeb oğlu Yusuf. Karye-i mezbûr. Evlek 0,5.	Seydi oğlu Mehmed. Karye-i mezbûr. Evlek 0,5.	Çavuş. An karye-i mezbûr. Dönüm 1.
Hacı Mehmed oğlu. An karye-i mezbûr. Evlek 2,5.	Pir Ali. An karye-i mezbûr. Pâre 10.	Yusuf Çelebi. An karye-i mezbûr. Guruş 0,5.
İsmail. An karye-i mezbûr. Evlek 2.	Ali Dede. An karye-i mezbûr. Dönüm 0,5.	Hasan Ağa. An karye-i mezbûr. Dönüm 2.
Mustafa Dede. An karye-i Yakacık. Evlek 2,5.	Hasan Dede. An karye-i mezbûr. Pâre 10.	Kara kullukçu. An karye-i Beynam. Dönüm 4.
Çolak İsmail. An karye-i Kara Ali. Dönüm 1	Alabaş. An karye-i mezbûr. Evlek 2,5.	İsmail Çelebi. An karye-i Tekye. Dönüm 4.
Emir Hasan. An karye-i Karacahasan. Evlek 2	Emir Ali. An karye-i Kurbağa. Dönüm 3.	Mehmed. An karye-i Hasanoğlan. Evlek 1.
Osman Ağa oğlu. An karye-i Odabaşı. Evlek 2.	Hacı Hasan oğlu. An karye-i Çiftlik. Dönüm 2.	
Murad oğlu. An karye-i mezbûr. Dönüm 2.	Çakallı oğlu. An karye-i Kızılca. Dönüm 1.	Usta. An karye-i Kutlutekin. Evlek 0,5.
İbrahim. An karye-i Kayaş. Evlek 2,5.	İsmail Beşe. An karye-i mezbûr. Evlek 11.	Katib oğlu. An karye-i mezbûr. Dönüm 2.
Seyid Çelebi.	İshak Beşe.	Halil Beşe.

Karye-i mezbûr. Evlek 1,5.	An karye-i mezbûr. Dönüm 1,5.	An karye-i mezbûr. Evlek 4.
Bezirci oğlu. An karye-i mezbûr. Evlek 4	Emir İbrahim. An karye-i mezbûr. Evlek 3,5.	Kasım Molla. An karye-i mezbûr Dönüm 3,5.
Emir Halil oğlu. Karye-i Araplar.	Yekûn; Dönüm 82, Evlek 1,5.	

Sayfa 58/91, Belge 131.

Deve istihcâline sûreti emr-i âlişândır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm mâ'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Ankara Sancağı'nda vâki' kazâların kâdîları ve nâibleri zîde fazluhüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Ankara mütesellimi (boşluk) ve bu husûsa memûr hvâcegan Dîvân-ı hümâyûnumdan (boşluk) zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bi'l-cümle vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhüm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâlûm ola ki;

Ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf işbu sene-i mübârekede müstei'nen bi-'ınâyeti'l-hak livâ-yı sa'âdet envâ-yı hazret-i fahrû'l-mürselîn ile Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûnum vukû' mukarrer ve muhakkak olmakdan nâşî bi-mennihî teâlâ Ordu-yı hümâyûnum lâzımesiçün Anadolu ve Rumili taraflarından tertîb olunan levâzım-ı seferiye zimmetde bundan mukaddemce ısdâr ve irsâl olunan evâmir-i 'aliyyemin bazısında ber-mu'tâd-ı kadîm ta'yîn-i vakt olunarak nevrûz-ı firûzdan mukaddemce Davudpaşa sahrâsında mevcûd bulunmaları derc ve testîr ve ba'zısında dahî riâyet-i rüsûm ve ihtiyât içün zamân ta'yîn olunmaksızın her ne vakt diğer emr-i şerîfimle taleb olunur ise derhal yola ihrâc ve irsâl eylemeleri tezkîr ve tahrîr olunmuşidi. Şimdi şeref-efzâ-yı sudûr olan mübârek hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumla 'umûmen ricâl-i devlet ve ocaklu kullarıma sadrazamım huzûrunda tenbîh ve fermân olunduğu üzere inşallahü teâlâ Şubat duhûlünde Der-Âliyyemden hareket ve nevruz-ı firûz duhûlünde Edirne sahrâsından savb-ı maksûda nehsat? ve 'azîmet musammem olmağla bu sûretde Şubat duhûlünde mukaddem cem'i mürettebât Davudpaşa sahrâsında mevcûd bulunmak zarûriyât-ı umûrdan olmağın imdi levâzım-ı seferiyenin her kangısı vakt-i mezkûrda yani Cumâde'l-evvelinin beşinci gününde

duhûl idecek Şubat evvelinde Davudpaşa sahrâsında bulunmamak lâzım gelür ise mübâşiri ve memleketin söz sâhibi her kim olur ise olsun mazhar-ı siyâset vesâire ibret kılınacağı şimdiden herkesin ma'lûmu olub sonra bildim bilmedim dimeğe mecâl kalmamak ve herkesin vezr? ve vebâli kendinin boynuna olmak içün taraf taraf evâmir-i 'alîyem neşriyle cümleye tenbîh ve 'îlâmına olunmağla siz ki kuzât ve nüvvab ve mütesellim ve mübâşir-i mûmâileyhim ve sairlerisiz. Ankara Sancağı'ndan müretteb iki yüz mehâr mekkârî şüterânı bu hesâb üzere memleketlerden ihrâc ve Cemâziye'l-evvelinin beşinci günü duhûl olucak Şubat evvelinde Davudpaşa sahrâsına iriştirmeğe bi'l-ittifâk bezl ve sâî ve mukadderet ve hilâf-ı emr-i şerîfim ihmâl ve müsâmaha ile mazhar-ı 'ukûbet ve cezâ olmakdan nefsinizi sıyânet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle (boşluk) vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf celîlü'ş-şân vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere 'âmil olub hilâfından be-gâyet hâzır ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fi'r-râbi' Safer sene 1202.

Be- makâm-ı kostantiniyye.
El-mahrûse.

Mûcebince sadrazam mektubu vârid olmuşdur.

Sayfa 57/92, Belge 132.

Medîne-i Ankara'da Alibey Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan Deveci Şamlı Veliyüddin ibn-i Hüseyin'in verâseti zevcesi Zeyneb binti İbrahim ve sulbiye kebîre kızı Meryem ve sağîre kızı Hadice ile Ömer oğulları Ali ve Ahmed ve Mehmed ve valideyn binvâ İbrahim'e inhisârı tahhukkundan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kıbel-i şer'den tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese ve tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 25 mâh-ı Safer sene 1202.

Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 250.	Deve. Aded 8. Guruş 800.	Bargir. Guruş 50.	Merkeb. Guruş 10.	Karasığır ineği. Guruş 10.
Nühas mangal ve kahve	Köhne yasdık 6 ve minder		Nühas.	

altı. Guruş 5.		5 ve iç 2. Guruş 15.		Kıyye 10. Guruş 10.	
Libas. Guruş 10.	Yorgan ve döşek ve yasdık. Guruş 8.		Yorgan ve çuval. Guruş 5.		Hurdevât menzîl. Guruş 10.
Yekûn; Guruş 1183.					
Minhâ;					
Teçhîz ve tekfîn. Guruş 38,5.	Resm-i kısmet. Guruş 29,5.	Emîniyye ve hüddâmiyye. Guruş 6.	Kâtibiyye ve kalemiyye. Guruş 4.	Çukadarâna. Guruş 3.	Kaydiyye. Guruş 1.
Muhzırbaşıya. Guruş 2.	İhzâriyye. Guruş 1.	Yekûn; Guruş 87.			
Sahhu'l-bâki; 1096 guruş.					

Hisse-i zevc. Guruş 137.	Hisse-i bint. Guruş 360. Meblağ 40.	Hisse bint. Guruş 365. Meblağ 40.	Hisse-i ibn-i ümm. Guruş 57. Meblağ 10.	Hisse-i ibn-i ümm. Guruş 57. Meblağ 10.	Hisse-i ibn (ümm). Guruş 57. Meblağ 10.	Hisse-i ibn-i ümm. Guruş 57. Meblağ 10.

Sağîre-i mezbûr Hadice'nin tesviye-i umûrunu rû'yet kıbel-i şer'den vâlidesi mezbûre Zeyneb binti İbrahim vasî nasb ve yedine hüccet-i şer'ıyye verildiği kayd şod. Fî 15 mâh-ı Safer sene 1202.

Şuhûdü'l-hâl;		
Mirasyedi oğlu Ali Ağa.	es-Seyyid el-Hâc Hüseyin Efendi.	Ser-muhzırân el-Hâc Mustafa Ağa.

Sayfa 56/93, Belge 133.

Alidedelerden Deli Ömer'in murâfa'a emridir.

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerrî'în hâlen Ankara kazâsı nâibi Mevlana (boşluk) zîde ilmühû ve kudvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ankara Sancağı mütesellimi (boşluk) zîde kadruhû tevkî'-i refi-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki;

Yabanâbâd kazâsına tâbi Şeyhler nâm karyede medfûn Hazret-i Ömerü'l Fârûk rıdvânüllâhi anh evlâdından Şeyh Ali kuddise sırrahü'l-azîz (boşluk) Sığırcık suyu kerâmetiyle meşhûr karye-i mezbûrda sâkin ahâli-i meşâyihin bundan akdem Der-Âliyyeme takdîm eyledikleri arzuhâllerde karye-i mezbûra meşâyih olmakdan nâşî âlet-i harp ile emr-i şedd eylemeleri memnû'âtdan yine karye-i merkûme sükkânından olub öteden berü gasb-ı emvâl ve hetk birde ağras mesellü hâlâta mütecâsir olan Deli Ömer ve avânelerinden Ahmed ve Kaba Mahmud ve Sarı Mehmed ve Karaoğlan ve Mustafa vesâir avâneleriyle yekdîl ve başına kırk elli nefer eşkıyâ makûlelerini cem' ve taşradan gelen adamlarını âlet-i harbile üzerlerine hücûm ve emvâl ve eşyâlarını gasb ü gâret ve bâkire kızlarını bila-izn hâkimi kefevvül olmayan kimesnelere cebren 'akd ve ihtilâl beldeye ve meşâyîh-i kirâmın tarîklerini muhtel ve ba'zılarını tarîk-ı eşkıyâya sülûk ve ehli ırz makûlelerini tekdîr ve kazâ-i mezkûr hâkimi şakî-i merkûmun havfından altı mâhdan ziyâde karye-i mezbûrda hükûmet idemeyüp bu vechile ahâli meşâyıhın emnû rahatları meslûbu şâyeste merhamet oldukların inhâ ve ol bâbda 'ınâyet istid'â eylediklerinden da'vâları tezvîr ve izrâra mebnî olduğu sûretde ücret-i mübâşiriye müddeîler tarafından virilmek üzere ta'yîn olunan mübâşir mârifetiyle hasımları merkûmlar mahâllinde şer'a ihzâr ve hakkâniyet vecihle müddeîleriyle taraf-ı şer' ve inhâ olunduğu sûretde zimmetlerinde hukûk-ı fukarâ sâbit olur ise tahsîl ve ashâbına edâ ve teslîm birle ihkâk-ı hak ve merâd safarat dahî üzerlerine subût olur ise habiste ibkâ ve töhmetleri tasrîhiyle keyfiyet şekâvetleri sıhhati üzere Der-Âliyyeme 'arz ve i'lâm olunmak bâbında sene-i mâziyede Kütahya mütesellimine hitâben sâdır olan (**Sayfa 57/92**) emr-i şerîfim hvâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan sadrazam kethüdâsı kâtibi hulefâsından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân el-Hâc Salih Vehbi zîde mecduhû mübâşeretiyle Kütahya'ya vürûdunun dördüncü günü Kütahya mütesellimi semt-i âhara teveccüh itmekden nâşî kethüdâsından tahrîrât ve çend nefer adam ahzıyla karye-i mezbûreye azîmet idub ancak merkûm Deli Ömer avânesiyle mahtûmı oldukları mahallere firâr ve vücûh-ı ahâliden Eylen oğlu el-Hâc İbrahim ve Ömer Seydi oğlu el-Hâc Mustafa nâm kimesneler dahî mahall-i karye-i karyeye firâr ve azîmetleriyle cümlesi perîşan ve hâkim dahî kurâ-be kurâ geştu güzâr itmekle

defâ‘atle istihsâr olundukda merkûm Eylen oğlu adamlarını yoldan ircâ ve hâkim-i mezbûru dahî ihbâr-ı ihâfe eylemekden imtina‘ eylediği mübâşir-i mûmâ-ileyh tarafından bu def‘a Der-Âliyyeme vârid olan tahrîratda inhâ ve sen ki Ankara mütesellimi muma-ileyhsin. Sana hitâben emr-i celîlü’l-kadrim ısdârı istircâ ve Dîvân-ı hümâyûnumdan mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâcat olundukda bin ikiyüz bir senesi evâil-i Zilkaâdesinde Kütahya mütesellimine hitâben ber-minvâl-i muharrer emr-i şerîfim virildiği mukayyed bulunmağla siz ki mevlana ve mütesellim-i mûmâileyhimsiz. Mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak fermânım olmağın imdi ol tarafda olan mübâşir-i mûmâileyh mârifetiyle hasımları merkûmları meclîs-i şer‘a ihzâr ve dâ‘vayı hak ve tâyin-i mâdde iden hâsımlarıyla ferden ferden taraf-ı şer‘ ve mukaddemâ bir defâ şer‘ ile görülüp fasl olunmayan emvâllerin kemâl-i hakkaniyet vecihle ru’yet ve ber-muktezâ-yı şer‘ mutahher ‘amel ve hareket birle ber-minvâl-i muharrer mezbûrların zimmetlerinde sabit ve mütehakkik olan hukûk-ı fukara ashâbına redd ve teslîm birle ihkâk-ı hakka mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve mevâdd-ı şekâvet dahî üzerlerine sâbit olduğu sûretde muhkem habs ve töhmetleri tasrîhiyle keyfiyet-i şakâvetlerini sıhhati üzere Der-Âliyyeme ‘arz ve ‘ilâm mübâderet ve tamâ mebnî vâkı‘an hılâfını tahr’irden vâhid-i tarafeyne ğadri mûcib hâlât ve vukû‘unu tecvîzden ve tenfîz-i emr-i âlîşanımda kusur ve rehâvet ile mazhar-ı ‘ıtâb olmakdan be-gâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle (boşluk) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâât makrûnıyla ‘amel ve hareket eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i‘timât kılasız. Tahrîren fî evâil-i şehr-i Muharremü’l-harâm, sene 1202.

Be makâm-ı Kostantiniyye.
El-mahrûse.

Sayfa 56/93, Belge 134.

Kütahya mütesellimliği emir sûreti.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-kelâm Kütahya nâibiyle Eyâlet-i Anadolu'da vâki' sâir kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki;

Düstûr-ı mükerrem ve mu'azzam müşir-i müfehham ve muhterem nizâmu'l-âlem hâlen İsmail cânibi seraskeri ve Anadolu vâlisi sadr-ı sâbık Vezîrim Ali Paşa edâme'l-llahü teâlâ iclâlehû tarafından bundan akdemce Eyâlet-i Anadolu'ya bâ-fermân-ı âlî mütesselim nasbu ta'yîn olunan Dergâh-ı muâllâm kapucubaşılarından el-Hâc Halil dâme mecduhûnün hasbe'l-iktizâ 'azli lâzım gelüb yerine zabt u rabt-ı memleket ve ittihâya kâdir himâyet ü sıyânet fukarâ-yı ra'ıyyete muktedir ve def u ref şürûr-ı erbâb-ı müfsidete liyâkati bedîhi ve bâhir bir mütesellim nasbı lâ-büd ve muktezî olmakdan nâşî sâbıkan Silahdar İbrahim Paşa kethüdâsı kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Dergâh-ı muallâm gediklülerinden el-Hâc Mustafa zîde kadruhû mütesellim nasb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr-i muşârun ileyhin kapu kethüdâsı hacegân-ı divan-ı hümâyûnumdan piyâde mukâbeleciliği kıdvetu'l-emâcid ve'l-âyân Abdulkadir zîde mecdûhü ba-arzuhâl istida' itmekle vech-i müşrûh üzere mütesellim nasb olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Mevlana-yı mûmâileyhimsiz. Kapucıbaşı mûmâileyh mütesellimlik mezkûrdan 'azl ve yerine Gedüklü mûmâileyh mütesellim nasb olunduğu ma'lûmunuz oldukda mütesellimlik-i mezbûru ber-vech-i meşrûh mûmâileyhe zabt u ve vezir-i müşârün ileyh cânibe raci' olan avâyidât ve tayyârâtı kadîmden olageldüğü vecihle ahz u kabz ve cânîb-i müşrârunileyhden kabzına me'mûr edâ ve teslîm itdurub mütesillimliği umûruna mâ'zul-ı mezkûru ve ahardan bir ferdi bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirmemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ ve lâzumu'l-intisâlimin mazmûn-ı itâat makrûnıyla âmil olub hilâfından ittikâ ve mübâ'adet eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Muharremü'l-harâm sene 1202.

Be makâm-ı Kostantiniyye.
El-mahrûse.

Mûcebince mütessellim-i mûmâileyhin buyurdukları vârid olmuşdur.

Sayfa 55/94, Belge 135.

Mahalle-i medîne-i Ankara'da Erzurum Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mehmed ibn-i es-Seyyid Ahmed Efendinin verâseti zevcesi Şerîfe Ayşe binti es-Seyyid Mahmud ile li-eb erkarındaşları es-Seyyid Hafız Feyzullah Halife ve es-Seyyid Bünyamin Halife ve li-eb kızkarındaşları Şerîfe Hadice ve Şerîfe Fatıma'ya inhisârı tahhakukundan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-iltimâs savb-ı şer'den tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzi' olunan terekesidir ki zikr olunur. Fî 20 Muharrem sene 1202.

Enâm-ı şerîf. Guruş 1.	Menzîl. Der-mahalle-i mezbûr. Guruş 500.	Bağ. Der-mevzî' Ayrancı Guruş 60.	Def'a bağ. Der-mevzî'-i Cebe Guruş 35.
Bağ. Der-mevzî' Seyran. Guruş 40.	Kara Horasane kılıç. Guruş 13.	Koyun. Der-karye-i Karaca Hasan. Guruş 90.	
Merkeb. Guruş 10.	Karasığır ineği 2. Guruş 25.	Def'a kara (sığır) ineği 1 ve malak 2. Der-karye-i Ciğer. Guruş 40.	İltizâma virdiği. Guruş 350.
Şerîki Numan. Guruş 15.	Köhne yasdık 15 ve minder 7 ve kilim 4. Guruş 50.	Kilim ve halı seccâde. Guruş 18.	Timur mangal 1 ve şamdân 2. Guruş 3.
Köhne kürk. Guruş 10.	Çilingir Hüseyin. Guruş 43.	Dodurgalı Şaban oğlu. Guruş 13.	Def-an mezbûrda. Guruş 15.
Molla Osman. Guruş 23.	Şaban oğlu Ebulkasım. Guruş 13.	Numan ve Mehmed Halife. Guruş 10.	Hüseyin'de. Guruş 3.
Şeriki Turap oğlu. Guruş 46.	Ceridin Bestana. Guruş 10.	Ciğerin İbrahim. Guruş 20.	Biniş ve şalvar anteri.

			Guruş 20.
Kavuk 2 ve sarık 2. Guruş 5.	Çuka cübbe ve kuşak. Guruş 16.	Balad yorgan 5 ve döşek ve seccâde. Guruş 20.	
İncülü küpe. Guruş 15.	İncülü gerdanlık ve nısfı 14. Guruş 60.	İstanbul altunı bütün 18. Guruş 54.	Dakîk. Guruş 18.

Kazgan ve bekmez leğeni. Guruş 17.	Kebîr sini. Guruş 4.	Leğen ve ibrik. Guruş 3.	Nühâs. Kıyye 25. Guruş 25.	Kahve ibriği 2. Guruş 2.
Peşto ve gadare 2. Guruş 3.	Kazma ve cebin. Guruş 3,5.	Bekmez. Guruş 10.	Zimem-i müteferrika, bâ-defter. Guruş 113,5	Topoğlu Osman yedi ile. Guruş 20.

Hurdevât menzîl. Guruş 40.	Yekûn; 1985 guruş.
Minhâ;	

Teçhîz ve tekvîn. Guruş 50.	Resm-i kısmet. Guruş 49.	Emîniyye ve hüddâmiye. Guruş 10.	Kâtibiyye. Guruş 4.	Çukadâriyye. Guruş 4.	Kaydiyye. Guruş 1.	İhzâriyye. Guruş.

Muhzırbaşıya. Guruş 3.	Yekûn; 122 guruş.
Sahhu'l-bâkî; 1853 guruş.	

Hisse-i zevc. Guruş 463. Meblağ 30.	Hisse-i ümm. Guruş 463. Meblağ 30.	Hisse-i ümm. Guruş 463. Meblağ 30.	Hisse-i ahab. Guruş 231. Meblağ 75.	Hisse-i ahab. Guruş 231. Meblağ 75.

Sayfa 55/94, Belge 136.

Medîne-i Ankara'da Hacı Seydi Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Süleyman ibn-i es-Seyyid Abdulmuttalibin verâseti zevcesi Kezban binti Mustafa ile sulbi kebîr oğlu es-Seyyid İbrahim'e münhasıra olduğu lede'ş-şerr'u'l-enver zâhir ve nümâyan olduktan sonra müteveffâ-yı mezbûrun bi't-taleb kıbel-i şer'den tahrîr ve takvîm ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî evâil-i Safer sene 1202.

<table>
<tr><td>Mushaf-ı şerîf hediyesi.
Guruş 2.</td><td colspan="2">Menzîl.
Der-mahalle-i mezbûre.
Guruş 200.</td><td colspan="2">Bağ.
Der-mevzî' Sürün oğlu deresi.
Guruş 200.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Def'a bağ.
Der-mevzi-i mezbûr
Guruş 7.</td><td colspan="2">Davar.
Aded 30, der-karye İlğazi.
Guruş 90.</td><td>Merkeb.
Guruş 20</td></tr>
<tr><td>Alma?.
Guruş 5.</td><td>Sini.
Guruş 6.</td><td>Bekmez tâbesi.
Guruş 11.</td><td>Kazgan.
Guruş 4.</td><td>Evân-ı nühâsiye.
Kıyye 20.
Guruş 20.</td></tr>
<tr><td>Tüfenk.
Guruş 5.</td><td colspan="2">Yorgan ve minder ve palas ve sandık ve tabhaniye takımı.
Guruş 30.</td><td colspan="2">Kiçe minder 4, yasdık 6, seccâde.
Guruş 20.</td></tr>
<tr><td>Hurdevât menzîl.
Guruş 5.</td><td>Elbîse.
Guruş 5.</td><td>Bekmez.
Kıyye 15.
Guruş 2.</td><td colspan="2">Yekûn; Guruş 632.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Minhü'l-ihrâcât;</td></tr>
<tr><td>Resm-i kısmet.
Guruş 15.
Pâre 32.</td><td>Emîniyye ve hüddâmiye.
Guruş 3.
Pare 8.</td><td>Kâtibiye ve kalemiyye.
Guruş 3.</td><td>Çukadâriyye.
Guruş 4.</td><td>Teçhîz ve tekfîn.
Guruş 25,5.</td></tr>
<tr><td>Kaydiyye.
Guruş 1.</td><td>Muhzırbaşıya.
Guruş 1.</td><td>İhzâriyye.
Guruş 1,5.</td><td>Mesârif-i sâire.
Guruş 1.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Yekûn; Guruş 55.</td></tr>
</table>

Sahhu’l-bâkî; 577 guruş. Yalnız beş yüz yetmiş yedi guruşdur.	
Hisse-i zevc. Guruş 72. Meblağ 15.	Hisse-i ibn. Guruş 504. Meblağ 105.

Sayfa 54/95, Belge 137/a.

Cild-i erneb emridir.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezai’l ve’l-kelâm Ankara (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) kâdîları zîde fazlühüm tevki‘-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ‘lûm ola ki;

Cild-i erneb tüccârından Alemana nâm zimmî Dîvân-ı hümâyûnuma arzuhâl idub Eyâlet-i Anadolu’da vaki Ankara Sancağı havâlisinden mübâyaca ve cem‘ ve tedârik eylediği cild-i ernebin ber-mûcib-i şurût-ı lâzım gelen rüsûmunu tahsildârına ba‘de’l-edâ aharın müdâhalesi îcâb itmeziken canibden bazı kimesneler dahî nesne mutâlebe ve eğer virmezisen mubâya‘a itdirmeyiz deyu müdâhale ve te‘addîden hâlî olmalarıyla o‘ makûle gerek vech-i muharrer üzere hilâf-ı şurût vâki‘ olan müdâhale ve te‘addîleri men ü def‘ itdirmek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istidâ-yı ‘ınâyet itmeğin Hazine-i Âmire’mde mahfûz Başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda resm-i miri cild-i erneb mukâtaası bin sekiz yüz doksan dört guruşu mâlı ile Mir Ahmed ve diğer Ahmed ve Arif ve Süleyman zîde kadruhûmânın iştirâken mâlikâne ‘uhdelerinde olduğu ve Eyâlet-i Bosna ve Arnavudluk ve Belgrad ve Vidin ve Mâru’z-zikr Vilâyet-i Rum ilinde vâki‘ Tekfurdağa ve Gelibolu ve Aranyoz ve Kavala ve Ergana ve Selanik ve Galos ve Eğriboz ve Cezîre-i Mora vesâir Bahr-ı Sefîdde olan iskelelerden dârü’l-harbe imrâr eyledikleri cild-i erneb yüklerinden resm-i bâc haml mukâta‘asına âid olan resm-i hamallardan mâ‘adâ beher cild-i ernebden birer pâre resmi alınmak müstemin vesâir tüccâr tâifesinin vech-i meşrûh üzere bilâd-ı islâmiyeden cem‘ ve iştirâ ve sefâyine tahmîlen dâru’l-harbe nakl ve iştirâ eyledikleri cild-i erneb ber-mûceb-i şurûd icâb iden rüsûm-ı mîrîyeleri îcâb idenlerden tamâmen tahsîl olunduğunu mübeyyen cild-i erneb rüsûmu tahsildârlarına memhûr ve ma‘mûlün bih edâ tezkereleri olmadıkça ciltleri sefâyine vaz‘ ve tahmîl olunmamak şurûtundan iken müste’min tâifesi hilâf-ı ‘ahd-i hümâyûndur deyu resm-i

mezkûru imtinâ‘ itmeleriyle fi-mâba’d def‘an li’l-nizâ‘ cild-i erneb ashâbı tarafından müstemin tâifesine furuht olunacak cild-i erneb yükleri iskelelere vurûd itmezden mukaddem yük bağlandığı yerlerde rüsûm-ı mezkûr tahsîl birle edâ tezkeresi i‘tâ ve bilâ-tezkere iskelelere cild-i erneb nakl iden olur ise yükleri cânib-i miriçün girift olunmak üzere nizâm-ı cedîd-i hâvî virilen emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak ve bu def‘a mâl-ı mu‘accelesine zam olunan mebâliğ mukâbele Anadolu cânibinde vaki‘ bilâd iskelelerde bey‘ ve şirâ olunan cild-i ernebin dahî şurûd-ı mezkûra mûcebince resm tahsîl olunmak virilen berât-ı âlişânım şurûtundan olmağla cild-i erneb tahsildârlarının istidâsına binâen şurût-ı mezkûra mûcebince sene-i sâbıka Rebî‘u’l-evvelinde emr-i şerîfim virilmiş olduğu der-kenâr olundukda der-kenârı mûcebince emr-i şerîfim virilmek bâbında iftihâru’l-ümera-i ve’l-ekâbir müstecmi cem‘u’l-meâli ve’l-mefâhir bi’l-fiil Baş defterdarım Ahmed Nazif dâme ‘uluvvühû telhîs itmekle imdi telhîsi ve der-kenârı ve şurûtu mûcebince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idub dahî ber-vech-i muharrer nizâm-ı cedîdi hâvî ber-mûceb-i surût sene-i sâbıkada cild-i erneb tahsildârlarının istidâlarına binâen emr-i şerîfim verildiği Hazîne-i Amirem defterlerinde mukayyed olmağla ber-mûcebi şurût mukaddem virilen emr-i âlişânıma ibtinâen deyu def‘a şerefzîr sudûr iden işbu emr-i âlişânımın mazmûn-ı münîfi birle âmil olub muğâyir surût ve emr-i âlişân rüsûm-ı mezkûrun edâsında aharı müdâhale ve ta‘arruz itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe itimad kılasız. Tahriren fi’l-yevmi’r-râbi‘ ‘aşer Zilkaâde sene 1201.

Kostantiniyye el-mahrûsa.

Sayfa 54/95, Belge 137/b.

Cild-i erneb mübâyi‘-i Akmana zimmî vekîli Usta oğlu Oseb zimmî inha olunur ki;

Mâl-ı mîrîsin kabzına me’mûre tamâmen edâ ve teslîm itdikden sonra cild-i ernebi mübâya‘a eyleyüb ahara müdâhale itdirmemek üzere yedine î‘tâ olunan emr-i âlîşana sicill-i mahfûz ba‘del-kayd işbu mürâsele mûcebince tahrîr ve irsâl olundu. Vusûlünde gerektir ki havâli-i merkûmdan yedinde olan emr-i âlî mûcebince cild-i

ernebi sen mübâya‘a idub mâl-ı mîrî kabzına me‘mûra edâ itdikden sonra kimesneye müdâhale itdirmeyesin. Fî 12 Safer sene 1202.

Sayfa 53/96, Belge 138.

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fezâil ve’l-kelâm Ankara Sancağı’nda vâki‘ kazâların kâdîları ve nâibleri zîde fazluhum tevki‘-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ‘lûm ola ki;

Hazîne-i Âmirem defterleri mûcebince Arpa emini ocaklıklarından Ankara Sancağı’nda vâki‘ kazâların bin iki yüz iki senesine mahsub olmak üzere cem‘ ve tahsîli lâzım gelmeğin (boşluk) der-uhde olunub virilen mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti bi-kazâîllâhi teâlâ zâyi‘ olmağla zâyinden emr ve defterleri virilmek ricâsına hâlen Arpa emini (boşluk) dâme mecduhû bâ-arz-ı hâl istid‘â itmeğin mûcebince zâyi‘nden emr ve defterleri virilmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle mübâşir vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idub dahî sene-i mezbûre mahsûb üzere livâ-i mezbûrda vâki‘ kazâların ol mikdar bedel-i nüzûl hânelerinin beher hânesinden ellişer yüz akçe bedel-i nüzülleri mâlların irsâl olunan beher mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti mûcibince cem‘ ve tahsîl ve Arpa emini mûmâileyh tarafına edâ ve teslîm itdirdub hilâf-ı emr ve defter kimesneye te‘allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ‘adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i maaşiçün beher nüzûl hânesinden otuzar akçe vech maaş dahî aldırdub ve bedel-i nüzûl içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırdub ve hîn-i tahsîlde mîrîçun alınan akçeyi Hazîne-i Âmireme alındığı vech üzere aldırdub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız. Kesr defterden ve naks-ı hâneden ve fermânımdan ziyâde mutâlebiyle zulm ve te‘addiden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe itimad kılasız. Tahrîren fi’l-yevmi’l-hâdî ‘aşer, min Muharrem sene 1202.

Kostantiniyye el-mahrûsa.

Sayfa 53/96, Belge 139.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâi'l ve'l-kelâm Ankara Sancağı'nda vâki' kazâların kâdîları zîde fazlühum. Tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ'lûm ola ki;

Hazîne-i Âmirem defterleri mûcebince Arpa emîni ocaklıklarından olan Ankara Sancağı'nda vâki' kazâların bin iki yüz yetmiş dört avârız hânesiyle yetmiş altı bin dokuz yüz kırk üç akçe bedel-i avârız mütekâidîn mâlı olub bin iki yüz iki senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin (boşluk) deruhde olunub virilen mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri ve emr-i şerîfim be-kazâillahi teâlâ zâyi olmağla zay'inden emir ve defterleri virilmek ricâsına hâlen arpa emini (boşluk) dâme mecdühû bâ-arzuhâl istidâ itmekle indi zayi'inden emir ve defterleri virilmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki;

Hükm-i şerîfimle mübâşir vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idub dahî sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere bu livâ-i mezbûrda vâki' kazâların ol mikdar avârız nüzül hânelerinin beher hânesinden beş yüz akçe avârızları mâllarıyla ol mikdar bedel-i mütekâidîn mâlların irsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti mucebince cem' ve tahsîl ve Arpa emini mûmâileyh tarafına edâ ve teslîm itdirdub hilâf-ı emr ve defter kimesneye tâ'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'aş içün beher avârız hânesinden ellişer akçe vech-i ma'a dahî aldırdub ve avârız içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esed-î guruş tahsîl itdirdub ve hîn-i tahsîlde mîrîçun alınan akçeyi Hazîne-i Âmirem'e alındığı vech üzere aldırdub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız ki defterden ve naks hâneden ve fermânımdan ziyâde mutâlebesiyle zulm ve te'adiden ihtiraz ve ictinab eyleyesin. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'tîmad kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşer Muharrem li sene isneyn ve mieteyn ve elf.

Kostantiniyye.

(**Sayfa 52/97**).

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

Sayfa 51/98, Belge 140.

İşbu bin ikiyüz iki senesi Muharremü'l-haramî gurresinden sene-i mezbûr hitâmına değin medîne-i Ankara'nın otuz re's menzîl bargirini deruhde ve iltizâm iden menzîlci Hasan Beşe'nin ücreti olan iki bin beş yüz guruşdan bu salyâneye vaz olunan bin beş yüz guruş Ankara imdâd-ı seferiyesi taksîminden Ankara'ya isâbet iden dört bin otuz iki guruş ve harc-ı pusuladan iki yüz otuz guruş ve Kütahya seferiyesi taksîminden iki bin yedi yüz doksan üç guruş ve harc-ı pusuladan iki yüz otuz bir guruş ve bâ-emr-i âlî Ankara Sancağı'ndan matlûb buyurulan mekkâri deve mübâşiri Hocagâna virilen mübâşiriye ve sancak masrafından dört yüz beş guruş otuz pâre ve devlet mübâşiriyesinden iki yüz kırk sekiz guruş ve Ankara'ya isâbet iden kırk beş mehâr deve içün beher deve yüz sekizer guruşdan dört bin sekiz yüz altmış guruş ve mütesellim Hüseyin Ağa'ya üç günde ber-mutâd virilen zahîre kıymeti desti ve bardak ve hasır altmış sekiz buçuk guruş yüz bir senesinde menzîlciye ikram yüz guruş Raşid Efendi çukâdarı Âsitâne'ye giddikde virilen yüz guruş ve Kasaba-ı Bâlâ sekbânlarının peşinen altı aylık ücreti üç yüz kırk altı buçuk ve kezâlik Kasaba-i Suflâ sekbânlarının iki yüz altmış dört guruş şehir kethüdâsına hizmet otuz guruş harc-ı hüccet-i deve ve kalemiyye altmış yedi buçuk guruş ve mütesellim ağaya ikram iki yüz guruş ve harc-ı defter bin guruş harc-ı ilâmat üç yüz guruş ve harc-ı yetmiş guruş kethüdâ efendiye yetmiş guruş ve baş çukâdara yirmi guruş vekîlen Receb'e yirmi guruş ve vekîlharca on beş guruş ve duhancıya on beş guruş ve kahveciye on beş guruş ve molla efendiye elli guruş ve kâtibiyye altmış guruş ve kaydiyye on beş guruş ve muhzırbaşıya otuz guruş ve başkatib efendiye elli guruş ve tahsildâriyye elli guruş ve salyâne muhzırlarına on guruş ve muhzırlara yiimi beş guruş min-haysü'l-mecmu' on yedi bin iki yüz doksan bir guruş cümle marifeti ve marifet-i şer'ile medîne-i mezbûre muzâfâtından Kasaba-i Bâlâ ve Çukurcak ve Kasaba-i Suflâ ve Bacı nâhiyelerine sülsü bade'l-ifrâz nefs-i medîne-i Ankara'ya isâbet iden on bir bin beş yüz yirmi sekiz guruş cümle ittifâkıyla medîne-i mezbûrda mevcûd iki yüz altmış yedi hâneye taksîm olundukda beher hâneye kırk üç guruş yedişer pâre isâbet iden mahallât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fî yevmi's-sâmi ve'l-'ışrîn min Muharremü'l-harâm li-sene isneyn ve mieteyn ve elf.

Mahalle-i Molla Büyük.	Mahalle-i Çeşme.	Mahalle-i Kayabaşı.	Mahalle-i Direkli.	Mahalle-i Sarrac Sinan.

Hâne 4.	Hâne 1.	Hâne 3.	Hâne 3.	Hâne 2.
Mahalle-i Gecekli? Hâne 2.	Mahalle-i Kattanîn. Hâne 6.	Mahalle-i Ürgüb. Hâne 2.	Mahalle-i Ahi Hacı Murat. Hâne 5.	Mahalle-i Genegi. Hâne 1,5.
Mahalle-i Rüstem nal. Hâne 1,5.	Mahalle-i Mevcûd. Hâne 3.	Mahalle-i Yusuf Habbas. Hâne 2	Mahalle-i Murûri. Hâne 0,5.	Mahalle-i Yakub Harrat. Hâne 1,5.

(Sayfa 53/96)

Defter-i hânehâ-i avârız-ı kazâhâ-i mezkûr der-liva-i Ankara.		
Sene 1202. Ber-mûceb-i defter-i Hazîne-i Amire.		
Kazâ-i Ankara maa yüz deveciyân kazâ-i Bacı maa Piyade ve Çukurcak.		
Rub‘. 1,5.	Hâne. 557.	Bedel-i avârız-ı mütekâ‘ıdîn. Beher hâneye fî 60 akçe. 33473.

Sayfa 50/99, Belge 141.

Bin iki yüz iki senesine mahsûben Ankara mutasarrıfı sa‘âdetlü Mustafa Paşa hazretlerine bâ-emr-i âlî ta‘yîn buyurulan Ankara ve Kütahya imdâd-ı seferiyeleri mâlı ile menzîl ücreti vesâir sancak masrafı ve mesârifi-i sâire cümle mârifeti ve mârifet-i şer‘ile medîne-i Ankara’da tevzî‘ olunan salyâneden Kasaba-i Suflâ ve Bacı nâhiyelerine ifrâz olunan yalnız bin dokuz yüz yirmi bir guruş ve kalemiyye on guruş ki cem‘an bin dokuz yüz otuz bir guruş nâhiyetân-ı mezbûratânda vâki‘ kurâlara tevzî‘ ve taksîm olundukda beher karyeye isâbet iden meblağ defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî gurre-i Saferu’l-hayr sene 1202.

Karye-i Bavlum. Guruş 95.	Karye-i Hisarı Kaya. Guruş 95.	Karye-i Şeydalu. Guruş 34.	Karye-i Bali Kuyumcu. Guruş 20.	Karye-i Memlük. Guruş 14.
Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i Elvan.	Karye-i

Yakacık. Guruş 29.	Yukarıyurtcu. Guruş 18.	Aşağıyurtçu. Guruş 29.	Guruş 57.	Memiş. Guruş 6.
Karye-i Dodurga. Guruş 48.	Karye-i Almatlu. Guruş 14.	Karye-i Susuz. Guruş 62.	Karye-i Saraycık. Guruş 21.	Karye-i Lotma. Guruş 47.
Karye-i Balğad. Guruş 6.	Karye-i Eymiryaman. Guruş 12.	Karye-i Kızılcaşar. Guruş 16.	Karye-i Macun. Guruş 10.	Karye-i İlğazi. Guruş 40.
Karye-i Küçük İstanos. Guruş 18.	Karye-i Yuva. Guruş 38.	Karye-i Bağlıca. Guruş 25.	Karye-i Yalıncak. Guruş 30.	Karye-i Karakusun. Guruş 30.
Karye-i Sincan. Guruş 42.	Karye-i Cemşid. Guruş 38.	Karye-i Ahimaksut. Guruş 11.	Karye-i Karacakaya. Guruş 6.	Karye-i Ovacık. Guruş 10.
Karye-i Çavundur. Guruş 2.	Karye-i Kayı. Guruş 33.	Karye-i Gökler. Guruş 95.	Karye-i Avadikler. Guruş.	Karye-i Tatlar. Guruş 34.
Karye-i Çakırlar. Guruş 12.	Karye-i Karatekin. Guruş 23.	Karye-i Pursaklar. Guruş 18.	Karye-i Peçenek. Guruş 60.	Karye-i Hisarcık. Guruş 16.
Karye-i Mengen polatları. Guruş 36.	Karye-i Anayurd. Guruş 28.	Karye-i Esenler. Guruş 8.	Karye-i Alagöz. Guruş 11.	Karye-i Yabracık. Guruş 16.

(**Sayfa 51/98**)

Karye-i Babaviran. Guruş 24.	Karye-i Ağzıkara. Guruş 6.	Karye-i Şabanözü. Guruş 95.	Karye-i Kürüş. Guruş 35.	Karye-i Hacı Ozan. Guruş 61.
Karye-i Müslim. Guruş 61.	Karye-i Hacı Tuğrul. Guruş 31.	Karye-i Bacı. Guruş 61.	Karye-i Keremiç. Guruş 6.	Karye-i Hoyraz. Guruş 11.
Karye-i Gedüklü.	Karye-i Yağız. Guruş 14.	Karye-i Afşar. Guruş 14.	Karye-i Hızırşeyh.	Karye-i Gügercinlik.

Guruş 8.			Guruş 4.	Guruş 8.
Karye-i Tahir. Guruş 8.	Karye-i Tutlubolatlar. Guruş 43.	Karye-i Viranşeyh. Guruş 10.	Karye-i İncirlik. Guruş 10.	Karye-i Alacaatlu Çakırlar. Guruş 2.
Karye-i Karsavuran. Guruş 14.	Karye-i Karahöyük. Guruş 10.	Karye-i Yağmurbaba. Guruş 10.	Karye-i Malıköy. Guruş 10.	Karye-i Sametlü. Guruş 3.
Karye-i Binceyiz. Guruş 10.	Karye-i Deretürkmeni. Guruş 3.	Karye-i Tulgeri. Guruş 5.	Karye-i Kuşcu. Guruş 3.	Karye-i Ayraniş. Guruş 3.
Cem‘an yekûn; 1921 guruş. Yalnız bin dokuz yüz yirmi bir guruşdur.				

Sayfa 50/99, Belge 142.

İşbu bin iki yüz iki senesine mahsûben Ankara mutasarrıfı sa‘âdetlü Mustafa Paşa hazretlerine bâ-emr-i âlî ta‘yîn buyurulan ve Ankara ve Kütahya imdâd-ı seferiyeleri mâlı ile menzîl ücreti ve sancak masrafı vesâire mesâriften cümle marifeti ve marifet-i şer‘le medîne-i Ankara’da tevzi‘ olunan salyâneden Kasaba-i Bâlâ ve Çukurcak nâhiyelerine ifrâz olunan üç bin sekiz yüz kırk iki guruş ve Zirve ve Dikmen karyelerinin ‘ilâm ve fermân masrafı yetmiş guruş ve kâtibiyye yirmi guruş ve Yeniçeri akçesi fâizi yirmi guruş ki cem‘an yekûn üç bin dokuz yüz elli iki guruş nâhiyetâ-i mezbûrâtânda ahâlîleri ittifâklarıyla nâhiyetân-ı mezbûrâtânda vâki‘ kurâlara taksîm olundukda karyeye isâbet iden meblağdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî gurre-i Saferu’l-hayr li-sene ısneteyn ve mieteyn ve elf.

Karye-i Yozgat. Guruş 260.	Karye-i Hacılar. Guruş 260.	Karye-i Karakeçili. Guruş 260.	Karye-i Kurbağa. Guruş 260.	Karye-i Kutlu Tekin. Guruş 184.
Karye-i Kuşcu Ali. Guruş 252.	Karye-i Karaali. Guruş 252.	Karye-i Bahşılı. Guruş 110.	Karye-i Beynam. Guruş 120.	Karye-i Kalcılar. Guruş 130.
Karye-i Yenişeyh.	Karye-i Hasanoğlan.	Karye-i Solfasol.	Karye-i Evciler.	Karye-i Bayındır.

Guruş 110.	Guruş 110.	Guruş 80.	Guruş 90.	Guruş 94.
Karye-i Deliler. Guruş 100.	Karye-i Yakubabdal. Guruş 50.	Karye-i Dede Şeyh. Guruş 96.	Karye-i Odabaşı. Guruş 110.	Karye-i Kırbeş. Guruş 65.
Karye-i Çavuşlu. Guruş 90.	Karye-i Kusunlu. Guruş 34.	Karye-i Ağçalu. Guruş 75.	Karye-i Kömürcü. Guruş 54.	Karye-i Evkuf. Guruş 88.
Karye-i Karaca Hasan. Guruş 71.	Karye-i Karataş. Guruş 50.	Karye-i Nenek. Guruş 65.	Karye-i Dikmen. Guruş 30.	Karye-i Orta. Guruş 32.
Karye-i Çiftlik. Guruş 34.	Karye-i Karapürçek. Guruş 32.	Karye-i Busal. Guruş 50.	Karye-i Karaağaç. Guruş 21.	Karye-i Mirahor. Guruş 30.
Karye-i Kızılca. Guruş 32.	Karye-i Ahiçomak. Guruş 36.	Karye-i Kara Ahmedlü. Guruş 32.	Karye-i Özağıl. Guruş 15.	Karye-i Ediğe. Guruş 11.
Karye-i Mehye. Guruş 5.	Karye-i Zirve. Guruş 43.	Karye-i Hodar. Guruş 20.	Karye-i Kulada. Guruş 4.	
Yekûn; 3952 guruş. Yalnız üç bin dokuz yüz elli iki guruşdur.				

(**Sayfa 49/100**)

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

(**Sayfa 48/101**)

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

(**Sayfa 47/102**)

(Sicilde bu sayfa boş bulunmaktadır.)

Sayfa 45/104, Belge 143.

Bin ikiyüz iki senesine mahsûben Ankara Sancağı mutasarrıfı ve Soğucak muhâfızı sa‘âdetlü Mustafa Paşa hazretlerine Kütahya imdâd-ı seferiyesi mâlından olub bâ-emr-i âlî Ankara seferiyesinden tahsîs buyurulan imdâd-ı seferiyeleri mâlı ve harc-ı pusula ve kalemiyyeden ve mütesellim ağa ikrâmiyesi ve devlet mübâşiriyesi ve sancak masrafından zam olan Turnacıbaşı Numan Ağa mübâşiriyesi ve zâhiresinden ve deve ağası mübaşeriyesi ve zâhiresinden vesâire sancak masrafından Murtazabâd kazâsına isâbet iden Ankara mahkemesinden mahrec mümzâ ve mahtum pusula-i şer‘ıyye mûcebince bin beşyüz elli dokuz guruş bin ikiyüz elli senesine mahsûben Ankara Sancağı mutasarrıfı ve Soğucak muhâfızı sa‘âdetlü Mustafa Paşa hazretlerine bi-emr-i âlî ta‘yîn buyurulan Ankara Sancağı’ndan imdâd-ı seferiyeleri mâlından ve harc-ı pusuladan ve kalemiyyeden ve mütesellim ağa ikrâmiyesi bâlâda mezkûr nefs-i Murtazabâd kazâsına isâbet iden Ankara mahkemesinden mahrec ve mümzâ ve mahtûm pusula-i şer‘ıyye mûcebince bin yedi yüz yetmiş iki guruş işbu sene-i mübârekede Moskov keferesi üzerine muhakkak olan sefer-i hümâyûnda istihdâm olunmak içün Ankara Sancağı’ndan ihrâcı fermân buyurulan iki yüz mehâr mekkârî develerden bâlâda mezkûr Murtazabâd kazâsına isâbet iden sâbıkı üzere pusula-i şer‘ıyye üzere yirmi üç deve yüz otuz guruşdan iki bin beş yüz otuz guruş ve mütesellim ağanın ibtida i‘lân buyruldu getüren virilen on iki guruş bir defa da on bir guruş sadrazam çukadarı içün mütesellim ağanın adamına virilen on beş guruş kazâya emr-i âlî getüren Memiş Ağa’ya virilen harc-ı i‘lâm altmış altı guruş ve Memiş Ağa’nın iki adamına virilen yirmi guruş mütesellim ağanın adamına virilen yedi guruş tevzî‘ içün fermân sûreti geturen adamına virilen sekiz guruş ibtidâ Memiş Ağa (**Sayfa 46/103**) geldikde kazâları cem‘ içün Süleyman Ağa’ya hizmet on guruş sadrazam çukadârı Memiş Ağa’ya iki fermân içün virilen hizmet üç yüz yetmiş guruş deve pusulası geturen Hüseyin Ağa’ya virilen sekiz buçuk guruş Memiş Ağa içün köylere tevzi‘ olan akçeden karyelerde kalub alınmayan yirmi altı guruş giden devlet fermânı içün harc-ı i‘lâm yüz guruş ve harc on guruş Memiş Ağa’ya virilen iki vukuye kahve kıymeti altı guruş kazânın ahâlî ma‘rifetiyle müteferrika mesârif altmış altı guruş mütesellim ağaya yüz on guruş tevzi‘ içün pusula geturen Hüseyin Ağa’ya virilen on beş guruş tahsildâriyye yüz guruş yazıcıya otuz guruş derûn-ı şehre tevzi‘ içün kazâdan giden iki ihtiyâra sekiz guruş Örencik karyesine hîn-i tevzi‘de cümle ittifâkıyla olan ikrâm elli guruş Serdar Ağa’ya yirmi beş guruş serdar

çavuşuna mektub geturdikte yedi guruş iki def'a şehr mesârifi kırk beş guruş Devlet-i Aliyye mübâşiri Memiş Ağa'ya cümle marifetiyle virilen bargir kıymeti seksen guruş tevzî' içün karyelere mürâsele geturen iki adama virilen on iki guruş Mimar-zâde fazîletlü efendi hazretlerine kazânın deyni içün altı yüz guruş hîn-i tevzi'de sehv olub geruye bâkî kalan kırk guruş harc-ı mahkeme altı yüz elli guruş kethüdâya elli guruş hademeye elli guruş cem'an yekûn sekiz bin dört yüz yirmi dokuz buçuk guruşa bâlîğ olub cümle ahâlî kazâ ve ihtiyârlar marifetleriyle tevzi' ve taksîm olunduğu üzere defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-hâdi 'aşer min Saferu'l-hayr li-sene ısneyn ve mieteyn ve elf.

Karye-i İstanos. Guruş 1445.	Karye-i Buçuk. Guruş 102.	Karye-i Ağçavirilan. Guruş 178.	Karye-i Alpagut. Guruş 107.	Karye-i Âbderesi. Guruş 84.	Karye-i Mülk. Guruş 281,5.
Karye-i Çuğalı. Guruş 61,5.	Karye-i Ozan. Guruş 65.	Karye-i Gerendos. Guruş 677.	Karye-i Kışla. Guruş 62.	Karye-i Petek. Guruş 104.	Karye-i Cemşid. Guruş 120.
Karye-i Çeltik. Guruş 42.	Karye-i Emir Gazi. Guruş 89.	Karye-i Halkaculu. Guruş 113.	Karye-i Eymir. Guruş 195.	Karye-i Karalar. Guruş 131.	Karye-i Sarılar. Guruş 164.
Karye-i Eyet. Guruş 64.	Karye-i Soğucak. Guruş 245.	Karye-i Yassıviran. Guruş 245.	Karye-i Kazgan. Guruş 58.	Karye-i Virancık. Guruş 578.	Karye-i Ahur. Guruş 43.
Karye-i Balabanlı. Guruş 100.	Karye-i Yayalar. Guruş 217.	Karye-i Yorgun Durmuş. Guruş 290.	Karye-i Karataş. Guruş 149.	Karye-i Arkasayan. Guruş 82.	Karye-i Martın. Guruş 65.
Karye-i Yağbasan. Guruş 211.	Karye-i Beçenek. Guruş 118.	Karye-i Senâm? Guruş 119.	Karye-i Kalaycılar Guruş 54,5.	Karye-i Ahu Guruş 220.	Karye-i Oymaağaç Guruş 13.
Karye-i Aryavid. Guruş 171.	Karye-i İncegiz. Guruş 98.	Karye-i Gevenç. Guruş 46.	Karye-i Aydın. Guruş 65.	Karye-i Viranos. Guruş 269.	Karye-i Teşrik. Guruş 102.
Karye-i Saray.	Karye-i Lezerki.	Karye-i Ayçicek.	Karye-i Onaç.	Karye-i Yeregün.	Karye-i Ergensu.

Guruş 140.	Guruş 66,5.	Guruş 48.	Guruş 65,5.	Guruş 48.	Guruş 49.
Karye-i Senirce. Guruş 52.	Karye-i İrendi? Guruş 269.	Yekûn; 8429,5.			

Hurrire hâze'l-defter-i bi-marifeti'l-ahbâr ve'l-ahâli. Hâfız Ali en-nâib-i be-kazâ-i Murtazabâd. Hurrire el-fakîrüllah 'ızze sübhânehû, gûfira leh.

Sayfa 45/104, Belge 144.

İşbu bin ikiyüz iki senesine mahsûben medîne-i Ankara Sancağı'nda mu'ayyen olan hâlen Ankara mutasarrıfı ve Soğucak muhâfızı sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretlerine imdâd-ı seferiyesi ve Kütahya imdâd-ı seferiyesi mâlından olub Ankara Sancağı seferiyesinden bâ-emr-i âlî tahsis buyurulan seferiyeleri ve harç pusula ve sancak masrafından medîne-i Ankara mahkemesinden mahreç pusula mûcebince Şorba kazâsına isâbet iden üç bin üçyüz otuzbir guruş ve kazâ-i mezbûrun sehimine isâbet yirmi üç 'aded mekkârî deve bahâsı iki bin dört yüz seksen dört guruş adâlet emri geturen çukadâra Memiş Ağa'ya virilen yüz yirmi guruş ve yine çukadâra virilen at bahâsı seksen guruş, adamlarına virilen on iki guruş ber-mu'tâd-ı kadîm mütesellim ağaya kaydiyye yüz on guruş, Ankara'dan pusula geturen adama dokuz guruş, Defterdâr çukadârına tahsildâr Hacı Hasan oğlundan istikraz olan yediyüz elli guruş, Serdar Numan Ağa'ya iki kıt'a mektub harcı elli guruş ve dört kıt'a i'lâm harç-ı yüz elli guruş, harc-ı defter beşyüz guruş, harç-ı mahkeme elli guruş, nâib efendiye elli guruş, hademeye on guruş, iki muhsıra on guruş, tahsildâriye yüz guruş, tevzi' olunan kurâlara yüz guruş ki min-haysü'l-mecmû' cem'an yekûn yedi bin dokuzyüz on altı guruşa bâliğ olmağın cümle ittihâdıyla kazâ-i mezbûr kurâlarına taksîm olundukda beher karyeye isâbet iden meblağdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'l-'âşir min Saferu'l-hayr, li sene isneyn ve mieteyn ve elf.

Karye-i Hızırlar. Guruş 461,5.	Karye-i Karacaviran-ı Suflâ. Guruş 461,5.	Karye-i Bazar. Guruş 296,5.	Karye-i Çakır. Guruş 209.	Karye-i Salın Guruş 296,5.	Karye-i Akdoğan. Guruş 296,5.
Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i

Dodurga. Guruş 338.	Karaviran-ı Bâlâ. Guruş 296,5.	Başsemer. Guruş 218.	Bayındır. Guruş 182.	Kayaviran. Guruş 218.	Turbözü. Guruş 90.
Karye-i Kenisa. Guruş 75.	Karye-i Saray. Guruş 296,5.	Karye-i Korcı. Guruş 219.	Karye-i Pectepe. Guruş 219.	Karye-i Uçarı. Guruş 161.	Karye-i İçviran. Guruş 151.
Karye-i Baş. Guruş 151.	Karye-i Kozviran-ı Eğerli. Guruş 87.	Karye-i Müsellahma. Guruş 66.	Karye-i Dere Eğerli. Guruş 135.	Karye-i Aydoğan. Guruş 108.	Karye-i Alviran-ı Yıldırım. Guruş 121.
Karye-i Başviran. Guruş 127,5.	Karye-i Uzunöz maa Kusun. Guruş 127,5.	Karye-i Çukurviran. Guruş 121.	Karye-i Kavaközü. Guruş 73	Karye-i Otacı. Guruş 127,5.	
Karye-i Otacı Şeyhlü. Guruş 127,5.	Karye-i Ağcaviran. Guruş 81,5.	Karye-i Bayır. Guruş 120,5.	Karye-i İçmeler. Guruş 48	Karye-i Karaköy. Guruş 55	Karye-i Eğdir. Guruş 91
Karye-i Ahiler. Guruş 20,5.	Karye-i Ovaköy. Guruş 48,5.	Karye-i Bağlıca. Guruş 48	Karye-i Eymir. Guruş 38,5.	Karye-i Kozviran Yıldırım. Guruş 30,5.	
Karye-i Haklı. Guruş 30,5.	Karye-i Kurbağa. Guruş 75.	Karye-i Alviran-ı Eğerli. Guruş 80.	Karye-i Ulazağaç. Guruş 95.	Karye-i Karaçam. Guruş 107,5.	Karye-i Şemseddin. Guruş 70
Karye-i Zimmîler. Guruş 64,5.	Karye-i Sofular. Guruş 81.	Karye-i Üçbaş. Guruş 90.	Karye-i Semerciler. Guruş 33.	Karye-i Kınık. Guruş 82,5.	Karye-i Dere Yıldırım. Guruş 81.
Karye-i Saraç. Guruş 48.	Karye-i Ağsak. Guruş 40.	Karye-i Çukurca. Guruş 64,5.	Karye-i Hacılar. Guruş 60.	Karye-i Uzun Yıldırım. Guruş 151.	Karye-i Taşlı Şeyhler. Guruş 33.
Karye-i Ağça Kenisa.			Karye-i Çatak Yıldırım.		

Guruş 40.	Guruş 70.

Hâze'l-defter be-ma'rifeti ve ma'rifetü'l-ahâlî nemekkahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû es-Seyyid Abdulgânî el-müvellâ-hilâfe be-kazâ-i Şorba. Gûfira leh.

Sayfa 44/105, Belge.

Bismi'l-lâhirrahmâni'r-rahîm.

Yâ Kerim, Yâ Rahman, Yâ Rezzak, Yâ Allah.

3. 178 NUMARALI ANKARA ŞER'IYYE SİCİLİNE GÖRE ANKARA

178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicil defteri 1787-1791 (H. 1202-1205) tarihlerine ait bilgiler içermekte olup Sultan I.Abdülhamit'in döneminin son yılları ve Sultan III.Selim döneminin ilk yıllarına denk gelmektedir.

3.1. İDARİ YAPI

Osmanlı Devleti'nin topraklarının geniş bir coğrafyaya yayılması sebebiyle devlet otoritesinin sürmesinden dolayı en ücra köşelere ulaşması, oralarda yönetim ve denetimini göstermesi amacıyla ülke toprakları idari-askeri bakımdan eyalet ve sancaklara ayrılmıştır. İdari-adli bakımdan ise kazalardan oluşmuştur. Eyalet ve sancak merkezlerine padişah tarafından yürütme gücünü kullanması, askerî ve idari görevleri yürütmesi amacıyla vali (mutasarrıf), beylerbeyi veya sancakbeyi adı verilen görevliler, yargı gücünü kullanması amacıyla kazai işleri yürüten kadılar atanırdı.[83] Bey unvanını taşıyan eyalet ve sancak yöneticileri ile efendi unvanını taşıyan kadılar,[84] birbiri ile iletişim halinde olur, kadı beyin kuvvetine dayanmadan hükmünü uygulayamaz, bey de kadı hükmü olmadan kimseyi cezalandıramazdı. Padişahtan doğrudan emir alan kadı, hükümlerini bağımsız olarak uygular ve padişaha arzda bulunurdu.[85]

Osmanlı Devleti'nde 1462 yılına kadar Anadolu Eyaleti'nin merkezi Ankara olmuş, bu tarihten sonra merkez Kütahya şehrine taşındığından dolayı Ankara sancak merkezi olarak varlığı devam ettirmiştir.[86]

Şehirler, Osmanlı toplumunun ekonomik ve sosyal bakımdan en canlı yerleri olarak görülmektedir. Şehirlerin merkezlerinde pazar yeri olmaları, dini ve idari bir merkez durumda olmaları, en önemli yapıların cami ve medreseler olması, hamam, kaplıca ve sıhhi tesislerin yanında bazı şehirlerde hastanelerin mevcut olması, o şehrin canlılığını arttırmaktadır.[87]

---

[83] Yörük, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana*, s.59.
[84] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara*, s.28.
[85] Ergenç, *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, s.71.
[86] Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, s.136.
[87] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.67.

Ankara şehrinin ön plana çıkmasında ve yabancı seyyahlara konu olmasında sancaktaki üretimin ve ticari hayatın canlı olması etkili olmuştur.[88] 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicili incelendiğinde 12 kaza, 45 mahalle, 218 köy ismi tespit edilmiştir.

3.1.1. Kazalar ve Nahiyeler

Osmanlı Devleti'nde kazalar taşra teşkilatının birimi olup coğrafi, ticari ve idari bir bölgeyi temsil etmektedir. Kazalar doğrudan merkeze bağlanmış, bu nedenle ayrı bir kaza idaresi mevcut olmuştur. Kaza idaresindeki tüm sorunların çözümü meclis-i şer denilen mahkemelerde kadılar tarafından yapılmıştır. Kadılar kazaların adlî, malî, beledi, askerî her işi ile ilgilenmişlerdir.[89] Bugünkü anlamda ilçenin karşılığı olan kaza iradesi, Osmanlılarda coğrafi bir terim özelliği gösterirken aynı zamanda kadının idare bölgesini de temsil etmektedir. Osmanlılarda ortaya çıkan kaza idaresi coğrafi bir bütünlüğe sahip idari bir bölge olarak karşımıza XVII. yüzyıldan itibaren çıkmıştır. Osmanlı Devleti'nin giderek topraklarını genişletmesi, sancakların çoğalmasına paralel olarak kadıların bu işlere yetişememesinden dolayı kaza bölgeleri giderek çoğalmıştır.[90]

Kaza bölgelerinin çoğalması ile birlikte idari birimlerin en küçüğü olan köy yerleşmeleri de çoğalmıştır. İncelenen sicilde o döneme ait kayda geçen kazalar-nahiyeler aşağıda tabloda verilmiştir.[91]

Tablo 3.1: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen kazalar ve nahiyeler.

Sıra	Kazalar ve Nahiyeler.	Sıra	Kazalar ve Nahiyeler.
1	Ankara (nefs-i Ankara)	7	Kasaba-i Bâlâ.
2	Ayaş.[92]	8	Kasaba-i Suflâ.[93]

[88] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara*, s.199.
[89] Nejat Göyünç, "Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilatı (Tanzimat'a Kadar)", *Osmanlı Ansiklopedisi,* C.6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s.83.
[90] Tuncer Baykara, "Kaza", *TDVİA*, C.25, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002, s.119.
[91] AŞS. 178, s.50 /99-51 /98, b.141, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.50 /99, b.142, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.45 /104-46 /103, b.143, 11 Safer 1202 /22 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.45 /104, b.144, 10 Safer 1202 /21 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.
[92] AŞS. 178, s.16, b.32, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.65 /84,

3	Bacı.	9	Murtazabâd.[94]
4	Çubukabâd.[95]	10	Şorba.[96]
5	Çukurcak.[97]	11	Yabanâbâd.[98]
6	Haymanateyn.[99]	12	Yörükân-ı Ankara.[100]

Tablo 3.1'de de görüldüğü üzere Ankara Sancağı'nda Ankara (nefs-i Ankara), Çubukabâd, Murtazabâd, Çukurcak, Yörükân-ı Ankara, Ayaş, Şorba, Yabanâbâd ve Haymanateyn kazâları yer almaktadır.[101] Kasaba-i Bâlâ, Çukurcak, Kasaba-i Suflâ ve Bacı ise Ankara'ya bağlı nâhiyeler arasında gösterilmiştir.[102]

---

b.121, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli tezkire; AŞS. 178, s.64 /85, b.123, 26 Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire.

[93] AŞS. 178, s.3, b.6, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.3, b.7, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.58 /91-59 /90, b.130, 22 Safer 1202 /3 Aralık 1787 tarihli bilgi notu; AŞS. 178, s.50 /99-51 /98, b.141, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.

[94] AŞS. 178, s.5, b.11, 12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.22, b.44, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.82 /67, b.94, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli buyuruldu; AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu; AŞS. 178, s.45 /104-46 /103, b.143, 11 Safer 1202 /22 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.

[95] AŞS. 178, s.18, b.36, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.19, b.37, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.78 /71, b.100, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli teslim-tesellüm kaydı; AŞS. 178, s.65 /84, b.118. 26Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire; AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu.

[96] AŞS. 178, s.3, b.5.18 Safer 1202 /29 Kasım 1787 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.7, b.18. 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.65 /84, b.119. 26 Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire; AŞS. 178, s.45 /104, b.144, 10 Safer 1202 /21 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.

[97] AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.58 /91-59 /90, b.130, 22 Safer 1202 /3 Aralık 1787 tarihli bilgi notu; AŞS. 178, s.50 /99, b.142, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.

[98] AŞS. 178, s.3, b.5 18 Safer 1202 /29 Kasım 1787 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.8, b.20, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.31, b.70, tarih belirtilmemiş bilgi notu; AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.80 /69, b.98. 25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.65 /84, b.117, 24 Safer 1204 /13 Kasım 1789 tarihli tezkire; AŞS. 178, s.65 /84, b.120, 26 Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire; AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu; AŞS. 178, s.56 /93-57 /92, b.133, Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Kasım ayı ortaları tarihli ferman.

[99] AŞS. 178, s.10, b.25, 10 Recep 1201 /28 Nisan 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.25, b.52, 9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.25, b.52, 9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.91 /58, b.87, 9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791 tarihli tereke; AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu.

[100] AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman.

[101] AŞS. 178, s.98 /55-95 /54, b.83, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman; AŞS. 178, s.64 /85, b.123, 26 Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire, AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu.

[102] AŞS. 178, s.58 /91-59 /90, b.130, 22 Safer 1202 /3 Aralık 1787 tarihli bilgi notu; AŞS. 178, s.51 /98-53 /96, b.140, 12 Muharrem 1202 /24 Ekim 1787 tarihli tevzi kaydı. Sicilde yer alan bazı belgelerde Kasaba-i Bâlâ tek başına nahiye olarak kaydedilmiştir. Çukurcak ise sadece birkaç belgede Kasaba-i Bâlâ ile birlikte geçmektedir. Aynı durum Kasaba-i Suflâ ve Bacı için de

Söz konusu tabloda isimleri belirtilen kazaların isimleri ve konumları günümüzde yaklaşık olarak şöyledir: Ankara, nefs-i Ankara ifadesinden o yıllardaki Ankara şehri olduğu anlaşılmaktadır. Şehir çevresinde yer alan köyler ise Kasaba-i Bâlâ ve Kasaba-i Suflâ nahiyelerinin köyleri arasında gözükmektedir. Günümüz Ankarasının bazı mahalleleri o yıllarda köy olarak kaydedilmiştir. Kasaba-i Suflâ (Aşağı Kasaba), Ankara'nın batısında Sincan ve civarı olup sınırları Ayaş'a ve Mürted'e, güneyinde Haymana'ya doğru uzanan yerlere tekabül etmektedir.[103] Kasaba-i Bâlâ (Yukarı Kasaba), Ankara'nın merkez dışında kalan köyleri ile Elmadağ, Kalecik, Keskin ve Bâlâ'ya doğru uzanan bölgedir.[104] Çubukâbâd: Ankara'nın kuzey doğusunda bulunan bugünkü Çubuk kazası ve çevresine,[105] Şorba, Ankara'nın kuzeyinde, Çubuk ve Kızılcahamam arasında kalan bölgeye,[106] Yabanâbâd, günümüzde Çamlıdere ve Kızılcahamam kazası sınırlarında kalan bölgeye,[107] Murtazabâd, Ankara'nın Kazan ve Yenikent çevresine tekabül etmektedir.[108] Ayaş, isminden de anlaşılacağı üzere günümüzde Ankara'nın batısında olup aynı isimle varlığını sürdürmektedir. Yörükân-ı Ankara, bugünkü Polatlı çevresi olup kazanın sınırları Ankara'nın batısında Ayaş'a ve Mürted'e, güneyinde Haymana kazasına doğru uzanmaktaydı. Genellikle yörüklerin bulunduğu coğrafyadır.[109] Haymanateyn ise Büyük ve Küçük Haymana anlamlarında kullanılmıştır.[110] Söz konusu kaza günümüzde Ankara'nın güneyinde aynı isimle varlığını sürdürmektedir. Çukurcak ise günümüzdeki Elmadağ çevresindeki köylerden oluşmaktaydı.[111]

---

geçerlidir. Sicilde yer alan bazı belgelerde Kasaba-i Suflâ tek başına nahiye olarak kaydedilmiş iken Bacı ise sadece birkaç belgede Kasaba-i Suflâ ile birlikte geçmektedir. Bacı köyü günümüzde Temelli yakınlarında yer almaktadır.

[103] AŞS. 178, s.50 /99-51 /98, b.141, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207.

[104] AŞS. 178, s.50 /99, b.142, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; Hüseyin Çınar, "Yabanâbâd ve Şorba'dan Kızılcahamam'a: İdari Yapıda Yaşanan Değişim", *Yabanâbâd'dan Kızılcahamam'a Kızılca Hamam 100 Yaşında*, Kızılcahamam Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 2016, s.70.

[105] Çınar, "Yabanâbâd ve Şorba'dan Kızılcahamama", s.70; Tahir Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2017, s.191.

[106] AŞS. 178, s.45 /104, b.144, 10 Safer 1202 /21 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207; Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, s.609.

[107] Çınar, "Yabanâbâd ve Şorbadan Kızılcahamama", s.72; Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, s.107, 465, 609.

[108] AŞS. 178, s.45 /104-46 /103, b.143, 11 Safer 1202 /22 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; Çınar, "Yabanâbâd ve Şorbadan Kızılcahamama", s.70; Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207.

[109] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207; Çınar, "Yabanâbâd ve Şorbadan Kızılcahamama", s.70; Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, s.20, 565, 813.

[110] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207; Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, s.55, 341.

[111] Çınar, "Yabanâbâd ve Şorbadan Kızılcahamama", s.73.

XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Ankara'nın doğusunda kalan ve Elmadağ ile Keskin'e uzanan yerler Kasaba-i Bâla ve Çukurcak nahiyesi, batısına düşen Ayaş'a, Mürted'e ve Haymana'ya doğru uzanan yerler Kasaba-i Suflâ ve Bacı nahiyesi olarak adlandırılmaktaydı.[112]

Bâlâ, Haymanateyn ve Çubukabâd kaza isimlerinin günümüzde Bâlâ, Çubuk ve Haymana olarak halen varlığını sürdürmektedir.

3.1.2. Köyler ve Mahalleler

Mahalle ve köy toplulukları Osmanlı idaresinin en küçük idari birimidir. Mahalle kelimesi diğer islam ülkelerinde de küçük değişikliklerle aynı anlamda kullanılarak insanların devamlı ya da geçici olarak yerleştikleri küçük yerleşim yerlerini ifade etmektedir.[113]

Mahallelerde ayrıca hayır sahipleri tarafından yaptırılan, insanların çeşitli ihtiyaçlarını karşılayan yapılar bulunmaktaydı. Bunlar arasında çeşme, köprü, yol, imarethane, cami, medrese, mescid, sokak, kaldırım, konak, iskele, çarşı, pazar, su, hamam gibi hayratları saymak mümkündür.[114] Mahallelerde bu vakıfları amacı dışında kullananlar için sicilde bununla ilgili olarak Ankaralı eski Şeyhülislam müteveffa Mehmed Efendi vakfına ait çeşmelerde ve hamamlarda kullanılan suyun Ankara'da sakin bazı kimseler kendi evleri içerisinde yaptırdıkları havuz, şadırvan ve çeşmeleri için haksız olarak kullandıkları, bu haksızlığın giderilmesi istenmiştir.[115]

Mahallelerin oluşmasına bakıldığında aynı dini yapının etrafında toplanmaları ya da aynı meslek grubundan olanların bir araya gelmelerinden dolayı teşekkül ettiği anlaşılmaktadır.[116]

Osmanlı mahallesi kentin bir kesimi olup aynı dinden insanlardan, aynı sülaleden veya aşiretlerden, hemşerilerden, birbirini tanıyan ve kefil olan insanlardan oluşan bir içtimai kültürel birimdir.[117]

---

[112] Özdemir, "Osmanlılar Devri-Ankara", s.207.
[113] Ali Murat Yel-Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Mahalle", *TDVİA*, C.27, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2003, s.323.
[114] Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Kardelen Kitabevi, Isparta 1998, s.231-232.
[115] AŞS. 178, s.61 /88, b.127, Evâsıt-ı C.Evvel 1190 /1776 Temmuz ayı başları tarihli ferman.
[116] Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, s.75.
[117] İlber Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, Timaş Yayınları, İstanbul 2018, s.41-42.

Mahalle ve mescidlerinde görev yapan imamlar, mahallenin idari yapı ile bağlantısını sağlayan en önemli yardımcıları olmuşlardır.[118] Sicilde 45 mahalle ve 218 köy ismi tespit edilmiştir.[119]

Tablo 3.2: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen mahalle isimleri.

Sıra	Mahalle İsimleri.	Sıra	Mahalle İsimleri.	Sıra	Mahalle İsimleri.
1	Alibey	16	Hacı Musa	31	Makramacı
2	Ahi Hacı Murat.	17	Hacı İvaz	32	Molla Büyük
3	Bazar-ı Ganem	18	Hasna	33	Mevcud
4	Belkıs	19	Helvacı (Helvayi)	34	Mürûri
5	Celal Kattanin	20	Hacı Seydi	35	Öksüzce
6	Çeşme.	21	İmaret	36	Papani
7	Direkli	22	İmam Yusuf	37	Rüstem Na'al
8	Esenhor	23	Kattanîn.	38	Sarraç Sinan
9	Erzurum	24	Kayabaşı	39	Sed
10	Genegi.	25	Kazur Ali	40	Şeyh İzzeddin
11	Hacetdepesi	26	Kebkebûr-ı Müslim	41	Ürgüb.
12	Hacı Arab	27	Kebkeli.	42	Valtarin
13	Hacı Ashab	28	Kızılbey	43	Yakub Harrat
14	Hacı Bayram-ı Veli	29	Konurca	44	Yusuf Habbas.
15	Hacı Doğan	30	Leblebici	45	Yakub Naal

Mahalle isimlerinde dikkati çeken şahıs isimlerinin yanı sıra dini olarak Hacı, Şeyh, Molla, İmam lakaplarına yer verilmesidir. Örneğin; Hacı Musa, Hacı İvaz, Hacı Doğan, Hacı Seydi, Şeyh İzzeddin, İmam Yusuf, Molla Büyük gibi. Bu lakaplar çift isim olarak da kullanılmış olabilir. Valtarin, Papani gibi mahalle isimleri ise burada gayrimüslimlerin çoğunlukta olduğundan dolayı bu mahalleye böyle bir isim verilmiş olabileceğini göstermektedir. Yine belli bir meslek grubununu veya bu mesleği yapan kişinin de mahalle ismi olduğunu görmekteyiz. Kazur (Çamaşır) Ali, Celal Kattanin (pamuk tüccarı), Yakub Naal (Nalbant Yakub), Helvacı, Yakub Harrat (Oymacı Yakub), Leblebici ve Sarraç Sinan mahalleleridir. Bu durum ekonomik hayatta esnafın nasıl rol oynadığını göstermektedir. Tabloda Ürgüp ve Erzurum gibi

[118] Yel-Küçükaşçı, "Mahalle", s.325.
[119] AŞS. 178, s.51 /98-53 /96, b.140, 12 Muharrem 1202 /24 Ekim 1787 tarihli tevzi kaydı.

şehir adı taşıyan mahalleler de bulunmaktadır. Bu mahallelerin sâkinleri oralara geldikleri şehrin adını vermiş olabilirler.

Tablo 3.3: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen köy isimleri.

Sıra	Köy İsimleri.	Sıra	Köy İsimleri.	Sıra	Köy İsimleri.	Sıra	Köy İsimleri.
1	Abderesi	56	Çukurca	111	Karalar	166	Ovaköy
2	Afşar	57	Çukurviran	112	Karakeçili	167	Oyma Ağaç
3	Ağcakenisa	58	Deliler	113	Karaköy	168	Ozan
4	Ağçalu	59	Dede Şeyh	114	Karataş	169	Salın
5	Ağçaviran	60	Dere Eğerli	115	Karakusun	170	Saraç
6	Ağsak	61	Dere Yıldırım	116	Karatekin	171	Saray
7	Ağzıkara	62	Dere Türkmeni	117	Karapürçek	172	Saraycık
8	Ahi Çomak	63	Dikmen.	118	Karaviran-ı	173	Sarılar
9	Ahiler	64	Dodurga.	119	Karcı	174	Samütlü
10	Ahi Maksut	65	Ediğe.	120	Karsavuran	175	Semerciler
11	Ahu	66	Eğdir	121	Kavaközü	176	Senem
12	Ahur	67	Elvan	122	Kayaviran	177	Senirce
13	Alacaatlu	68	Emir Gazi	123	Kayı	178	Sincan
14	Alagöz	69	Ergensu	124	Kazgan	179	Sofular
15	Almatlu	70	Esenler	125	Kenisa	180	Soğucak
16	Alpagut	71	Evciler	126	Keremiç	181	Solfasol
17	Alviran-ı	72	Eyet	127	Kınık	182	Susuz
18	Alviran-ı Yıldırım	73	Evkuf	128	Kırbeş	183	Şabanözü
19	Aşağı Yurtçu	74	Eymir	129	Kışla	184	Şemseddin
20	Arkasayan	75	Eymir Yaman	130	Kızılca	185	Şeydalu
21	Aryavid	76	Gedüklü	131	Kızılcaşar	186	Tahir
22	Anayurt	77	Gerendos	132	Kozviran-ı	187	Taşlı Şeyhler
23	Avadikler	78	Gevenç	133	Kömürcü	188	Tatlar
24	Ayçiçek	79	Gökler	134	Kulada	189	Teşrik
25	Aydın	80	Gügercinlik	135	Kurbağa	190	Tulgeri

26	Aydoğan	81	Hacılar	136	Kusunlu	191	Turbözü
27	Ayraniş	82	Hacı Ozan	137	Kuşcu Ali	192	Tutlubolatlar
28	Babaviran	83	Hacı Tuğrul	138	Kuşçu	193	Uçarı
29	Bacı	84	Haklı	139	Kutlu Tekin	194	Ulazağaç
30	Bağlıca	85	Halkaculu	140	Küçük İstanos	195	Uzunöz maa
31	Bahşılı	86	Hasanoğlan	141	Kürüş	196	Uzun Yıldırım
32	Balabanlı	87	Hızırlar	142	Lezerki	197	Üçbaş
33	Balgad	88	Hızırşeyh	143	Lotma	198	Virancık
34	Bali Kuyumcu	89	Hisarcık	144	Macun	199	Viranos
35	Baş	90	Hisarı Kaya	145	Malıköy	200	Viranşeyh
36	Başviran	91	Hoyraz	146	Martın	201	Yabanlı
37	Başsemer	92	Hudar	147	Mehye	202	Yalıncak
38	Bavlum	93	İçmeler	148	Memlük	203	Yağbasan
39	Bayır	94	İçviran	149	Memiş	204	Yağmur Baba
40	Bayındır	95	İlgazi	150	Mengen	205	Yağız
41	Bazar	96	İnceğiz	151	Mirahor	206	Yakacık
42	Beçenek	97	İncirlik	152	Mülk	207	Yakubabdal
43	Beynam	98	İrendi	153	Müsellahma	208	Yassıviran
44	Binceğiz	99	İstanos	154	Müslim	209	Yapracık
45	Buçuk	100	Kalcılar	155	Nenek	210	Yayalar
46	Busal	101	Kalaycılar	156	Pectepe	211	Yenişeyh
47	Cemşid	102	Kara Ağaç	157	Peçenek	212	Yeregün
48	Çakır	103	Kara Ali	158	Petek	213	Yorgun Durmuş
49	Çakırlar	104	Kara Ahmedli	159	Pursaklar	214	Yozgat
50	Çatak Yıldırım	105	Karaca Hasan	160	Odabaşı	215	Yukarı Yurtcu
51	Çavundur	106	Karaca Kaya	161	Onaç	216	Yuva
52	Çavuşlu	107	Karaca viran-ı	162	Orta	217	Zımmiler
53	Çeltik	108	Karaca Kaya	163	Otacı	218	Zirve
54	Çiftlik	109	Karaçam	164	Otacı Şeyhlü		
55	Çuğalı	110	Karahöyük	165	Ovacı		

Bazı belgelerde kazaların bağlı olduğu köylere de yer verilmiştir. Bunlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3.4: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen kazalara bağlı köy ve mahalle isimleri.

Sıra	Kaza ve Köy İsimleri.	Sıra	Kaza ve Köy İsimleri.
1	Ankara kazasına bağlı Bayındır köyü.[120]	8	Haymanateyn kazasına bağlı Çakal köyü.[121]
2	Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Beynam köyü.[122]	9	Haymanateyn kazasına bağlı Tohumlar köyü.[123]
3	Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Beynam köyüne bağlı Papani Mahallesi.[124]	10	Şorba kazasına bağlı Gürcü köyü.[125]
4	Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Veliler Köyü.[126]	11	Yabanâbâd kazasına bağlı Şeyhler köyü.[127]
5	Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zindancı köyü.[128]	12	Yabanâbâd kazasında Timurcuviran köyüne bağlı Sed Mahallesi.[129]
6	Kasaba-i Bâlâ'ya bağlı Zirve köyü.[130]	13	Yabanâbâd kazasına bağlı Timurcu Viran köyü.[131]
7	Çubukabâd kazasına bağlı Somut köyü.		

3.2.GÖREVLİLER

Osmanlı Devleti'nde görevliler, ehl-i örf ve ehl-i şer olarak adlandırılan iki ana unsurdan oluşmaktaydı. Medrese eğitimi alan ve müslüman kökenli olan din adamları, ulemalar, şeyhülislam, kadı, kazaskerler ehl-i şer grubunda; kul kökenli

[120] AŞS. 178, s.62 /87, b.126, Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Ekim ayı ortaları tarihli ferman.
[121] AŞS. 178, s.10, b.25, 10 Recep 1201 /28 Nisan 1787 tarihli ilam.
[122] AŞS. 178, s.81, b.96, 25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791 tarihli tereke.
[123] AŞS. 178, s.25, b.52, 9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[124] AŞS. 178, s.31, b.70, tarih belirtilmemiş bilgi notu.
[125] AŞS. 178, s.3, b.5, 18 Safer 1202 /29 Kasım 1787 tarihli mürasele.
[126] AŞS. 178, s.16, b.31, 21 Ramazan 1205 /24 Mayıs 1791 tarihli ilam.
[127] AŞS. 178, s.56 /93, b.134, Evâhir-i Muharrem 1202 / 1787 Kasım ayı başları ferman.
[128] AŞS. 178, s.78 /71, b.101, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli tereke.
[129] AŞS. 178, s.31, b.70, tarih belirtilmemiş bilgi notu.
[130] AŞS. 178, s.27, b.59, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.26, b.68. 25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.31, b.69 25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.101 /48, b.75, 15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791 tarihli tereke; AŞS. 178, s.100 /49, b.76, 20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791 tarihli tereke.
[131] AŞS. 178, s.80 /69, b.98. 25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791 tarihli hüccet.

acemioğlanlar veya enderunda eğitim alan sadrazam, kethüda, asesbaşı, subaşı gibi kişiler de ehl-i örf grubunda yer almaktadır.[132] Osmanlı Devleti, topraklarını genişletip fethettiği yerlerde de kanun ve nizamları uygulama yoluna gidip adaletli bir devlet olma yolunda ilerlemeye gayret göstermiştir.

3.2.1.Ehl-i örf

Osmanlı Devleti'nde klasik dönemden beri toplum yönetenler (askerî) ve yönetilenler (reaya) olarak iki kısımdan oluşuyor ve medreselerde okuyarak icazet aldıktan sonra kaza, eğitim ve din alanlarında görevlendirilen, Müslüman aile olanlar ehl-i şer; Enderun veya acemioğlanlar mektebinde yetişen, daha çok kul kökenli olanlar sipahilikten yükselerek asesbaşı, kethüda, sadrazam olanlar ise ulema zümresini yani ehl-i örf zümresini teşkil ediyordu. XV. yüzyıl tarihçisi olan Dursun Bey, nizam-ı alem için padişahın koyduğu akla dayanan kurallara siyaset-i sultani, yasak-ı padişahi veya ehl-i örf denilir şeklinde tarif etmiş ve padişahı islam hukukunun uygulayıcısı olarak nitelendirmiştir. XVI. yüzyılın başlarından itibaren kanunname, adaletname gibi resmi belgelerde zaman zaman ehl-i örf tabirine rastlanıldığı görülmektedir.[133]

Osmanlı Devleti'nde ehl-i örf daha çok sadrazam, mutasarrıf, mütesellim, sancakbeyi, asesbaşı, kethüda, subaşı, sipahi gibi devlet ricalini temsil etmektedir.[134]

Mutasarrıf: Osmanlı taşra teşkilâtında sancak veya livânın mülkî âmiri için kullanılan unvan olup Osmanlı idarî teşkilâtında "herhangi bir makam, görev veya memuriyeti elinde bulunduran, tasarruf eden" kişi anlamına gelmektedir. Kelimenin "sancağa veya livâya gönderilen idareci" anlamını kazanması XVII. yüzyıl başlarından itibaren olmuştur. Sosyal ve ekonomik değişimler taşrada idarî yapının büyük ölçüde farklılaşmasına, yönetimde beylerbeyi/vali ve sancakbeyi/ mirlivâlardan ayrı olarak mutasarrıf, mütesellim, muhassıl, voyvoda ve âyan gibi yönetim silsilesinin doğmasına yol açmıştır. XVII. yüzyılda hem merkezî idare hem eyalet ve sancak yönetimi klasik şeklinden tamamen farklılaşmaya başlamıştır.

[132] Mehmet İpşirli, "Ehli Örf", *TDVİA,* C.10, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1994, s.519-520; Ahmet Akgündüz, "İlmiye", *TDVİA,* C.22, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2000, s.95-105.
[133] İpşirli, "Ehli Örf", s.519-520.
[134] İpşirli, "Ehli Örf", s.519-520.

Timar sistemi önemini yitirip merkezdeki vezir sayısı artınca sancakların arpalık yöntemiyle vezirlerin tasarrufuna verilmesi uygulaması ortaya çıkmıştır. Buna paralel olarak beylerbeyilik ve sancak beyliğine enderun halkından tayin yapılması usulünün gevşemesine bağlı olarak taşra idaresinde âyanların etkisi daha da artmıştır. Bu süreçte merkezdeki vezirler, tasarruf ettikleri sancaklara bizzat gitmek yerine vekil olarak mütesellim/kaymakam göndermeye başlamışlardır. XVIII. yüzyılda bu sistem yaygınlaşmıştır. Yüzyılın başlarından itibaren eyalet ve sancaklar ya mîrî mukātaa haline getirilerek iltizam yoluyla veya arpalık ve mâlikâne uygulamalarıyla verilmiştir. Ortaya çıkan yeni şartlardan dolayı mutasarrıf tabiri sadece sancağı değil aynı zamanda eyaletleri tasarruf eden paşalar için de kullanılmıştır. Nitekim XVII. yüzyılın sonları ile XVIII. yüzyılda eyalet tevcîhatında mutasarrıf kelimesine sıkça rastlanmaktadır.[135]

Padişah tarafından ferman ile atanan ve sancağın yönetimini üstlenen vezir rütbesine sahip olan paşalara mutasarrıf denilmektedir. Bu kişiler görevlerinden dolayı sancağa gidemediklerinde padişahtan kapı kethüdası arzıyla güvendiği adamlarından veya ismini verdiği kişinin kendi adına mütesellim olarak sancağa tayin edilmesini ve yönetmesini, vergileri toplamasını istemekte idi.[136] Sultan III. Selim ve Sultan II.Mahmud tecrübeli, güvenilir ve bilgili kişilerin mutasarrıf olarak seçilmesine dikkat etmişler ve onlara geniş yetkiler vermişlerdir.[137]

Sicilin denk geldiği 1787 ila 1791 yılları arasında görev yapan Ankara Sancağı mutasarrıfları şunlardır: Beylerbeyi Mustafa Soğucak muhafızlığı görevinde iken 14 Kasım 1786 (22 Muharrem 1201) tarihinde Ankara Sancağı arpalık olarak tevcih edilmiştir. 20 Temmuz 1787 (4 Şevval 1201) tarihinde ise bu tevcih tekrar edilmiştir.[138] Nitekim sicilde 1787 yılı Kasım ayında Ankara Sancağı mutasarrıfı olarak Mustafa Paşa görev yapmaktadır.[139] Mustafa Paşa'dan sonra 7 Aralık 1787

---

[135] Fahameddin Başar, *Osmanlı Eyalet Tevcihâtı (1717-1730)*, TTK Yayınları, Ankara 1997, s. 34-305; Ali Fuat Örenç, "Mutasarrıf", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.377, s.377-379.

[136] Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara,* s.144.

[137] Özdemir, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, s.146.

[138] *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri (1756-1792)-16 Numaralı Tahvil Defteri (Çeviri yazı-Görüntü)*, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2019, s.169.

[139] AŞS. 178, s.50 /99-51 /98, b.141, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.50 /99, b.142, 1 Safer 1202 /12 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.45 /104-46 /103, b.143, 11 Safer 1202 /22 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı; AŞS. 178, s.45 /104, b.144, 10 Safer 1202 /21 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.

(26 Safer 1202) tarihinde Ankara Sancağı, Ankara Sancağı eski mütesellimlerinden ve beylerbeylerinden el-Hâc Abdi Paşa'ya kanunlara uymak şartı ile tevcih edilmiştir. 14 Nisan 1788 (8 Receb 1202) tarihinde ise Rumeli payesi ile aynı göreve tayin edilmiştir. 7 Temmuz 1788 (3 Şevval 1202) tarihinde ise bu tevcih tekrar edilmiştir. Abdi Paşa'nın yerine 11 Mart 1789 (13 C.Ahir 1203) tarihinde Ankara Sancağı, beylerbeylerinden Kayseriyyelizâde İbrahim Paşa'ya tevcîh edilmiştir. İbarhim Paşa'dan sonra 9 Mayıs 1789 (13 Şaban 1203) tarihinde ise Ankara Sancağı, Aksaray Sancağına mutasarrıf ve Soğucak muhâfızı görevinde bulunan İbiklizâde Mustafa Paşa'ya tevcih edilmiştir. 25 Mayıs 1790 (11 Ramazan 1204) tarihinde bu göreve Mustafa Paşa tekrar tayin edilmiş, 10 Temmuz 1790 (27 Şevval 1204) tarihinde aynı göreve vezirlik rütbesi ile tevcih edilmiş ve 7 Haziran 1791 (5 Şevval 1205) tarihinde ise aynı göreve tekrar tayin edilmiştir.[140] Nitekim sicilde 1791 Mayıs ayında Ankara Sancağı'na mutasarrıf ve Anapa muhafızı Vezir Mustafa Paşa'nın ismi geçmektedir.[141] 8 Ağustos 1791 (8 Zilhicce 1205) tarihinde Mustafa Paşa'nın yerine Mora Valiliği görevinde bulunan Vezir Seyyid Ahmed Paşa Karadeniz Boğazı muhafazası şartıyla tayin edilmiştir.[142] Görüldüğü üzere 1787-1791 yılları arasında Ankara Sancağı'nda 5 mutasarrıfın görev yapmış, Ankara sancağı mutasarrıfı olan paşalara, Soğucak ve Anapa muhafızlığı yanında Karadeniz Boğazı muhafızlığı gibi ek görevler verilmiştir.

Sicilde ismi geçen diğer mutasarrıf ise Çankırı ve Bozok sancağı mutasarrıfı olan Cabbarzade Süleyman Bey'dir.[143] Süleyman Bey'in 1791 Haziran ayı sonlarına kadar görevli olduğu sicilde yer alan belgelerden anlaşılmaktadır.

Mütesellim: Bazen voyvoda da denilen mütesellimler, beylerbeyi ve sancakbeyinin vekili olup onların sefer sırasında veya İstanbul'dan görev yerlerine gelinceye kadar yerlerine bakan, vergileri toplayan ve onların vekili durumunda oldukları için

[140] *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri (1756-1792)-16 Numaralı Tahvil Defteri (Çeviri yazı-Görüntü)*, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2019, s.169.

[141] AŞS. 178, s.71 /78, b.110, Evâhir-i Şaban 1205 /1791 Nisan ayı sonları tarihli ferman.

[142] *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri (1756-1792)-16 Numaralı Tahvil Defteri (Çeviri yazı-Görüntü)*, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2019, s.169.

[143] AŞS. 178, s.14, b.29, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.14, b.29, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.16, b.32, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.18, b.36, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.22, b.44, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet; AŞS. 178, s.84 /65, b.91, Evâhir-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı sonları tarihli ferman; AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.113, 5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791 tarihli tevzi kaydı.

sancakbeyi ve beylerbeyi yetkilerine de sahip olan kişilerdir. Mütesellim tayin edilecek kişinin sancağı ve halkı koruyacak kabiliyette ve güçlü olmasına özen gösterilir, görev süresinin bir yıl olması kural olmuş iken bazı mütesellimlerin birkaç ay veya yıllarca sancakta görevli oldukları tespit edilmiştir.[144] Mütesellimlerin özellikle bölgenin ileri gelenlerinden veya ayanlarından çıktıkları görülmüştür.[145]

Sicilde mütesellim olarak Hüseyin Ağa'nın 29 Kasım 1787 ve 10 Aralık 1787 tarihlerinde[146] ve Süleyman Bey'in 1791 Haziran ayı ortalarında Ankara mütesellimi olarak tayin edildiği anlaşılmıştır.[147] Ayrıca Tiryaki Mustafa Ağa'nın 1791 Haziran ayı başlarında Ankara kazasına mütesellim olarak atanmıştır.[148] 29 Nisan 1791 tarihinde Ankara mütesellimi Mustafa Ağa'nın seferde olması sebebiyle mütesellimlik işinde yerine bir vekil lazım olduğundan Tiryaki Mustafa Ağa'nın sefer sırasında firar eden askerleri yakalayıp cezalarını vermesi için Yeni-il voyvadası naibi Süleyman tarafından vekil tayin edildiği anlaşılmıştır. Yine 1791 yılında yapılacak olan sefer için Cabbar-zâde Süleyman Bey tarafından Ankara ve köylerinden çıkarılacak 150 süvarinin isimlerinin verildiği, Ankara mütesellimi es-Seyyid Mustafa Ağa askerlere kefil olduğu tespit edilmiştir.[149]

Ankara Sancağı'na mutasarrıf ve Anapa muhafızı olan Vezir Mustafa Paşa tarafından Damgacı oğlu Mustafa mütesellim tayin olmuş iken ahaliye zulmetmesi nedeniyle görevine son verilmiş, yerine 1791 yılı Nisan ayı sonlarında mütesellim olarak Mehmed görevlendirilmiştir.[150]

İsmail cephesi Seraskeri ve Anadolu valisi Ali Paşa'nın yerine Anadolu eyaletine mütesellim olarak tayin edilen el-Hâc Halil tayin edilmiştir. Halil'in yerine ise Silahdar İbrahim Paşa'nın kethüdası el-Hâc Mustafa'nın 1787 Kasım ayı başlarında atanmıştır.[151]

---

[144] Özkaya, "Mütesellim", *TDVİA*, C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.203.
[145] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.204.
[146] AŞS. 178, s.3, b.5 18 Safer 1202 /29 Kasım 1787 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.8, b.20, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[147] AŞS. 178, s.90 /59, b.88, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman.
[148] AŞS. 178, s.83 /66, b.92, Evâil-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı başları tarihli ferman.
[149] AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.1135 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791 tarihli tevzi kaydı.
[150] AŞS. 178, s.71 /78, b.110, Evâhir-i Şaban 1205 /1791 Nisan ayı sonları tarihli ferman.
[151] AŞS. 178, s.56 /93, b.134, Evâhir-i Muharrem 1202 / 1787 Kasım ayı başları tarihli ferman.

Voyvoda; Voyvodalar, sultanın, veziriazamın, kaptanpaşanın veya başvezirin hassı olan sancaklara atanan ve burasını kaza kadısı ile birlikte yöneten kişilerdir.[152] Kendi adına ya da bir başkası adına vergi toplama görevini yerine getiren voyvodalar,[153] tayin edilirken halkın isteği dikkate alınır ve yerli ve ileri gelen kişilerden seçilirdi.[154]

İncelenen sicilde voyvoda olarak şu kişiler tespit edilmiştir. Voyvoda Seyyid Ali'nin vekili Mehmed Efendi ve Esbkeşan voyvodası Seyyid Ali'nin 18 Mayıs 1791 tarihinde vekil tayin edilmiştir.[155] Yeniil voyvodası Abdülfettah'ın 18 Temmuz 1791 tarihinde görevli olduğu,[156] Yeniil voyvodası Süleyman'ın da 29 Nisan 1791 tarihinde görevli olduğu anlaşılmıştır.[157]

Sekbanbaşı: Askerî bir sınıfı teşkil eden sekban kelimesi köpek bakıcısı ve yetiştiricisi anlamına gelip sarayda av için yetiştirilen köpeklerin eğitim ve bakımını üstlenen sınıf için kullanılmış, daha sonra askerî amaçlar için kullanılmaya başlanmıştır.[158] Sekbanbaşı, sekbanların en büyük kumandanı olup sadrazam konağındaki divana katılır, gerektiğinde İstanbul'un güvenliği için Yeniçeri ağasına yardımcı olurdu. İhtiyaç halinde eyaletlerdeki gönüllü olan ve kendilerine yerli kulu denilen askerlere de sekban adı verilirdi.[159] İncelenen sicilde 28 Temmuz 1791 tarihinde sekbanbaşı olarak Hasan Ağa tayin edilmiştir.[160]

Yeniçeri: Kışlalarında oturan, talim yapan, savaş zamanında neferlerini tamamlayıp savaşa giden ve subaylarının dediklerini yerine getiren askerlerdir.[161] Yeniçeriler zamanla kuruluşundaki, Fatih ile Kanuni devirlerindeki düzen ve disiplinini zamanla kaybetmişler, Yeniçeri alımları gelişigüzel yapılmaya başlanmış, savaş zamanı orduya katılmamışlar ya da firar eder duruma gelmişlerdir. İncelenen sicilde Yeniçeri olarak Yeniçeri ağası Hasan Ağa'nın 1787 Ekim ayı ortalarında,[162] Yeniçeri Mehmed Ağa'nın da 1791 yılının Haziran ayı ortalarında görevli olduğu anlaşılmıştır.[163]

---

[152] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.208.
[153] Erol Özvar, "Voyvoda", *TDVİA*, C.43, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2013, s.129-131.
[154] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.27.
[155] AŞS. 178, s.76 /73-77 /72, b.103, 15 Ramazan 1205 /18 Mayıs 1791 tarihli temessük.
[156] AŞS. 178, s.95 /54, b.82, 17 Zilkaâde 1205 /18 Temmuz 1791 tarihli buyuruldu.
[157] AŞS. 178, s.70 /79, b.112, 25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791 tarihli buyuruldu.
[158] Abdülkadir Özcan, "Sekban", *TDVİA*, C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.326
[159] Özcan, "Sekban", s.327.
[160] AŞS. 178, s.3, b.6, 27 Zilkaâde 1205/28 Temmuz 1791 tarihli mürasele; AŞS. 178, s.3, b.7, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli mürasele.
[161] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.33.
[162] AŞS. 178, s.62 /87, b.126, Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Ekim ayı ortaları tarihli ferman.
[163] AŞS. 178, s.82 /67, b.94, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli buyuruldu.

***Şehir Kethüdası*:** Osmanlı şehir hayatında reaya ile devlet arasındaki ilişkiyi düzenleyen, devlet görevlilerine kanunların uygulanmasında yardımcı olan, halkın temsilcisi durumunda olan kişiler ayan ve eşraf olarak adlandırılıyordu. Genellikle halkın ileri gelen ayanları arasından seçilen, vergilerin halktan adaletli bir şekilde tevzi ve taksil edilmesini sağlayan, bulundukları yere gelen devlet görevlilerine hizmet eden, barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılayan yine devlet görevlilerini eşkıyadan koruyan, menzil beygiri temin eden kişilere şehir kethüdası denmekte idi.[164] Mahkemede özellikle mali nitelikli olan oturumlarda şuhudül hal olarak şehir kethüdaları yer almaktadır.[165] İncelenen sicilde şehir kethüdası olarak Molla Ahmed,[166] Hasan Beşe,[167] ve Hüseyin Beşe[168] görev yapmaktadır.

***Tahsildar*:** Osmanlıda maliye teşkilatında halktan gelir ve vergileri toplayan memura verilen isimdir. İncelenen sicilde el-Hâc Mehmed Ağa'nın 28 Temmuz 1787 ile 9 Temmuz 1791 yılları arasında,[169] ve es-Seyyid Ali Ağa[170] 12 Mayıs 1791 ve 13 Temmuz 1791 yıllarında tahsildar olarak gözükmektedir.

İncelenen sicildede diğer ehl-i örf içinde bulunan görevliler ise şunlardır; Örf hukuki terim olarak sultanın hüküm ve icra otoritesini ifade etmekteydi. Ehl-i örf ise sultanın icra otoritesini temsil etmekte, başka bir deyişle ulema zümresi dışındaki görevliler demekti.[171]

***Serdar*;** Taşrada sancağa veya eyalete tayin edilen sancakbeyi, vezir veya beylerbeyi için kullanılan ordu kumandanına karşılık gelmektedir.[172] Padişahın katılmadığı

---

[164] Yörük, *XVIII. yüzyılın İlk Yarısında Adana,* s.82.
[165] Yörük, *XVIII. yüzyılın İlk Yarısında Adana,* s.83.
[166] AŞS. 178, s.5, b.13, 14 Safer 1202 /25 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.6, b.15, 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.11, b.26, Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları tarihli ilam.
[167] AŞS. 178, s.24, b.49, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.18, b.35, 20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.19, b.38. 23 Şevval 1205 /25 Haziran 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.26, b.54, 24 Zilkaâde 1205 /25 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.26, b.55, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[168] AŞS. 178, s.25, b.51, 12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.25, b.52, 9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[169] AŞS. 178, s.10, b.25, 10 Recep 1201 /28 Nisan 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.14, b.28, 9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.14, b.28, 9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.24, b.48, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.80 /69, b.97, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[170] AŞS. 178, s.14, b.28. 9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.17, b.34, 12 Şevval 1205/14 Haziran 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.24, b.50, 12 Zilkaâde 1205/13 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[171] Yörük, *XVIII. yüzyılın İlk Yarısında Adana,* s.60.
[172] Abdulkadir Özcan, "Serdar", *TDVİA*, C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.551.

seferlerde başkumandan olan veziriazamlara serdar-ı ekrem denirdi.[173] İncelenen sicilde 21 Kasım 1787 tarihinde serdar olarak Numan Ağa,[174] 29 Nisan 1791 tarihinde Ankara serdarı Kara Ahmed Ağa karşımıza çıkmaktadır.[175] Yine başka bir belgede Ankara kazasında serdar olan Hacı Ömer Ağa'nın seferde olması nedeniyle yerine 29 Nisan 1791'de Kara Ahmed Ağa'nın vekil olarak tayin edildiği ve sefere gitmekte tereddüt eden veya firar eden olur ise onlar hakkında ceza vermesi gerektiği kayıt altına alınmıştır.[176]

***Alemdar*;** "Sancak, liva, bayrak" anlamlarına gelen, hükümdara ait saltanat sancağını taşıyan kişiler için kullanılan bir tabirdir.[177]

İncelenen sicildede alemdar olarak; Alemdar Ahmed,[178] Alemdar Mehmed, Eğinli Alemdar Ahmed, Alemdar Hasan[179] karşımıza çıkmaktadır.

Serdengeçti; Osmanlı Devleti'nde savaşlarda ön önde çarpışan düşman içine dalan veya kaleye giren akıncılar ve Yeniçeriler için kullanılan bir tabir olup tamamen gönüllü olma esasına dayanmıştır.[180] İncelenen sicilde 1791 yılı Temmuz ayında Serdengeçti Ağası Hasan Ağa'nın ismi geçmektedir.[181]

Başçuhadar; Enderun'da has oda ağalarından olan çuhadar, Çelebi Sultan Mehmed (1413-1421) zamanında ortaya çıkan ve padişahın kürk, kaftan, yağmurluk, çizme, ayakkabı gibi eşyalarını koruyan ve taşıyan kişi için kullanılmıştır.[182] İncelenen sicilde Başçukadar olarak Ali Ağa ibn-i Ali tespit edilmiştir.[183]

Bölükbaşı; Yeniçeri ocağı ağabölükleri komutanlarına verilen bir ad olup sicilde ehli örf görevlisi arasında Topoğlu Bölükbaşı Ali,[184] Cebiroğlu Bölükbaşı Osman,[185] Bölükbaşı Mehmed Ağa[186] ve Bölükbaşı İbrahim[187] isimleri geçmektedir.

---

[173] Özcan, "Serdar", s.552.
[174] AŞS. 178, s.45 /104, b.144, 10 Safer 1202 /21 Kasım 1787 tarihli tevzi kaydı.
[175] AŞS. 178, s.20, b.40, 27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791 tarihli ilam; AŞS. 178, s.66 /83, b.116, 25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791 tarihli buyuruldu.
[176] AŞS. 178, s.66 /83, b.116, 25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791 tarihli buyuruldu.
[177] Abdulkadir Özcan, "Alemdar", *TDVİA*, C.2, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1989, s.363.
[178] AŞS. 178, s.65 /84, b.118, 26 Safer 1203 /26 Kasım 1788 tarihli tezkire.
[179] AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.113, 5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791 tarihli tevzi kaydı.
[180] Abdulkadir Özcan, "Serdengeçti", *TDVİA*, C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.554.
[181] AŞS. 178, s.21, b.43, 2 Zilkaâde 1205 /3 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[182] Abdulkadir Özcan, "Çuhadar", *TDVİA*, C.8, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1993, s.381
[183] AŞS. 178, s.28, b.62, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[184] AŞS. 178, s.29, b.63, 2 Şevval 1205 /4 Haziran 1791 tarihli bilgi notu.

Bayrakdar; Bayrak taşıyan, bayrak tutan anlamına gelen bayrakdar bir birliğin veya bölüğün bayrağını taşıyan görevli anlamında kullanılmıştır.[188] İncelenen sicilde Yenibazarlı Bayrakdar Mustafa Beşe tespit edilmiştir.[189]

Serçavuşan; Eskiden beri Türk devletlerinde kullanılan çavuş kelimesi saray hizmetlerini ifade eden askerî rütbe olarak kullanılmaktadır.[190] İncelenen sicilde Serçavuşan Es-seyyid Mehmed Ağa tespit edilmiştir.[191]

Çavuş; Osmanlı ordusunda üst komutanların buyruklarını ast komutanlara ulaştıran görevli olup onbaşıdan sonra gelen ve manga komutanlığı olan erbaş olan çavuşlar, sicilde ehli örf görevlisi arasında bulunuyor olup sicilde Çavuş Mustafa Beşe,[192] Eğinli Ebubekir Çavuş, Çerkeşli Mehmed Çavuş, Kapudan oğlu Ali Çavuş isimleri yer almaktadır.[193]

3.2.2.Ehl-i şer‘

Osmanlı Devleti'nde ehl-i şer medreseyi bitirmiş, fetva, din, hukuk gibi konularda görev yapan Müslüman ve Türk kişilerden seçilen kadı, şeyhülislam, müderris, kazasker gibi devlet görevlilerinin genel adıdır.[194]

Kadı: Osmanlı devletinde tanzimattan önce idari-adli, cezai-hukuki-ticari kısaca her türlü davaya şer‘ıyye mahkemelerinde bakılmaktaydı. Kadılar bulundukları yerin hem hâkimi hem belediye başkanı hem emniyet müdürü hem de noteri durumundaydılar. Kazalarda kadılar aynı zamanda en yüksek mülki amir olarak görev yapmaktaydılar.[195]

---

[185] AŞS. 178, s.101 /48, b.75, 15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791 tarihli tereke.
[186] AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.113, 5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791 tarihli tevzi kaydı.
[187] AŞS. 178, s.58 /91-59 /90, b.130, 22 Safer 1202 /3 Aralık 1787 tarihli bilgi notu.
[188] Abdülkadir Özcan, "Bayrakdar", *TDVİA*, C.5, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.255.
[189] AŞS. 178, s.26, b.55, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[190] Orhan F. Köprülü, "Çavuş", *TDVİA*, C.8, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1993, s.236.
[191] AŞS. 178, s.21, b.43, 2 Zilkaâde 1205 /3 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[192] AŞS. 178, s.20, b.40, 27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791 tarihli ilam.
[193] AŞS. 178, s.68 /81-69 /80, b.113, 5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791 tarihli tevzi kaydı.
[194] Mehmet İpşirli, "İlmiye", *TDVİA,* C.22, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2000, s.141-145.
[195] Osman Kaşıkçı, "Osmanlı Medeni Kanunu: Mecelle", *Adâlet Kitabı,* Ed. Halil İnalcık - Bülent Arı - Selim Aslantaş, Kadim Yayınları, Ankara 2012, s.303.

Ehl-i şer mensubu olan kadı medrese mezunları arasından tayin olur, bu tayinde Anadolu kadıları için Anadolu kadıaskeri ve şeyhülislam önemli rol oynardı.[196] Kadılar ilk başlarda padişah önünde sınava tabi olurken, XVIII. yüzyılda ise kadıasker önünde sınava tabi tutulmuş, başarılı olan kadılar şeyhülislama bildirilip kadı olarak tayin olurlardı.[197] Kadılar bulundukları kazalarda devletin önemli kararlarını halka duyurmakla, vergi dağıtımı ve asker sağlanması gibi önemli konularda meclis-i şer'i toplamakla ve verilen kararları sicil defterine işlemekle görevliydi.[198] Kadının verdiği karara güvenmeyen ve beğenmeyip yeniden yargılanmak isteyenler eyalet ve sancak mütesellimlerine veya mutasarırıflarına şikayetlerini bildirir, olayı incelemek için de mübaşirler gönderilirdi.[199] Bu konuda III. Selim kadıların zulümlerini önlemek için tedbir almış, kadıların kesin delil olmadan karar vermemeleri, adaletli olarak hareket etmelerini emretmişti.[200] İncelediğim sicilde bununla ilgili olarak Osmanlı Devletinde Rumeli, Anadolu, Bosna kazalarındaki kadıların nasbı ve mevali tayini hususlarında atama görevine memur olmayan bazı vezirlerin, kethüdaların, mütesellimlerin eyaletlerinde olan kadıları ve naibleri azl ederek yerine buyuruldu ile diledikleri kimseleri tayin etmemeleri ve maaş alanların men edilmesi, Anadolu tarafındaki kadıların Anadolu kazaskeri, Rumeli tarafındakilerin Rumeli kazaskeri tarafından yapılması, tayini yapılanların ruznamçe defterlerine kayd olunması hakkında bir ferman bulunmaktadır.[201]

Sancağın tek önemli şehri olan Ankara'ya atanan kadılar ilmiye mensupları arasından seçilip yevmiyeleri 300-500 akça arasında değişiklik gösterirdi. Celali isyanlarının en şiddetli olduğu dönemlerde Ankara kadılığına Vildan-zade Ahmed Efendi 500 akçalık mevleviyet payesiyle getirilmiştir.[202] İncelenen sicilde 4 Mayıs 1791 tarihinde Şeyhülislam Müftü-zâde Ahmed Efendi tarafından Yahya Efendi'nin Ankara kadısı olarak tayin edildiği anlaşılmaktadır.[203]

---

[196] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.214.
[197] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.215.
[198] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.218.
[199] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.219.
[200] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.222.
[201] AŞS. 178, s.78 /71-79 /70-80 /69 b.99, Evâhir-i C.Evvel 1205 /1791 Ocak ayı sonları tarihli ferman.
[202] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara*, s.35.
[203] AŞS. 178, s.4, b.8, Evâsıt-ı Safer 1202/1787 Kasım ayı sonları tarihli dibâce; AŞS. 178, s.14, b.27, 1 Ramazan 1205 /4 Mayıs 1791 tarihli dibâce.

Kadıların makamı olarak kabul edilen, şer'i ve örf-i hukukun uygulandığı mahkeme binalarına XIX. yüzyılın ortalarına kadar kamusal mekân kullanımı olmadığından sicillerde rastlanılmamıştır.[204]

Kadı mahkemede işleri tek başına yapmamakta, kendisine yardımcı olmak üzere yeterli sayıda naip, kâtip, muhzır vb. görevliler yardımcı olmaktadır.

Naip: Kadılar kendilerine yardımcı olmaları için yanlarında naip denilen görevliler bulundururlardı. Naipler mahkemede görevlendirilmelerinin yanı sıra çevre nahiyelerin de yargı işlerine bakmak için kadılar tarafından görevlendirilirlerdi. İncelenen sicilde naib olarak bir isme rastlanılmamıştır.

Kâtip: Mahkemede bulunan en önemli görevlilerden birisi de merkezden veya diğer makamlardan gelen yazıları, kadının resmi yazılarını sicil-i mahfuz denilen defterlere kaydeden ve bunları muhafaza eden kâtiplerdir. Yine tereke kayıtlarının tutulması, mirasların paylaşılması işinin yürütülmesi, kadının görevlendirdiği zamanlarda keşif yapması ve bunları sicile kaydetmesi gibi görevleri de mevcuttur. İncelenen sicilde de bazı ölüm ve yaralanma gibi meydana gelen olaylarda bizzat kâtipler eşliğinde olay yerinde keşif düzenlendiği görülmüştür.[205] Ankara mahkemesi kâtiplerinden Mevlana es-Seyyid Mehmed Şakir Efendi'nin Ankara'nın Bâlâ'ya tabî Kara Ahmedlü köyünde Göle Kayası mevzide ölü olarak bulunan köy halkından Molla Mehmed'in cesedi üzerinde keşif yapıldığı ve Mehmed'in mızrak, kılıç ve tüfenk kurşunu ile öldürüldüğü kaydedilmiştir.[206]

İncelenen sicildeki belgelerden mahkemede birden çok katibin görev yaptığı anlaşılmakla birlikte kâtip olarak sadece Şakir Efendi'nin ismi zikredilmiştir.[207]

Muhzırbaşı- Muhzırlar: Mahkemede davalı ve davacıyı, tanık dinleneceği zaman ise şahitleri mahkemeye getirme konusunda görevli olan ve kadıya yardımcı olan görevli muhzırlardır. Kadının arzı ve padişahın beratıyla birden çok muhzırın bulunduğu mahkemelere muhzırbaşı tayin edilirdi. Ihzariye denilen bu görev padişah tarafından

[204] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara,* s.103.
[205] Akyüz, *XVIII. Yüzyılda Ankara,* s.109
[206] AŞS. 178, s.29, b. 63, 2 Şevval 1205 /4 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[207] AŞS. 178, s.87 /62, b.90, 15 Şevval 1205 /17 Haziran 1791 tarihli tekere; AŞS. 178, s.29, b. 63, 2 Şevval 1205 /4 Haziran 1791 tarihli hüccet.

muhzırbaşına verilir, muhzırbaşı verilen görevleri kendisi veya diğer muhzırlar ile yerine getirirdi.[208]

Tereke kayıtlarında muhzırların aldıkları ücretler ihzariye veya muhzıriye olarak kayıt altına alınmıştır. Her tereke kaydında da sabit bir gelir olmayıp davaya göre gelir kuruş olarak alınmıştır. Örneğin bir belgede muhzırbaşıya 3 kuruş, ihzariye 1 kuruş olarak verilmiş iken, [209] başka bir belgede muhzırbaşıya ve ihzariye ayrı ayrı 2 kuruş verildiği tespit edilmiştir.[210] İncelenen belgelerde muhzır ve muhzırbaşılar genellikle tereke kayıtlarında ve belgelerin şuhudü'l-hal kısımlarında yer almaktadır. 23 Kasım 1787 ile 6 Aralık 1787 tarihinde el-Hâc Mustafa Ağa[211] ve 23 Kasım 1787 ile Temmuz 1791 tarihlernde el-Hâc Mehmed Ağa[212] muhzırbaşı (Ser-muhzırân) olarak tespit edilmiştir. Ayrıca Yusuf Beşe,[213] Tiryaki oğlu Memiş Mehmed,[214] Ahmed Beşe,[215] Feyzullah[216] ve Osman ibn-i Ali[217] muhzır olarak tespit edilmiştir.

Resmi görevli olmamakla birlikte ayrıca mahkemelerde gözlemci olarak şuhûdü'l-hal denilen kişiler bulunmaktadır. Bu kişiler, davanın konusuna ve yargılanan kişiye göre değişiklik göstermekte olup isimleri mahkeme belgesinin en sonunda şuhûdü'l-hâl başlığı altında yazılırdı.[218] Şuhûdü'l-hâlde kaydedilen isimler bize sosyal hayat açısında da önemli bilgiler vermektedir. Bu kişiler şehrin ileri gelenlerinden sancakbeyi, müderris, şehirdeki çeşitli görevliler, eşraf, esnaf şeyhleri olabilmektedir. İncelenen sicilde yer alan belgelerden duruşmalarda şehrin ileri gelenleri olduğu tespit edilmiştir.[219] Mesela Fahru'l-kuzât semâhatlü es-seyyid Abdullah Efendi

---

[208] Recep Ahıskalı, "Muhzır", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.85-86.
[209] AŞS. 178, s.103 /46-104 /45, b.72, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli tereke kaydı.
[210] AŞS. 178, s.101 /48, b.75, 15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791 tarihli tereke kaydı.
[211] AŞS. 178, s.4, b.10, 13 Safer 1202 /24 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.5, b.11, 12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.5, b.12, 13 Safer 1202 /24 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.57 /92, b.132, 25 Safer 1202 /6 Aralık 1787 tarihli tereke.
[212] AŞS. 178, s.5, b.11, 12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787 tarihli ilam; AŞS. 178, s.16, b.31, 21 Ramazan 1205 /24 Mayıs 1791 tarihli ilam; AŞS. 178, s.29, b.64, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[213] AŞS. 178, s.18, b.35, 20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[214] AŞS. 178, s.24, b.49, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[215] AŞS. 178, s.26, b.54, 24 Zilkaâde 1205 /25 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[216] AŞS. 178, s.27, b.59, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet.
[217] AŞS. 178, s.80 /69, b.97, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[218] Hülya Taş, "Osmanlı Kadı Mahkemesindeki "Şühûdü'l Hâl" Nasıl Değerlendirilebilir?", *Bilig*, S.44, 2008 Kış, s.34; İsmail Doğan, "Klasik Dönem Osmanlı Mahkemeleri", *Kafdağı*, C.4, S.2, Haziran 2019, s.210.
[219] AŞS. 178, s.4, b.9. 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.6, b.15, 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.7, b.18. 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli ilam.

Mimar-zâde,[220] Şehir kethüdâsı Molla Ahmed,[221] İmam Molla Mustafa bin Halil Efendi,[222] Müderris-zâde Ali Efendi,[223] Şeyh Efendi Hazretleri Mustafa Ağa,[224] Ankara Serdarı Kara Ahmed Ağa,[225] Fahru'l Müderrisini'l-kirâm saadetlü es-Seyyid Süleyman Efendi[226] bu kişilerdendir.

Osmanlı mahkemesi Gayrimüslimlere de açıktı. Gayrimüslimler gerek kendi aralarındaki gerekse Müslümanlarla olan her türlü sorununun çözümü için mahkemeye müracaat edebilmekteydi. Sicilde yer alan bazı belgelerin şuhûdül-hâl kısmında Gayrimüslimlerden Kuyumcu Acı Bakırnos, Akagil oğlu Ohannes,[227] Avakir oğlu Hayrabet, Serkiz veled-i Bogos,[228] Mütevelli Kiraz oğlu Vasil,[229] Boyacı Haçador[230] Terzi Oseb, Mütevelli Bedros, Mesrop oğlu Ağob,[231] Davaz oğlu Kigork, Vartan oğlu Aryeton, Zaden oğlu Ohannes, Çupa oğlu Karabet, Oseb zimmî[232] kayıt altına alınmıştır.

Nakîbü'l-eşraf Kaymakamı: Osmanlı Devleti'nde peygamber soyundan gelen seyyid ve şeriflere her zaman büyük önem verilmiştir.

Nakip, halkın vekili, bir cemaatin başı, halkın iyisi, bir kavmin en hayırlıları, reis anlamlarına gelir.[233] İslam devletlerinde Nakîbü'l-eşraf olacak kişiler Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin soyuna mensupturlar. İlk nâzır olan Seyyid Ali ve oğlu Zeynelabidin Hüseyni neslinden olmuş ve onu takip eden nakiblerde Hüseyni neslinden olmuştur.[234] İlmiye sınıfına mensup olan nakîbü'l-eşrafların ilki olan Seyyid Ali Natta, Emir Bahiri'den ilim öğrenen alim birisi, nakıbü'l-eşraf unvanını alan Seyyid Mahmud da uzun seyahatlerde bulunan kültürlü bir zattı.[235]

---

[220] AŞS. 178, s.8, b.20. 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[221] AŞS. 178, s.6, b.15. 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet.
[222] AŞS. 178, s.7, b.19. 21 Safer 1202 /2 Aralık 1787tarihli ilam.
[223] AŞS. 178, s.14, b.28. 9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791 tarihli hüccet.
[224] AŞS. 178, s.19, b.37. 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[225] AŞS. 178, s.20, b.40. 27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791 tarihli ilam.
[226] AŞS. 178, s.24, b.49. 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[227] AŞS. 178, s.6, b.15. 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet.
[228] AŞS. 178, s.21, b.42. 29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791 tarihli ilam.
[229] AŞS. 178, s.25, b.51. 12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[230] AŞS. 178, s.26, b.56. 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[231] AŞS. 178, s.104 /45, b.71. Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet.
[232] AŞS. 178, s.80 /69, b.97. 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[233] Murat Sarıcık, *Osmanlı İmparatorluğunda Nakîbü'l-eşrâflık Müessesesi*, TTK Yayınları, Ankara 2003, s.20.
[234] Sarıcık, *Nakîbü'l-eşrâflık Müessesesi*, s.126.
[235] Sarıcık, *Nakîbü'l-eşrâflık Müessesesi*, s.128-129.

Nakibü'l-eşraf kaymakamı tarafından denetlenen ve Anadolu'da seyyid denen, peygamber soyundan geldiklerini söyleyen kişilerin sayılı sürekli artmaktaydı. XVIII. yüzyılda da bu konuya önem verilmiş ve seyyidlik iddiasında bulunanların iyice denetlenmesi gerektiği üzerinde durulmuştu.[236] İncelenen sicilde Ankara, Çubukabâd, Murtazabâd, Yabanâbâd ve Haymanateyn kazalarında 11 Aralık 1787 tarihinden (1205 senesi R.Evvel ayının birinden) itibaren es-Seyyid Lütfullah Efendi Nakîbü'l-eşraf kaimakamı olarak tayin edilmiştir.[237]

Müftü; Şeyhülislamın devlet merkezinde gördüğü işleri, sancak ve eyaletlerde onun adına müftüler yerine getirmektedir. Müftüler, şehirde sözü geçen saygın görevlilerdendir. Halk, yöneticiler veya kadılar çözemedikleri fıkhî bir sorunda müftülere başvurarak ondan destek almaktaydılar.[238] Sicilde müftü olarak sadece es-Seyyid Mustafa Efendi'nin ismi geçmekte olup 1787 yılı itibariyle bu görevde olduğu anlaşılmıştır.[239]

Müderris: Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretimin temelini teşkil eden ve ilmiye teşkilatının müftülük ve kadılıktan sonraki en temel görevlilerinden olan müderrislik medreselerde ders veren hocaları nitelemek için kullanılmıştır.[240] Kadı veya naibler taşrada müderris tayin olunurken isteyenler dilekçe ile başvurmakta, kadılarda bu yazıları padişaha gönderip padişahın izni dahilinde şeyhülislamın uygun görmesiyle müderrislik için ruûs-ı hümayun verilmekteydi. Önceleri müderris sayıları az iken XVIII. yüzyılda müderrislerin sayısı artış göstermiş ve müderris atayacak yer bulunamaz hale gelmişti.[241] İncelenen sicilde müderris olarak Bülbül-zâde Abdullah Efendi,[242] Ali Efendi ibn-i İsmail Efendi, [243] es-Seyyid Süleyman Efendi,[244] es-Seyyid Mehmed Efendi ibn-i es-Seyyid Süleyman Efendi,[245] es-Seyyid Ahmed Efendi ibn-i es-Seyyid Salih Efendi[246] tespit edilmiştir.

---

[236] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.233.
[237] AŞS. 178, s.62 /87, b.125, 1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787 tarihli buyuruldu.
[238] Fahrettin Atar, "Fetva", *TDVİA,* C.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s.486-496.
[239] AŞS. 178, s.7, b.18, 17 Safer 1202 /17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli ilam.
[240] Mehmet İpşirli, "Müderris", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.468.
[241] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.236.
[242] AŞS. 178, s.23, b.45, 5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791 tarihli hüccet; AŞS. 178, s.6, b.14, 16 Safer 1202/27 Kasım 1787 tarihli ilam.
[243] AŞS. 178, s.23, b.47, 7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[244] AŞS. 178, s.24, b.49, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[245] AŞS. 178, s.25-26, b.53, 11 Zilkaâde 1205 /12 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[246] AŞS. 178, s.28, b.60, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.

Mimar; Osmanlı Devleti'nde Hassa mimarları tarafından yerine getirilen mimarlık işleri, taşrada şehir mimarları tarafından yerine getirilmiştir.[247] İncelenen sicilde mimarbaşı olarak karşımıza Ser-mimârân Mehmed Ağa çıkmaktadır.[248]

Mütevelli; Dostluk gösteren, başkasının işini üstlenen, bakımını üstlenen anlamlarına gelmektedir. Mütevelli vakıf işlerini idare etmek üzere görevlendirilen kişi olup mütevelli tayinlerinde vakfedenin iradesi esas alınır, bu belirtilmediğinde ise kadı tarafından mütevelli seçilir. İslam ülkelerinin bazılarında mütevelliye kayyım, nâzır, mütekellim alel-vakf da denilir.[249] Mütevelli tayinleri olurken vakıf nâzırının arzı şart olmuştur. Bu arza göre İstanbul'da berat-ı şerif verilmiştir.[250] Vakıf mütevellileri, gelirlerini vakfın mahsullerinden sağlamışlardır.[251] İncelenen sicilde mütevelli olarak bazı isimler tespit edilmiştir: Mütevelli es-Seyyid Memiş,[252] mütevelli mahalle-i Mercimek kefere, [253] mütevelli Kiraz oğlu Vasil,[254] mütevelli Bedros,[255] Haffaf Molla Yusuf mütevelli Molla Memiş.[256] Buradaki mütevelliler belgelerde tanık olarak yer almış olup bir meslek, mahalle veya bir işle ilgili yetki sahibi kişiler olduğu anlaşılmaktadır.

İmam: Mahalle yönetiminde önemli rol üstlenen ve mülki ve beledî bir amir olan kadının mahalledeki temsilcisi olan imamlar padişah beratı ile tayin edilmektedir.[257] Mahalle sakinlerine yüklenen verginin tevzi ve tahsilini yürütmek, görev yaptıkları cami ve mescitlerde cenaze namazı kıldırmak gibi mahalleyi ilgilendiren konular hakkında görevleri vardır.[258] İncelenen sicilde imam olarak Molla Mustafa bin Halil Efendi tespit edilmiştir.[259]

---

[247] Yörük, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana*, s.112.
[248] AŞS. 178, s.19, b.38, 23 Şevval 1205 /25 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[249] Nazif Öztürk, "Mütevelli", *TDVİA*, C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.217.
[250] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.238.
[251] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.239.
[252] AŞS. 178, s.6, b.14, 16 Safer 1202 /27 Kasım 1787 tarihli ilam.
[253] AŞS. 178, s.24, b.48, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[254] AŞS. 178, s.25, b.51, 12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[255] AŞS. 178, s.104/45, b.71, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet.
[256] AŞS. 178, s.60 /89-61 /88, b.128, 16 Safer 1202 /27 Kasım 1787 tarihli tereke.
[257] Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, s.42-43.
[258] Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, s.43.
[259] AŞS. 178, s.7, b.19, 21 Safer 1202 /2 Aralık 1787 tarihli ilam.

3.3.SOSYAL HAYAT

İncelenen dönemde Ankara'daki sosyal hayat ile ilgili olarak aile hayatı, mekan ve eşyalar, insanların almış oldukları isim, lakap ve unvarlar konu başlıkları olarak ele alınabilir**.**

3.3.1.Aile Hayatı

Türk toplumunda aile kavramına son derece önem verilmiştir. Aile kavramının gelişiminde de Türk gelenek ve görenekleri ile islâm dini son derece belirleyici olmuştur.

Aile kavramının temeli evliliktir. Çünkü evlilik olmadan aile olmak söz konusu değildir. Karşı cinsten iki kişinin belli olgunluğa ve yaşa ulaştıkları zaman sürekli bir hayat ortaklığı kurmak amacıyla bir yuva kurmaları evlilik olarak tanımlanır. Evlilik kurumunda kişiler beraber yaşar, nesillerinin devam etmesi için çocuklar dünyaya getirir, karşılıklı olarak birbirlerine karşı sorumluluklarını yerine getirmeye çalışırlar. Böyle bir birliktelik için öncelikle taraflar arasında nişan olayı meydana gelir, daha sonra ise nikâh akdi gerçekleşir.[260]

Evliliğe hazırlık olarak değerlendirilen kısa veya uzun süren hazırlık dönemi olan nişanlılık döneminden sonra taraflar anlaşırlar ise nikâh akdi gerçekleşir. Bu nikâh akitlerinin genellikle tarafların rızası ile olmaktadır. Nikâh akitleri anlaşıldığı kadarıyla bazen sicil defterlerine kaydedilmekle birlikte bazen de cemaat önünde gerçekleşmiş, sicile kaydedilme gereği duyulmamıştır.[261] Ankara'nın Şeyh Izzeddin Mahallesinde yaşayan Mustafa kızı Fatıma bekâr olup el-Hâc Mustafa, İstanbul'da bulunan üvey oğlu Abdüsselam ile evlendirmek istemiş, Abdüsselam, Fatıma ile evlenmek istemiştir. El-Hâc Mustafa Abdüsselam'ın Fatıma ile evlenmek istediğini ileri sürerek Fatıma'nın başka birisi ile evlenmesine mani olmaktadır. Bunun üzerine mahkemede Fatıma'dan iddiasını ispat için delil istenmiştir. İstanbul'da Abdüsselam ile görüşen şahitlerin Fatıma ve Abdüsselam'ın ifadelerini doğrulaması üzerine el-

[260] Nuri Kahveci, *İslâm Aile Hukuku*, Hikmet Yayınevi, İstanbul 2017, s.39.
[261] Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, s.98.

Hâc Mustafa muarazadan men edilmiş, Fatıma'nın istediği kişi ile evlenmesine izin verilmiştir.[262]

Evlenirken nikâh akdi sırasında piyasada değeri olan, miktarı belirlenmiş bir malın erkek tarafından kadına verilmesine mehir denir.[263] Mehrin verilmesi daha sonra, boşanma anına veya ölüm sonrasına da bırakılabilmektedir. Mehr-i muaccel mehrin peşin olarak ödenmesine yani nikâhtan önce veya nikâh sırasında verilmesine, mehr-i müeccel ise nikâh sonrasına bırakılmasına denilmiştir.[264] İncelenen sicilde nikâh akti sırasında verilen mehir konularında örnekler vardır. Ankara'nın Hacetdepesi Mahallesi sakinlerinden Memiş kızı Afife bekâr olup mahkemede Monla Veli oğlu Hasan Efendi huzurunda 100 kuruş mehr-i muaccel ve 200 kuruş mehr-i müeccel ile Molla Hasan ile evlenmeyi kabul etmiştir.[265] Bir başka belgede, Ankara'nın Direkli Mahallesi sakinlerinden Ali kızı Rahime bekâr olup İsa oğlu Abdurrahman ile 150 kuruş mehri müeccel ve 100 kuruş mehr-i muaccel ile evlenmeyi kabul etmiştir.[266] Sicildeki belgelerden mehir konusuna önem verildiği ve bunu şahitlerin huzurunda mahkemede dile getirilerek yapıldığı, mehir miktarlarının da o zamanın şartlarına göre iyi olduğu anlaşılmaktadır.

İslâma göre mehrin mutlaka verilmesi gerekir. Mehir ölüm anında kadının kocasının terekesinden öncelikli olarak alacaklar arasında yer almaktadır.[267] İncelenen sicilde ölümden sonra terekeden alınan mehir konularında da örnekler vardır. İmaret Mahallesinde vefat eden Fatıma'nın terekesinde mehri müeccel olarak 400 kuruş,[268] Konurca Mahallesinde vefat eden Şerife Ayşe'nin terekesinde mehri müeccel olarak 300 kuruş[269] ve Bâlâ Kasabası - Zindancı Köyünden Havva'nın terekesinde mehri müeccel olarak 200 kuruş kaldığı kayıt altına alınmıştır.[270]

Evlilik konusu ele alınırken üzerinde durulması gereken bir konu da eş sayısıdır. İslâm dini, kurallara riayet edilmesi şartıyla erkeklerin dörde kadar kadınla evlenebilmesini mümkün kılmıştır. İslam dini çok eşliliği kesin olarak

[262] AŞS. 178, s.4, b.10, 13 Safer 1202 /24 Kasım 1787 tarili ilam.
[263] Kahveci, *İslâm Aile Hukuku*, s.133.
[264] Kahveci, *İslâm Aile Hukuku*, s.137.
[265] AŞS. 178, s.4, b.9, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[266] AŞS. 178, s.7, b.17, 19 Safer 1202 /30 Kasım 1787 tarihli hüccet.
[267] Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile,* s.95.
[268] AŞS. 178, s.103 /46-104 /45, b.72, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli tereke.
[269] AŞS. 178, s.93 /56-94 /55, b.84, 20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791 tarihli tereke.
[270] AŞS. 178, s.78 /71, b.101, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli tereke.

yasaklamamakla birlikte, tek eşliliği tavsiye etmiştir. Bazı özel durumlarda, dinde belirtilen şartlara göre, erkeklerin birden fazla kadınla evlenmelerine izin verilmiştir.[271]

178 Numaralı Ankara Şer'ıyye sicilinde yer alan evli erkeklere ait tereke kayıtlarına göre Ankara'daki ailelerinin eş sayıları hakkında fikri vermesi amacıyla Tablo 3.5 oluşturulmuştur.

Tablo 3.5.Eş sayısı

Dinî	**1 Kadınla Evliler**		**2 Kadınla Evliler**		**3 Kadınla Evliler**		**4 Kadınla Evliler**		**Toplam**	
	Kişi	***Oran (%)***	**Kişi**	***Oran (%)***	**Kişi**	***Oran (%)***	**Kişi**	***Oran (%)***	**Kişi**	***Oran (%)***
Müslüman	11	*78,6*	1	*7,1*	-	-	-	-	12	*85,7*
Gayrimüslim	2	*14,3*	-	-	-	-	-	-	2	*14,3*
Toplam	**13**	***92,9***	**1**	***7,1***	**-**	**-**	**-**	**-**	**14**	***100,0***

Tablo 3.5, 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye sicilinde evli Müslüman ve Gayrimüslim erkeklere ait tereke kayıtlarında yer alan toplam 14 tereke kaydına göre erkeklerin eş durumu incelenmiştir. Yapılan incelemeye göre Ankara kazasında tek kadınla evli erkeklerin sayısı 13 (%92.9), iki kadınla evlilerin sayısı 1 (%7.1)'dir. Üç kadınla ve dört kadınla evli erkek bulunmamaktadır. Evlilik durumu dîni açıdan ele alındığında ise Müslümanlardan 11 kişi tek kadınla, 1 kişi iki kadınla evlilik yapmıştır. Gayrimüslimlerde ise aynı dönemde 2 kişi tek kadınla evlenmiştir. Görüldüğü üzere Ankara'da tek kadınla evlilik oranı, çok kadınla evlilik oranına nazaran çok yüksektir.

Ankara'nın 1700-1730 yılları arasını kapsayan bir çalışmada tek kadınla evlilik oranı %90, iki kadınla evlilik oranı %8.7, üç kadınla evlilik oranı %1.1, dört kadınla evlilik oranı %0.2 olarak tespit edilmiştir.[272] XVIII. yüzyıla ait her iki çalışmadaki veriler kıyaslandığında, Ankara şehrindeki evlilik oranları karşılaştırıldığında, birden fazla kadınla yapılan evliliklerin yaygın olmadığı anlaşılmıştır.

Çocuk, evlilik için hedeflenen sonuçlardan biri ve ailenin devamı için gerekli bir unsurdur. Bu bakımdan Osmanlı dönemi Ankara aileleri hakkında merak edilen

[271] Çok eşlilik hakkında bkz. Kevser Kâmil Ali - Salim Öğüt, "Çok Evlilik", *DİA*, c.8, İstanbul 1993, s.365-369.

[272] Ömer Demirel, "1700-1730 Tarihlerinde Ankara'da Aile'nin Niceliksel Yapısı", *Belleten*, c.LIV, S.211 (Aralık 1990), s.950, Tablo IV, s.957.

konulardan biri de ailelerin kaç çocuk sahibi olduğudur. 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye sicilinde kayıtlı vefat eden evli erkeklere ve kadınlara ait tereke kayıtlarına göre Ankara'daki ailelerinin çocuk sayıları hakkında fikir vermesi amacıyla Tablo 3.6 oluşturulmuştur. 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye sicilinde 26 muhallefat kaydı bulunmaktadır. 22 muhallefat kaydı Ankara'da yerleşik evli Müslüman ve Gayrimüslimlere aittir. Kalan dört muhallefat kaydından üç kişinin evlilik durumu hakkında bilgi verilmediğinden ve diğer bir kişinin muhallefat kaydı ise Ankara'da misafir olarak bulunur iken vefat eden bir kişiye ait olduğundan tabloda bu bir kişilere yer verilmemiştir.

Tablo 3.6: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre Ankara'da ailelerin çocuk sayıları.

Ailelerin Eş ve Çocuk Durumu	Vefat Eden Evli Müslüman					Ölen Evli Gayrimüslim					Toplam Çocuk
	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Çocuk Sayısı			Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Çocuk Sayısı			
			Erkek	Kız	*Toplam*			Erkek	Kız	*Toplam*	
Çocuksuz	2	-	-	-	**-**	1	1	-	-	**-**	**-**
1 Çocuklu	3	6	7	2	***9***	-	-	-	-	**-**	**9**
2 Çocuklu	3	-	2	4	***6***	-	-	-	-	**-**	**6**
3 Çocuklu	1	-	2	1	***3***	-	-	-	-	**-**	**3**
3 Çocuklu (İki Eşli)	1	-	3	-	***3***	-	-	-	-	**-**	**3**
4 Çocuklu	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	**-**	**-**
5 Çocuklu	2	-	5	5	***10***	-	-	-	-	**-**	**10**
6 Çocuklu	-	-	-	-	**-**	-	-	-	-	**-**	**-**
7 Çocuklu	-	-	-	-	**-**	1	1	10	4	***14***	**14**
Toplam	**12**	**6**	**19**	**12**	**31**	**2**	**2**	**10**	**4**	**14**	**45**

Tablo 3.6 incelendiğinde tereke kayıtlarına yansıyan toplam 45 çocuk olduğu görülmektedir. Ailelerin çocuk sayıları incelenen sicildeki tereke kayıtlarına göre; çocuksuz aile sayısı 4, 1 çocuklu aile sayısı 9, 2 çocuklu aile sayısı 3, 3 çocuklu aile sayısı 1,5 çocuklu aile sayısı 2, 7 çocuklu aile sayısı 2 olarak tespit edilmiştir. Toplam 18 ailenin çocuk sahibi olduğu anlaşılmıştır. Çocuk sayılarından toplam 16 tanesi kız, 29 tanesi erkek olmak üzere 45 çocuk tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından bakıldığında erkek ve kız çocukları arasında sayısal bakımdan önemli fark bulunmaktadır. Çocuksuz ve çok eşliler de dâhil edilerek her bir evli erkek ve kadın, bir aile olarak hesaplandığında aile başına düşen çocuk ortalaması yaklaşık 2'dir. Ankara'nın 1700-1730 yılları arasını kapsayan bir çalışmada sadece çocuklu aileler hesaba katıldığında aile başına düşen çocuk sayısı yaklaşık 3 olarak, çocuksuz aileler dâhil edildiğinde ise aile başına aile başına düşen çocuk sayısı 2,92 olarak tespit

edilmiştir.[273] XVIII. yüzyıla ait her iki veri kıyaslandığında Ankara'da aile başına düşen çocuk sayısında belirgin bir azalmanın olduğu anlaşılmıştır.

Evlilikler ömür boyu sürdürülmek üzere kurulmuş olsa da bazen eşlerden birinin ölmesi bazen de eşler arasındaki geçimsizliklerden dolayı sonlanmaktaydı. Evlilikler gibi boşanmalar da mahkeme sicil defterine kayıt edilmiştir. Ankara'nın Hacı Bayram Mahallesinden Mustafa oğlu Nalband İsa, mahkemeye başvurarak zevcesi olan Şerife Şemsi'yi talak ile boşadığı, kendisinden mehr-i müeccel, nafaka ve oturacak yer ile ilgili davası olduğunu bildirmiş, kendisinin de ondan davası olduğunu ve aralarında anlaştıklarını bildirerek davasından vazgeçtiği sicil kaydından anlaşılmaktadır.[274]

Nafaka boşanma olayı gerçekleştiğinde kocanın hanımı için yüklendiği yiyecek, içecek, giyim ve barınma gibi masrafların ücretleridir.[275] İncelenen sicilde nafaka ile ilgili olarak mahkemeye intikal eden olaylar şunlardır: Ankara'nın Hacı Bayram Mahallesinden Mustafa oğlu Nalband İsa'nın mahkemeye başvurarak zevcesi Şerife Şemsi'yi talak ile boşadığını, kendisinden mehr-i müeccel, nafaka ve oturacak yer ile ilgili davası olduğunu bildirmiş, kendisinin de ondan davası olduğu ve aralarında anlaştıkları bildirerek davasından vazgeçmiştir.[276]

Yine incelenen sicilde seferde olanların, esir veya şehit olduğu hakkında bilgi alınamaması durumunda memleketindeki yakınlarının ve ihtiyaçları için nafaka talebinde bulunulduğu görülmüştür. Örnek olarak; Ankara'nın Leblebici Mahallesi sakinlerinden Şerife Fatıma mahkemeye gelerek zevci İsmail ve kardeşinin seferde olduğunu bildirmiş, kendisinin ve oğlu İbrahim'in nafakaya ihtiyacı olduğunu beyan etmiş, bu nedenle mahkemeden İsmail seferden döndüğünde ödenmek üzere günlük on beşer akçe borç talep etmiş ve bu talebi olumlu karşılanmıştır.[277] Yine Ankara'da Belkıs Mahallesi ahalisinden iken sefer sırasında İsmail Kalesinde esir ve şehit olduğu bilinmeyen Ahmed'in eşya ve sorumlu olduğu tımarındaki ürünlerinin kayyımı olan zevcesi Afife, mahkemeye gelerek Ahmed'in oğlu ve kendi bakımında bulunan Salih'in ve kendisinin nafakaya ihtiyacı olduğu beyan etmiş, bunun üzerine

[273] Ömer Demirel, "1700-1730 Tarihlerinde Ankara'da Aile'nin Niceliksel Yapısı", *Belleten*, c.LIV, S.211 (Aralık 1990), s.958-959 (Tablo V ve VI).
[274] AŞS. 178, s.9, b.22, 25 Safer 1202 /6 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[275] Kahveci, *İslâm Aile Hukuku,* s.142.
[276] AŞS. 178, s.9, b.22, 25 Safer 1202 /6 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[277] AŞS. 178, s.30, b.65, Evâhir-i Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı sonları tarihli hüccet.

kocasının malından günlük yirmi beşer akçe nafaka ve kisve almasına izin verilmiştir.[278]

Aile hayatında çocukların doğumdan itibaren bakımı, beslenmesi ve barınması gibi tüm ihtiyaçları annesi ve babası tarafından karşılanmaktadır.[279] Evin reisi Osmanlı toplumunda erkektir. İslamiyet'e göre de evin geçiminden, ailenin güvenliği ve bakımından baba sorumludur. Kadın çalışmak zorunda olmamasının yanı sıra, evin işlerini yapmakta, bağ ve bahçe çalışmalarında eşine yardım etmektedir. Ev ile ilgili kararları erkek eşine danışarak alır, çocukların bakımı, büyütülmesi ve yetiştirilmesinde anne önemli rol oynamaktadır.[280] Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinelerinden Şerife Âliye mahkemeye gelerek vefat eden kocası Şikarcı oğlu Ahmed'in ve kendi çocukları olan küçük es-Seyyid Abdullah'a, es-Seyyid Mehmed'e ve kızı Şerife Ayşe'ye baktığını ve nafakaya ihtiyaçları olduğu beyan etmiş, müteveffa Ahmed'in terekesinden nafaka talep etmiştir. Şerife Âliye'nin talebi mahkeme tarafından kabul edilmiştir.[281] Ankara'nın Hacı Bayram-ı Veli Mahallesi sakinlerinden Şerife Fatıma mahkemede kızı Şerife'nin veraseti Şahabeddin kızı Şerife Ayşe'de kalmış, Ayşe nafaka ve kisveye ihtiyaç duymuştur. Validesinin intikal eden malından ihtiyacı kadar nafaka vermek farz olduğundan her malı için günlük dört para nafaka almasına izin verilmiştir.[282] Ankara'nın Bâlâ kasabasına bağlı Zirve köyü ahalisinden iken vefat eden Cebiroğlu Osman'ın küçük oğlu es-Seyyid Ömer'in vasisi olan annesi Şerife Fatıma mahkemede es-Seyyid Ömer'in nafaka ve kisveye ihtiyacı olduğunu, babasından intikal eden malından nafaka ve kisve baha takdir edilmesini istemiştir. Şerife Fatıma'ya mahkeme tarafından çocuğun ihtiyaçları için günlük on ikişer akçe nafaka ve kisve baha harcamasına izin verilmiştir.[283] Ankara'nın Hacı Doğan Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden müteveffiye Hadice'nin küçük kızı Zabiha'ya vasi olarak eniştesi es-Seyyid Halil Baba'nın vasi tayin olduğu ve validesi Hadice'nin malından nafakaya ihtiyaç duyduğu ve malından günlük on iki akçe nafaka verilmesi için es-Seyyid Halil Baba'ya izin verilmiştir.[284]

---

[278] AŞS. 178, s.25-26, b.53, 11 Zilkaâde 1205 /12 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[279] Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, s.133.
[280] Mehmet Ali Ünal, *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2012, s.52.
[281] AŞS. 178, s.23, b.46, 6 Zilkaâde 1205 /7 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[282] AŞS. 178, s.27, b.57, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[283] AŞS. 178, s.27, b.59, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet.
[284] AŞS. 178, s.28, b.61, 22 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.

Yine incelenen sicilde kendisinden uzun süre haber alınamayanların çocukları için de yakınlarının nafaka talebinde bulunduğu görülmüştür. Ankara'nın Hacı Ashab Mahallesi sakinlerinden iken kendisinden haber alınamayan Hacı Kara Ali oğlu İsmail'in zevcesi Şerife Hadice, mahkemeye başvurarak kendi bakımında olan küçük kızı Şerife Saide için nafaka ve kisveye ihtiyacı olduğunu belirtmiş, bunun üzerine babası malından günlük dört akçe harcamasına izin verilmiştir.[285]

Tablo 3.7: Nafaka ve kisve baha takdiri.

Sıra	Talepte Bulunan: (Yakınlık derecesi)	Vefat Eden (Baba/Anne)	Çocuk Adı (Cinsiyeti: Erkek/Kız)	Tayin Edilen Nafaka ve Kisve Baha Miktarı (Günlük Akçe)
1	Şerife Hadice: Anne.	Hacı Kara Ali oğlu İsmail: Baba.	Şerife Saide.	4 akçe.[286]
2	Şerîfe Âliye binti Ali: Anne.	Şikârcı oğlu Ahmed ibn-i İbrahim: Baba.	es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid Mehmed, Şerife, Ayşe.	Belirtilmemiş.[287]
3	Afife: Anne.	Ahmed: Baba.	Salih.	25'er akçe.[288]
4	Es- Seyyid Mehmed kızı Şerife Fatıma: Anneanne.	Şerife Fatıma: Anne.	Şahabeddin kızı Şerife Ayşe.	4 pare.[289]
5	Şerife Fatıma: Anne.	Cebiroğlu Osman: Baba.	Es-Seyyid Ömer.	12'şer akçe.[290]
6	Şerife Fatıma: Anne.	İsmail bin Dede: Sefere çıkmış.	es-Seyyid İbrahim.	15'er akçe.[291]

Verilen örneklerden de anlaşılacağı üzere kişilerin nafaka talepleri geri çevrilmemiş ve yerine getirilmeye çalışılmıştır. Vefat eden kişilerin yanı sıra sefer için askere gidenlerin çocuklarına bakmak için de nafaka tayin edildiği, tayin edilen nafakaların en düşük akçe olarak 4, en yüksek akçe olarak 25 akçenin günlük olarak verildiği tespit edilmiştir.

Ankara mahkemesi, sadece kocasını kaybetmiş kadınların ve çocukların nafaka taleplerine cevap vermemiş aynı zamanda sahibi tespit edilemeyen, kaçak durumunda olan, sahipsiz kalmış hayvanların nafaka ihtiyaçlarının karşılanması yönünde kararlar almıştır. Nitekim yuvasını terk etmiş iki merkeb mahkeme

[285] AŞS. 178, s.9, b.24, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[286] AŞS. 178, s.9, b.24, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[287] AŞS. 178, s.23, b.46, 6 Zilkaâde 1205 /7 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[288] AŞS. 178, s.25-26, b.53, 11 Zilkaâde 1205 /12 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[289] AŞS. 178, s.27, b.57, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[290] AŞS. 178, s.27, b.59, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları tarihli hüccet.
[291] AŞS. 178, s.30, b.65, Evâhir-i Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı sonları tarihli hüccet.

tarafından Beytülmal emini Toygar-zâde es-Seyyid Mehmed Ağa'ya teslîm edilmiş ve merkepler için günlük altışar akçe nafaka takdir olunmuştur.[292]

Sicilde yer alan konulardan biri de vasilik hakkındadır. Kişinin hak ve sorumluluklarını yerine getirmesinde bilinçli ve yeterli duruma gelmesine, malını koruyup idare edebilmesine kadar geçen sürede kendisine vekâlet eden kişiler vasi olarak adlandırılmıştır.[293] Sicilde bununla ilgili olarak birçok örnek mevcuttur. Ankara'nın Öksüzce Mahallesi ahalisi iken ticaret için Kayseri'ye giden ve dönüşte yolda vefat eden Çizmeci Salih'in veraseti küçük oğulları Hüseyin ve Osman ile küçük kızı Şerife Fatıma'ya kalmış, onlara anneleri Şerife Mehri'nin vasi olarak tayin edilmiştir.[294] Ankara'nın Hacetdepe Mahallesinde otururken Burdur'a misafir olarak giden ve orada vefat eden Minnet oğlu es-Seyyid Ömer'in küçük oğulları es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Ömer'e vasi olarak anneleri Ayşe'nin tayin olunmuştur.[295]Ankara'nın Sed Mahallesinde daha önce oturan Topal İvaz oğlu Ohannes'in oğulları Ağob, Kırankos, Menhayos ve kızları Ahsabert ve Sepohsi'ye vasi tayin edilmesi gerekmiş ve anneleri Maryem vasi tayin olunmuştur.[296]

Tablo 3.8: Vasi, nazır ve kayyım tayini.

Sıra	Çocuk/Kişi adı	Vefat eden (Adı ve Yakınlık Derecesi)	Vasi (Adı ve Yakınlık Derecesi)	Nazır (adı ve Yakınlık Derecesi)	Kayyım (Adı ve Yakınlık Derecesi)
1	Büyük oğlu İsmail: Gâib.	Kara Hacı Ali bin Abdullah: Baba.	-	Es-Seyyid Mehmed: Enişte	Salih: Kardeşi.[297]
2	Kardeşi Kiryako: Gâib.	Niğdeli babası Boğot Dives veledi Savad.	-	-	Esferkir oğlu Vasil: Belirtilmemiş.[298]
3	es-Seyyid Hüseyin, es-Seyyid Osman, *Şerife Fatıma.*	Çizmeci Salih: Baba.	Şerife Mehri: Anne.[299]	-	-
4	es-Seyyid Ahmed, es-Seyyid Ömer.	Minnetoğlu es-Seyyid Ömer: Baba.	Ayşe: Anne.[300]	-	-

[292] AŞS. 178, s.74 /75, b.106, 21 Şevval 1205 /23 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[293] Ali Bardakoğlu, "Vesayet", *TDVİA*, C.43, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2013, s. 66-70.
[294] AŞS. 178, s.15, b.30, 20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791 tarihli hüccet.
[295] AŞS. 178, s.17, b.33, 10 Şevval 1205 /12 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[296] AŞS. 178, s.24, b.48, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet
[297] AŞS. 178, s.8-9, b.21, Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları tarihli hüccet.
[298] AŞS. 178, s.14, b.28, 9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791 tarihli hüccet.
[299] AŞS. 178, s.15, b.30, 20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791 tarihli hüccet.
[300] AŞS. 178, s.17, b.33, 10 Şevval 1205 /12 Haziran 1791 tarihli hüccet.

5	Büyük oğlu Mustafa ibn-i Mehmed: Gâib.	Hanife binti Hacı Mustafa	-	-	Hüseyin ibn-i Mehmed: Akraba.[301]
6	Es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid Mehmed, *Şerife Ayşe.*	Şikarcı oğlu Ahmed: Baba	Şerîfe Âliye: Anne.[302]	-	-
7	*Şerife Ayşe*.	Es-Seyyid Osman: Baba.	Şerife Fatıma: Anne.[303]	-	-
8	Ağob, Kırankos, Menhayos, *Ahsabert, Sepohsi.*	Topal İvaz oğlu Ohannes: Baba.	Maryem: Anne.[304]	-	-
9	Mehmed Ağa ibn-i Ömer: Gaib (Kocası) Es-Seyyid Ömer (Oğlu)	Şerife Ayşe: Anne.	Abdullah: Dayı.	-	Abdullah: Dayı.[305]
10	Amca oğlunun oğlu küçük Paskal oğlu Acı Paryem.	Despina: Büyük amca kızı.	Safari kızı Despina: Anne.[306]	-	-
11	es-Seyyid Süleyman, *Şerife Âliye.*	Es-Seyyid Ali: Baba.	Şerife Afife: Anne.[307]	-	-
12	es-Seyyid Süleyman, *Şerife Âliye.*	Es-Seyyid Ali: Baba.	Şerife Afife: Anne.	Es-Seyyid Ömer Efendi: Amca.[308]	-
13	Kivrok, Arçin, Kirkor, *Horsebmi, Takohesi*.	Acemoğlu Acı Ohannes: Baba.	Maryem: Anne.[309]	-	-
14	*Halime, Rabia, Afife*.	Hacı Mehmed Ağa: Baba.	Fatıma: Anne.	Hacı Ahmed: Amca.[310]	-
15	Es-Seyyid Gökmen Mustafa.	Es-Seyyid Mustafa: Baba.	Kezban: Anne.[311]	-	-
16	*Zabiha.*	Hadice: Anne.	Es-Seyyid Halil Baba: Enişte.[312]	-	-
17	Es-seyyid Mustafa.	Şerife Ayşe: Anne.	İsmail: Baba.[313]	-	-
18	*Şerife Fatıma.*	Fatıma: Anne.	Es-Seyyid Salih: Baba.[314]	-	-
19	Boğos, *Ahsaberk Kayani.*	Duvazoğlu Nersis: Baba.	Hayfene: Anne.[315]	-	-

[301] AŞS. 178, s.18, b.35, 20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791 tarihli hüccet.
[302] AŞS. 178, s.23, b.45, 5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[303] AŞS. 178, s.23, b.47, 7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[304] AŞS. 178, s.24, b.48, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[305] AŞS. 178, s.24, b.49, 8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[306] AŞS. 178, s.25, b.51, 12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[307] AŞS. 178, s.26, b.54, 24 Zilkaâde 1205 /25 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[308] AŞS. 178, s.26, b.55, 27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[309] AŞS. 178, s.26, b.56, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[310] AŞS. 178, s.27, b.58, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[311] AŞS. 178, s.28, b.60, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[312] AŞS. 178, s.28, b.61, 22 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[313] AŞS. 178, s.29, b.64, Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /Temmuz 1791 tarihli hüccet.
[314] AŞS. 178, s.30, b.67, 28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791tarihli hüccet.
[315] AŞS. 178, s.80/69, b.97, 22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791 tarihli hüccet.

Tablo 3.6'dan ölenlerin çoğunun baba olduğu ve vasi olarak çoğunlukta annelerin olmasının yanı sıra akraba olarak dayı ve eniştenin de tayin edildiği anlaşılmıştır.

Söz konusu tabloda kadı tarafından gaib ve kısıtlı kişilerin her türlü malını korumak, onlara yardımcı olmak anlamında kayyım tayin edildiği görülmüştür.[316] Gaib kişilerin erkekler olduğu ve bu kişilere kayyım tayin edilenlerin de erkek olduğu anlaşılmıştır. Kayyım olan kişi o kişinin tüm maddi olarak haklarını korumakla görevlidir.

178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde aile içinde yaşanan ve mahkemeye intikal eden olaylar ve mahalleleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3.9: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde aile hayatını kapsayan konular ve mahalleler.

Sıra	Mahalle	Konu
1	Şeyh İzzettin.	Evlilik anlaşmazlığı.
2	Hacı Ashap, İmam Yusuf, Hacı Musa, Yabanâbâd Kazasına bağlı Timurcuviran Köyü.	Kayyım tayini.
3	Yakup Harrat, Makramacı, Hacı Arap, Hacı Doğan, Hasna.	Miras anlaşmazlığı.
4	Bâlâ'ya bağlı Zirve Köyü.	Miras taksimi.
5	Hacı Bayram.	Mehir anlaşmazlığı.
6	İmaret, Leblebici, Ankara Kalecik Hanı, Kazur Ali, Hocapaşa, Eşenhor, Konurca, Helvalı, Sed, Hacı Musa, Hacı Doğan, Erzurum, Molla Büyük, Hacetdepesi, Öksüzce, İmam Yusuf, Alibey, Hacı Seydi, Bâlâ Kasabasına bağlı Zindancı Köyü, Bâlâ Kasabasına bağlı Zirve Köyü.	Muhallefat kaydı.
7	Yabanâbâd Kazasına bağlı Şeyhler Köyü, Bâlâ Kasabasına bağlı Beynam Köyü.	Nikâh akti.
8	Eşenhor.	Nâzır tayini.
9	Bâlâ Kasabasına bağlı Zirve Köyü.	Nafaka alınması izni
10	Hacı Doğan.	Nafaka tayini.
11	Hacı Ashab, Belkıs, Hacı Bayram-ı Veli, Leblebici, Bâlâ kasabasına bağlı Zirve köyü.	Nafaka ve kisve baha takdiri.

[316] İsmail Özmel, "Kayyım", *TDVİA,* C.25, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002, s.107-108.

12	Hacetdepesi.	Mülk satışı
13	Bâlâ Kasabasına bağlı Veliler Köyü.	Tereke talebi.
14	Sed.	Resm-i kısmet talebi.
15	Konurca.	Vasi ve kayyım
16	Öksüzce, Hacetdepesi, Hacı Doğan, Hacı Musa, Sed, Kazur Ali, Eşenhor, Celal Kattanin, Leblebici, İmaret.	Vasi tayini.
17	Hacı İvaz.	Vasi ve nâzır tayini.

Tablodan ailelerin en çok muhallefat kaydı yani tereke ile ilgili olarak mahkemeye başvurdukları, onu da vasi tayini konusu takip ettiği anlaşılmaktadır. En fazla sorun Bâlâ kasabasının köyleri olan, Zirve, Zindancı, Veliler ve Beynam'dan gelmiş, bunlar arasında Zirve köyü üç adet suç ile ön plana çıkmıştır.

3.3.2.Aile, Mekân ve Nesneler

XVIII. yüzyıl sonlarında Ankara'da ailelerin günlük hayatlarını devam ettirdikleri evlerinde kullanmış oldukları eşyalar sicilde yer alan tereke kayıtlarına yansımıştır. Mirasçıların talebi halinde miras taksimleri, reşit olmayan ya da haneden uzakta olan kişilerin mülk payları söz konusu olduğunda miras paylaşımı kadı tarafından yapılmakta, miras bırakan kişinin mallarını ve mirasçıların miras bırakan kişi ile olan ilişkisini açıklayan bir liste sicile kaydedilmekteydi.[317] Bu sebeple tereke kayıtları ölen kişilerin mal varlığının tespit edilmesi olup bu kayıtlarından birçok eşyanın varlığı tespit edilmiştir. Günümüzde de bu eşyaların bazılarının isimlerinin değişime uğrayarak halen kullanıldığı görülmektedir.

178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde terekesi tutulanlar cinsiyetine ve dinine göre Tablo 3.8'de gösterilmiştir.

[317] Suraıya Faroqhı, *Osmanlı Şehirleri Ve Kırsal Hayatı*, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2018, s.63.

Tablo 3.10: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde tereke kaydında geçen ölen kişilerin din ve cinsiyetleri.

Cinsiyeti	Müslüman	Oran (%)	Gayri-müslim	Oran (%)	Toplam	Oran (%)
Kadın	10	38, 4	2	28, 6	12	36, 36
Erkek	16	61, 6	5	71, 4	21	63, 64
Toplam	26	100	7	100	33	100

Tablo incelendiğinde erkeklerin ölüm oranının müslüman ve gayrimüslim olarak kadınlardan daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Menkul ve gayrimenkuller: İncelenen sicildeki tereke kayıtlarında menkul ve gayrimenkul olarak şu kayıtlara rastlanılmıştır: Araba, attar dükkânı, bağ, bağçe, dükkân, ebniye, etmekci dükkânı, hurdevat dükkânı, menzil, nısf bağ, çiftlik menzîli, tekneci dükkânı kayıt altına alınmıştır. Mülklerin çoğunluğunu dükkânların oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu da ölenlerin esnaflar olabileceği bilgisini vermektedir. Sicilde dikkat çeken bir noktada tereke kaydında araba olmasıdır.

Hayvanlar: Terekelerde geçen hayvanlardan binek veya yük taşımacılığı olarak kullanılan hayvanlar bakirat, bargir, kır bargir, deve, iğdiç, kır iğdiç, kara sığır öküzü, nehir sığır öküzü, merkep, kısrak, toru kısrak, tay[318] ve kulundur.[319] Diğer hayvanlar ise camuş ineği, davar, düğe, inek maa buzağı, inek maa dana, kara sığır ineği, keçi, koyundur.

Çalışılan sicilde savaş için gerekli olan binek hayvanlarının da tedarik edildiği birçok belgede geçmektedir. Örneğin; 1791 yılı baharında yapılması kararlaştırılan sefer için Ankara Sancağı'ndan 200 devenin yük hayvanı olarak Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbar-zade Süleyman Bey'e bırakılması buyurulmuş, sarbanbaşı tayin olunan Emrullah Ağa Ankara mahkemesine başvurmuş ve Ankara Sancağı kazalarından toplam 192 deveyi sefer için aldığını ve Ankara Sancağı kazaları halkından alacağının kalmadığını beyan etmiştir.[320] Yine sefer için Ankara Sancağı'ndan 200 devenin yük hayvanı olarak Bozok Sancağı mutasarrıfı Cabbar-zade Süleyman Bey'e bırakılması buyrulmuş, sarbanbaşı tayin olunan Emrullah Ağa Ankara mahkemesine başvurmuş ve gelen emri ahaliye söylemiş, Ankara Sancağı

[318] Tay: Atın üç yaşına kadar olan zamanına verilen isim.
[319] Kulun: Eşeğin yeni doğmuş yavrusuna verilen isim.
[320] AŞS. 178, s.14, b.29, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet.

kazalarından Ayaş kazasının hissesine düşen 29 mehar deveyi aldığını ve kaza halkının borcunun kalmadığı kaydedilmiştir.[321]

Bahçe malzemeleri: İncelenen sicilde bahçe malzemeleri olarak kullanılan eşyalar şunlardır: Balta, kömür, çuval, kovan zenbur, garar, nühas mangaldır.

Ziynet eşyaları: İncelenen sicilde kayıt altına alınan ziynet eşyaları şunlardır: Altın küpe, altın bilezik çift, altun burma, altun tılsım, altun yüzük, burma, bütün İstanbul altunu, bütün Mısır altunu, fındık İstanbul altunu, hayçeşm altun, incü küpe, incülü fistiyeliği maşallah, incülü gerdanlık, incülü maşallah, Mısır altunu, nısfiye ve tılsım, yapma altun, zehber, zer-i mahbub altunu, sırma[322] kayıt altına alınmıştır. Buradaki bazı ziynet eşyalarının İstanbul ve Mısır gibi başka yerlerden alınmış olduğu ve bir şekilde Ankara'ya geldiği anlaşılmaktadır.

Mutfak eşyaları: İncelenen sicilde geçen mutfak eşyaları şunlardır: Aş tabesi, bakraç, bekmez leğeni, bekmez tabesi, çift sofra altı, fincan, fisge şamdanı, evsad sini, helva tabesi, ibrik, kabe fincanı, kahve fincanı, kahve ibriği, kahve tepsi, kapaklı tas, kefgir, kuzu tenceresi, ocak başmağı, ocak timurları, pirinç mangal, pirinç tas, sac, sağir sini, sahan, sini, simli vezne, sofra altı, süt tabesi, tabak, tas, tehi küp, tencere, yağ kazganı, haranı, [323] yemekli tas olarak kayıt altına alınmıştır. Ankara'da yemeklerin nasıl yapıldığı, nerede pişirildiği, sunulurken nelerin kullandığı hakkında bilgi vermiştir.

Kesici, delici ve ateşli silahlar: İncelenen sicilde geçen silahlar şunlardır: Hançer, simli hançer, sim bıçak, kılıç, simli kılıç, Şam kılıcı, kara harosone kılıç, simli pişto, peşto ve haznesi, Osmanlı tüfeği, tüfenkdir.

Gıda maddeleri: İncelenen sicildeki gıda maddeleri şunlardır: Antakiye mahsulü, dövülmüş kahve, ham sirke, hınta, kahve batman, şair, şeker'dir. İncelenen sicildeki tereke kaydında sadece sekiz gıda maddesine rastlanılmıştır.

Banyo eşyaları ve temizlik malzemeleri: İncelenen sicildeki banyo eşyaları ve temizlik malzemeleri şunlardır: Abdes leğeni, ayine cam tas, beşgir, bez parçaları, gül suyu ibriği, hamam leğeni, havlu, leğen, kazgan, ibriktir. Hamamda kullanılan

[321] AŞS. 178, s.16, b.32, Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları tarihli hüccet.
[322] Sırma: Altın suyuna batırılarak yaldızlanmış ya da yaldızsız ince gümüş tel.
[323] Haranı: Kazandan küçük, bakır, içi kalaylı kap.

eşyalar bazı tereke kayıtlarında tek tek yazılmayıp hamam alâtı olarak genel bir ifade ile kaydedilmiştir.

Saat ve aydınlatma aletleri: İncelenen sicilde saat ve aydınlatma aletleri olarak şunlar kayıt altına alınmıştır: Evlerin aydınlatılmasında nühas fener, şamdan, sağir şamdan, pirinç şamdan, sağir ve kebir pirinç şamdan, fener kullanıldığı tespit edilmiştir. Çalar saat, hilali saat, pandol saat ise zamanın göstergesi olarak kullanılmıştır.

Kitaplar: Sicilde geçen kitaplar simli enam, Mushaf-ı Şerif, Kitâb-ı Halebî'dir. Diğer kayıtlarda evrak-ı perişan ve kâğıt üzbede yer almıştır.

Yatak takımları: İncelenen sicilde yatak takımları olarak şunlar kayıt altına alınmıştır. Beledî döşek, beledî yasdık, beyaz basma yasdık, beyaz yasdık, cedid yorgan, çarşab, döşek, köhne beledî yasdık, köhne döşek, kutnu yorgan, müstamel beledî yasdık, müstamel yorgan, sağir yasdık, yasdık, yasdık yüzü, yorgan, yüz yasdığıdır.

Ev içinde kullanılan eşyalar: İncelenen sicilde ev içinde kullanılan eşyalar şunlardır: Köhne beylik mak'ad, köhne halı, köhne keçe, köhne heybe, boğça, cedid kilim, çeyiz sanduk, çift beyaz minder, çuka mak'ad, evsad kilimi, halı, iç sadır minderi, kadife yasdık, kadife yasdık yüzü, kebir ayna, köhne palas, palas,[324] makrame, kilim, kilim parçası, kutnu minder, mak'ad halı, minder içi, müstamel Selanik keçesi, orta halı, pembe minder, perde, Selanik keçesi, torba, sanduk, timur sandık, tahta sandık tespit edilmiştir.

İbadet için kullanılan eşyalar: İncelenen sicilde ibadet için kullanılan eşyalar şunlardır: Beyaz panbaluka seccâde, boncuk tesbih, Gerdüs seccâdesi, halı seccâde, mercan tesbih, saf seccâdesi, seccâde, tesbih tesbit edilmiştir.

Kadınların giyim eşyaları: İncelenen sicilde kadınların giyim eşyası şu şekildedir: köhne çar, Musul çarı, çar, sim düğme, beyaz basma, beyaz top, sim gözlük kabı, çarşab, duvak, dülbent örtüsü, enayi sof ferâce, çiçekli anteri, çiçekli libade müstamel, çiçekli libade, müstamel çiçekli anteri, müstamel libade, çiçekli şalvar, çiçekli zenne şalvarı, çiçekliye kaplı sincap kürk, Halep şitârisi, mavi sof ferâce, nar çiçeklü Lahor şal, köhne car, tüllü şalvar, yemeni, yeşil çiçekli libâde, curo, oya, oya

[324] Palas: Keçi kılından dokunmuş kaba kilim.

saçağıdır. Kadınların kullandığı kıyafetlerin çiçekli ve renkli olması giydikleri kıyafetlerin çeşitli olduğunu göstermektedir. Musul çarı, Lahor şalı ve Halep şitârisinin Ankara kadınlarının beğenisini kazandığı anlaşılmaktadır.

Erkeklerin giyim eşyası: İncelenen sicilde erkeklerin giyim eşyası şu şekildedir: İncülü sakallı tarağı, şalı biniş, köhne çuka biniş, köhne nâfe biniş kürk, altun boyun cebesi, atlas kaftan, sarı ihram, İstanbul şâlîsı kaftan anteri, kadife harçlı cebedir.

Ortak kullanılan giyim eşyası: İncelenen sicildeki kadın ve erkeklerin ortak giyim eşyası şu şekildedir: Alaca anteri, anteri, köhne don, köhne kutnu anteri, beledî şalvar, beyaz anteri, beyaz kaftan, beyaz şal, cedid ıstıka anteri, cedid ıstıka cebe, cedid seraser kürk yüzü, çizme asdarı bez top, çuka anteri, çuka arşun, çuka cübbe müstamel, Diyarbekir alacası anteri, Diyarbekir kuşağı, don, gömlek, çizme, içlik, köhne kürk, köhne nefti sermeli haşe, köhne şalvar anterisi, köhne şalvar, kutnu anteri, küçük cübbe kürk, mavi atlas anteri cedid, mavi çuka sermeli haşe, mavi çukaya kablı nafe hardani, mavi şal biniş, mavi şaliye kapli kakum kürk, mavi telli anteri, müstamel Venedik kürk, müstamel kutnu anteri, müstamel saraser anteri, müstamel şalı cübbe, müstamel şam alacası anteri, müstamel tamgahane anteri, müstamel telli kürk, neftî şâlîye kaplı hardani, kakum kürk, penâne anteri, penane kaplı yalancı kakum kürk, peştamal, hamam esvabı, hamam gömleği, şalı cebe, köhne anteri, seraser anteri, sim kuşak, şalvar, şitâî anteri, tamgahane anteri, telli anteri, telli şalvar, Venedik kürk, Şam alacası anteri, kırmızı ihram, kemer, keten konya gömleği, kabsız samur kürk, kabsız köhne karsak kürk, kermesud kaplı karsak biniş kürk, keten gömlek, kırmızı telli anteri, kermesud kablı göcen cübbe kürk, incülü kuşak maa kemer çift, kırmızı çukaya kaplı karsak hardani kürk, kırmızı çukaya kaplı samur hardani kürk, kırmızı şaliye kaplı cübbe kakum kürk, kırmızı şaliye kaplı sincab hardani kürk, köhne cübbe sincab kürk, köhne çuka anteri, köhne çuka biniş, zenne şalı cübbe, yaldızlı kuşak, yalancı kakusa kaplı kürk, zincir yâb anteri, yıldızlı kuşak, yeşil çukaya kaplı nâfe hardani kürk, yaldızlı sim kuşak, yaşmak, şalı cübbe, şalı harçlı cübbe, sim yaldızlı kuşak maa kemer, sim kuşak mâa kemer çift, sırma harcı, tonbak zarf,[325] sim zarf, kırmızı çuka sermeli haşe ve yaşmaktır.

[325] Tonbak zarf, sim zarf: el ile bakdırdan ve gümüşten yapılmış kâse.

Baş giyecekleri: İncelenen sicilde tespit edilen baş giyecekleri şunlardır: Aydın külahı kalpak börk, sarık, kavuk, kavuk örtüsü, müstamel beyaz sarık, kavuk ma yeşil sarık, yeşil büyük kavuk sarığıdır.

Diğer eşyalar: İncelenen sicilde diğer eşyalar şunlardır: Arakcıyan, basmazar, cedid dili, palas hurdevat menzil, haşe, yuvalama, kabut, kebe, tonmak üzengidir. Bakırdan eşyalar ise hurda nuhas, sair nühas, sağir nühas evsad gibi genel ifadelerle yazılmıştır. Piş tahta hurdevatı, garar, heybe, köhne heybe, hurdevat, hurdevat dolap, dolap hurdevatı yine kayıt altına alınmıştır.

Tereke kayıtları incelendiğinde Ankara'da yaşayanların din, sosyal, kültürel ve ekonomik durumları hakkında çıkarımda bulunmak mümkündür. Çünkü terekelerde ölen kişinin tüm mal varlığı en ince ayrıntısına kadar kayıt altına alınmıştır. Tereke kayıtları içerisinde ev ve mutfak eşyası, çeşitli sayıda giyim eşyası, gümüş ve altından yapılan takılar, büyük ve küçükbaş hayvanlar, dükkânlar, bağ ve bahçeler gibi gayrimenkuller yer almaktadır. Tereke taksimlerinde ölen kişinin alacak ve verecekleri, mehir miktarı, vergileri, kadı ve diğer görevliler için verilecek ücretler, kefen ve defin ücretleri çıkarıldıktan sonra kalan miktarın varislerine dağıtımın yapıldığı tespit edilmiştir.

Bağ, bahçe, dükkân gibi taşınmaz malların yanı sıra, yastık, yorgan, kilim, fincan, bardak, bıçak gibi aklımıza gelebilecek her türlü eşya tereke kayıtlarında mevcuttur. Bunun yanısıra ziynet eşyası olan küpe, bilezik, altın, kolye gibi takılar da yapıldıkları madenin cinsi, giydikleri elbiselerde kumaşın nerelerden geldiği, kürklerin hangi hayvanlardan elde edildiği belirtilerek kaydedilmiştir. Ayrıca Ankara'da ticaretin gelişmiş olduğunun bir kanıtı da birçok ürünün şehir dışından getirilmiş olmasıdır.

3.3.3.İsim, Unvan ve Lakaplar

İncelenen şer'ıyye sicilinde belgelerde de çok sayıda isim geçmektedir. Erkek ve kadınlar için çok çeşitli isimler kullanılmıştır. İsimlere bakıldığında 43 müslüman erkek ismi, 28 gayrimüslim erkek ismi, 30 Müslüman kadın ismi, 23 gayrimüslim kadın ismi tespit edilmiştir. Müslüman kadın isimlerinde iki isimli olanlarda Şerife

isminin ilk isim olarak kullanıldığı, erkek isimlerinin ise tek isim olarak tercih edildiği tespit edilmiştir.

Tablo 3.11: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen müslüman şahıs isimleri.

Erkek isimleri				**Kadın İsimleri**	
Abdurrahman	Hacı	Musa		Afife	Rukiye
Abdullah	Halil	Mustafa		Aişe	Saide
Abdulfettah	Hasan	Murat		Ayşe	Server
Abdüsselam	Hüseyin	Osman		Emine	Sultan
Abidi	İbiş	Ömer		Fidan	Şerife Âliye
Ahmed	İbrahim	Salih		Fatıma	Şerife Emine
Ali	İlhan	Satılmış		Hafize	Şerife Fatıma
Arif	İsa	Seyfullah		Halime	Şerife Hadice
Bünyamin	İsmail	Seyyid		Hanife	Şerife Mihri
Cafer	Lütfullah	Seyyid Ali		Havva	Şerife Saide
Emrullah	Mahmud	Şahbaz		Kezban	Şerife Şemsi
Feyzullah	Mehmed	Veli		Meryem	Şerife Zeliha
Firuz	Şakir	Veliyüddin		Rabia	Ümmü Gülsüm
Gökmen	Memiş			Rafia	Zabiha
Timur	Minnet			Rahime	Zeliha
Toplam erkek ismi: 43.				Toplam kadın ismi: 30.	

Kişilerin hangi mesleğe, hangi aileye mensup olduğunu belirten ve bir özelliğini ön plana çıkarmak için kendilerinin veya çevrelerin taktıkları çok çeşitli lakaplar vardır. Sicilde es-Seyyid, Efendi, el-Hâc, Şeyh, Molla, Beşe, Paşa gibi birçok unvan ve lakaplar kullanılmıştır. Kadınlar için ise genellikle zevce ve hatun kelimeleri kullanılmıştır. Sicilde en çok el-Hâc ve es-Seyyid lakaplarına rastlanmış, bu da peygamler soyundan gelenlerin ve hacı olanların Ankara'da fazla olduklarının bir göstergesi olmuştur.

İncelenen sicilde gayrimüslim erkek ve kadın isimleri de yer almaktadır. Sicilde geçen gayrimüslim erkek ve kadın isimeri aşağıdaki Tablo 3.11'da gösterilmiştir.

Tablo 3.12: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen gayimüslim şahıs isimleri.

Erkek isimleri				**Kadın İsimleri**	
Acı Banuyot	Karabet	Safari		Ace	Kayani
Acı Paryem	Kaygamis	Savad		Ahsabert	Maryem
Agob	Kırankos	Semaven		Anastasya	Nezem
Arçin	Kirkor	Vasil		Anit	Sepohsi
Aryaten	Kiryako			Anna	Sepuhi

Arzaman	Kivrok			Banta	Simle
Bagot Dives	Menaciyos			Despina	Sofya
Basfa	Menas			Halite	Takoher
Bedros	Merad			Hayfene	Takohesi
Erçiyan	Mihail			Horsebmi	Takuhi
Ermiya	Nigdevi			Horsebmi	Turfanda
Firnakos	Paskal			İlsabert	
Toplam erkek ismi: 28.				Toplam kadın ismi: 23.	

Tabloda da görüldüğü üzere sicilde geçtiği tespit edilen gayrimüslim erkek ismi sayısı 28, kadın ismi sayısı ise 23'tür. Gayrimüslim erkek ve kadın isimlerinin sayısal olarak birbirine yakın olarak mahkemede kayıtlarına yansıdığı anlaşılmaktadır.

3.3.4.Güvenlik ve Asayiş Olayları

Osmanlı Devleti'nde halk arasında her zaman iyi ilişkiler olmadığı, yaşanan bölgede bazı asayiş ve güvenlik olaylarının meydana geldiği, özellikle devletin genel durumu itibariyle taşrada meydana gelen otorite boşluğunda eşkıyalık olayları, hırsızlık gibi olayların kayıt altına alınmıştır.

Sicilde eşkıyalık olayları ile ilgili olarak, Ankara'nın Valtarin Mahallesinde oturan bazı kimseler mahkemeye başvurarak bazı eşkıyaların gece-gündüz içki talebiyle mahalle sakinlerini rahatsız ettikleri, bazılarını darp ettikleri, bağırdıkları, kapılarına keser ile zarar verdiklerinden dolayı tedirgin oldukları, bu sebeple gerekli keşifler yapıldıktan sonra mahallenin iki yerine mahalle kapısı yapılmasına izin verildiği kayıt altına alınmıştır.[326]

Konargöçer halkın veya hayvancılık ile uğraşanların yaylağa çıktıklarında eşyalarını bıraktıkları ve bunların eşkıyalar tarafından gasb edilip yağmalandıkları bilinmektedir. Belgede bununla ilgili olarak Çankırı Sancağı'na bağlı Karacalar, Karacaviran, Çerkeş kazaları ahalileri hakkında bir süredir konargöçerlerden bazılarının yaylağa çıktıklarında halkın eşya ve hayvanını gasb ettiklerini ve bazılarını katl eyledikleri, Çankırı sancakbeğinin iki seneden beri sefer olduğu için bununla ilgilenemediğini, halkın perişan olduğunu, Ankara Sancağı mütesellimi

[326] AŞS. 178, s.6, b.15, 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet.

Süleyman Bey'den gerekli asayiş ve güvenlik tedbirlerini alması hakkında bir ferman verilmiştir.[327] Yine Ankara'nın Yabanâbâd kazasına bağlı Şeyhler köyü ahalilerinin Deli Ömer ve avanelerinden Ahmed, Kaba Mahmud, Sarı Mehmed, Karaoğlan ve Mustafa'nın kırk elli nefer eşkıya ile birlikte eşyalarını gasb edip bekâr kızlarını zorla aldıklarından dolayı Deli Ömer'in yakalanarak mahkemeye getirildiği kayıt altına alınmıştır.[328]

Halk arasında hırsızlık ve adam yaralama gibi olaylar da meydana gelmiştir. Örneğin; Bolu Sancağı Yılanlıca kazasına bağlı Hasköylüce karyesinden iken katl edilip vefat eden İstanos Câbisi İbrahim'in terekesi varislerine kalmıştır. Babası Osman kendi adına ve diğer varisleri adına Ankara mahkemesinde Yabanâbâd kazasına bağlı Eskice karyesi sakinlerinden Hasan Ağa'nın oğlu İbrahim'in Büyükdere'de öldürüldüğünde yanındaki malları aldığı gerekçesi ile davacı olmuş iken bu davasından vazgeçtiği belgeden anlaşılmıştır.[329]

Sicilde meydana gelen asayiş olayları ve bu olayların meydana geldiği mahalleler bir tablo ile gösterilmiştir. Genellikle meydana gelen olaylarda yer belirtilerek kayıt sicile kayıt edildiği anlaşılmıştır.

Tablo 3.13: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicilinde geçen asayiş ve güvenlik ile ilgili olayların geçtiği mahalleler.

Sıra	Mahaller	Suç / Kabahat
1	Bolu Sancağı'nın Yılanlıca kazasının Hasköylüce köyü.	Mal gaspı.[330]
2	Kızılbey Mahallesi.	Korkutma-şiddet.[331]
3	Mevki belirtilmemiş.	Asayiş.[332]
4	Murtazabat kazasına bağlı Teşrik köyü.	Yaralama.[333]
5	Yabanâbâd kazasına bağlı Şeyhler Köyü.	Eşkiyalık.[334]
6	Valtarin Mahallesi.	Eşkiyalık.[335]

[327] AŞS. 178, s.90 /59, b.88, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman.
[328] AŞS. 178, s.56 /93-57 /92, b.133, Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Kasım ayı ortaları tarihli ferman.
[329] AŞS. 178, s.8, b.20, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[330] AŞS. 178, s.8, b.20, 29 Safer 1202 /10 Aralık 1787 tarihli hüccet.
[331] AŞS. 178, s.20, b.40, 27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791 tarihli ilam.
[332] AŞS. 178, s.90 /59, b.88, Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları tarihli ferman.
[333] AŞS. 178, s.5, b.11, 12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787 tarihli ilam.
[334] AŞS. 178, s.56 /93-57 /92, b.133, Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Kasım ayı ortaları tarihli ferman.
[335] AŞS. 178, s.6, b.15, 17 Safer 1202 /28 Kasım 1787 tarihli hüccet.

Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda uğraştıran en büyük sorunlardan biri de reayanın yerini yurdunu terk etmesi ve konargöçer aşiretlerin iskânıdır. Göçlerin, özellikle, reayanın devlet görevlileri tarafından soyulmasından adaletin sağlanamamasından doğduğu bir gerçektir. XVIII. yüzyılda aşiret iskânı sürüp gitmiştir.[336] İncelenen sicilde aşiret iskânları ile ilgili olarak Ankara'ya iskân edenlerin olduğunu Esbkeşan hassı mukataasına bağlı Kureyş kazası ahalilerinden yüz altmış iki nefer kimsenin Ankara şehri ve köylerine yerleştirildikleri, bunların bulundukları yerden kaldırılıp asıl yerlerine iskân ettirilmesi hakkındaki fermandan anlaşılmaktadır.[337]

3.4.EKONOMİK YAPI

İncelenen dönemde Ankara'daki esnaf teşkilatı, vergiler, narh kayıtları Ankara'da sanayinin ve ekonominin durumu hakkında bazı fikirler vermektedir.

3.4.1.Vergiler

Osmanlı Devleti zamanla egemenlik alanını genişlettiği için yeni feth edilen yerlerde o bölgenin ekonomik, coğrafi, sosyal ve kültürel şartlarını düzenlemek için daha önceden kadılar tarafından konulan düzenlemeleri, vergi, tımar ve benzeri konularda Kanun-ı Osmanî'yi uygulamak yerine bu düzenlemeler ve vergileri devam ettirerek zamanla kendi siyasetini uygulama yoluna gitmiştir.[338] Osmanlı Devleti'nin sınırlarının geniş olmasından dolayı vergiler timar sistemi adı verilen bir sistem ile tımar sahipleri veya vakıf sahipleri tarafından toplanıyordu.[339]

Tüm devletlerde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de halktan alınan resm-i çift, resm-i bennak, resm-i kışlak, resm-i yaylak, bedeli, yave cizyeleri, resm-i duhân, tapu-yı zemin, mâl-ı gaib ve cürm-i cinayet, resm-i arûs, gibi örfi vergiler ve öşür, haraç, cizye gibi birçok vergi çeşidi bulunmaktaydı. Bunun dışında savaşların artması, aniden meydana gelen masraflar sebebiyle önceleri geçici olan ama zamanla sürekli hale getirilen imdad-ı seferiye, avarız akçesi, bedel-i nüzul, sürsat zahiresi ve kürekçi bedeli gibi avarız türünden birtakım vergiler bulunmaktaydı.

---

[336] Özkaya, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu*, s.169.
[337] AŞS. 178, s.74 /75, b.107, 9 C.Evvel 1205 /14 Ocak 1791 tarihli ferman.
[338] Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, s.135.
[339] Ömer Lütfi Barkan, "Avarız", *İA,* C.II, MEB Yayınları, İstanbul 1979, s.14.

İncelenen sicilde vergiler ile ilgili olarak şu kayıtlara rastlanılmıştır: Ankara'nın Hacetdepesi Mahallesi ahalisinden olup Burdur'da misafir olarak bulunurken vefat eden Minnet oğlu Mustafa Çelebi'nin veraseti zevcesi Ayşe, küçük oğulları es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ahmed'e kalmıştır. Mahallenin hane vergisi toplayan Mahmud mahkemeye başvurarak üç oda, üç mutfak, bir sayegah ve bir işhane, bir ahırın on sene önce müteveffa Mustafa Çelebi'nin babası müteveffa Molla Ahmed'in kendisine 130 kuruşa kendisine sattığını, mezbure Ayşe'nin bu mülkü mirasa dâhil etmek istemesinden şikâyetçi olmuştur. Şahitlerin satışı doğrulaması üzerine Ayşe'nin mülkten el çekmesi tembihlenmiştir.[340] 1791 (H.1205) senesine mahsub olmak üzere Esbkeşan reayasından alınacak vergileri toplamak üzere Mehmed Efendi'nin Esbkeşan tarafından voyvodası Seyyid Ali tarafından vekil olarak tayin edildimiştir.[341] Esbkeşan mukaatası valide sultan haslarından olup serbestiyet üzere tasarruf olunduğu, bazı mütegallibe kişilerin serbestiyet şartlarına aykırı olarak Esbkeşan reayasından vergi talep ettikleri, valilerin, sancak mutasarrıflarının ve liva emirlerinin bu konuda reayayı rahatsız etmemeleri, Ankara Sancağı'ndaki kazaların 1787 senesine mahsus olan bedel-i nüzûl'un Arpa emini tarafından toplanacağı, mevkûfat defterinin tutulması, hanelerden alınacak miktar ve görevlinin alacağı ücret, son olarak da Ankara Sancağı'ndaki kazalardan 1787 senesine ait olarak 1274 haneden 76.943 akçe bedel avarız vergisi alındığı kayıt altına alınmıştır.[342]

3.4.2 Mukataalar

Mukataa mülkiyeti devlete ya da vakıflara ait arazi ve arsaların özel şahıslara veya kurumlara kiralanması anlamına gelmektedir. Tuz, boya, basma atölyeleri, mum imalethaneleri, bakır, gümüş, altın ve kurşun madenlerinin sahibi olan devlet, bu kuruluşları mukataa olarak örgütleyip gelirlerini ya "Emin" denilen memurlar tarafından toplamakta ya da açık arttırma usulü ile belirli bir ücret karşılığında iltizama vermektedir.[343] Yani mukataa geliri kimseye dirlik olarak verilmeyip

[340] AŞS. 178, s.20, b.41, 29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791 tarihli ilam.
[341] AŞS. 178, s.76 /73-77 /72, b.103, 15 Ramazan 1205 /18 Mayıs 1791 tarihli temessük; AŞS. 178, s.76 /73, b.104, 12 Muharrem 1205 /21 Eylül 1790 tarihli ferman; AŞS. 178, s.53 /96, b.139, 11 Muharrem 1202 /23 Ekim 1787 tarihli ferman.
[342] AŞS. 178, s.53 /96, b.139, 11 Muharrem 1202 /23 Ekim 1787 tarihli ferman.
[343] Mehmet Genç, "Mukataa", *TDVİA,* C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.129-132.

doğrudan merkez hazinesine alınan gelir kaynaklarıdır.[344] İncelenen sicilde mukataa konusu ile alakalı olarak; Ankara Sancağı ve civarından tedarik edilen cild-i erneblerin ticaretine, cild-i erneb mukataasını işleten kişilerin faaliyetlerine engel olunmaması ve zorluk çıkartılmaması hakkında bir belge kayıt altına alınmıştır.[345]

Bazı mukataa sahiplerinin yerlerini terk edip başka bölgeye gittikleri görülmüştür. Bununla ilgili olarak belgede iki örnek mevcuttur. Bunlar; Esbkeşan hassı mukataasına bağlı Kureyş kazası ahalilerinden 162 nefer kimsenin Ankara şehri ve köylerine yerleştirdikleri, bunların bulundukları yerden kaldırılıp asıl yerlerine iskân ettirilmesidir. Yine Haleb muhassıllığı ifrazından Cizye-i Kıptıyan-ı Haymana-i Adana ve Kilis mukataasının Kuyumcu reayası Çorum Sancağı'nda sakin iken sakin oldukları yerleri terk etmeleri sebebiyle önceki sakini oldukları yerlere dönmeleri hakkında belgeler kayıt altına alınmıştır.[346]

3.4.3.Mal ve Eşya fiyatları

Pazarda ve çarşıda halka satılan ürünlerin resmi makamlarca gösterilen fiyatı narh olarak adlandırılır.[347] Günlük ihtiyaçların karşılanması esnafı ve halkı ilgilendiren en önemli konuların başında gelmekteydi. Halkın refahının sağlanması hususunda Osmanlı devlet adamları narh uygulamasına önem vermişlerdir. İhtiyaç duyulan maddelerin fiyatlarının kontrol altında olması yani narh usulü, neredeyse bütün devletler tarafından uygulanmıştır. Önceden fiyatları esnaf temsilcileri ile kadının başkanlığında belli olan mal ve hizmetler kadının huzurunda şer'ıyye sicillerine kaydedilmekteydi.[348]

Narh koyarken dikkat edilmesi gereken hususlarda halktan arz ve talep olması, üründe kalite ve hizmetin farklı olması, malların fiyatlarının pahalı olmaması, adalet ve emânet sistemlerinin gözetilmesine dikkat edilmesi istenmiştir.[349] İncelenen dönemde fiyatlar kıyye ve akçe üzerinden değerlendirilmiştir. Kıyye kavramı okkaya

---

[344] Ünal, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, s.153.
[345] AŞS. 178, s.54 /95, b.137/a, 14 Zilkaâde 1202 /16 Ağustos 1788 tarihli ferman.
[346] AŞS. 178, s.73 /76, b.108, 1 Şaban 1205 /5 Nisan 1791 tarihli ferman; AŞS. 178, s.74 /75, b.107, 9 C.Evvel 1205 /14 Ocak 1791 tarihli ferman.
[347] Devellioğlu, *Lügat,* s.965.
[348] Yörük, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana*, s.208-209.
[349] Cengiz Kallek, "Narh", *TDVİA,* C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.388.

tekabül etmekte ve günümüzde 1282 grama denk gelmektedir.[350] Osmanlı Devleti'nde sikke tabiri akçe kavramı ile aynı anlama gelmiş, 1 para= 3 akçe, 1 kuruş = 40 para, 1 kuruş: 120 akçeye tekabül etmekteydi.[351]

Narh ile ilgili olarak incelenen sicilde; cümle ahalinin ve belde ileri gelenlerinin oy birliği ile yaz mevsimi için belirlenen 5 Temmuz 1791 tarihli fiyat listesi bulunmaktadır.[352] Söz konusu narh listesinde gıda fiyatları ve ağırlıkları Tablo 3.12'de verilmiştir:

Tablo 3.14: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre 5 Temmuz 1791 tarihli narh fiyatları.

Gıdalar	**Ağırlık (Kıyye: 1282 gram)**	**Fiyat (Meblağ = Akçe)**
Lahm-ı ganem (Koyun eti).	1.	20
Lahm-ı kiçi (Keçi eti).	1.	16
Lahm-ı bakar (Sığır eti).	1.	12
Mum.	1.	60
Ekmek.	1.	6,5 meblağ. 7 meblağ, yarım akçe musa'ade. 6,5 meblağ, tenzîl yarım akçe.
Revgan-ı sâde (Sadeyağ).	1.	78
Süzme peyniri.	1.	20
Evme peyniri.	1.	16
Keyl-i âsiyab (Değirmen ölçeği).	1.	3

Sicilde et, peynir ve yağ fiyatlarına kıyye üzerinden pay biçildiği görülmektedir. Koyun eti ve süzme peynirin aynı fiyatlarda olduğu, et türlerinden de en pahalı olanın koyun eti olduğu yağ fiyatlarının günümüzde olduğu gibi 1791 yılında da pahalı olduğu anlaşılmaktadır.

3.4.4.Esnaf ve Ticaret

Osmanlı Devleti'nde şehrin canlılığını ortaya koyan, kamusal alan olarak nitelendirilen çarşı ve pazarlar, yakın ve uzak çevreden gelen tacirlerin, Ankaralı

[350] Cengiz Kallek, "Okka", *TDVİA,* C.33, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2007, s.338.
[351] Ali Akyıldız, "Para", *TDVİA,* C.34, *Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları,* İstanbul 2007, s.163-166.
[352] AŞS. 178, s.63 /~~86~~, b.124, 4 Zilkaâde 1205 /5 Temmuz 1791 tarihli narh.

kadın, erkek, yaşlı, genç tüm şehirlilerin, kısacası her kesimden insanın bulunduğu bir mekân olarak karşımıza çıkar.[353]

Çarşı ve pazarların olmazsa olmazı olan esnaf gurupları şehir hayatında önemli rol oynamaktadır. Esnaf grupları Selçuklularda ahilik, Osmanlılarda ise loncalar şeklinde teşkilatlanmış ve gelenek uzun yıllar devam etmiştir.[354]

Sof kumaşının özellikleri, kullanım alanını genişlettiği için kumaş, çok aranılan bir iktisadi meta durumuna gelmiştir. Kumaş, tiftik keçisinin yününün liflerinin uzun ve düzgünlüğünden dolayı parlak, dökümlü bir nitelik gösterdiğinden öncelikle toplumun üst tabakalarının kullandığı bir meta idi. Tereke defterlerinden de softan dikilmiş üst giyim eşyasına rastlanmaktadır. Ankara'da sof hem iç pazarlarda hem de dış pazarlarda çok aranan bir meta idi.[355] Başta saray olmak üzere birçok büyük kentte özellikle üst düzeydeki sosyal tabakalanma arasında sofun aranılan bir meta olması Ankara'nın İstanbul, İzmir, Halep ve diğer büyük şehirlerle belli bir alış-veriş ilişkisi kurmasına sebep olmuştur.[356] Sicilde 18 adet meslek tespit edilmiştir.

Tablo 3.15: 178 Numaralı Ankara şer'ıyye siciline göre 1787-1791 yıllarında tespit edilen esnaf kolları.

Sıra	Esnaf kolları	Sıra	Esnaf kolları	Sıra	Esnaf kolları
1	Boyacı	7	Çerçi	13	Lüleci
2	Derzi	8	Kassab	14	Mumcu
3	Deveci	9	Katırcı	15	Muytab
4	Etmekçi	10	Kuyumcu	16	Ser-bazar (Pazarcı)
5	Gazgancı	11	Kılıççı	17	Tekneci
6	Haffaf	12	Kürkçü	18	Timurcu (Demirci)

İncelenen sicilde kişilerin kendi adında veya babasının adında molla unvanı kullandığı tespit edilmiştir. Molla Arapça olarak "efendi, sahip, amir" anlamındaki mevlâ'dan gelmektedir. Molla tabiri genellikle ilmi bir unvan olarak kullanılmış ve medrese eğitim alan kişiler için kullanıldığı anlaşılmıştır.[357] Esnaflar arasında da bu tabire rastlanılmıştır. Örneğin; Lüleci Molla Süleyman, Mumcu Molla Mehmed bin Sestan Ağa, Haffaf Molla Yusuf, Deveci Tâvili oğlu Molla Osman'dır. Bu

[353] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara,* s.184.
[354] Yörük, *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana*, s.87.
[355] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara,* s.63.
[356] Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara,* s.64.
[357] Hamid Algar, "Molla", *TDVİA*, C.30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2005, s.238-239.

kullanımlarda Molla kelimesinin nerdeyse tüm meslek gruplarında isimlerden önce kullandığı tespit edilmiştir. Bu da meslek grubundaki kişinin mesleğinde bilgili veya iyi olduğunun bir göstergesi olarak kullanılmış olabilir.

Sicilde dikkat çeken bir noktada ticaret için Ankara'ya gelenlerin veya Ankara'dan başka bir şehre gidenlerin mahkemeye intikal eden kayıtları ile ilgilidir.

Ankara, önemli ticaret yolları üzerinde yer aldığı için ve Anadolu'nun ortasında bulunmasından dolayı çevre yerleşmelerden insanların ya da ticaret amacıyla gelip geçen insanların uğrak yeri olmuştur. Sicilde Ankara'ya ticaret için gelen veya Ankara'dan giderken yolda vefat etmiştir. Örneğin; Abdurrahman aslen Urfa'nın Emir Mahallesi ahalisinden iken Ankara'ya ticaret için gelirken yolda vefat etmiştir.[358] Bir diğer kişi ise Ankara'nın Öksüzce Mahallesi ahalisi iken ticaret için Kayseri'ye giden ve dönüşte yolda vefat eden Çizmeci Salih'dir.[359]

Bu da göstermektedir ki ticaret yapmak için uzak ve yakın yerlerden şehre gelen tüccarlar veya giden tüccarlar açısından şehrin durumunun ekonomik olarak canlı ve parlak olduğu anlaşılmaktadır.

Ticaret ile ilgili olarak sicilde Ankara Sancağı ve civarından tedarik edilen cild-i erneblerin (tavşan derisi) ticaretine engel olunmaması, cild-i erneb mukataasını işleten kişilerin faaliyetlerine engel olunmaması ve zorluk çıkartılmaması hakkındadır.[360] Ayrıca ticaret yapanların haklarının korunduğu ve ticarete büyük önem verildiği de cild-i ernebleri alma hakkına Usta oğlu Oseb zımminin yetkili olduğu ve kimseye müdahale ettirmemesi gerektiği ile ilgili belgeden anlaşılmaktadır.[361] Sicilde Ankara'daki ticaret ile alakalı olarak tavşan derisinin tedarik edilerek başka yerlere ticaretinin yapıldığı anlaşılmaktadır.

[358] AŞS. 178, s.11, b.26, Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları tarihli ilam.
[359] AŞS. 178, s.15, b.30, 20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791 tarihli hüccet.
[360] AŞS. 178, s.54 /95, b.137/a, 14 Zilkaâde 1202 /16 Ağustos 1788 tarihli ferman.
[361] AŞS. 178, s.54 /95, b.137 /b, 12 Safer 1202 /23 Kasım 1787 tarihli mürasele.

SONUÇ

Şer'ıyye sicilleri genel itibariyle Osmanlı Devleti'ndeki adalet sistemini ve bunların teferruatı hakkında bilgiler vermektedir. 1787-1791 tarihlerini kapsayan 178 Numaralı Ankara şer'ıyye sicil defteri o döneme ait kültürel, ekonomik, sosyal yapı ve devletin içinde bulunduğu durum hakkında önemli bilgiler içermektedir.

İncelenen sicilde Ayaş, Çubukabâd, Çukurcak, Haymanateyn, Kasaba-i Suflâ, Murtazabâd, Şorba, Yabanâbâd, Yörükân-ı Ankara olmak üzere toplam 12 kaza ve nahiye tespit edilmiştir. Ayrıca 218 köy ve 45 mahalle ismine rastlanılmıştır. Şehir, etnik olarak müslüman ve gayrimüslim halktan oluşmuş, gayrimüslim halkın esnaf ve ticaret alanları ile uğraştığı anlaşılmıştır.

Belgedeki tereke kayıtlarında halkın sahip olduğu ev, bağ, bahçe, dükkân gibi gayrimenkul kayıtlarının olduğu, her türlü koyun, keçi, sığır, inek, deve, at gibi hayvanların beslendiği ve sefer zamanında halktan binek hayvanı ve deve sevki için fermanlar gönderildiği, belgelerden Ankara ekonomisinin tarım, hayvancılık ve ticarete dayandığı anlaşılmıştır. Ayrıca yine tereke kayıtları mehir miktarları, çocuklar için bırakılan miras miktarları, kadının ve mahkemede görevli olan kişilerin alacakları ücretleri, defin ücretlerini, kişinin alacaklı veya borçlu olduğu kişileri bildirmektedir. Belgedeki isimler incelendiğinde; müslümanların çocukları için genellikle dini nitelikli isimler verdikleri, evliliklerin genellikle tek eşli olarak gerçekleştiği, nadiren de olsa iki eşli evliliklerin meydana geldiği görülmüştür.

Sicilde es-Seyyid ve el-Hâc lakaplarının sıkça kullanılması, hacdan gelenlerin kayıt altına alınması, müderris, müftü ve efendi gibi isimlere yer verilmesi, Mevlevihane, Hacı Bayram-ı Veli gibi tasavvuf isimlerine de rastlanılması Ankara'nın ilim ve tasavvuf olarak zengin bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Coğrafi olarak konum itibariyle ticari açıdan önemli bir yere sahip olan Ankara'da özellikle cild-i erneb ticaretinin ön plana çıktığı, tereke kayıtlarından da farklı türde kürklerin kayıtlı olması, kadınlar için takılan takıların ve kıyafetlerin farklı yerlerden gelmesi, ticaret için Ankara'ya gelen ve gidenlerin olması, esnaf kollarının çeşitlilik göstermesi, Ankara'nın ticari açıdan da canlı bir şehir olduğunu göstermektedir.

178 Numaralı sicilde yer alan kayıtlardan o yıllarda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu savaşlar nedeniyle Ankara kazasından asker ve deve sevkinin sağlandığı

anlaşılmaktadır. Yine belgelerden Ankara'da meydana gelen hırsızlık, davanın görülmesi gibi halkın huzurunu bozan meselelerin devlet tarafından çözüme kavuşturulması ve gerekenin yapılması için emirlerin gönderildiği tespit edilmiştir.

178 Numaralı sicilden Ankara'nın 1787-1791 tarihleri arasında ekonomik, kültürel, iktisadi, sosyal olarak canlı bir şehir olduğunu, özellikle tereke kayıtlarındaki eşyalardan ticari olarak canlı bir şehir olduğu ve Osmanlı Devleti için önemli bir sancak merkezi olduğunu göstermektedir.

KAYNAKÇA

AHISKALI R. "Muhzır", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.86-86.

AKGÜNDÜZ A. "İlam", *TDVİA,* C.22, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2000, s.72-73.

AKGÜNDÜZ A. "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'ıye Mahkemeleri Ve Şer'iye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, 2009, s.13-48.

AKGÜNDÜZ A. "Ma'ruz", *TDVİA,* C.28, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1998, s.72-73.

AKGÜNDÜZ A. *Şer'iyye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1988.

AKYILDIZ A. "Para", *TDVİA,* C.34, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2007, s.163-166.

AKYÜZ J. *Ankara'nın Bütüncül Tarihi Çerçevesinde XVIII. Yüzyılda Ankara*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

ALGAR H. "Molla", *TDVİA,* C.30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2005, s.238-239.

ALPOĞLU O. *244 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş 2019.

ARSLAN M. *388 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi H. 1327-1909*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük 2020.

ATAR F. "Fetva", *TDVİA*, C.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s.486-496.

BARDAKOĞLU A. "Vesayet", TDVİA, C.43, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2013, s. 66-70.

BARKAN Ö.L. "Avarız", *İA,* C.II, MEB Yay, İstanbul 1979, s.13-19.

BAŞAR F. *Osmanlı Eyalet Tevcihâtı (1717-1730)*, TTK Yayınları, Ankara 1997.

BAYKARA T. "Kaza"*, TDVİA,* C.25, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002, s.119-120.

BİLGİLİ R. *Şer'iyye sicilleri'ne göre Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Ticaret: Ankara-Konya-Ayntab Örneği (1700-1750)*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2017.

ÇETİNKAYA C. *XVII. Yüzyılda Ankara Gayrimüslimleri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2021.

ÇINAR H. "Yabanâbâd ve Şorbadan Kızılcahamama: İdari Yapıda Yaşanan Değişim", *Yabanâbâd'dan Kızılcahamam'a Kızılca Hamam 100 Yaşında*, Kızılcahamam Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 2016, s.69-122.

ÇINAR H. *H.1020-1021 tarihli 13 Numaralı Ankara Şer`iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1993.

DAĞAŞAN D. *M.1652-1657 (h.1062-1067) Tarihli Şeriyye Siciline Göre Ankara'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2020.

DEMİREL Ö. "1700-1730 Tarihlerinde Ankara'da Aile'nin Niceliksel Yapısı", *Belleten*, c.LIV, S.211 (Aralık 1990), s.945-961.

DEVELLİOĞLU F. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat,* Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2016.

DOĞAN H. *Osmanlı Devleti'nde Divani Sistemden Malikâne Sistemine Geçiş Süreci Ve Uygulamaları (1695- 1730)-Ankara ve Bursa Örneği*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2017.

DOĞAN İ. "Klasik Dönem Osmanlı Mahkemeleri", *Kafdağı*, C.4, S.2, Haziran 2019, s.194-217.

EKİNCİ, E.B. "Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devri)", *Belleten*, C.65, S.244, Ankara 2001, s.959-1006.

EMEKLİ O. *420 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi H. 1331-1335/1913-1917*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük 2020.

ERGİNÇ Özer, *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya,* Tarih Vakfı Yurt Yayınları, Ankara 2012.

ERKAYA TOPCU F. *17. Yüzyılda Ankara'da Hacı Doğan Mahallesi*, (Yayınlammamış Yüksek Lisans Tezi), Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 2019.

ERTAŞ F.C. "XVI. Ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlı'da Tereke Uygulaması ve Muhasebesi-Sosyo-Ekonomik Yapıya ve Miras Hukukuna Etkileri", *Muhasebe Ve Finans Tarihi Araşırmaları Dergisi*, S.4, 2013, s.197-222.

EYİCE Semavi, "Bizans Döneminde Ankara", *Anadolu Araştırmaları*, S.14, 1996, s.243-264.

FAROQHI S. "Osmanlı şehirleri ve kırsal hayatı" Doğu Batı Yayınları, Ankara 2018.

FİŞNE S. *Osmanlı Dönemi Ankara'sında Sosyo - Ekonomik ve Demografik Açıdan Seyyide ve Şerifeler (M.1786-1835)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

GENÇ M. "Mukataa", *TDVİA,* C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.129-132.

GÖYÜNÇ N. "Osmanlı Devleti'nde Taşra Teşkilatı (Tanzimata kadar)", *Osmanlı Ansiklopedisi,* C.6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s.77-88.

GÜNAY H.M. "Vakıf "*, TDVİA,* C.42, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2012, s.475-479.

İNALCIK H. *Osmanlı İmparatorluğu 2 - Sultan ve Siyaset*, 2. Cilt, Çev. Ahmet Yaşar ve diğerleri, İstanbul: Kronik Kitap, 2018.

İPŞİRLİ M. "Ehli Örf", *TDVİA,* C.10, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1994, s.519-520.

İPŞİRLİ M. "İlmiye", *TDVİA,* C.22, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2000, s.141-145.

İPŞİRLİ M. "Müderris", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.468-470.

KAHVECİ N. *İslâm Aile Hukuku*, Hikmet Yayınevi, İstanbul 2017.

KALENDER S. *Şer'iyye Sicillerine Göre Ankara'da Kölelik Müessesesi (1724-1751)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2018.

KALLEK C. "Narh", *TDVİA,* C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.387-389.

KALLEK C. "Okka", *TDVİA,* C.33, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2007, s.338-339.

KÂMİL ALİ K. – ÖĞÜT S. "Çok Evlilik", *TDVİA*, C.8, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1993, s.365-369.

KANITEMİZ C. *Şeyhülislâm Ankaravî Mehmed Emin Efendi ve Vakfı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2018.

KAŞIKÇI O. "Osmanlı Medeni Kanunu: Mecelle", ed. Halil İnalcık - Bülent Arı - Selim Aslantaş, *Adâlet Kitabı,* Kadim Yayınları, Ankara 2012, ss. 301-330.

KAYNAK R. *46 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicili 1660-1661 (h.1070-1071)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2001.

KÖÇ A. *Osmanlı İmparatorluğu'nda Ümerâ Vakıfları Ve Kentsel Gelişim: Mahmud Paşa Vakıfları Ve Ankara Örneği*, (Yayımlanmamış Doktora Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009.

KÖPRÜLÜ F.O. "Çavuş", C.8, *TDVİA,* İstanbul 1993, s.236-238.

KÜTÜKOĞLU M. "Berat", *TDVİA,* C.5, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.472-473.

KÜTÜKOĞLU M. "Buyuruldu", *TDVİA,* C.6, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.478-480.

KÜTÜKOĞLU M. "Ferman", *TDVİA,* C.12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s.400-406.

KÜTÜKOĞLU M. "Temessük", *TDVİA,* C.40, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, s.413-414.

OĞUZ M.-AKGÜNDÜZ A. "Hüccet", *TDVİA,* C.18, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1998, s.446-450.

ONGAN H. *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili,* TTK Yayınları, Ankara 1958.

ONGAN H. *Ankara'nın İki Numaralı Şer'iyye Sicili*, TTK Yayınları, Ankara 1974.

ORTAYLI İ. *Osmanlı Toplumunda Aile,* Timaş Yayınları, İstanbul 2018.

ÖRENÇ A.F. "Mutasarrıf", *TDVİA*, C.31, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.377-379.

ÖZCAN A. "Alemdar", *TDVİA,* C.2, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1989, s.12.

ÖZCAN A. "Çuhadar", *TDVİA,* C.8, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1993, s.381-382.

ÖZCAN A. "Serdar", *TDVİA,* C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.551-552.

ÖZCAN A. "Serdengeçti", *TDVİA,* C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.554-555.

ÖZCAN A. "Bayrakdar", *TDVİA,* C.5, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, s.255.

ÖZCAN A. "Sekban", *TDVİA,* C.36, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, s.326-328.

ÖZCAN T. "Muhallefat", *TDVİA,* C.30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2005, s.406-407.

ÖZDEMİR R. "Osmanlılar Devri-Ankara", *TDVİA*, C.3, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991, s.204-209.

ÖZDEMİR R. *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1986.

ÖZKAYA Y. "Mütesellim", *TDVİA,* C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.203-204.

ÖZKAYA Y. *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Toplumu,* Yapı Kredi Kültür Yayınları, İstanbul 2010.

ÖZMEL İ. "Kayyım", *TDVİA,* C.25, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002, s.107-108.

ÖZTÜRK N. "Mütevelli", *TDVİA,* C.32, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, s.217-220.

SARGON E. "İslam Öncesi-Ankara", *TDVİA,* C.3, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991, s.201-203.

SARICIK M. *Osmanlı İmparatorluğunda Nakîbü'l-eşrâflık Müessesesi*, TTK Yayınları, Ankara 2003.

SEZEN T. *Osmanlı Yer Adları*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2017.

ŞİMŞİR B. *Ankara…Ankara…Bir Başkentin Doğuşu,* Bilgi Yayınevi, Ankara 2006.

TAŞ H. "Osmanlı Kadı Mahkemesindeki "Şühûdü'l-Hâl" Nasıl Değerlendirilebilir?", *Bilig,* S.44, 2008 Kış, ss.25-44.

TAŞ H. *XVII. Yüzyılda Ankara*, TTK Yayınları, Ankara 2014.

TEBER Ö.F. "Osmanlı Devleti Adli Yapısından Bir Kesit: "Şeriyye Sicilleri"", *Erdem*, C.12, S.35, 2000, s.537-554.

UZUN A. *857 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicili H.1195-1196/1781-1782*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 2004.

UZUNÇARŞILI İ.H. *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, TTK Yayınları, Ankara 1984.

ÜNAL M.A. *Osmanlı Müesseseleri Tarihi,* Fakülte Kitabevi, Isparta 2013.

XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri (1756-1792)-16 Numaralı Tahvil Defteri (Çeviri yazı-Görüntü), Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2019.

YEL A.M.-KÜÇÜKAŞÇI M.S. "Mahalle", *TDVİA,* C.27, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2003, s.323-326.

YÖRÜK S. *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Adana Şehri*, TTK Yayınları, Ankara 2015.

YURDUSEVEN EVCİ V. *Ankara'nın Zir (Sincan) Kazası'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı (975 Numaralı Kadı Siciline Göre*), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale 2015.

EKLER

Ek 1. 178 Ankara Numaralı Şer'ıyye Sicilinde yer alan belgelerin türlerine ve konularına göre dağılımı

Sayfa No	Belge No	Belge Türü	Konu Başlıkları	Tarih (Hicrî/Miladî)
1	1	Bilgi notu	Hac dönüşü	9 R.Evvel 1202 /17 Aralık 1787.
1	2	Teslim-tesellüm kaydı	Emânet mal teslimi	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
1	3	Bilgi notu	Hasat zamanı	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
1	4	Teslim-tesellüm kaydı	Emânet mal teslimi	23 Zilkaâde 1205 /24 Temmuz 1791.
2	-	-	-	-
3	5	Mürâsele	Mahkeme kararının infazı.	18 Safer 1202 /29 Kasım 1787.
3	6	Mürâsele	Sekbanbaşı tayini	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
3	7	Mürasele	Sekbanbaşı tayini	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
4	8	Dibâce	Kadı tayini.	Evâsıt-ı Safer 1202/1787 Kasım ayı sonları.
4	9	Hüccet	Nikâh akti	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
4	10	İlam	Evlilik anlaşmazlığı	13 Safer 1202 /24 Kasım 1787.
5	11	İlam	Yaralama.	12 Safer 1202 / 23 Kasım 1787.
5	12	İlam	Miras anlaşmazlığı	13 Safer 1202 /24 Kasım 1787.
5	13	İlam	Ev satışı/Şefi hakkı	14 Safer 1202 /25 Kasım 1787.
6	14	İlam	Miras anlaşmazlığı.	16 Safer 1202 /27 Kasım 1787.
6	15	Hüccet	Eşkiyalık	17 Safer 1202 /28 Kasım 1787.
6	16	İlam	Miras anlaşmazlığı	19 Safer 1202 /30 Kasım 1787.
7	17	Hüccet	Nikâh akti	19 Safer 1202 /30 Kasım 1787.
7	18	İlam	Kısas cezası.	17 Safer 1202 /28 Kasım 1787.
7	19	İlam	Miras anlaşmazlığı	21 Safer 1202 /2 Aralık 1787.
8	20	Hüccet	Mal gasbı	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
8-9	21	Hüccet	Kayyım tayini	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.
9	22	Hüccet	Mehir anlaşmazlığı	25 Safer 1202 /6 Aralık 1787.
9	23	Hüccet	Davadan vazgeçme.	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.

9	24	Hüccet	Nafaka ve kisve baha takdiri.	29 Safer 1202 /10 Aralık 1787.
10	25	İlam	Borcun ödenmesi.	10 Recep 1201 /28 Nisan 1787.
11	26	İlam	Tereke alacağı	Evâhir-i Safer 1202 /1787 Aralık ayı başları.
12	-	-	-	-
13	-	-	-	-
14	27	Dibâce	Kadı tayini.	1 Ramazan 1205 /4 Mayıs 1791.
14	28	Hüccet	Kayyım tayini	9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791.
14	29	Hüccet	Sefer için deve temini	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
15	30	Hüccet	Vasi tayini	20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791.
16	31	İlam	Tereke talebi.	21 Ramazan 1205 /24 Mayıs 1791.
16	32	Hüccet	Sefer için deve temini	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
17	33	Hüccet	Vasi tayini	10 Şevval 1205 /12 Haziran 1791.
17	34	Hüccet	Kassabbaşı tayini	12 Şevval 1205 /14 Haziran 1791.
18	35	Hüccet	Kayyım tayini.	20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791.
18	36	Hüccet	Sefer için deve temini.	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
19	37	Hüccet	Mefkûd mal kaydı	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
19	38	Hüccet	Ev satışı	23 Şevval 1205 /25 Haziran 1791.
19	39	Hüccet	Yenilenen evin keşfi	27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791.
20	40	İlam	Korkutma-şiddet	27 Şevval 1205 /29 Haziran 1791.
20	41	İlam	Mülk satışı anlaşmazlığı.	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
21	42	İlam	Miras anlaşmazlığı	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
21	43	Hüccet	Bağ satışı	2 Zilkaâde 1205 /3 Temmuz 1791.
22	44	Hüccet	Sefer için deve temini.	Evâsıt-ı Şaban 1205 /1791 Nisan ayı ortaları.
23	45	Hüccet	Vasi tayini	5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791.
23	46	Hüccet	Nafaka takdiri.	6 Zilkaâde 1205 /7 Temmuz 1791.
23	47	Hüccet	Vasi tayini	7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791.
24	48	Hüccet	Vasi tayini	8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791.
24	49	Hüccet	Vasi ve kayyım tayini	8 Zilkaâde 1205 /9 Temmuz 1791.
24	50	Hüccet	Müflislik hakkında	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.

25	51	Hüccet	Vasi tayini	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.
25	52	Hüccet	Ev satışı	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
25-26	53	Hüccet	Nafaka ve kisve baha takdiri.	11 Zilkaâde 1205 /12 Temmuz 1791.
26	54	Hüccet	Vasi tayini	24 Zilkaâde 1205 /25 Temmuz 1791.
26	55	Hüccet	Nâzır tayini	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
26	56	Hüccet	Vasi tayini	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
27	57	Hüccet	Nafaka ve kisve baha takdiri.	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
27	58	Hüccet	Vasi ve nâzır tayini	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
27	59	Hüccet	Nafaka ve kisve baha takdiri.	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları.
28	60	Hüccet	Vasi tayini	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
28	61	Hüccet	Vasi tayini	22 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
28	62	Hüccet	Vekil tayini (borç ödenmesi için)	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
29	63	Hüccet	Ceset üzerinde keşif yapılması	2 Şevval 1205 /4 Haziran 1791.
29	64	Hüccet	Vasi tayini	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /Temmuz 1791.
30	65	Hüccet	Nafaka ve kisve baha takdiri.	Evâhir-i Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı sonları.
30	66	Hüccet	Davadan vazgeçme.	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
30	67	Hüccet	Vasi tayini	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
26	68	Hüccet	Miras taksimi	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
31	69	Hüccet	Miras taksimi	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
31	70	Bilgi notu	Düzeltme kaydı.	Tarih belirtilmemiş.
32	-	-	-	-
33	-	-	-	-
105/44	-	-	-	-
104/45	71	Hüccet	Ev satışı	Evâsıt-ı Zilkaâde 1205 /1791 Temmuz ayı ortaları.
103/46-104/45	72	Tereke	Muhallefat kaydı	28 Zilkaâde 1205 /29 Temmuz 1791.
102/47	73	Tereke	Muhallefat kaydı	28 C.Ahir 1205 /4 Mart 1791.
101/48-102/47	74	Tereke	Muhallefat kaydı	27 Zilkaâde 1205 /28 Temmuz 1791.
101/48	75	Tereke	Muhallefat kaydı	15 Zilkaâde 1205 /16 Temmuz 1791.
100/49	76	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.

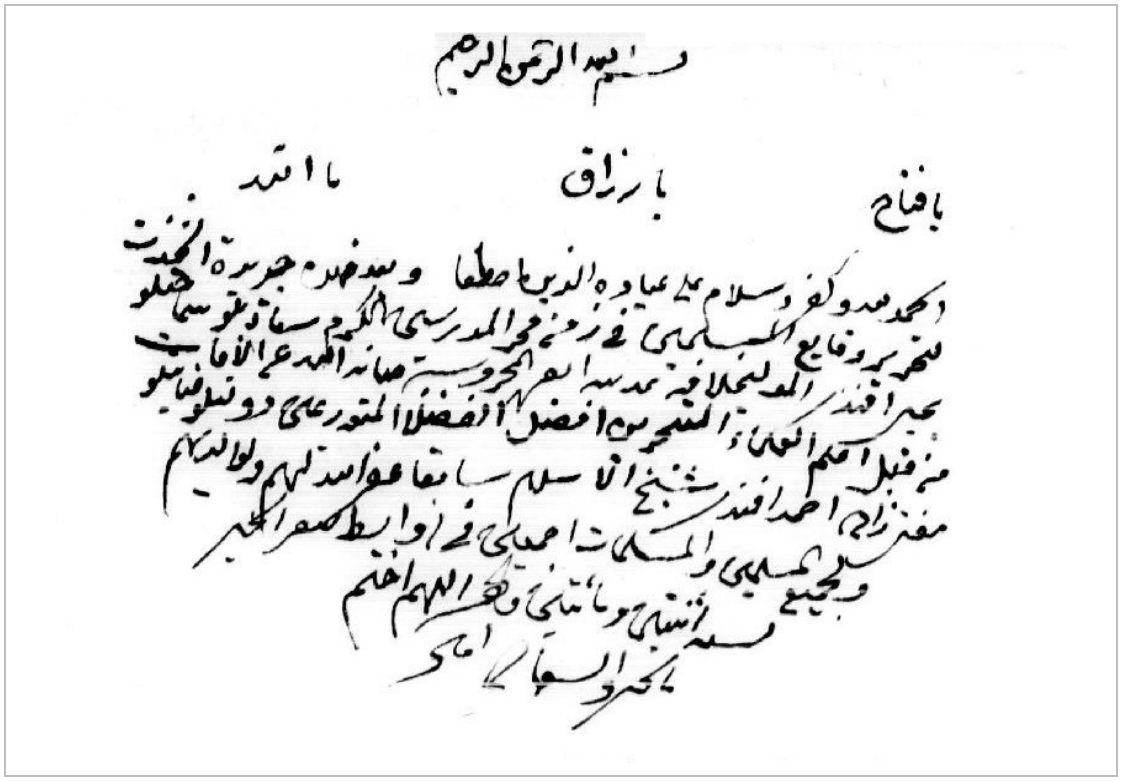
100/49	77	Tereke	Muhallefat kaydı	25 Zilkaâde 1205 /26 Temmuz 1791.
98/51-99/50	78	Tereke	Muhallefat kaydı	26 Zilkaâde 1205 /27 Temmuz 1791.
97/52-98/51	79	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.
97/52	80	İlam	Borç – Alacak konusu.	13 Zilkaâde 1205 /14 Temmuz 1791.
96/53-97/52	81	Tereke	Muhallefat kaydı	12 Zilkaâde 1205 /13 Temmuz 1791.
95 /54, 96/53,	82	Buyuruldu	Sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında.	17 Zilkaâde 1205 /18 Temmuz 1791.
98/55-95/54	83	Ferman	Sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında.	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
93/56-94/55	84	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Zilkaâde 1205 /21 Temmuz 1791.
92/57-93/56	85	Tereke	Muhallefat kaydı	7 Zilkaâde 1205 /8 Temmuz 1791.
92/57	86	Tereke	Muhallefat kaydı	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
91/58	87	Tereke	Muhallefat kaydı	9 Zilkaâde 1205 /10 Temmuz 1791.
90/59	88	Ferman	Asayiş	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
88/61-89/60	89	Tereke	Muhallefat kaydı	5 Zilkaâde 1205 /6 Temmuz 1791.
85/64-86/63-87/62-88/61	90	Tereke	Muhallefat kaydı	15 Şevval 1205 /17 Haziran 1791.
84/65	91	Ferman	Sefer içir asker sevki	Evâhir-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı sonları.
83/66	92	Ferman	Mütesellim vekili tayini.	Evâil-i Şevval 1205 /1791 Haziran ayı başları.
82/67-86/66	93	Tereke	Muhallefat kaydı	29 Şevval 1205 /1 Temmuz 1791.
82/67	94	Buyuruldu	Serdar tayini	Evâsıt-ı Şevval 1205 /1791 Haziran ayı ortaları.
81/68	95	Tereke	Muhallefat kaydı	25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791.
81/68	96	Hüccet	Nikâh akti.	26 Şevval 1205 /28 Haziran 1791.
80/69	97	Hüccet	Vasi tayini	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
80/69	98	Hüccet	Kayyım tayini.	25 Şevval 1205 /27 Haziran 1791.
78/71-79/70-80/69	99	Ferman	Kadıların ve naiblerin tayini.	Evâhir-i C.Evvel 1205 /1791 Ocak ayı sonları.
78/71	100	Teslim-tesellüm kaydı	Emânet mal teslimi	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
78/71	101	Tereke	Muhallefat kaydı	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.

77/72	102	Tereke	Muhallefat kaydı ve terekedeki malın satışı	22 Şevval 1205 /24 Haziran 1791.
76/73-77/72	103	Temessük	Voyvoda vekili tayini	15 Ramazan 1205 /18 Mayıs 1791.
76/73	104	Ferman	Vergi tahsili.	12 Muharrem 1205 /21 Eylül 1790.
75/74	105	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Şevval 1205 /22 Haziran 1791.
74/75	106	Hüccet	Nafaka takdiri	21 Şevval 1205 /23 Haziran 1791.
74/75	107	Ferman	Esbkeşan reayalarının iskânı.	9 C.Evvel 1205 /14 Ocak 1791.
73/76	108	Ferman	Kuyumcu reayasının iskânı.	1 Şaban 1205 /5 Nisan 1791.
71/78-72/77	109	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Ramazan 1205 /23 Mayıs 1791.
71/78	110	Ferman	Mütesellim tayini	Evâhir-i Şaban 1205 /1791 Nisan ayı sonları.
70/79	111	Tereke	Muhallefat kaydı	9 Ramazan 1205 /12 Mayıs 1791.
70/79	112	Buyuruldu	Mütesellim vekili tayini.	25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791.
68/81-69/80	113	Tevzi kaydı	Asker tevzii	5 Ramazan 1205 /8 Mayıs 1791.
67/82	114	Buyuruldu	Sefere gidecek asker sayısının tespiti.	27 Receb 1205 /1 Nisan 1791.
66/83-67/82	115	Ferman	Sefer emri	Evâil-i Receb 1205 /1791 Mart ayı başları.
66/83	116	Buyuruldu	Serdar vekili tayini	25 Şaban 1205 /29 Nisan 1791.
65/84	117	Tezkire	Hizmet tezkiresi	24 Safer 1204 /13 Kasım 1789.
65/84	118	Tezkire	Hizmet tezkiresi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
65/84	119	Tezkire	Hizmet tezkiresi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
65/84	120	Tezkire	Hizmet tezkiresi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
65/84	121	Tezkire	Hizmet tezkiresi	23 R.Evvel 1205 /28 Ocak 1791.
65/84	122	Tezkire	Resm-i kısmet talebi	10 Ramazan 1205 /13 Mayıs 1791.
64/85	123	Tezkire	Hizmet tezkiresi	26 Safer 1203 /26 Kasım 1788.
63/86	124	Narh	Narh kaydı	4 Zilkaâde 1205 /5 Temmuz 1791.
62/87	125	Buyuruldu	Nakibü'l-eşraf kaim-makamı tayini.	1 R.Evvel 1202 /11 Aralık 1787.
62/87	126	Ferman	Görevi kötüye kullanma.	Evâil-i Muharrem 1202 /1787 Ekim ayı ortaları.
61/88	127	Ferman	Vakıf suyunun haksız kullanımı.	Evâsıt-ı C.Evvel 1190 /1776 Temmuz ayı başları.
60/89-61/88	128	Tereke	Muhallefat kaydı	16 Safer 1202 /27 Kasım 1787.
60/89	129	Ferman	Davanın görülmesi	Evâil-i Muharrem 1202/1787 Ekim ayı ortaları.
58/91-59/90	130	Bilgi notu	Duhan tarlaları.	22 Safer 1202/3 Aralık 1787.

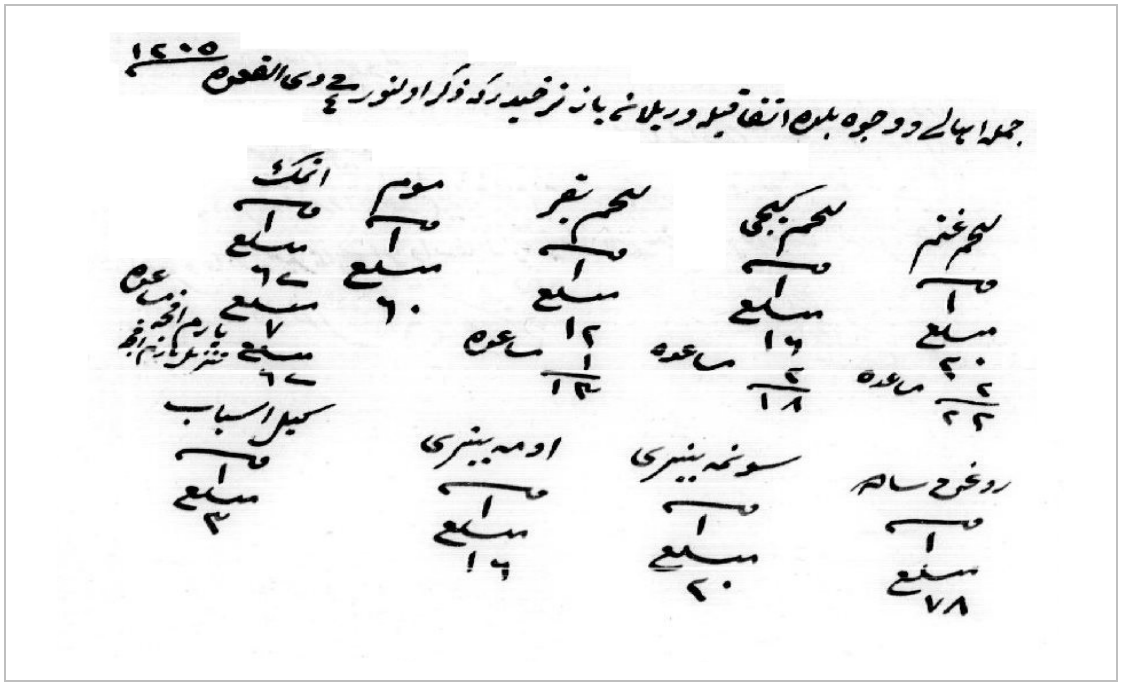
58/91	131	Ferman	Deve sevki	11 Safer 1202/22 Kasım 1787.
57/92	132	Tereke	Muhallefat kaydı	25 Safer 1202/6 Aralık 1787.
56/93-57/92	133	Ferman	Eşkiyalık	Evâil-i Muharrem 1202/1787 Kasım ayı ortaları.
56/93	134	Ferman	Mütesellim tayini	Evâhir-i Muharrem 1202/ 1787 Kasım ayı başları.
55/94	135	Tereke	Muhallefat kaydı	20 Muharrem 1202/1 Kasım 1787.
55/94	136	Tereke	Muhallefat kaydı	Evâil-i Safer 1202/1787 Kasım ayı ayı ortaları.
54/95	137/a	Ferman	Cild-i erneb ticareti.	14 Zilkaâde 1202/16 Ağustos 1788.
54/95	137/b	Mürasele	Cild-i erneb ticareti.	12 Safer 1202/23 Kasım 1787.
53/96	138	Ferman	Bedel-i nüzul (vergi tahsili)	11 Muharrem 1202/23 Ekim 1787.
53/96	139	Ferman	Bedel-i nüzul (vergi tahsili)	11 Muharrem 1202/23 Ekim 1787.
52/97	-	-	-	-
51/98-53/96	140	Tevzi kaydı	Masrafların taksimi	12 Muharrem 1202/24 Ekim 1787.
50/99-51/98	141	Tevzi kaydı	Masrafların taksimi	1 Safer 1202/12 Kasım 1787.
50/99	142	Tevzi kaydı	Masrafların taksimi	1 Safer 1202/12 Kasım 1787.
49/100	-	-	-	-
48/101	-	-	-	-
47/102	-	-	-	-
45/104-46/103	143	Tevzi kaydı	Masrafların taksimi	11 Safer 1202/22 Kasım 1787.
45/104	144	Tevzi kaydı	Masrafların taksimi	10 Safer 1202/21 Kasım 1787.

Ek 2: 178 Numaralı Ankara Şer'ıyye Sicilinde yer alan belge örnekleri.

Ek 2.1: AŞS. 178, s.4, b.8, Evâsıt-ı Safer 1202/1787 Kasım ayı sonları tarihli dibâce.

Ek 2.2: AŞS. 178, s.63/86, b.124, 4 Zilkaâde 1205/5 Temmuz 1791 tarihli narh kaydı.

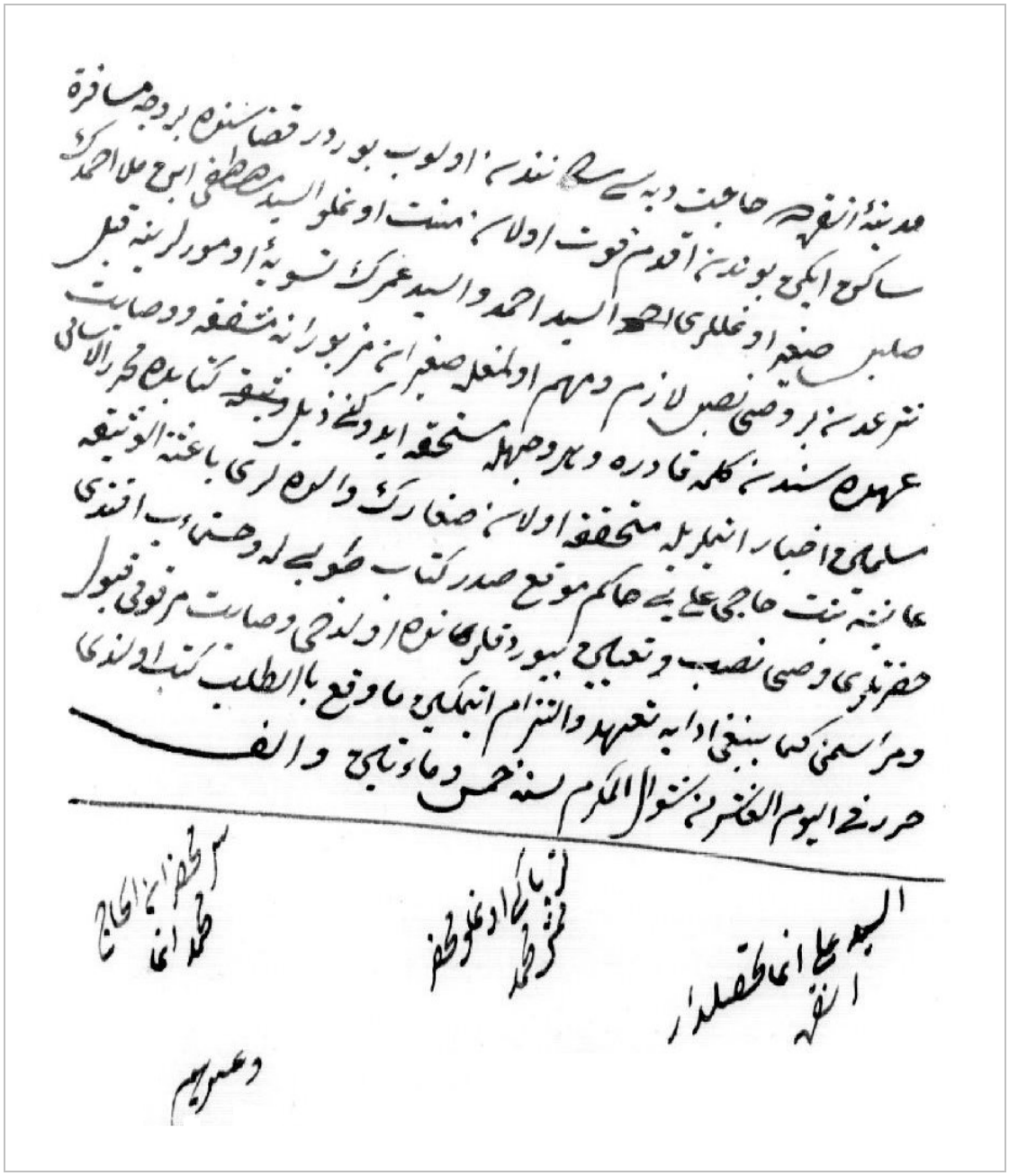
Ek 2.3: AŞS. 178, s.6, b.15, 17 Safer 1202/28 Kasım 1787 tarihli hüccet.

Ek 2.4: AŞS. 178, s.9, b.24, 29 Safer 1202/10 Aralık 1787 tarihli nafaka ve kisve baha takdir hücceti.

Ek 2.5: AŞS. 178, s.17, b.33, 10 Şevval 1205/12 Haziran 1791 tarihli vasi tayin hücceti.

Ek 2.6: AŞS. 178, s.19, b.39, 27 Şevval 1205/29 Haziran 1791 tarihli yenilenen evin keşif hücceti.

Ek 2.7: AŞS. 178, s.25, b.52, 9 Zilkaâde 1205/10 Temmuz 1791 tarihli ev satış hücceti.

Ek 2.8: AŞS. 178, s.50/99, b.142, 1 Safer 1202/12 Kasım 1787 tarihli masrafların taksimi- tevzi kaydı.

Ek 2.9: AŞS. 178, s.50/99-51/98, b.141, 1 Safer 1202/12 Kasım 1787 tarihli masrafların taksimi-tevzi kaydı.

Ek 2.9: AŞS. 178, s.50/99-51/98, b.141, 1 Safer 1202/12 Kasım 1787 tarihli masrafların taksimi-tevzi kaydı (Devamı).

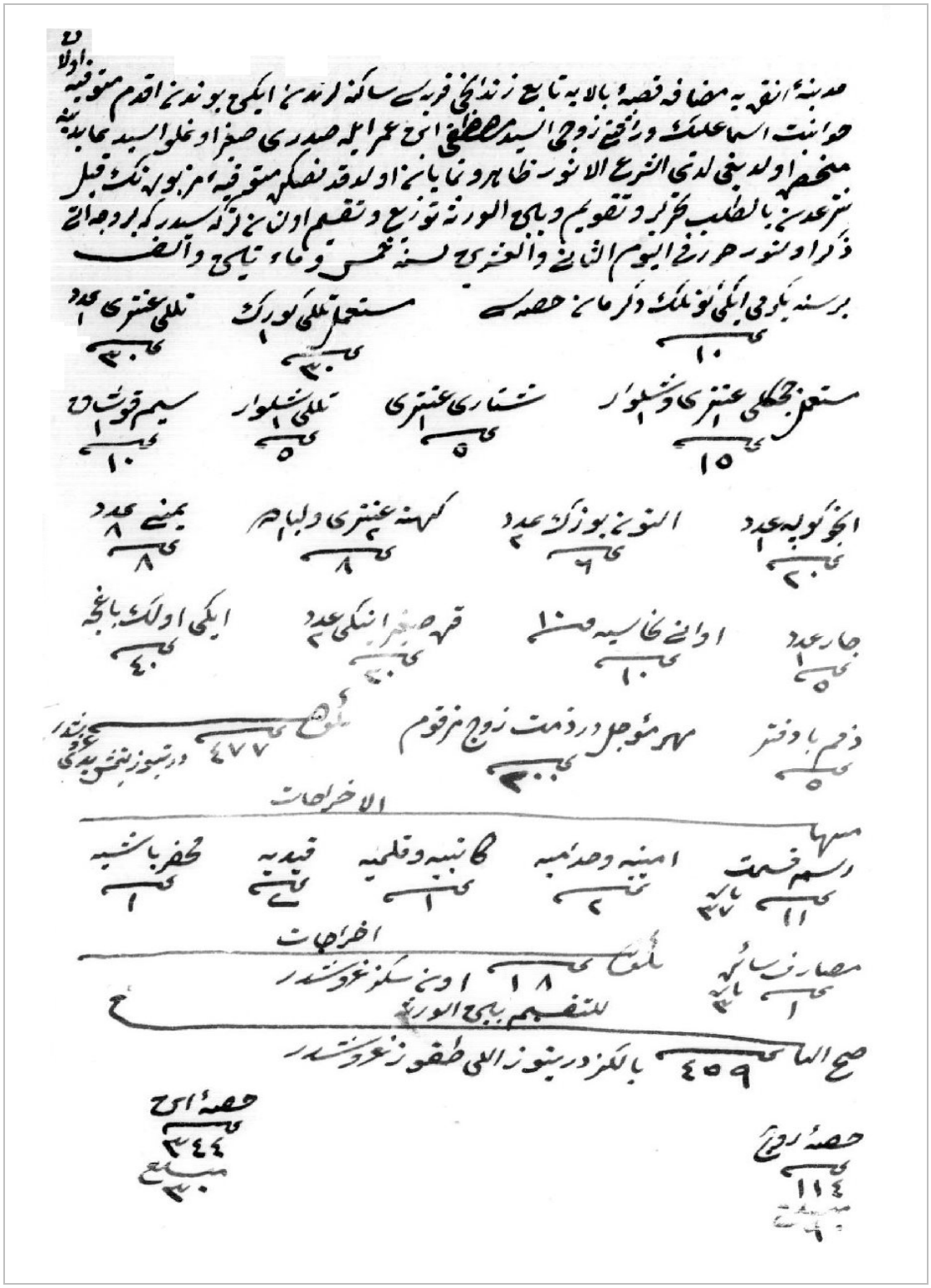
Ek 2.10: AŞS. 178, s.95/54, b.82, 17 Zilkaâde 1205/18 Temmuz 1791 tarihli sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında buyuruldu.

Ek 2.11: AŞS. 178, s.95/54, 96/53, b.82, 17 Zilkaâde 1205/18 Temmuz 1791 tarihli sefere katılmayan ve firar eden askerler hakkında buyuruldu (Devamı).

Ek 2.12: AŞS. 178, s.78/71, b.101, 22 Şevval 1205/24 Haziran 1791 tarihli tereke kaydı.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Ebru ÇELİK
Doğum Yeri	Ankara
Doğum Tarihi	03.09.1990

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Eskişehir Anadolu Üniversitesi
Fakülte	Edebiyat Fakültesi
Bölüm	Tarih AÖF

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	KPDS (…..) ÜDS (….) TOEFL (….) EILTS (….)
…	Yabancı dil puanı bulunmamaktadır.

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	Adalet Bakanlığı
Görevi/Pozisyonu	Memure
Tecrübe Süresi	-

İLETİŞİM

Adres	**-**
E-mail	Ebrutunali90@gmail.com